Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2026/4821

8.10.2026.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN REVĪZIJAS PALĀTAI

Eiropas Savienības konsolidētie pārskati par 2025. finanšu gadu

(C/2026/4821)

LAPPUSE

SATURA RĀDĪTĀJS

GADA BŪTISKĀKĀS NORISES FINANŠU JOMĀ 2
KONSOLIDĒTAJIEM PĀRSKATIEM PIEVIENOTAIS APLIECINĀJUMS 33
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI UN SKAIDROJUMI 34
BILANCE 35
FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS 36
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS 37
PĀRSKATS PAR PĀRMAIŅĀM NETO AKTĪVOS 38
SKAIDROJUMI PAR FINANŠU PĀRSKATIEM 39
BUDŽETA IZPILDES ZIŅOJUMI UN SKAIDROJUMI 142
GLOSĀRIJS 224
SAĪSINĀJUMU SARAKSTS 228

GADA BŪTISKĀKĀS NORISES FINANŠU JOMĀ

Šī iedaļa par būtiskākajām norisēm finanšu jomā sagatavota, pamatojoties uz principiem, kuri izklāstīti IPSASB *ieteicamās prakses pamatnostādnēs* (RPG) *Nr. 2 "Finanšu pārskatu apspriešana un analīze"* (Financial Statement Discussion and Analysis)*, un tās mērķis ir palīdzēt lasītājiem izprast, kā ES operacionālās, finansiālās un ieguldījumu darbības ir atspoguļotas ES konsolidēto finanšu pārskatu dažādajos elementos. Šajā iedaļā sniegtajai informācijai nav veikta revīzija.*

Ņemiet vērā, ka, tā kā skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, daži finanšu dati turpmākajās tabulās var nesakrist.

SATURA RĀDĪTĀJS

		Lappuse
1.	GADA SVARĪGĀKIE SKAITĻI UN BŪTISKĀKĀS NORISES	3
2.	BUDŽETA IZPILDES KOPSAVILKUMS	7
	2.1. Ieņēmumi	7
	2.2. Izdevumi	8
3.	*NGEU* ĪSTENOŠANA	11
	3.1. Pārskats	11
	3.2. Neatmaksājamā atbalsta izmaksa dalībvalstīm saskaņā ar ANM (ieskaitot *REPowerEU*)	11
	3.3. Aizdevumu izmaksa saskaņā ar ANM (ieskaitot *REPowerEU*)	12
	3.4. Neatmaksājamā atbalsta izmaksa programmām no ES budžeta	13
4.	FINANŠU PĀRSKATU ANALĪZE	14
	4.1. Ieņēmumi	14
	4.2. Izdevumi	15
	4.3. Aktīvi	16
	4.4. Saistības	17
	4.5. Neto aktīvi	18
	4.6. AK izstāšanās no ES	19
5.	IESPĒJAMĀS BUDŽETA SAISTĪBAS	19
	5.1. Aizņēmumu un aizdevumu darbības	20
	5.2. Budžeta garantijas	27
	5.3. Kopējais uzkrājumu fonds	29
6.	ES POLITISKĀ UN FINANŠU SISTĒMA, PĀRVALDĪBA UN PĀRSKATATBILDĪBA	29
	6.1. Politiskā un finanšu sistēma	29
	6.2. Pārvaldība un pārskatatbildība	31

1. GADA SVARĪGĀKIE SKAITĻI UN BŪTISKĀKĀS NORISES

Konsolidētie finanšu pārskati

ES konsolidētie finanšu pārskati ietver vairāk nekā 50 subjektus (tajā skaitā Eiropas Parlamentu, Padomi, Komisiju un ES aģentūras). Tie sagatavoti, balstoties uz Komisijas grāmatveža pieņemtajiem uzkrājumu principa grāmatvedības noteikumiem, kuru pamatā ir starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti (SPSGS).

Kā parādīts šajā kopsavilkuma bilancē un sīkāk izklāstīts finanšu pārskatu analīzē (**4.** iedaļa), visbūtiskākās ES 2025. gada konsolidēto finanšu pārskatu iezīmes bija aizņēmumu pieaugums saistībā ar jaunu emisiju saskaņā ar vienoto finansēšanas pieeju, ar *NextGenerationEU* īstenošanu saistītais finanšu aktīvu pieaugums un Ukrainai sniegtais papildu finansiālais atbalsts, kā arī lielāks naudas atlikums gada beigās sakarā ar apjomīgajiemm izmaksājumiem, kuri ir plānoti 2026. gada sākumā.

miljardos EUR

	2025	2024	Izmaiņas
AKTĪVI			
Finanšu aktīvi	386,1	328,3	57,8
Priekšfinansējums	76,7	78,9	(2,2)
Debitoru parādi	34,1	31,7	2,3
Nauda un naudas ekvivalenti	103,0	63,2	39,9
Materiālie pamatlīdzekļi un citi aktīvi	17,5	16,3	1,2
Kopā	**617,4**	**518,5**	**99,0**
SAISTĪBAS			
Pēcnodarbinātības pabalsti	91,1	93,1	(2,0)
Finanšu saistības	740,8	601,9	138,9
Parādi kreditoriem	65,0	55,4	9,6
Uzkrājumi	77,0	67,1	10,0
Citas saistības	2,6	9,8	(7,2)
Kopā	**976,6**	**827,3**	**149,3**
NETO AKTĪVI			
Rezerves	0,9	1,0	0,0
No dalībvalstīm pieprasāmās summas	(360,1)	(309,8)	(50,3)
Kopā	**(359,2)**	**(308,8)**	**(50,3)**

Sk. **4.** iedaļu "Finanšu pārskatu analīze".

Šajā paziņojumā iekļautie konsolidētie gada pārskati ietver:

1) izmaiņas pārskatos, kas izriet no 2025. gada budžeta izpildes un iepriekš uzņemtajām saistībām. 2025. gada budžets ietilpst daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam, kuras kopējā vērtība ir 1,223 triljoni EUR faktiskajās cenās (1,083 triljoni EUR 2018. gada cenās). Pārskatītā daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam stājās spēkā 2024. gada 1. martā, lai ar ES budžetu arī turpmāk varētu risināt visneatliekamākās prioritātes, taču ar minimālu ietekmi uz valstu budžetiem, tādējādi sniedzot labumu Eiropas iedzīvotājiem un cilvēkiem visā pasaulē ([1]);

2) atveseļošanas instrumentu *NextGenerationEU* (*NGEU*), kuru pieņēma 2020. gada jūnijā. Sākotnēji *NGEU* atbalstu plānoja apmērā līdz 806,9 miljardiem EUR faktiskajās cenās (750 miljardi EUR 2018. gada cenās). Vēlāk finansējuma apjomu samazināja līdz 638,1 miljardam EUR faktiskajās cenās 2026. gada janvāra beigās (338 miljardi EUR ANM dotācijās, 217 miljardi EUR ANM aizdevumos un papildu 83,1 miljards EUR *NGEU* programmām). Turklāt ANM dotāciju finansējumam ir pievienoti 20 miljardi EUR, kas iegūti no kvotu izsolēm emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ETS), un 2 miljardi EUR dotācijās no *Brexit* korekcijas rezerves (BKR).

Komisija ierosināja mērķtiecīgi pārskatīt daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, lai sniegtu atbalstu Ukrainai aizdevuma veidā, ko segtu no manevrēšanas telpas, un aizņēmumu izmaksu subsīdijas veidā, ko finansētu no Savienības budžeta, tajā skaitā izmantojot jaunu īpašu instrumentu ([2]), un 2026. gada aprīlī šis priekšlikums tika pieņemts.

Komisija 2025. gada 16. jūlijā nāca klajā ar priekšlikumu daudzgadu finanšu shēmai laikposmam no 2028. līdz 2034. gadam.

— Sadaļas "Būtiskākās norises" **2.** iedaļā ir aprakstītas izmaiņas pārskatos, kas izriet no budžeta izpildes 2025. gadā un iepriekšējos gados.

— **3.** iedaļā ir sniegta jaunākā informācija par *NGEU* īstenošanu 2025. gadā.

— **4.** iedaļā ir paskaidrots, kā minētās izmaiņas ir atspoguļotas finanšu pārskatos.

— **5.** iedaļā ir aplūkotas iespējamās saistības ES budžetā un to ietekme.

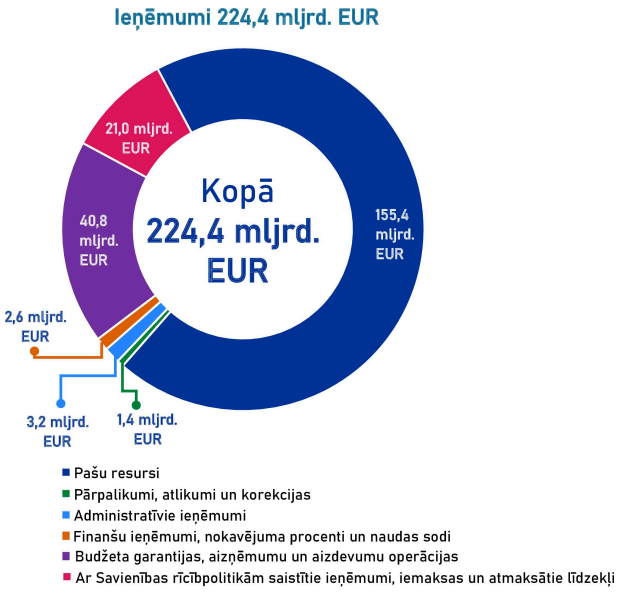
— **6.** iedaļā ir atkārtoti izklāstīti pārvaldības un pārskatatbildības sistēmas galvenie elementi.

([1]) Būtiskākie elementi ir šādi: 50 miljardi EUR Ukrainas mehānismam, 1,5 miljardi EUR Eiropas Aizsardzības fondam un 9,6 miljardi EUR Rietumbalkāniem, dienvidu kaimiņreģionam un citiem reģioniem, kā arī elastības instrumenta palielinājums līdz 2 miljardiem EUR un rezerves palīdzībai ārkārtas gadījumos palielinājums līdz 1,5 miljardiem EUR jaunu iespējamo vajadzību risināšanai.

([2]) Ukrainas atbalsta aizdevums ietilpst Komisijas visaptverošajā plānā par finansiāla atbalsta sniegšanu Ukrainai 90 miljardu EUR apmērā 2026. un 2027. gadā.

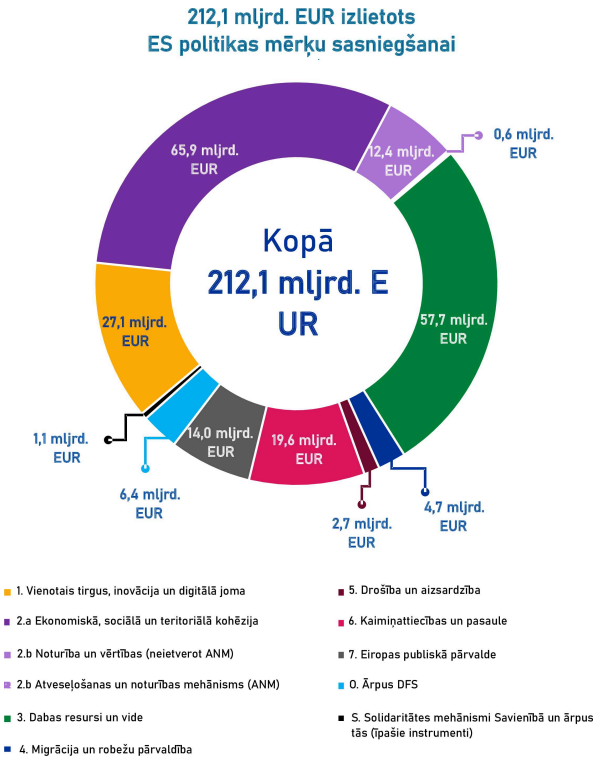
ES budžets 2025. gadā

Budžeta ieņēmumi

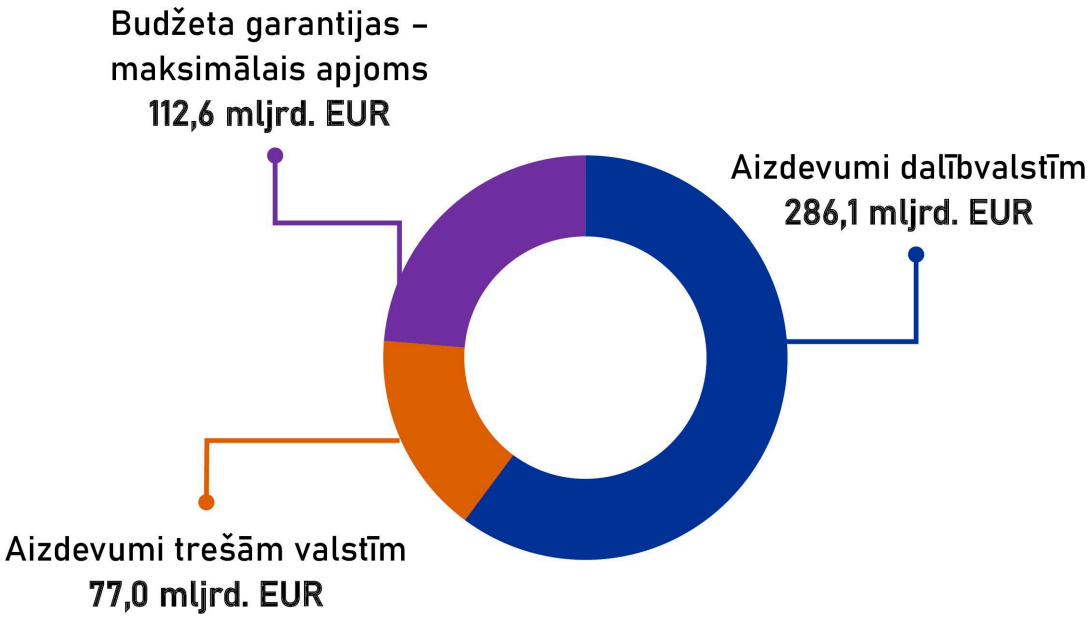
Sk. **2.1.** iedaļu.

Saistību apropriācijas

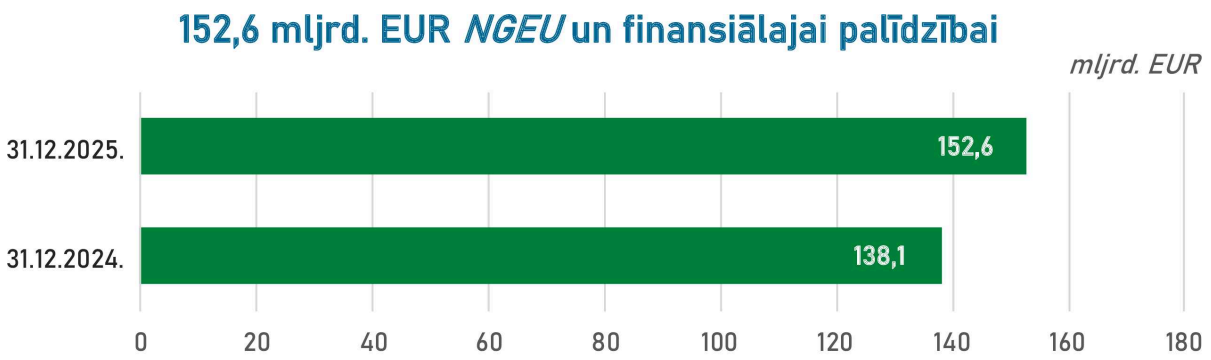
Sk. **2.2.** iedaļu.

Iespējamās budžeta saistības 2025. gada 31. decembrī: 475,7 miljardi EUR

Galvenās norises 2025. gadā

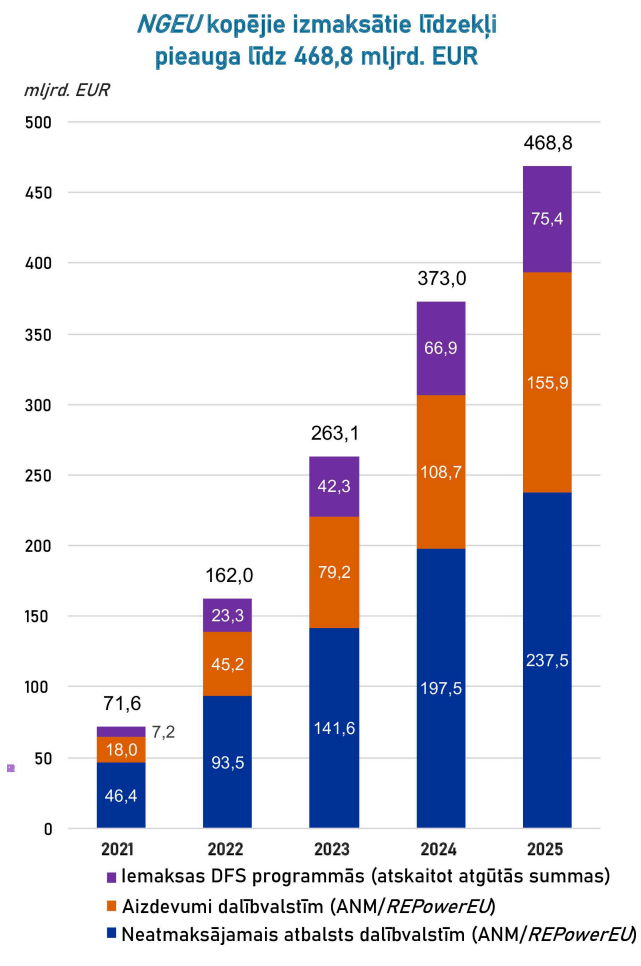
ES obligāciju emisijas palielinājums

Avots: Pusgada ziņojums par aizņēmumu, parādu pārvaldības un saistīto aizdevumu operāciju īstenošanu saskaņā ar Komisijas Īstenošanas lēmuma C(2023) 8010 13. pantu

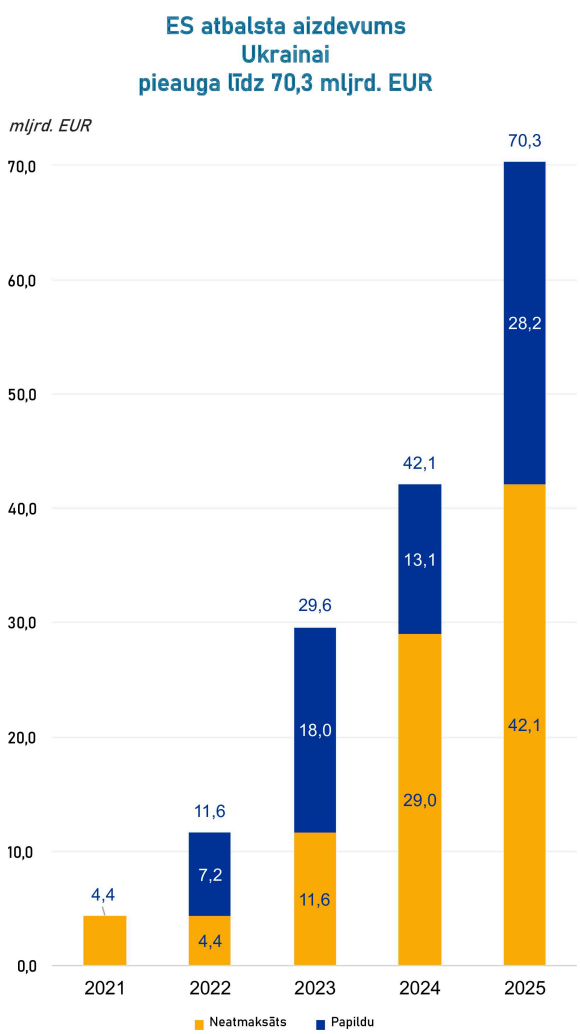
Sk. **5.** iedaļu.

NGEU mērķu sasniegšana

Sk. **3.** iedaļu.

Finansiālā palīdzība Ukrainai

Sk. **5.** iedaļu.

2. BUDŽETA IZPILDES KOPSAVILKUMS

2.1. Ieņēmumi

Sākotnēji pieņemtajā ES budžetā, kuru Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja parakstīja 2024. gada 27. novembrī, kopējā maksājumu apropriāciju summa bija 155 209 miljardi EUR, un no pašu resursiem finansējamais kopējais apjoms bija 151 161 miljards EUR. Ieņēmumu un izdevumu aplēses sākotnējā budžetā parasti tiek koriģētas budžeta gadā, veicot budžeta grozījumus. Korekcijas NKI pašu resursos nodrošina, ka budžetā paredzētie ieņēmumi precīzi atbilst budžetā paredzētajiem izdevumiem. Saskaņā ar līdzsvara principu budžeta ieņēmumiem un izdevumiem (maksājumu apropriācijām) jābūt līdzsvarā.

2025. gadā tika pieņemti trīs budžeta grozījumi. Ņemot tos vērā, galīgie apstiprinātie ieņēmumi 2025. gadam bija 161 163 miljardi EUR un no pašu resursiem finansējamā kopējā summa bija 154 322 miljardi EUR. Galvenais faktors, kura dēļ 2025. gadā pieauga dalībvalstu iemaksas, bija maksājumu apropriāciju palielinājums.

1. sadaļa. Pašu resursi

Faktiski iekasētie tradicionālie pašu resursi par aptuveni 4 % pārsniedza budžetā prognozētās summas.

Dalībvalstu galīgie maksājumi saistībā ar PVN, NKI un plastmasu bija tuvi galīgajām budžeta prognozēm. Atšķirību starp prognozētajām summām un faktiski samaksātajām summām rada atšķirība starp budžeta sagatavošanas laikā izmantot euro maiņas kursu un euro maiņas kursu, kas bija spēkā laikā, kad ārpus eurozonas esošās dalībvalstis faktiski veica maksājumus.

2. sadaļa. Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas

Iepriekšējā finanšu gada pārpalikums bija 1 345 miljoni EUR. Šī summa tika iekļauta 2025. gada budžetā, veicot budžeta grozījumus, un dalībvalstu pašu resursu iemaksas tika attiecīgi samazinātas.

Attiecībā uz PVN un NKI atlikumiem noteikumi ir izklāstīti Resursu pieejamības regulas (Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 ([3])) 10.b pantā. Attiecībā uz plastmasas atlikumiem noteikumi ir izklāstīti Plastmasas resursu pieejamības regulas (Padomes Regula (ES, Euratom) 2021/770 ([4])) 9. pantā.

Saskaņā ar šiem noteikumiem atlikumu kopējo summu aprēķina tā, lai ietekme uz ES budžetu būtu nulle ("savstarpējā ieskaita sistēma"), un šī procedūra nav saistīta ar budžeta grozījumiem. Tāpēc Komisija tieši pieprasa dalībvalstīm izmaksāt neto summas saskaņā ar Resursu pieejamības regulas noteikumiem.

3. sadaļa. Administratīvie ieņēmumi

Šī sadaļa ietver galvenokārt ieņēmumus no nodokļiem un nodevām par darbinieku atalgojumu.

4. sadaļa. Finanšu ieņēmumi, nokavējuma procenti un naudas sodi

Lielākā daļa attiecas uz naudas sodiem, kas saistīti ar konkurences noteikumu īstenošanu.

5. sadaļa. Budžeta garantijas, aizņēmumu un aizdevumu operācijas

Šī sadaļa ir ievērojami palielinājusies līdz ar *NextGenerationEU* (*NGEU*) izveidošanu. *NGEU* līdzekļi šajā sadaļā ir piešķirtie ieņēmumi. 5. sadaļa attiecas uz ieņēmumiem, kas saistīti ar garantijām un piešķirto aizdevumu procentiem un atmaksu. Šeit novirzīti arī līdzekļi (*NGEU* neatmaksājamam atbalstam saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu un DFS programmu pastiprināšanai) no piešķirtajiem ieņēmumiem, ko dalībvalstis saņem saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu (*EURI*).

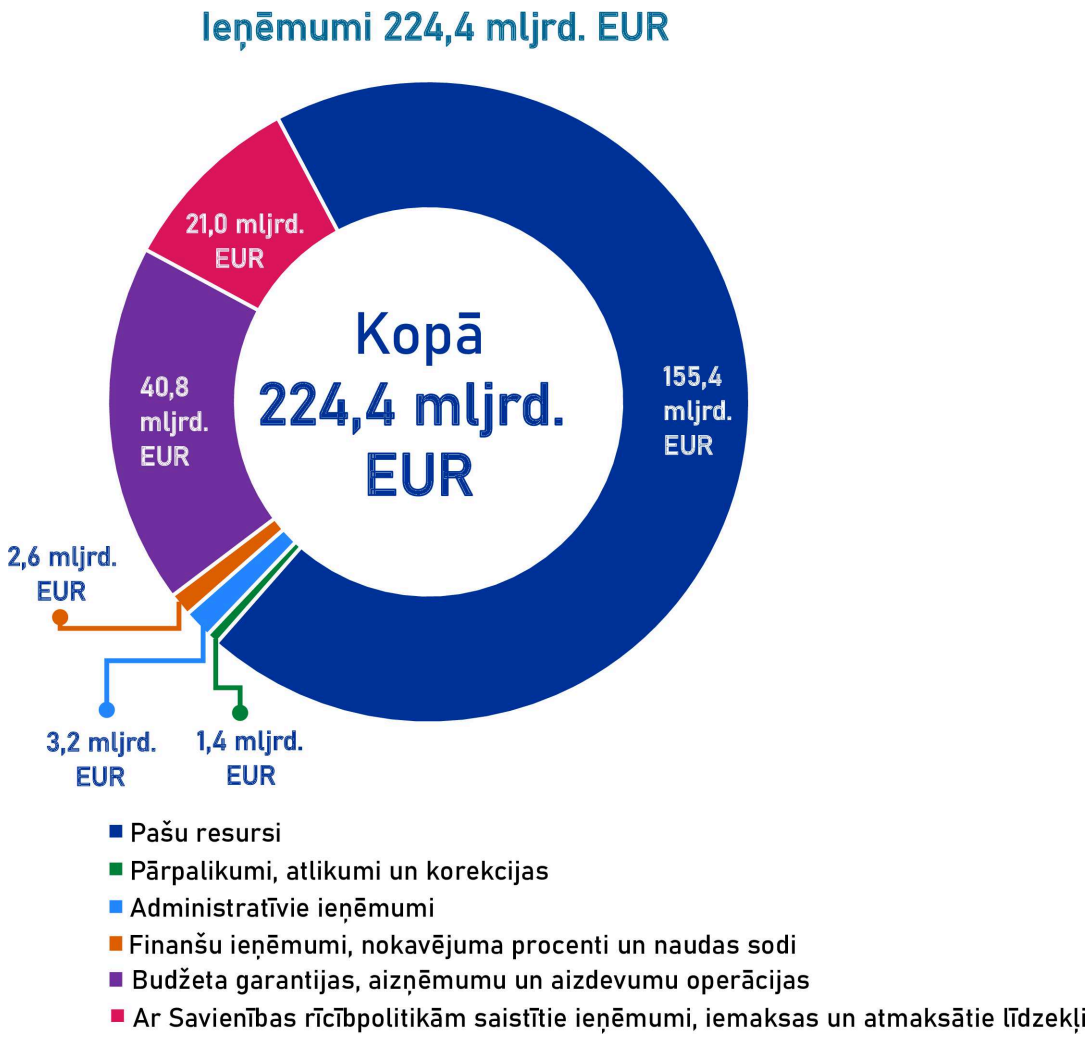
([3]) Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (2014. gada 26. maijs) par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (OV L 168, 7.6.2014., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([4]) Padomes Regula (ES, Euratom) 2021/770 (2021. gada 30. aprīlis) par pašu resursa aprēķināšanu, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamu minēto pašu resursu, par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības, un par dažiem aspektiem attiecībā uz pašu resursu, kas pamatojas uz nacionālo kopienākumu (OV L 165, 11.5.2021., 15. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

6. sadaļa. Ar Savienības rīcībpolitikām saistītie ieņēmumi, iemaksas un atmaksātie līdzekļi

Šī sadaļa galvenokārt attiecas uz ieņēmumiem no finanšu korekcijām, kas saistītas ar struktūrfondiem un lauksaimniecības fondiem (ESI fondi, ELGF un ELFLA). Tā ietver arī trešo valstu dalību pētniecības programmās, lauksaimniecības fondu grāmatojumu noskaidrošanu un citas iemaksas un atmaksātos līdzekļus ES programmās/pasākumos. Ievērojamu daļu no šīs kopējās summas veido piešķirtie ieņēmumi, kā rezultātā izdevumos tiek ierakstītas papildu apropriācijas.

Kopējie 2025. gada budžeta ieņēmumi bija 224 398 miljardi EUR.

2.2. **Izdevumi**

2.2.1. *Budžeta izpilde*

Pieņemtais budžets

Galīgais pieņemtais budžets 2025. gadam, kas ir DFS 2021.–2027. gadam piektais gads, bija 199,2 miljardi EUR saistību apropriācijās un 161,2 miljardi EUR maksājumu apropriācijās. Turklāt saistību apropriācijas 27,1 miljarda EUR apmērā bija pieejamas kā piešķirtie ieņēmumi, no kuriem 0,2 miljardi EUR bija saistīti ar *NGEU*, bet 1,8 miljardi EUR saistību apropriācijās tika pārnesti no 2024. gada. Ar 2025. gada piešķirtajiem ieņēmumiem saistītās maksājumu apropriācijas bija 85,9 miljardi EUR, no kuriem 43,8 miljardi EUR bija saistīti ar *NGEU*, bet 3,9 miljardi EUR maksājumu apropriācijās tika pārnesti no 2024. gada.

Saistību apropriāciju izpilde

Budžeta izpildes aktīva uzraudzība un laba sadarbība starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju nodrošināja pilnīgu budžeta izpildi.

Kopējās izpildītās saistību apropriācijas 2025. gadā bija 212,1 miljards EUR:

— 196,1 miljards EUR no galīgā pieņemtā budžeta,

— 1,6 miljardi EUR no apropriācijām, kas pārnestas vai atkal darītas pieejamas no 2024. gada,

— 14,5 miljardi EUR no apropriācijām, kas izriet no piešķirtajiem ieņēmumiem,

  — no tiem 39 miljoni EUR ir no *NGEU*.

Maksājumu apropriāciju izpilde

Kopējās izpildītās maksājumu apropriācijas 2025. gadā bija 216,4 miljardi EUR:

— 155,2 miljardi EUR no galīgā pieņemtā budžeta,

— 3,6 miljardi EUR no apropriācijām, kas pārnestas vai atkal darītas pieejamas no 2024. gada,

— 57,6 miljardi EUR no apropriācijām, kas izriet no piešķirtajiem ieņēmumiem,

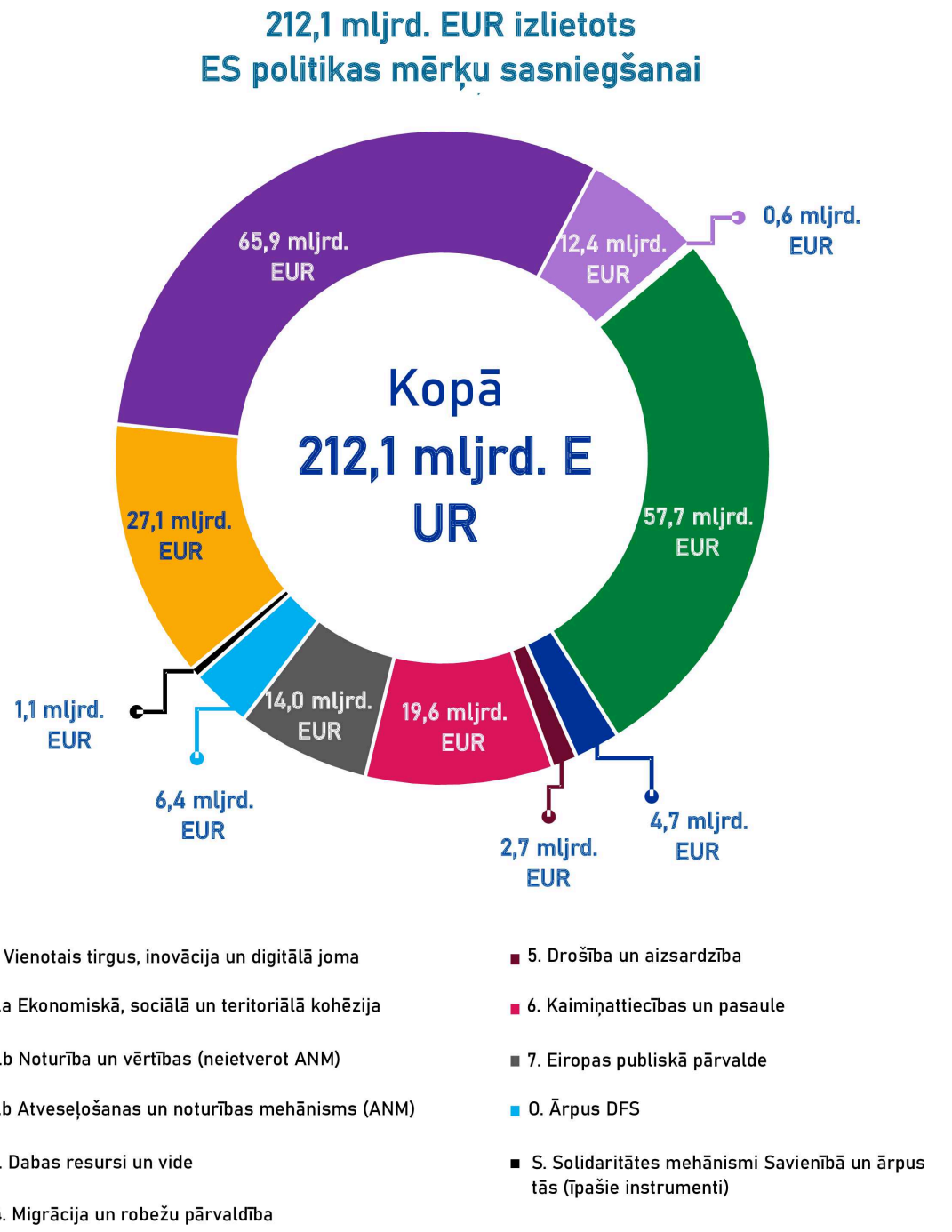
  — no tiem 41,7 miljardi EUR ir no *NGEU*.

Gadījumos, ko pieļauj Finanšu regula ([5]) un/vai juridiskais pamats, apstiprinātā budžeta apropriācijas, kas netika izpildītas 2025. gadā, tika pārnestas uz 2026. gadu – 2,1 miljards EUR saistību apropriācijās un 6,1 miljards EUR maksājumu apropriācijās.

Līdzīgā kārtā 12,4 miljardi EUR piešķirto ieņēmumu saistību apropriācijās un 28,3 miljardi EUR piešķirto ieņēmumu maksājumu apropriācijās saskaņā ar Finanšu regulu tika pārnesti uz 2026. gadu.

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Turpmāk ir norādīta kopējo 2025. gada saistību apropriāciju izpilde pa DFS 2021.–2027. gadam kategorijām.

2025. gadā izpildes rādītājs visiem apropriāciju veidiem (budžeta, no iepriekšējā gada pārnestajām un piešķirtajiem ieņēmumiem) bija 93 % saistību sadaļā un 86 % maksājumu sadaļā. Izpildes līmenis, ieskaitot apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu (saskaņā ar Finanšu regulu un/vai juridisko pamatu), sasniedza 99,5 % saistību apropriācijām un 100 % maksājumu apropriācijām apstiprinātajā budžetā 2025. gadam.

Neatmaksājamam atbalstam paredzētās *NGEU* apropriācijas, t. i., 421,1 miljards EUR saistību apropriācijās, tika pilnībā iegrāmatotas 2021. gadā. 2023. gads bija pēdējais gads, par kuru varēja uzņemties attiecīgās juridiskās saistības.

NGEU maksājumu apropriācijas 2025. gadā sasniedza 43,8 miljardus EUR, un to izpildes līmenis bija 95,4 %. Atlikusī maksājumu apropriāciju summa 2,0 miljardu EUR apmērā tika pārnesta uz 2026. gadu.

2.2.2. *Galīgi atceltas saistību apropriācijas*

Saskaņā ar Nosacītības regulu atceltās saistības pret Ungāriju par kopējo summu 1 078 miljardi EUR (no kuriem 30 miljoni EUR attiecās uz *NGEU*) iegrāmatoja 2023. gadā. Līdz 2025. gada beigām attiecīgās saistību apropriācijas nebija iespējams atjaunot, un tās tika galīgi atceltas.

2.2.3. *Neizpildītās saistības*

Neizpildītās saistības (parasti sauktas par *reste à liquider* jeb *RAL*), kas ir summas, par kurām ir notikusi saistību uzņemšanās, bet kuras vēl nav samaksātas, 2025. gada beigās bija 501,1 miljards EUR. Salīdzinājumā ar 2024. gadu neizpildītās saistības samazinājās (par 6,3 miljardiem EUR).

Galvenais iemesls *RAL* samazinājumam 2025. gadā bija *NGEU* (neatmaksājamās daļas) izpilde, kas 2025. gada beigās veidoja 124,1 miljardu EUR (24,9 %) no kopējām *RAL*.

2.2.4. *Budžeta izpildes rezultāts*

Budžeta izpildes rezultāts (pārpalikums) palielinājās no 1,3 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 2,1 miljardam EUR 2025. gadā. 2025. gada budžeta izpildes rezultātu galvenokārt ietekmēja tas, ka gūtie budžeta ieņēmumi 4. sadaļā "Finanšu ieņēmumi, nokavējuma procenti un naudas sodi" bija lielāki, nekā plānots.

3. *NGEU* ĪSTENOŠANA

3.1. Pārskats

Līdz 2025. gada beigām Komisija bija izmaksājusi finansiālo atbalstu kopumā 468,8 miljardu EUR apmērā. Lielākā daļa no šīs summas – 393,4 miljards EUR – tika izmaksāta saskaņā ar ANM (ietverot atbalstu *REPowerEU* reformām un ieguldījumiem), proti, 237,5 miljardi EUR kā neatmaksājams atbalsts un 155,9 miljardi EUR kā finansiālais aizdevuma atbalsts. Papildus 75,4 miljardi EUR (atskaitot atgūtos līdzekļus) tika izmaksāti kā DFS maksājumi atbilstoši pašreizējām programmām.

3.2. Neatmaksājamā atbalsta izmaksa dalībvalstīm saskaņā ar ANM (ieskaitot *REPowerEU*)

Kopējais neatmaksājamais atbalsts, kas apstiprināts un par ko ir notikusi juridiska saistību uzņemšanās, 2025. gada beigās bija

359,9 miljardi EUR. Kopējais izmaksātais neatmaksājamais atbalsts bija 237,5 miljardi EUR.

Miljardos EUR

Dalībvalsts	Dotāciju kopējā vērtība 31.12.2025.	Budžeta saistības 31.12.2025. [1]	Kopā izmaksāts 31.12.2025.
Austrija	4,0	4,0	3,3
Beļģija	5,0	5,0	3,0
Bulgārija	6,2	6,2	3,3
Horvātija	5,8	5,8	4,7
Kipra	1,0	1,0	0,5
Čehija	8,4	8,4	5,9
Dānija	1,6	1,6	1,1
Igaunija	1,0	1,0	0,6
Somija	1,9	1,9	1,1
Francija	40,3	40,3	34,1
Vācija	30,3	30,3	19,8
Grieķija	18,2	18,2	12,0

Miljardos EUR

Dalībvalsts	Dotāciju kopējā vērtība 31.12.2025.	Budžeta saistības 31.12.2025. ([1])	Kopā izmaksāts 31.12.2025.
Ungārija	6,5	6,5	0,1
Īrija	1,2	1,2	0,7
Itālija	71,8	71,8	54,1
Latvija	2,0	2,0	1,1
Lietuva	2,3	2,3	1,1
Luksemburga	0,2	0,2	0,1
Malta	0,3	0,3	0,2
Nīderlande	5,4	5,4	2,5
Polija	25,3	25,3	9,5
Portugāle	16,3	16,3	10,4
Rumānija	13,6	13,6	6,4
Slovākija	6,4	6,4	4,0
Slovēnija	1,6	1,6	1,1
Spānija	79,9	79,9	55,1
Zviedrija	3,4	3,4	1,6
Kopā	**359,9**	**359,9**	**237,5**

([1]) *Budžeta saistībās ņem vērā visus saistību atcelšanas gadījumus, tajā skaitā tos, kas attiecas uz saistībām, kuru uzņemšanās notikusi pirms 2025. gada. Par 1,0 miljardu EUR no kopējām budžeta saistībām saistības uzņēmās 2025. gadā.*

Komisija 2025. gadā izmaksāja neatmaksājamo atbalstu 40,1 miljarda EUR apmērā. Lielākās summas tika izmaksātas Itālijai (7,6 miljardi EUR), Spānijai (7,1 miljards EUR), Grieķijai (3,5 miljardi EUR) un Francijai (3,3 miljardi EUR).

3.3. **Aizdevumu izmaksa saskaņā ar ANM (ieskaitot *REPowerEU*)**

Kopējais apstiprinātais un parakstīto aizdevuma līgumu aptvertais finansiālais aizdevuma atbalsts 2025. gada beigās bija 277,2 miljardi EUR. Kopējais izmaksātais finansiālais aizdevuma atbalsts bija 155,9 miljardi EUR.

Miljardos EUR

Dalībvalsts	Kopā piešķirts 31.12.2025.	Kopā parakstīts 31.12.2025.	Kopā izmaksāts 31.12.2025.	Kopā atmaksāts 31.12.2025.	Kopā neatmaksāts 31.12.2025.
Beļģija	0,2	0,2	0,1	–	0,1
Horvātija	4,3	4,3	1,7	–	1,7
Kipra ([1])	0,0	0,0	0,0	–	0,0
Čehija	0,3	0,3	0,2	–	0,2
Grieķija	17,7	17,7	11,4	–	11,4
Ungārija	3,9	3,9	0,8	–	0,8
Itālija	122,6	122,6	99,1	–	99,1
Lietuva	1,6	1,6	0,8	–	0,8
Polija	29,4	29,4	17,4	–	17,4

Miljardos EUR

Dalībvalsts	Kopā piešķirts 31.12.2025.	Kopā parakstīts 31.12.2025.	Kopā izmaksāts 31.12.2025.	Kopā atmaksāts 31.12.2025.	Kopā neatmaksāts 31.12.2025.
Portugāle	5,6	5,6	3,4	–	3,4
Rumānija	7,8	7,8	4,3	–	4,3
Slovēnija	0,5	0,5	0,5	–	0,5
Spānija	83,2	83,2	16,3	–	16,3
Kopā	**277,2**	**277,2**	**155,9**	–	**155,9**

([1]) Ar Padomes 2021. gada 28. jūlija Īstenošanas lēmumu Kiprai reformu un investīciju atbalstam tika darīts pieejams kopējais aizdevuma atbalsts 0,2 miljardu EUR apmērā. Kipra lūdza atcelt minētās reformas un investīcijas, bet nelūdza atļauju izmantot atbrīvotos kredītlīdzekļus jaunu pasākumu atbalstam vai valsts atveseļošanas un noturības plānā jau paredzēto pasākumu īstenošanas veicināšanai. Tāpēc turpmāks aizdevuma atbalsts Kiprai vairs nav pieejams, un jau izmaksātais aizdevuma priekšfinansējums 26,0 miljonu EUR apmērā ir jāatmaksā saskaņā ar attiecīgā aizdevuma līguma noteikumiem.

Komisija 2025. gadā nodrošināja jaunu finansiālo aizdevuma atbalstu 47,2 miljardu EUR apmērā. Lielākās summas tika izmaksātas Itālijai (23,4 miljardi EUR), Spānijai (15,9 miljardi EUR) un Polijai (4,0 miljardi EUR). Saskaņā ar aizdevuma līgumiem dalībvalstis ik gadu atmaksās 5 % no izmaksātajām summām, sākot no brīža, kad būs pagājuši 10 gadi kopš izmaksas datuma. Tādējādi līdz 2025. gada 31. decembrim izmaksāto aizdevumu atmaksas periods ir no 2032. līdz 2055. gadam.

3.4. **Neatmaksājamā atbalsta izmaksa programmām no ES budžeta**

Citām programmām saskaņā ar DFS izmaksāto neto maksājumu kopējā summa 2025. gada beigās bija 75,4 miljardi EUR. Minētā summa neto izteiksmē (t. i., pēc atgūto līdzekļu atskaitīšanas) attiecas galvenokārt uz *REACT-EU*, no kura finansē Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un Eiropas Sociālo fondu (ESF, ieskaitot EAFVP).

Miljardos EUR

DFS programma	Kopējais piešķīrums 31.12.2025.	Kopā neto saistības 31.12.2025.	Kopā neto maksājumi 31.12.2025.
REACT-EU	50,6	50,6	50,4
— *tajā skaitā ERAF*	*30,0*	*30,0*	*29,9*
— *tajā skaitā ESF (iesk. EAFVP)*	*20,6*	*20,6*	*20,5*
Taisnīgas pārkārtošanās fonds	10,9	10,8	7,4
Lauku attīstība (ELFLA)	8,1	8,1	6,0
Programma *InvestEU*	6,1	6,1	4,9
Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”	5,4	5,4	5,2
rescEU	2,0	2,0	1,5
Kopā	**83,1**	**83,0**	**75,4**

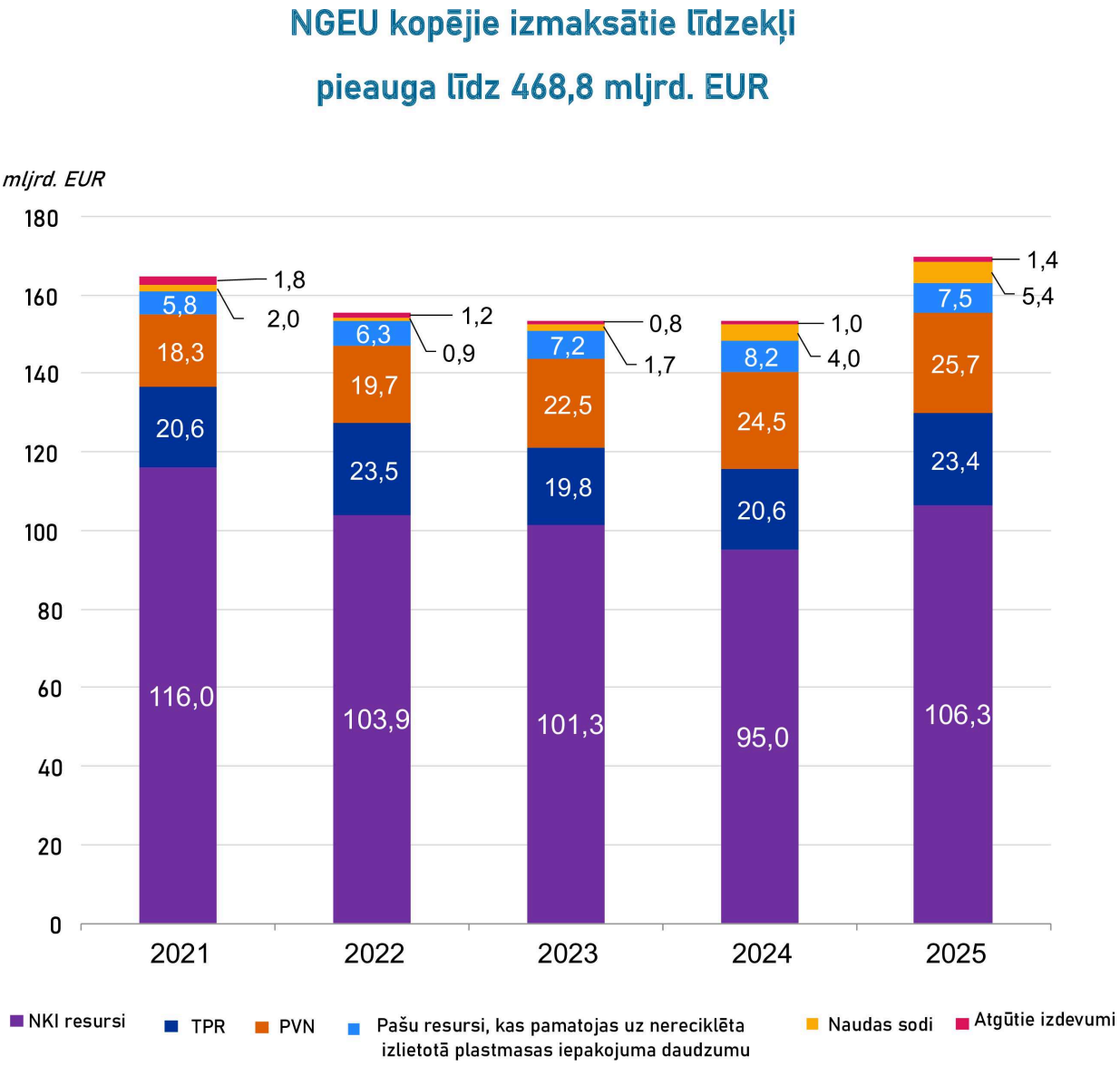
Komisija 2025. gadā maksājumos citām DFS programmām izmaksāja 8,5 miljardus EUR, no kuriem lielāko daļu (4,1 miljardu EUR) saņēma *REACT-EU*.

4. FINANŠU PĀRSKATU ANALĪZE

4.1. Ieņēmumi

ES konsolidētie ieņēmumi ietver summas, kas attiecas uz darījumiem, kuri ir vai nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, un vislielākās summas ir saistītas tieši ar otrā veida darījumiem. Galveno ar komerciālu apmaiņu nesaistīto ieņēmumu kategoriju (kas ietver NKI resursus, tradicionālos pašu resursus, PVN resursus, pašu resursus, kuri pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, naudas sodus un izdevumu atgūšanu) piecu gadu tendence ir šāda:

Piecu gadu tendence ieņēmumiem no galvenajiem ar komerciālu apmaiņu nesaistītajiem darījumiem [1]

([1]) 2021.–2024. gada skaitļi, izņemot ieņēmumus, kas saistīti ar AK izstāšanos no ES, un ieņēmumus, kas uzskaitīti postenī "Citi ieņēmumi".

Tā kā budžeta ieņēmumiem vajadzētu būt vienādiem ar (vai lielākiem par) budžeta izdevumiem, iepriekš norādītās ieņēmumu tendences galvenais virzītājfaktors ir maksājumi, ko veic katru gadu.

Galvenās norises 2025. gadā

2025. gadā kopējie ieņēmumi, aptverot visas ieņēmumu kategorijas, bija 202,5 miljardi EUR salīdzinājumā ar 175,7 miljardiem EUR iepriekšējā gadā. Galvenās norises, kas izskaidro palielinājumu par 26,8 miljardiem EUR jeb 15,3 %, bija šādas:

— ar naudas sodiem saistītie ieņēmumi palielinājās par 1,3 miljardiem EUR, galvenokārt uzņēmumiem uzlikto naudas sodu dēļ,

— finanšu ieņēmumi palielinājās par 2,6 miljardiem EUR, galvenokārt tāpēc, ka palielinājās nopelnītie procenti par aizdevumiem,

— PVN iemaksas palielinājās no 24,5 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 25,7 miljardiem EUR 2025. gadā,

— pašu resursi, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, samazinājās no 8,2 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 7,5 miljardiem EUR 2025. gadā,

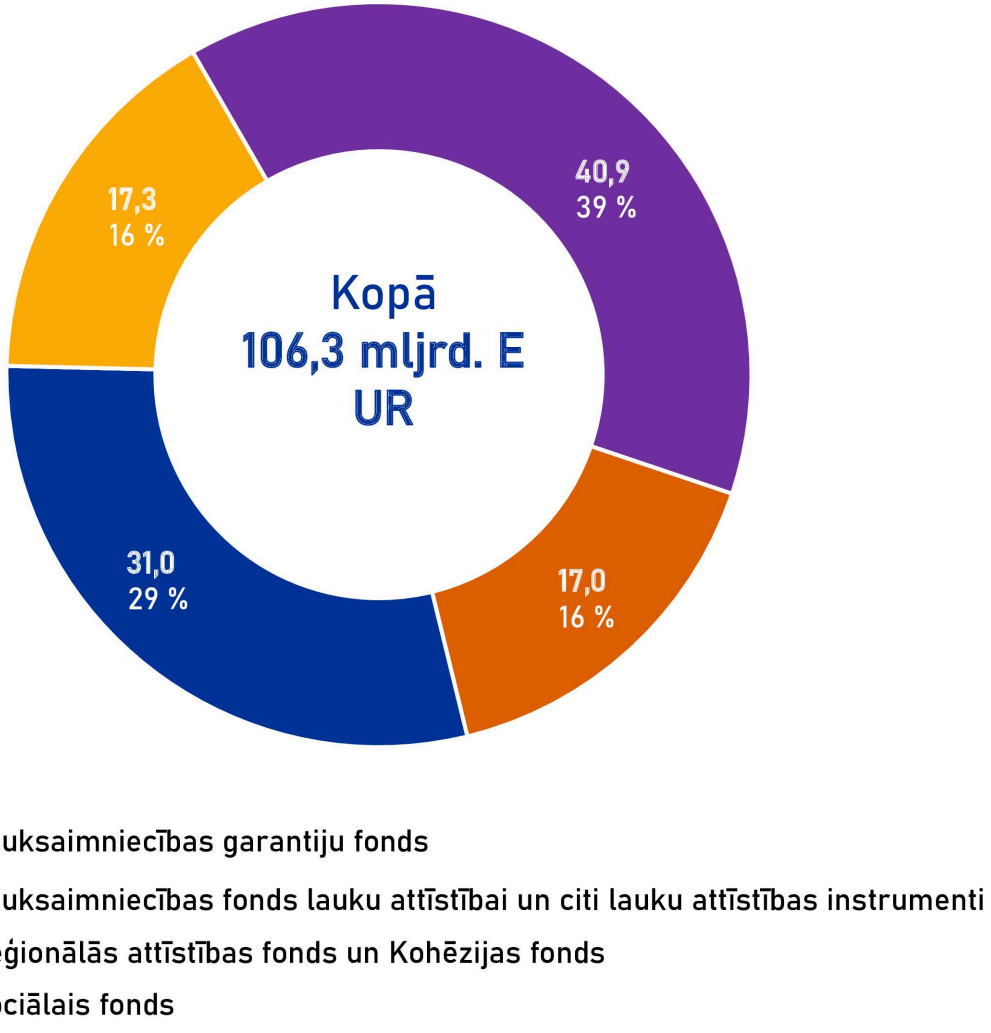
— tradicionālie pašu resursi palielinājās no 20,6 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 23,4 miljardiem EUR 2025. gadā, un

— ieņēmumi no NKI (nacionālā kopienākuma), kas ir ES pamatdarbības ieņēmumu galvenais elements, palielinājās no 95 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 106,3 miljardiem EUR 2025. gadā. Palielinājums par 11,3 miljardiem EUR jeb 11,9 % lielā mērā ir skaidrojams ar maksājumu apropriāciju vajadzību pieaugumu.

4.2. Izdevumi

Konsolidētajos finanšu pārskatos atzīto izdevumu galvenais komponents ir izdevumi, kas dalītās pārvaldības režīmā ir deleģēti dalībvalstīm un ietver šādus fondus: i) Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu (ELGF), ii) Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA) un citus lauku attīstības instrumentus, iii) Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un Kohēzijas fondu (KF) un iv) Eiropas Sociālo fondu (ESF). Minētie fondi veidoja 106,3 miljardus EUR jeb 41,3 % no kopējiem izdevumiem 257,1 miljarda EUR apmērā, kas radās 2025. gadā (2024. gadā – 101,9 miljardi EUR, 37,3 % no kopējiem izdevumiem). Dalītās pārvaldības režīmā dalībvalstīm deleģēto izdevumu sadalījums un to relatīvais svars ir attēlots tālāk.

Galvenie dalībvalstīm deleģētie izdevumi (dalītā pārvaldībā) 2025. finanšu gadā

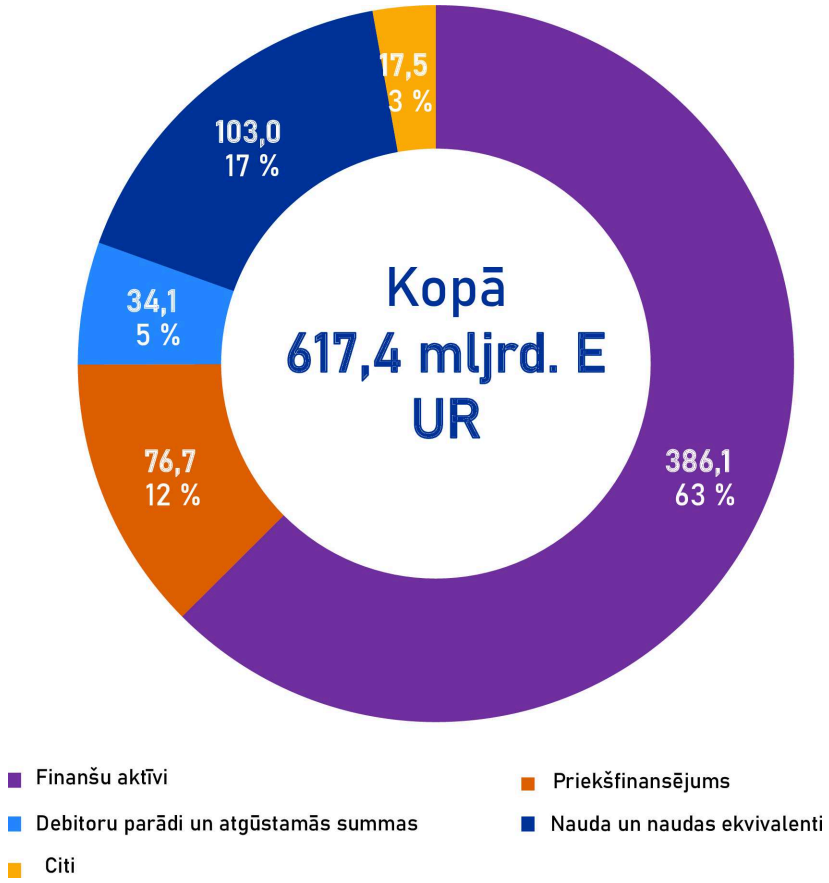
Dalībvalstīm deleģētie izdevumi (dalītā pārvaldībā) palielinājās galvenokārt attiecībā uz ERAF un Kohēzijas fondu (par 2,2 miljardiem EUR) saistībā ar darbību turpmāku īstenošanu, kā arī uz Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA).

Ar pārvedumiem saistītie izdevumi, tajā skaitā dotācijas un atbalsts no budžeta, samazinājās no 98,8 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 78,8 miljardam EUR 2025. gadā. Samazinājums par 19,9 miljardiem EUR galvenokārt ir saistīts ar neatmaksājamo atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar *NGEU* ANM un kura apjoms bija 46,8 miljardi EUR (2024. gadā – 65,8 miljardi EUR). Neraugoties uz izdevumu būtisko samazinājumu, progress atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošanā turpinās.

4.3. Aktīvi

Kopējie aktīvi 2025. gada 31. decembrī bija 617,4 miljardi EUR (2024. gadā – 518,5 miljardi EUR). Palielinājums galvenokārt ir saistīts ar turpmākiem aizdevumiem saskaņā ar ANM programmu un atbalstu Ukrainai – jauniem aizdevumiem saskaņā ar Ukrainas mehānismu un makrofinansiālo palīdzību saskaņā ar UASM. Nozīmīgākie aktīvi ES bilancē bija finanšu aktīvi, kas nav nauda un naudas ekvivalenti (386,1 miljards EUR), priekšfinansējums (76,7 miljardi EUR), debitoru parādi un atgūstamās summas (34,1 miljards EUR) un nauda un naudas ekvivalenti (103 miljardi EUR). Pārējie aktīvi 17,5 miljardu EUR apmērā galvenokārt ietvēra materiālos pamatlīdzekļus, kā arī nemateriālos aktīvus.

Aktīvu sastāvs 2025. gada 31. decembrī

Kopējo aktīvu palielinājumu par 99,0 miljardiem EUR jeb 19,1 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu noteica galvenokārt šāda ietekme:

— neatmaksātie aizdevumi palielinājās no 283,6 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 333,4 miljardiem EUR 2025. gadā. Palielinājums par 49,8 miljardiem EUR jeb 17,6 % galvenokārt atspoguļo turpmākus aizdevumus dalībvalstīm saskaņā ar ANM un *REPowerEU* (47,2 miljardi EUR) un jaunus aizdevumus saskaņā ar Ukrainas mehānismu un MFP programmām (attiecīgi (10,1 miljards EUR un 18,4 miljardi EUR), savukārt pretēju efektu deva EFSM un *SURE* ietvaros atmaksātie līdzekļi (attiecīgi 4,9 miljardi EUR un 8,0 miljardi EUR) un lielāki uzkrājumi (14,4 miljardi EUR) zaudējumiem no vērtības samazināšanās, kas varētu rasties lielākoties saistībā ar jaunajiem aizdevumiem Ukrainai,

— nauda un naudas ekvivalenti palielinājās no 63,2 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 103,0 miljardiem EUR 2025. gadā. Palielinājums par 39,9 miljardiem EUR jeb 63 % galvenokārt ir saistīts ar vienotās finansēšanas nodrošināto likviditātes pieaugumu (33,9 miljardi EUR 2024. gadā salīdzinājumā ar 65,2 miljardiem EUR 2025. gada beigās), kas ir saistīts ar 2026. gada sākumā plānotajiem apjomīgajiem izmaksājumiem.

Priekšfinansējums (juridiski saistoši avansa maksājumi)

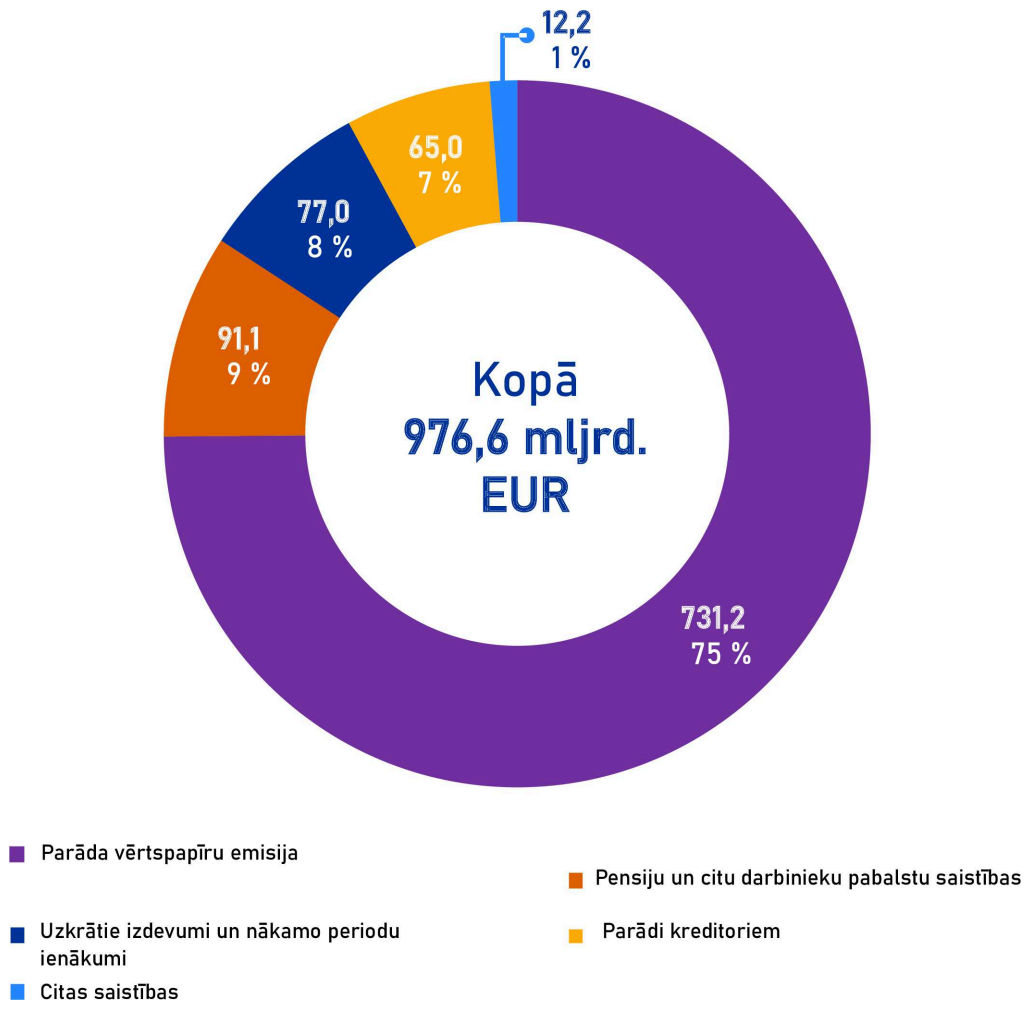
Priekšfinansējums, izņemot citus avansa maksājumus dalībvalstīm un iemaksas trasta fondā "*Bêkou*" un trasta fondā Āfrikai, 2025. gadā bija 71,3 miljardi EUR (2024. gadā – 75,1 miljards EUR). Visnozīmīgākās izmaiņas skāra ANM priekšfinansējumu, kurš 2025. gadā samazinājās no 15,4 miljardiem EUR līdz 10,2 miljardiem EUR, taču tas notika programmas īstenošanas parastajā gaitā, jo papildu priekšfinansējumu 2025. gadā neizmaksāja.

DFS programmu ietvaros piešķirtā priekšfinansējuma līmeni būtiski ietekmē attiecīgais DFS cikls – piemēram, DFS perioda sākumā var gaidīt, ka saskaņā ar kohēzijas politiku būs jāizmaksā dalībvalstīm lieli avansa maksājumi, un šīs summas paliks pieejamas dalībvalstīm līdz programmu slēgšanai. Tiek izmaksāts arī ikgadējais priekšfinansējums, kas jāizlieto gada laikā vai jāatgūst nākamajā gadā ikgadējā kontu slēgšanas cikla ietvaros. Komisija dara visu iespējamo, lai nodrošinātu, ka priekšfinansējums tiek uzturēts atbilstīgā līmenī. Ir jārod līdzsvars starp pietiekama finansējuma nodrošināšanu projektiem un izdevumu savlaicīgu atzīšanu.

4.4. Saistības

Kopējās saistības 2025. gada 31. decembrī bija 976,6 miljardi EUR (2024. gadā – 827,3 miljardi EUR). Saistības palielināja galvenokārt aizņēmumi, ko 2025. gadā paņēma saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju. Nozīmīgākās saistības bija aizņēmumi ar mērķi finansēt aizdevumus dalībvalstīm un trešām valstīm (731,2 miljardi EUR), pensiju saistības un citas pēcnodarbinātības pabalstu saistības (91,1 miljards EUR), uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi (77,0 miljardi EUR) un parādi trešām personām (65 miljardi EUR).

Saistību sastāvs 2025. gada 31. decembrī

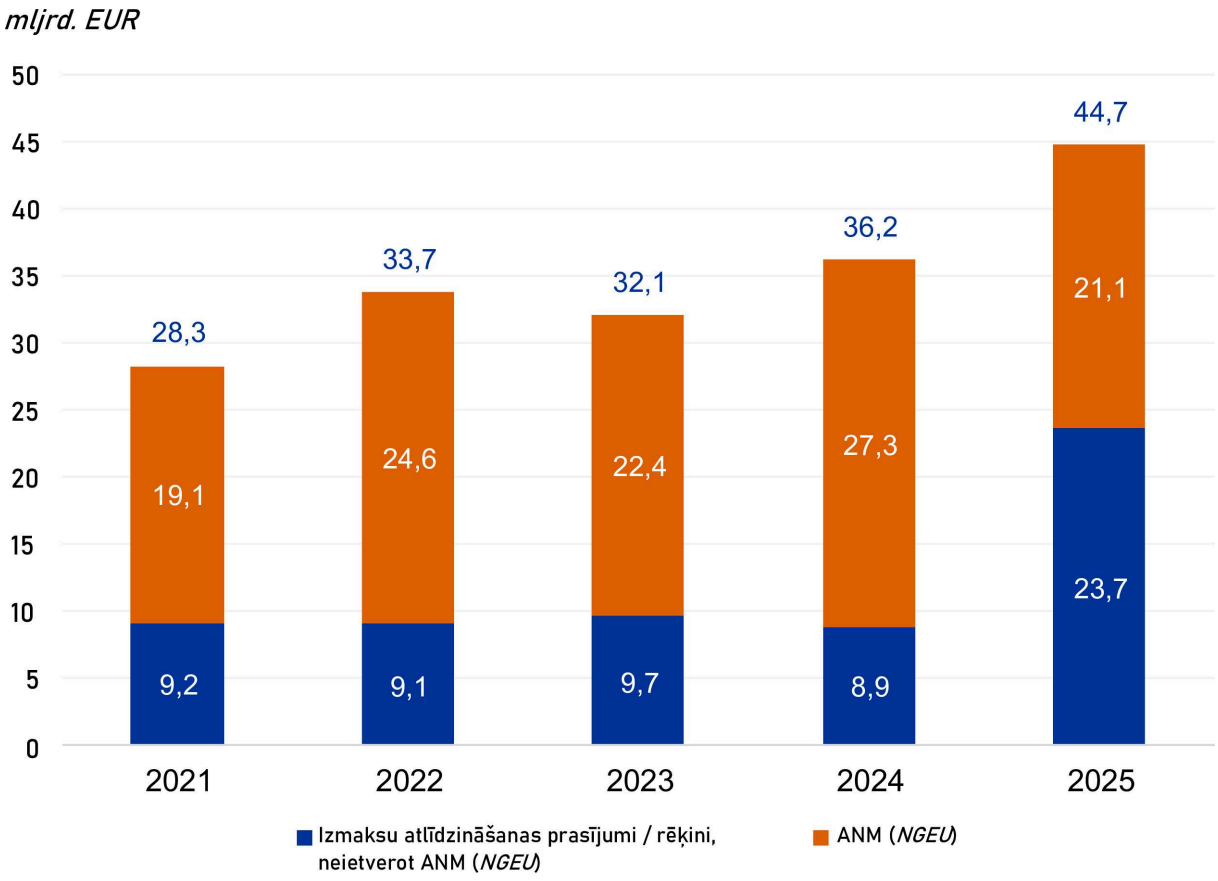
Palielinājumu par 149,3 miljardiem EUR jeb 18,0 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu galvenokārt noteica šāda ietekme.

— aizņēmumi palielinājās no 594,0 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 731,2 miljardiem EUR 2025. gadā. Palielinājums par 137,2 miljardiem EUR jeb 23,1 % galvenokārt ir saistīts ar jaunu vērtspapīru emisiju saskaņā ar vienoto finansēšanas pieeju, atskaitot summas, kas atmaksātas saskaņā ar ANM, Ukrainas mehānisma un MFP aizdevumiem (148,3 miljardi EUR) un saskaņā ar EFSM, *SURE* un maksājumu bilanci (10,6 miljardi EUR),

— uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi palielinājās no 67,1 miljarda EUR 2024. gadā līdz 77,0 miljardam EUR 2025. gadā. Palielinājums par 9,9 miljardiem EUR jeb 14,8 % galvenokārt ir saistīts ar ANM, un

— parādi kreditoriem palielinājās no 55,4 miljardiem EUR 2024. gadā līdz 65,0 miljardiem EUR 2025. gadā. Palielinājums 9,6 miljardu EUR jeb 17,3 % apmērā galvenokārt ir saistīts ar ERAF, KF un ESF (pieaugums par 13,9 miljardiem EUR).

Kopējie izmaksu atlīdzināšanas prasījumi un rēķini, kas saņemti un atzīti bilances pozīcijā "Parādi kreditoriem"

4.5. **Neto aktīvi**

Saistību pārsniegums pār aktīviem 2025. gada 31. decembrī bija 359,2 miljardi EUR (2024. gadā – 308,8 miljardi EUR). Nozīmīgākie faktori, kas palielināja saistību pārsvaru pār aktīviem, ir saskaņā ar vienoto finansēšanas pieeju paņemtie papildu aizņēmumi (kas jāatmaksā līdz 2055. gadam, sk. **5.1.1.** iedaļu), aktīvāka politikas īstenošana un ar to saistītais saistību apropriāciju palielinājums, darbinieku pabalstu saistības (kas jāmaksā vairākus desmitus gadu), kā arī maksājumi saistībā ar ELGF, no kuriem lielākā daļa tika izmaksāta 2026. gada pirmajā ceturksnī.

Jāatzīmē, ka tas, ka saistības ir lielākas par aktīviem, nozīmē nevis to, ka ES iestādēm un struktūrām ir finanšu grūtības, bet gan to, ka noteiktām saistībām finansējums tiks piešķirts no nākamo gadu budžetiem. Daudzi izdevumi kārtējā gadā tiek atzīti atbilstīgi uzkrājumu grāmatvedības noteikumiem, kaut gan tie faktiski varētu tikt samaksāti nākamajos gados un finansēti, izmantojot nākamo gadu budžetus; ieņēmumi, kas saistīti ar šo turpmāko finansējumu, tiks uzskaitīti tikai turpmākajos periodos.

4.6. **AK izstāšanās no ES**

Apvienotā Karaliste (AK) saskaņā ar Līgumu par AK izstāšanos no ES turpinās veikt iemaksas ES budžetā un gūt labumu no ES programmām un izdevumiem par laikposmu līdz 2021. gadam tā, it kā tā būtu dalībvalsts. AK arī saņems atpakaļ noteiktas norādītas summas, ko tā iemaksājusi ES budžetā, vai summas, ko saņēmis ES budžets saistībā ar tās dalības periodu. ES divreiz gadā ziņo AK par maksājamām summām, un AK tās maksā katru mēnesi. Ziņojumi tiek atjaunināti katru gadu, pamatojoties uz faktiskajiem skaitļiem.

Izstāšanās līgumā noteiktie pienākumi rada ES saistības un debitoru parādus, kas ir jāaprēķina un jāatspoguļo ES gada pārskatos. Tie jo īpaši attiecas uz šādām jomām:

— pašu resursi (136. pants),

— neizpildītās saistības (140. pants),

— naudas sodi par konkurences noteikumu pārkāpumiem (141. pants),

— Savienības saistības (142. pants),

— iespējamās finanšu saistības un finanšu instrumenti (143. un 144. pants),

— Eiropas Ogļu un tērauda kopienas neto aktīvi (145. pants),

— ES ieguldījums Eiropas Investīciju fondā (EIF) (146. pants),

— iespējamās saistības sakarā ar tiesvedību (147. pants).

Miljonos EUR

	140. pants	142. pants	Citi	31.12.2025.	31.12.2024.
Summas, kas AK jāmaksā	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Summas, kas pienākas AK	–	–	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Kopā	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Ilgtermiņa	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Īstermiņa	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

2025. gada 31. decembrī neto summa, kas jāsaņem no AK, pamatojoties uz saistībām, kas izriet no Izstāšanās līguma finanšu noteikumiem, bija 10 761 miljardi EUR (2024. gadā – 12 762 miljardi EUR). Starp minētā parāda galvenajiem elementiem ir AK saistības saskaņā ar 142. pantu attiecībā uz ES pēcnodarbinātības pabalstu saistībām (9 599 miljardi EUR) un saskaņā ar 140. pantu attiecībā uz neizpildītajām budžeta saistībām (2 327 miljardi EUR).

5. **IESPĒJAMĀS BUDŽETA SAISTĪBAS**

Pēdējos gados ES arvien vairāk ir izmantojusi finanšu instrumentus (piemēram, aizdevumus, garantijas un kapitālieguldījumus) kā līdzekli, ar ko īstenot savu politiku un sasniegt ES mērķus. Piemēram, ES aizdevumu dalībvalstīm vai partnervalstīm mērķis ir atjaunot finanšu stabilitāti vai veicināt ekonomikas atveseļošanos no krīzes situācijām. ES garantiju programmu galvenais mērķis ir palielināt investīcijas un uzlabot piekļuvi finansējumam, lai novērstu tirgus nepilnības galvenajās politikas jomās.

Sniedzot atbalstu garantiju veidā, ES plāno piesaistīt atbalstu no citām finanšu iestādēm un investoriem un tādējādi palielināt investīcijas līdz apmēram, kas vairākkārt pārsniedz iemaksas no ES budžeta.

Aizdevumu piešķiršana trešām valstīm vai garantiju izsniegšana var radīt zaudējumus ES budžetā, ja izveidojas situācija, kuru ES nespēj pilnīgi kontrolēt. Tā kā zaudējumi sakarā ar to, ka galasaņēmēji neveic atmaksu, visticamāk, neīstenosies pilnā apjomā, ES turējumā nav aktīvu, kas segtu visas šīs potenciālās saistības ([6]), bet gan aktīvi tikai tādā apjomā, kas nepieciešams, lai segtu paredzamos kredītzaudējumus, un pietiekama drošības rezerve neparedzētiem zaudējumiem. Ja tomēr rastos zaudējumi, kas pārsniedz šādam nolūkam uzkrātos aktīvus, dalībvalstis tos segtu no turpmākajiem ES budžetiem. Tādā nozīmē aizdevumi un budžeta garantijas rada ES budžetā "iespējamās budžeta saistības".

ES regulāri uzrauga iespējamo saistību ilgtspēju un kopējā uzkrājumu fondā (KUF) turēto aktīvu uzkrājumu pietiekamību ([7]) (sk. **5.3.** iedaļu turpmāk).

ES budžeta iespējamo saistību kopsumma 2025. gada beigās bija 475,7 miljardi EUR, no kuriem 363,1 miljards EUR attiecās uz neatmaksātajiem aizdevumiem valdībām (t. sk. nominālvērtība 359,4 miljardi EUR un uzkrātie procenti 3,7 miljardi EUR) un 112,6 miljardi EUR – uz izsniegto garantiju maksimālajām summām (maksimālajiem apjomiem). Starp aizdevumiem 286,1 miljards EUR bija saistīts ar aizdevumiem dalībvalstīm un 77,0 miljardi EUR – ar aizdevumiem trešām valstīm. Aizdevumiem trešām valstīm un garantijām bija izveidoti uzkrājumi 27,4 miljardu EUR apmērā.

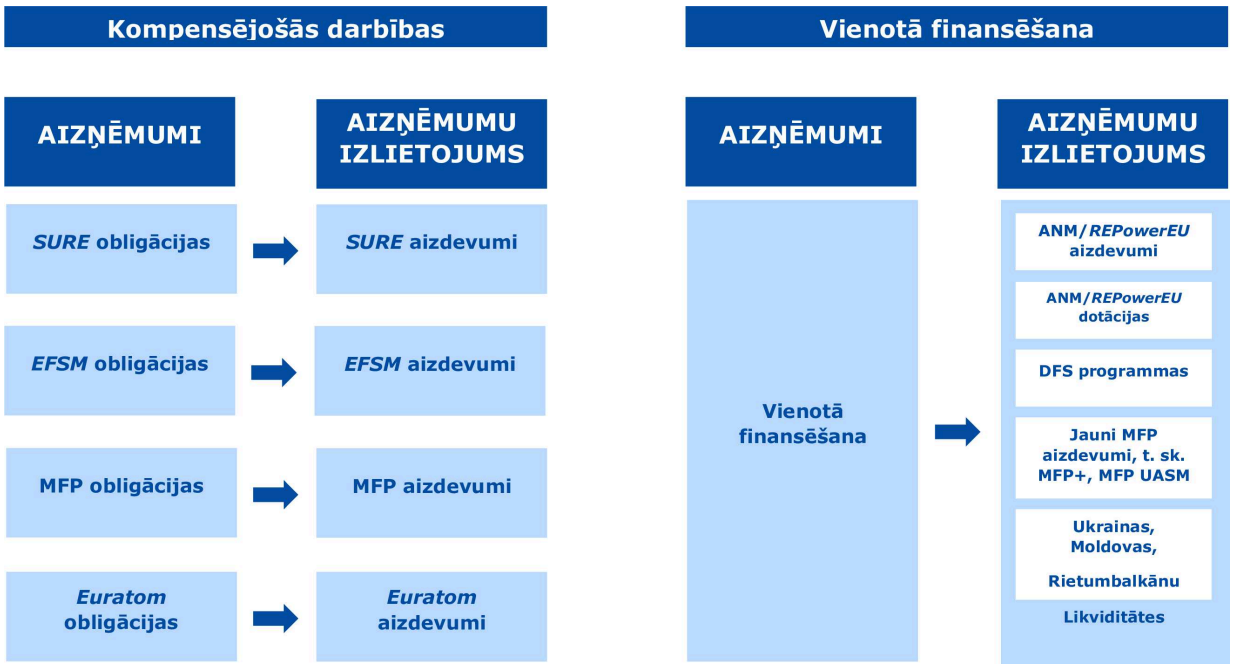
ES uzņemas arī citas saistības, kas pēc būtības nav iespējamās saistības, bet ko, ņemot vērā to ilgtermiņa raksturu, finansēs dalībvalstis tikai no turpmākajiem budžetiem. Tas galvenokārt attiecas uz pensiju saistībām (2025. gada 31. decembrī – 91,1 miljards EUR) un saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju saņemtajiem aizņēmumiem ANM/*REPowerEU* dotāciju un dažu citu DFS programmu finansēšanai (2025. gada 31. decembrī – 312,9 miljardi EUR, sk. **3.2.** un **3.4.** iedaļu).

5.1. Aizņēmumu un aizdevumu darbības

5.1.1. *Aizņēmumi*

Savienība aizņemas, emitējot vērtspapīrus starptautiskajos kapitāla tirgos. Visus Savienības aizņēmumus garantē ES budžets. Līdz 2020. gadam aizņēmumus izmantoja tikai aizdevumu darbību finansēšanai, sk. **5.1.2.** iedaļu. Pēc *NGEU* instrumenta ieviešanas aizņēmumus izmanto arī neatmaksājama atbalsta finansēšanai saskaņā ar ANM/*REPowerEU*, sk. **3.2.** iedaļu.

Finansēšanas pieeja

([6]) Izņemot dažas garantijas, kas sniegtas saskaņā ar iepriekšējo DFS finanšu instrumentu programmām, kuras tika pilnībā finansētas vai kurām tika izveidoti uzkrājumi no ES budžeta.

([7]) Sk. ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par finanšu instrumentiem, budžeta garantijām, finansiālo palīdzību un iespējamām saistībām, kuru Komisija sniedz katru gadu.

Līdz 2020. gadam Komisija īstenoja kompensējošu darbību pieeju, emitējot speciālas obligācijas konkrēta aizdevuma līguma finansēšanai. Tā tieši pārskaitīja naudu saņēmējvalstij ar tiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem (tāda pati procentu likme, termiņš). Obligāciju emisijas grafiku, apjomu un termiņu noteica saņēmēja vajadzības.

NGEU instrumenta vajadzībām Komisija izmanto diversificētas, apvienotas finansēšanas pieeju, saskaņā ar kuru ar aizņēmumiem tiešā veidā nefinansē konkrētas līdzekļu izmaksas. Tā vietā parāda vērtspapīrus emitē saskaņā ar pusgada finansēšanas plāniem, izlaižot ilgtermiņa obligācijas un īstermiņa parādzīmes. Lai emitētu šos vērtspapīrus, Komisija izmanto izsoles un sindicētos darījumus. Pēc tam tā izmaksas saskaņā ar izmaksu sadales metodiku, par kuru panākta vienošanās ar dalībvalstīm ([8]), aizdevumu gadījumā iekasē no aizdevumu saņēmējiem, bet neatmaksājama atbalsta gadījumā pārceļ uz ES budžetu. Šāda apvienotas finansēšanas pieeja sniedz iespēju elastīgāk un labāk saskaņot aizņēmumu un aizdevumu darbību. Tā arī nodrošina labākas finansēšanas izmaksas un ļauj izstrādāt labāku riska un atbilstības regulējumu. Lai finansēšanu varētu veikt elastīgi, ir vajadzīgas arī likviditātes rezerves efektīvai likviditātes pārvaldībai.

Kopš 2022. gada decembra, kad tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2022/2434 ([9]), Komisija var izmantot šo pieeju visiem turpmākajiem aizņēmumiem. Tādējādi instruments "Makrofinansiālā palīdzība +" (MFP+) Ukrainai, Ukrainas mehānisms un citas aizdevumu programmas var gūt labumu no šādas elastīgas un izmaksu ziņā efektīvas parāda pārvaldības, kas veido vienotās finansēšanas pieeju, ko piemēro visiem ES aizņēmumiem.

ES neatmaksāto aizņēmumu kopsumma palielinājās un 2025. gada 31. decembrī bija 738,9 miljardi EUR. Šī summa ietver *NGEU* zaļo obligāciju emisijas 78,5 miljardu EUR apmērā. Šo emisiju pamatā ir *NGEU* zaļo obligāciju regulējums, kas ir saskaņots ar Starptautiskās Kapitāla tirgus apvienības (*ICMA*) zaļo obligāciju principiem ([10]). Līdzekļus, kas piesaistīti ar *NGEU* zaļajām obligācijām, izmanto nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos (ANP) paredzētu un ar klimatu saistītu pasākumu finansēšanai saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM).

Turpmākajā tabulā ir parādīts 2025. gada 31. decembrī neatmaksāto ES aizņēmumu (nominālvērtība miljardos EUR) atmaksas grafiks.

	VIENOTĀ	KOMPENSĒJOŠAS AIZŅĒMUMU DARBĪBAS				KOPĀ
	FINANSĒŠANA	SURE	EFSM	MFP	EURATOM	
2026	69,9	8,0	6,2	0,1	0,0	84,2
2027	37,2	0,0	3,0	0,2	0,1	40,4
2028	55,6	10,0	2,3	0,2	0,1	68,2
2029	34,1	8,1	1,4	0,9	0,0	44,5
2030	27,7	10,0	0,0	0,1	0,1	37,9
2031	39,2	0,0	6,6	1,2	0,1	47,0
2032	30,3	0,0	3,0	0,7	0,0	34,1
2033	15,7	0,0	2,1	0,5	0,0	18,3
2034	39,7	0,0	0,0	0,7	0,0	40,5
2035	16,9	8,5	2,0	2,0	0,0	29,4
2036	0,0	9,0	5,8	1,3	0,0	16,1
2037	18,4	8,7	0,0	0,9	0,0	28,1

([8]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2022/9701.

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2022/2434 (2022. gada 6. decembris), ar ko groza Regulu (ES, Euratom) 2018/1046 attiecībā uz diversificētas finansēšanas stratēģijas kā vispārējas aizņemšanās metodes izveidi (OV L 319, 13.12.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).

([10]) Eiropas Komisija, Budžeta ģenerāldirektorāts, *Green bonds – Impact and allocation report – NGEU report 2023*, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

	VIENOTĀ	KOMPENSĒJOŠAS AIZŅĒMUMU DARBĪBAS				KOPĀ
	FINANSĒŠANA	SURE	EFSM	MFP	EURATOM	
2038	17,0	0,0	1,8	0,3	0,0	19,1
2039	19,3	0,0	0,0	0,1	0,0	19,4
2040	6,0	7,0	0,0	0,5	0,0	13,5
2041	16,9	0,0	0,0	0,0	0,0	16,9
2042	13,3	0,0	3,0	2,0	0,0	18,3
2043	12,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0
2044	14,4	0,0	0,0	0,0	0,0	14,4
2045	12,6	0,0	0,0	0,0	0,0	12,6
2046	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0
2047	0,0	6,0	0,0	0,0	0,0	6,0
2048	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0	15,3
2049	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2050	17,0	10,0	0,0	0,0	0,0	27,0
2051	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0	15,4
2052	13,9	0,0	0,0	0,5	0,0	14,4
2053	15,3	0,0	0,0	2,5	0,0	17,8
2054	17,3	0,0	0,0	0,0	0,0	17,3
2055	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
Kopā	**596,5**	**90,4**	**37,1**	**14,7**	**0,3**	**738,9**

Izmantojot vienoto finansēšanas pieeju, finansē ANM/*RePowerEU* aizdevumus un neatmaksājamu atbalstu, kā arī aizdevumus no Ukrainas mehānisma, Rietumbalkānu mehānisma un Moldovas mehānisma un MFP aizdevumus saskaņā ar līgumiem, kas parakstīti kopš 2023. gada.

5.1.2. *Kreditēšana*

Komisija piešķir divpusējus aizdevumus dalībvalstīm un trešām valstīm saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumiem. Komisija, rīkojoties ES vārdā, 2025. gadā īstenoja šādas programmas, saskaņā ar kurām tā piešķīra aizdevumus (papildus ANM/*REPowerEU*, kā norādīts **3.3.** iedaļā):

— Atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*),

— palīdzība no Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisma (EFSM),

— makrofinansiāla palīdzība (MFP),

— Ukrainas mehānisms,

— Rietumbalkānu mehānisms,

— Moldovas mehānisms,

— *Euratom*, un

— maksājumu bilance (MB).

Aizdevumu nominālvērtības miljardos EUR 2025. gada 31. decembrī bija šādas:

	Parakstīts kopā	Neizņemts kopā gada beigās	Izmaksāts kopā gada beigās	Neatmaksāts gada beigās
SURE				
Beļģija	8,2	–	8,2	8,2
Bulgārija	1,0	–	1,0	1,0
Horvātija	1,6	–	1,6	1,2
Kipra	0,6	–	0,6	0,5
Čehija	4,5	–	4,5	4,5
Igaunija	0,2	–	0,2	0,2
Grieķija	6,2	–	6,2	5,2
Ungārija	0,7	–	0,7	0,7
Īrija	2,5	–	2,5	2,5
Itālija	27,4	–	27,4	24,3
Latvija	0,5	–	0,5	0,4
Lietuva	1,1	–	1,1	0,9
Malta	0,4	–	0,4	0,3
Polija	11,2	–	11,2	11,2
Portugāle	6,2	–	6,2	6,2
Rumānija	3,0	–	3,0	3,0
Slovākija	0,6	–	0,6	0,6
Slovēnija	1,1	–	1,1	0,9
Spānija	21,3	–	21,3	18,5
	98,4	–	**98,4**	**90,4**
EFSM				
Īrija	22,5	–	22,5	17,3
Portugāle	24,3	–	24,3	19,8
	46,8	–	**46,8**	**37,1**
MFP				
Albānija	0,2	–	0,2	0,2
Armēnija	0,1	–	0,1	0,1
Bosnija un Hercegovina	0,1	–	0,1	0,1
Gruzija	0,1	–	0,1	0,1
Jordānija	1,6	0,3	1,3	1,3
Kosova	0,1	–	0,1	0,1
Kirgizstānas Republika	0,0	–	0,0	0,0
Moldova	0,4	–	0,4	0,4

	Parakstīts kopā	Neizņemts kopā gada beigās	Izmaksāts kopā gada beigās	Neatmaksāts gada beigās
Melnkalne	0,1	–	0,1	0,1
Ziemeļmaķedonija	0,3	0,1	0,2	0,2
Tunisija	1,4	–	1,4	1,4
Ukraina – MFP	12,2	–	12,2	11,0
Ukraina – MFP+	18,0	–	18,0	18,0
Ukraina – MFP UASM	18,1	–	18,1	18,1
Ēģipte	5,0	4,0	1,0	1,0
	57,6	**4,3**	**53,3**	**52,1**
Rietumbalkānu mehānisms				
Ziemeļmaķedonija	0,5	0,5	0,0	0,0
Albānija	0,7	0,6	0,1	0,1
Serbija	1,1	1,1	0,1	0,1
Melnkalne	0,3	0,3	0,0	0,0
	2,6	**2,4**	**0,2**	**0,2**
Moldovas mehānisms				
Moldova	**1,5**	**1,2**	**0,3**	**0,3**
Ukrainas mehānisms				
Ukraina	**33,0**	**9,8**	**23,2**	**23,2**
EURATOM				
Energoatom, *K2R4* – Ukraina	**0,4**	–	**0,4**	**0,3**
ANM/*REPowerEU*	**277,2**	**121,3**	**155,9**	**155,9**
Kopā	**517,4**	**139,0**	**378,5**	**359,4**

SURE

SURE tika izveidots 2020. gadā, lai sniegtu finansiālu palīdzību dalībvalstīm, kurām Covid-19 pandēmijas dēļ radās vai nopietni draudēja rasties būtiski ekonomiski traucējumi. Šis instruments papildina vietējos pasākumus, ko veic skartās dalībvalstis.

Instrumenta pieejamība beidzās 2022. gada 31. decembrī, un nav nepabeigtu izmaksu. Aizdevumu atmaksas termiņš ir dažāds – no 5 līdz 30 gadiem.

EFSM

EFSM tika izveidots, lai sniegtu finansiālu palīdzību visām dalībvalstīm, kas saskaras ar smagām ekonomiskām un finansiālām problēmām, kuras izraisījuši ārkārtas apstākļi, ko tās nevar kontrolēt, vai kurām nopietni draud šādas problēmas. Šīs programmas termiņš ir beidzies, un papildu aizdevumus nevar saņemt, izņemot noteiktu uzdevumu izpildei, piemēram, lai pagarinātu atmaksas termiņu spēkā esošajiem aizdevumiem.

Īrija 2025. gadā atmaksāja EFSM aizdevumu 2,4 miljardu EUR apmērā, kuram bija pienācis atmaksas termiņš, bet Portugāle pirms termiņa atmaksāja divus aizdevumus par kopējo summu 2,5 miljardu EUR apmērā. Attiecīgās ES obligācijas tika pārvietotas uz vienotās finansēšanas kopfondu.

MFP

MFP programma ir finansiālas palīdzības veids, ko ES piedāvā partnervalstīm ārpus ES, kuras saskaras ar maksājumu bilances krīzi. Tā tiek sniegta vidēja termiņa un ilgtermiņa aizdevumu vai dotāciju vai arī to kombinācijas veidā un ir pieejama tikai valstīm, kas izmanto Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) programmu.

Ukraina

Eiropas Parlaments un Padome 2022. gadā vienojās par trim finansiālās palīdzības paketēm Ukrainai ([11]) par kopējo summu 7,2 miljardi EUR, lai stiprinātu valsts tūlītējo noturību pēc tam, kad Krievija bija sākusi neprovocētu un nepamatotu agresijas karu. Visi aizdevumi Ukrainai tika izmaksāti līdz 2022. gada beigām. Šo Ukrainai piešķirto aizdevumu termiņš ir no 10 līdz 30 gadiem.

Lai sniegtu Ukrainai turpmāku ES atbalstu, 2023. gadā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2463 ([12]) Ukrainai tika izmaksāts MFP+ aizdevums 18 miljardu EUR apmērā. Aizdevumu finansēja, izmantojot vienotās finansēšanas pieeju, savukārt visu iepriekšējo MFP aizdevumu finansēšanai izmantoja kompensējošo darbību pieeju.

2024. gada oktobrī ES pieņēma jaunu MFP Ukrainai un Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu (UASM) ([13]). Saskaņā ar UASM ārkārtas ieņēmumus no imobilizētiem Krievijas valsts aktīviem izmanto neatmaksājama atbalsta piešķiršanai Ukrainai, lai palīdzētu šai valstij atmaksāt jaunus divpusējus G7 partneru un ES piešķirtus aizdevumus šīs iniciatīvas ietvaros. Pēc tam ES 2024. gada decembrī parakstīja jaunu MFP aizdevuma līgumu ar Ukrainu par 18,1 miljardu EUR, kurš tika pilnībā izmaksāts 2025. gadā.

2025. gada beigās kopējie vēl neatmaksātie Ukrainai izsniegtie MFP aizdevumi sasniedza 47,1 miljardu EUR (nominālā summa).

Ukrainas mehānisms

Eiropas Parlaments un Padome 2024. gada 29. februārī pieņēma Regulu (ES) 2024/792, ar ko izveido Ukrainas mehānismu ([14]). Šis instruments aptver 2024.–2027. gadu un piedāvā Ukrainai finansiālu atbalstu apmēra līdz 50 miljardiem EUR, tajā skaitā līdz 33 miljardiem EUR kā aizdevumus valdībai. Līdz 2025. gada 31. decembrim Ukrainai ir izmaksāti aizdevumi 23,2 miljardu EUR apmērā. Ukrainas mehānisma aizdevumi valdībai tiek finansēti no aizņēmumiem saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju.

Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisms

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1449 ([15]), ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu, pieņēma 2024. gada maijā, savukārt pirmos aizdevumus izmaksāja 2025. gadā. Mehānisms paredz laikposmā no 2025. līdz 2027. gadam nodrošināt aizdevumus apmērā līdz 4 miljardiem EUR, un, lai saņemtu šos līdzekļus, ES partnervalstīm Rietumbalkānos jāīsteno konkrētas sociālekonomiskās reformas un pamatreformas.

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/313 par 1,2 miljardiem EUR, ar ko piešķir ārkārtas palīdzību Ukrainai, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1201 par 1,0 miljardu EUR, ar ko piešķir ārkārtas palīdzību Ukrainai, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1628 par 5,0 miljardiem EUR, ar ko sniedz ārkārtas palīdzību Ukrainai.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2463 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai 2023. gadā (makrofinansiālā palīdzība +) (OV L 322, 16.12.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/2773 (2024. gada 24. oktobris), ar ko izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un sniedz ārkārtas makrofinansiālu palīdzību Ukrainai (OV L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1449 (2024. gada 14. maijs), ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu (OV L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

Moldovas reformu un izaugsmes mehānisms

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2025/535 ([16]), ar ko izveido Moldovas Republikas reformu un izaugsmes mehānismu, pieņēma 2025. gada martā. Mehānisms sniegs atbalstu Moldovai laikposmā no 2025. līdz 2027. gadam. Tas paredz nodrošināt aizdevumus apmērā līdz 1,5 miljardiem EUR, veicot pirmās izmaksas 2025. gadā.

Euratom

Eiropas Atomenerģijas kopiena piešķir aizdevumus gan dalībvalstīm, gan citām valstīm, kā arī to subjektiem ar energoiekārtām saistītu projektu finansēšanai.

MB

MB ir palīdzības programma, kas izstrādāta ārpus eurozonas esošām dalībvalstīm, kurām ir radušies sarežģījumi maksājumu bilancē. Latvija pēdējo neatmaksāto MB aizdevumu pilnībā atmaksāja 2025. gadā.

SAFE

Eiropas Savienības Padome 2025. gada 27. maijā pieņēma instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā" (*SAFE*) ([17]), kura mērķis ir sniegt finansiālu atbalstu dalībvalstīm, lai ātrāk palielinātu aizsardzības gatavību, izmantojot kopīgu iepirkumu. *SAFE* nodrošinās līdz 150 miljardiem EUR ilgtermiņa aizdevumos dalībvalstīm, kurus plānots izmaksāt 2026.–2030. gadā un finansēt no aizņēmumiem. Līdz 2026. gada 31. maijam tika parakstīti un stājās spēkā līgumi par *SAFE* aizdevumiem 43,7 miljardu EUR apmērā, un no tiem 6,6 miljardi EUR jau ir izmaksāti.

Ukrainas atbalsta aizdevums

Eiropas Parlaments un Padome 2026. gada februārī pieņēma Regulu (ES) 2026/467 ([18]) par Ukrainas atbalsta aizdevuma izveidošanu, kurā ir noteikts, ka maksimālā summa ir 90 miljardi EUR. Vēlāk programmas īstenošanu atvieglo 2026. gada aprīlī pieņemtais grozījums Padomes Regulā (ES, Euratom) 2020/2093 ([19]), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu (DFS) 2021.–2027. gadam. Saistītais aizdevuma līgums tika parakstīts 2026. gada maijā, un Eiropas Komisija plāno sākt izmaksas 2026. gada jūnijā.

Likviditātes nodrošināšana vienotās finansēšanas vajadzībām

Saskaņā ar vienotās finansēšanas stratēģiju noteikta summa no saņemtajiem aizņēmumiem tiek turēta bankas kontā Eiropas Centrālajā bankā vai izmantota īstermiņa investīcijām. Šādas likviditātes rezerves nodrošina pietiekamu līdzekļu pieejamību visu plānoto izmaksas saistību izpildei. Likviditātes rezerves pārvaldībā Komisija ņem vērā paredzamās izmaksu vajadzības un naudas atlikumu domātās izmaksas. Līdzekļi likviditātes rezervēs 2025. gada beigās sasniedza 65,2 miljardus EUR.

5.1.3. *Budžeta aizsardzības pasākumi aizņēmumu atmaksas nodrošināšanai*

ES aizņēmumi veido tiešas un beznosacījuma saistības Eiropas Savienībai, un tos garantē ES dalībvalstis. Aizņēmumus, kas veikti, lai finansētu aizdevumus, paredzēts atmaksāt, savlaicīgi iekasējot pamatsummu un procentus par šiem aizdevumiem.

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/535 (2025. gada 18. marts), ar ko izveido Moldovas Republikas reformu un izaugsmes mehānismu (OV L, 2025/535, 21.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj).

([17]) Padomes Regula (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu "Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju" (*SAFE*) (OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2026/467 (2026. gada 24. februāris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Ukrainas atbalsta aizdevuma izveidošanā 2026. un 2027. gadam (OV L, 2026/467, 26.2.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/467/oj).

([19]) Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2093 (2020. gada 17.decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

Tomēr, ja saņēmējvalsts nepilda saistības vai kavē aizdevumu atmaksu, ir vairāki aizsardzības pasākumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu ES parāda apkalpošanu, un tie ir apkopoti turpmākajā tabulā. Īstermiņā aizņēmumi tiks atmaksāti no pieejamā Komisijas līdzekļu atlikuma kasē. Savukārt aizņēmumi, kas saistīti ar aizdevumiem trešām valstīm (izņemot MFP + un Ukrainas mehānisma aizdevumus), tiks atmaksāti no KUF turētajiem aktīviem, savukārt MFP+, Ukrainas mehānisma aizdevumu un aizdevumu dalībvalstīm gadījumā Komisija no dalībvalstīm var pieprasīt papildu resursus, ja nepietiek ar pieejamo pašu resursu rezervi ("budžeta manevrēšanas telpa"). Dažām programmām ir arī garantijas, ko sniedz dalībvalstis. Tādējādi ieguldītāji ir pakļauti tikai ES kredītriskam, nevis aizdevumu saņēmēja kredītriskam.

ES programma, ko finansē no aizņēmumiem	Aizsardzības sistēma
NGEU (ANM un *REPowerEU*)	Budžeta manevrēšanas telpa ES budžeta pašu resursu pagaidu maksimālā apjoma ietvaros – 0,6 % no ES NKI papildus ES budžeta pašu resursu maksimālajam apjomam, kas ir 1,4 % no ES NKI
SURE	Garantija, ko sniedz visas ES dalībvalstis (25 %), + budžeta manevrēšanas telpa ES budžeta pašu resursu maksimālā apjoma – 1,4 % no ES NKI – ietvaros
EFSM	Budžeta manevrēšanas telpa ES budžeta pašu resursu maksimālā apjoma – 1,4 % no ES NKI – ietvaros
MFP (standarta)	KUF fonds (9 % no aizdevuma trešai valstij)
Ārkārtas MFP Ukrainai	KUF (9 % no aizdevuma) + visu ES dalībvalstu garantijas (61 %)
MFP+ Ukrainai	Budžeta manevrēšanas telpa ES budžeta pašu resursu maksimālā apjoma – 1,4 % no ES NKI – ietvaros
Ukraina – MFP UASM	Budžeta manevrēšanas telpa ES budžeta pašu resursu maksimālā apjoma – 1,4 % no ES NKI – ietvaros
Ukrainas mehānisms	Budžeta manevrēšanas telpa ES budžeta pašu resursu maksimālā apjoma – 1,4 % no ES NKI – ietvaros
Rietumbalkānu mehānisms	KUF (9 % no aizdevuma trešai valstij)
Moldovas mehānisms	KUF (9 % no aizdevuma trešai valstij)
Euratom aizdevumi trešām valstīm (valsts īpašumā esoši subjekti)	KUF (9 % no aizdevuma) un trešo valstu sniegtās pretgarantijas

5.2. **Budžeta garantijas**

Šāda veida budžeta izpildē ES nolūkā sasniegt savus politikas mērķus sniedz finanšu iestādēm (īstenošanas partneriem) garantijas to finansēšanas (aizdevumi) un ieguldījumu (pašu kapitāls) operācijām.

ES ir izsniegusi garantijas saskaņā ar šādām programmām:

— ārējo aizdevumu pilnvaru (*ELM*) garantijas, kas piešķirtas Eiropas Investīciju bankai (EIB) aizdevumu operācijām ārpus ES, galvenokārt aizdevumiem, kas sniegti suverēniem vai subsuverēniem saņēmējiem,

— Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) galvojums, kas piešķirts EIB grupai tās operācijām, ar kurām atbalsta papildu ieguldījumus ES un finansējuma pieejamību MVU,

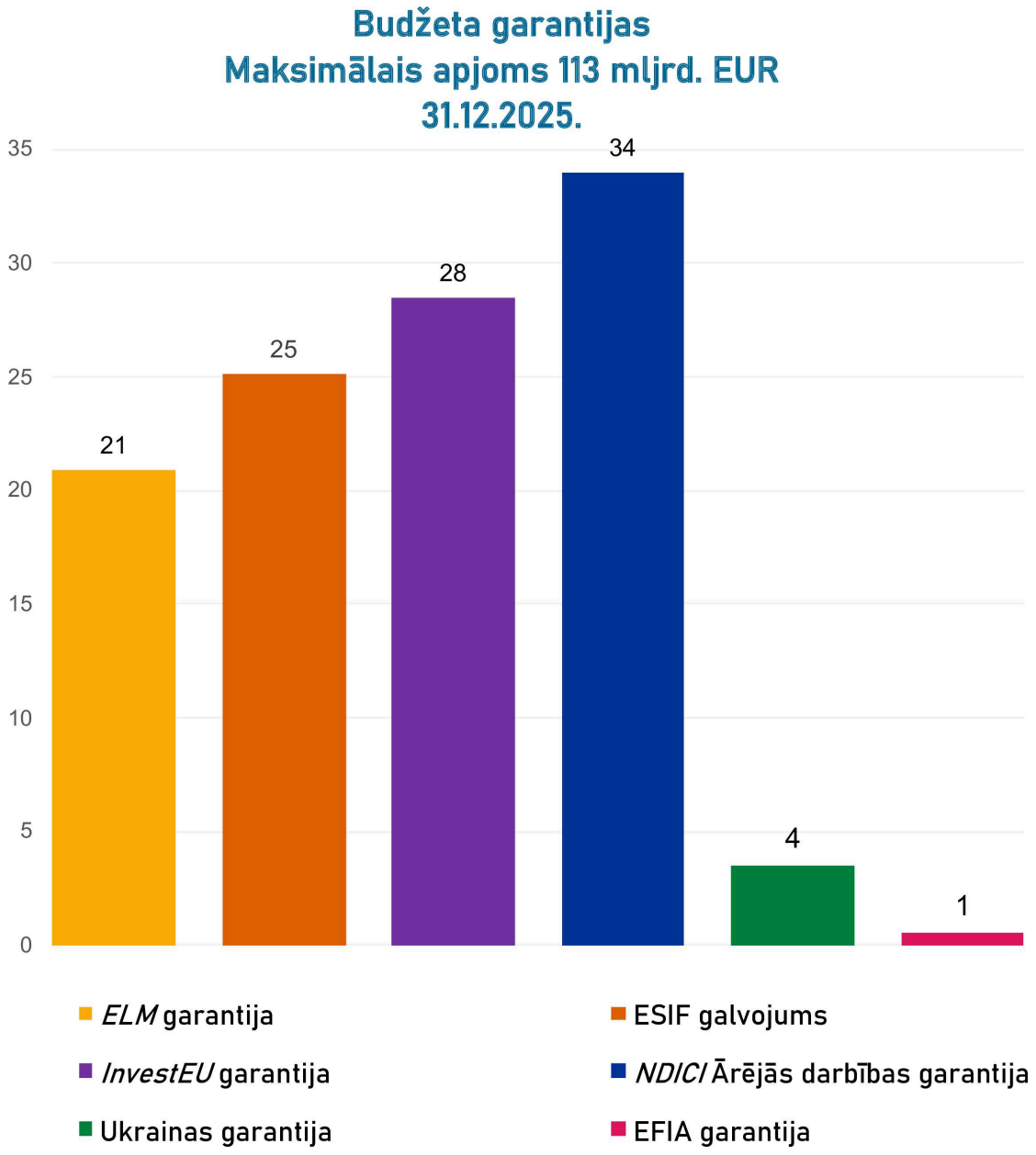
— *InvestEU* garantija, kas sniegta EIB grupai, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankai un vairākiem finanšu partneriem ES dalībvalstīs, lai mobilizētu privātos ieguldījumus zaļās un digitālās pārkārtošanās procesam, inovācijai, sociālajiem ieguldījumiem un prasmju pilnveidei. *InvestEU* garantijas vērtību var palielināt EBTA un dalībvalstu iemaksas un pretgarantijas,

— ārējās darbības garantija saskaņā ar *NDICI* regulu, kas sniedz garantijas gan EIB, gan vairāku citu partneru finansēšanas un investīciju operācijām ārpus Eiropas un saņēmējiem kā publiskajā, tā privātajā sektorā ar mērķi veicināt ilgtspējīgas investīcijas ES partnervalstīs,

— Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai (EFIA) garantija, kas izsniegta vairākiem darījumu partneriem ar mērķi atbalstīt investīcijas Āfrikā un Eiropas kaimiņvalstīs,

— Ukrainas garantija, kas saskaņā ar Ukrainas mehānisma regulu piešķirta vairākiem darījumu partneriem, lai veicinātu ieguldījumus Ukrainas atveseļošanā un rekonstrukcijā.

Minēto garantiju nominālā neatmaksātā summa īstenošanas partneriem noteiktajā maksimālajā līmenī 2025. gada 31. decembrī bija 112,6 miljardi EUR, no kuriem 77,6 miljardi EUR ir saistīti ar īstenošanas partneru parakstītajām finansēšanas vai investīciju operācijām (*InvestEU*, *NDICI* un Ukrainas garantijas vēl atrodas investīciju posmā, kad partneri var attiecīgajā garantijā iekļaut jaunas darbības).

Arī dalībvalstis un EEZ valstis var sniegt savu ieguldījumu programmā *InvestEU*. ES līdz 2025. gada 31. decembrim parakstīja iemaksu nolīgumus ar minētajām valstīm 3,3 miljardu EUR apmērā, no kuriem 2,6 miljardi EUR attiecas uz naudas iemaksām un 0,6 miljardi EUR – uz pretgalvojumiem.

5.3. **Kopējais uzkrājumu fonds**

Lai savlaicīgi apmierinātu iespējamos garantijas pieprasījumus īstenošanas partneriem radušos zaudējumu segšanai, ES veido uzkrājumus no budžeta. Kopš 2021. gada visi uzkrātie aktīvi tiek turēti KUF, kas darbojas kā vienots portfelis, un aktīvi galvenokārt tiek ieguldīti parāda vērtspapīros. Pašlaik KUF apvienoti uzkrājumi visām ES budžeta garantijām un dažām finansiālās palīdzības programmām. KUF resursi tiek sadalīti nodalījumos, lai izsekotu summām, kas saistītas ar līdzekļus nodrošinošajām budžeta garantijām un finansiālās palīdzības programmām.

2025. gada 31. decembrī Komisija KUF glabāja neto aktīvus 27,2 miljardu EUR vērtībā šādiem nodalījumiem:

— Garantiju fonds ārējai darbībai – 3,4 miljardi EUR (kas aptver *ELM* garantijas, kā arī MFP un *Euratom* aizdevumus trešām valstīm pirms 2021. gada),

— ESIF – 9,2 miljardi EUR,

— EFIA – 0,8 miljardi EUR,

— *InvestEU* nodalījumi – 8,9 miljardi EUR (ietverot dalībvalstu un EEZ valstu naudas iemaksas),

— *NDICI* EFIA+ – 3,6 miljardi EUR,

— Ukrainas garantija – 0,6 miljardi EUR,

— MFP aizdevumi pēc 2020. gada un Rietumbalkānu mehānisms – 0,2 miljardi EUR

— MFP aizdevumi Ukrainai – 0,5 miljardi EUR.

Turklāt 0,2 miljoni EUR tiek turēti Komisijas centrālajā kasē kā likviditātes rezerves garantiju tūlītējas izmaksas pieprasījumu segšanai.

6. **ES POLITISKĀ UN FINANŠU SISTĒMA, PĀRVALDĪBA UN PĀRSKATATBILDĪBA**

Eiropas Savienība (ES) ir savienība, kam dalībvalstis piešķir pilnvaras, lai sasniegtu kopīgus mērķus. Savienība ir dibināta, pamatojoties uz tādām vērtībām kā cilvēka cieņas aizsardzība, brīvība, demokrātija, vienlīdzība, tiesiskums un cilvēktiesību, tajā skaitā minoritāšu tiesību, ievērošana. Šīs vērtības ir kopīgas visām dalībvalstīm sabiedrībā, kurā dominē plurālisms, nediskriminācija, iecietība, tiesiskums, solidaritāte un sieviešu un vīriešu līdztiesība.

6.1. **Politiskā un finanšu sistēma**

ES Līgumi

Vispārējie mērķi un principi, pēc kuriem vadās Savienība un Eiropas iestādes, ir definēti Līgumos. Savienība un ES iestādes var rīkoties tikai saskaņā ar Līgumos piešķirtajām pilnvarām, lai sasniegtu tajos noteiktos mērķus, un tām jārīkojas, ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principu ([20]). Lai sasniegtu savus mērķus un īstenotu savu politiku, Savienība sev nodrošina nepieciešamos finanšu līdzekļus. Komisijas atbildībā ir veicināt Savienības vispārējās intereses, tai skaitā izpildīt budžetu un pārvaldīt programmas sadarbībā ar dalībvalstīm un ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principu.

([20]) Saskaņā ar subsidiaritātes principu Savienība rīkojas tikai tad un tiktāl, ja un ciktāl paredzētās darbības mērķus nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstis un ierosinātās darbības mēroga vai ietekmes dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī. Saskaņā ar proporcionalitātes principu Savienības rīcības saturs un veids ir samērīgs ar Līgumu mērķu sasniegšanai vajadzīgo (sk. Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantu).

ES cenšas sasniegt Līgumā noteiktos mērķus, izmantojot vairākus instrumentus, un viens no tiem ir ES budžets. Citi ir, piemēram, vienots tiesiskais regulējums vai kopējas politikas stratēģijas.

Daudzgadu finanšu shēma un izdevumu programmas

No ES budžeta atbalstītie politikas virzieni tiek īstenoti saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu (DFS) un attiecīgiem nozaru tiesību aktiem, kuros ir noteiktas izdevumu programmas un instrumenti. Ar tiem ES politiskās prioritātes tiek izteiktas finanšu izteiksmē pietiekami ilgā periodā, lai tās būtu efektīvas un sniegtu saskaņotu ilgtermiņa redzējumu ES fondu finansējuma saņēmējiem un valstu iestādēm, kas nodrošina līdzfinansējumu. Gada maksimālās summas jeb maksimālais apjoms tiek noteikts ES izdevumiem kopumā un galvenajām izdevumu kategorijām. Visu izdevumu kategoriju maksimālo apjomu summa parāda saistību apropriāciju kopējo maksimālo apjomu. DFS pieņem Padome ar visu dalībvalstu vienbalsību un Eiropas Parlamenta piekrišanu. Pašreizējā daudzgadu finanšu shēma 2021.–2027. gadam tika pieņemta 2020. gada 17. decembrī ([21]). Daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam papildina pagaidu atveseļošanas instruments *NextGenerationEU*.

Gada budžets

Gada budžetu sagatavo Komisija. Eiropas Parlaments un Padome vienojas (parasti līdz decembra vidum) par nākamā gada budžetu, pamatojoties uz LESD 314. pantā noteikto procedūru. Saskaņā ar budžeta līdzsvarotības principu kopējiem ieņēmumiem konkrētā finanšu gadā jābūt vienādiem ar kopējiem izdevumiem (maksājumu apropriācijām).

Galvenie ES budžeta finansējuma avoti ir pašu resursu ieņēmumi, kurus papildina citi ieņēmumi. Ir četru veidu pašu resursi: tradicionālie pašu resursi (galvenokārt muitas nodokļi), pašu resursi, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (PVN), pašu resursi, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu (ieviesti 2021. gadā), un pašu resursi, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI). Citi ieņēmumi no ES darbībām (piemēram, naudas sodi par konkurences noteikumu pārkāpumiem) parasti veido mazāk nekā 10 % no kopējiem ieņēmumiem.

Pārvaldības režīmi

ES budžetu īsteno trīs pārvaldības režīmos, kas nosaka, kā nauda tiek izmaksāta un pārvaldīta.

— Dalīta pārvaldība – lielāko daļu (aptuveni 3/4) budžeta Komisija pārvalda atbilstīgi dalītas pārvaldības sistēmai sadarbībā ar dalībvalstīm, jo īpaši struktūrfondu un lauksaimniecības jomā.

— Tieša pārvaldība – Komisija arī pārvalda programmas pati un var deleģēt konkrētu programmu īstenošanu izpildaģentūrām.

— Netieša pārvaldība – lēmumus par izdevumiem var arī pārvaldīt netieši ar citu ES vai ārpus ES esošu struktūru starpniecību. Finanšu regulā un/vai iemaksu nolīgumos ir noteikti nepieciešamie kontroles un ziņošanas mehānismi, kas šiem subjektiem jāizmanto, un Komisijas uzraudzība, ja budžeta izpildes uzdevumi ir uzticēti valsts aģentūrām, Eiropas Investīciju bankas grupai, trešām valstīm, starptautiskām organizācijām (piemēram, Pasaules Bankai vai Apvienoto Nāciju Organizācijai) un citiem subjektiem (piemēram, decentralizētām ES aģentūrām, kopuzņēmumiem).

Finanšu instrumenti un budžeta garantijas

Tradicionālo budžeta izpildes metodi – dotāciju un subsīdiju piešķiršanu – papildina finanšu instrumentu emisija garantiju, kā arī pašu kapitāla un aizdevumu veidā. Turklāt ES iesaistās aizņēmumu un aizdevumu darbībās saistībā ar īpašām finansiālās palīdzības programmām, lai atbalstītu dalībvalstis un trešās valstis divpusēju aizdevumu veidā, ko finansē no kapitāla tirgos emitētiem parāda vērtspapīriem ar ES budžeta garantiju. 2022. gada decembrī Parlaments un Padome noteica vienotās finansēšanas pieeju ES aizņēmumiem, saskaņā ar kuru Savienība emitēs viena zīmola "ES obligācijas", nevis atsevišķi denominētas obligācijas atsevišķām programmām.

([21]) Eiropadome 2024. gada 1. februārī vienojās par 2021.–2027. gada DFS maksimālo apjomu vidusposma pārskatīšanu saskaņā ar Komisijas priekšlikumiem COM(2023) 336.

Finanšu regula

Finanšu regula (FR) ([22]), kas piemērojama vispārējam budžetam, ir viens no galvenajiem ES finanšu regulējuma struktūras tiesību aktiem. Tajā ir sīki definēti finanšu noteikumi, kas piemērojami ES budžeta izpildei, un to dažādo dalībnieku loma, kuru pienākums ir nodrošināt, ka nauda tiek izlietota pareizi, sasniedzot noteiktos mērķus. Tajā ietverti arī īpaši noteikumi, kas piemērojami finanšu instrumentiem, budžeta garantijām un finansiālajai palīdzībai.

6.2. **Pārvaldība un pārskatatbildība**

6.2.1. *Institucionālā struktūra*

Eiropas Savienībai ir institucionāla sistēma, kuras uzdevumi ir stiprināt tās vērtības, sekmēt tās mērķu sasniegšanu, kalpot Savienības, tās pilsoņu un dalībvalstu interesēm, kā arī nodrošināt tās politikas virzienu un darbību saskaņotību, rezultativitāti un nepārtrauktību. Organizatorisko struktūru veido iestādes, aģentūras un citas ES autonomās struktūras. Finanšu regula kopā ar piemērojamajiem grāmatvedības uzskaites noteikumiem nosaka, kuri no minētajiem subjektiem ir jāiekļauj ES konsolidētajos pārskatos (konsolidācijas pārskatu tvērumā iekļauto subjektu sarakstu sk. ES konsolidēto gada pārskatu **9.** skaidrojumā).

Eiropas Parlaments kopīgi ar Padomi veic likumdošanas un budžeta pieņemšanas funkcijas. Komisijai ir politiska pārskatatbildība attiecībā pret Eiropas Parlamentu. Arī Padome veic politikas veidošanas un koordinēšanas funkcijas saskaņā ar Eiropadomes noteikto Savienības vispārējo politisko virzienu un prioritātēm.

Eiropas Komisija ir Eiropas Savienības izpildvaras iestāde. Tā veicina Savienības vispārējās intereses un šajā nolūkā īsteno atbilstīgas iniciatīvas. Tā nodrošina Līgumu piemērošanu un pārrauga, kā dalībvalstis piemēro Savienības tiesību aktus, un to kontrolē Eiropas Savienības Tiesa. Eiropas Komisija īsteno koordinēšanas, izpildu un pārvaldības funkcijas, izpilda budžetu un pārvalda programmas.

Komisija veic budžeta izpildi, lielā mērā sadarbojoties ar dalībvalstīm ([23]). Kopā tās nodrošina, ka apropriācijas tiek izlietotas atbilstīgi pareizas finanšu pārvaldības principiem. Regulās nosaka dalībvalstu pienākumus to kopīgās budžeta izpildes kontrolē un revīzijā, kā arī izrietošo atbildību. Tajās arī nosaka pienākumus un sīki izstrādātus noteikumus katrai no ES iestādēm attiecībā uz to izdevumiem.

6.2.2. *Komisijas pārvaldības struktūra*

Komisijas pārvaldības kārtība un tas, kā tā nodrošina, ka Komisija darbojas kā mūsdienīga, pārskatatbildīga un uz darbības rezultātiem vērsta iestāde, ir aprakstīts Paziņojumā par pārvaldību Eiropas Komisijā ([24]).

Komisija savas funkcijas veic komisāru kolēģijas vadībā; komisāru kolēģija nosaka prioritātes un uzņemas vispārēju politisku atbildību par Komisijas darbu. Komisijas kā kolēģijas darbu politiski vada tās priekšsēdētājs, kurš savas izvirzīšanas kontekstā Eiropas Parlamentu iepazīstina ar politisko pamatnostādņu formā izklāstītiem mērķiem, ko viņš plāno sasniegt. Priekšsēdētājs lemj par Komisijas iekšējo organizāciju, nodrošinot tās konsekventu, rezultatīvu un koleģiālu darbību.

Kolēģija budžeta praktisko izpildi un finanšu pārvaldību deleģē ģenerāldirektoriem un dienestu vadītājiem, kuri vada Komisijas attiecīgo administratīvo struktūru. Šī decentralizētā pieeja rada administratīvu kultūru, kas mudina civildienesta ierēdņus uzņemties atbildību par viņu kontrolē esošajām darbībām un liek viņiem nodrošināt pārliecību par darbībām, par kurām viņi atbild.

([22]) Regula (ES, Euratom) 2024/2509.
([23]) Sk. LESD 317. pantu.
([24]) C(2020) 4240, 24.6.2020.

Priekšsēdētāja pakļautībā un ciešā sadarbībā ar Komisijas locekli, kurš ir atbildīgs par budžetu, cilvēkresursiem un administrāciju, kā arī ar priekšsēdētāja un centrālo dienestu līdzdalību Korporatīvās pārvaldības padome nodrošina koordināciju, pārraudzību, konsultācijas un stratēģiskās ievirzes.

Iekšējā kārtība nosaka konsekventu kopumu stingru kontroļu un pārvaldības rīku, kuri ļauj komisāru kolēģijai uzņemties politisko atbildību par Komisijas darbu ([25]).

6.2.3. *Komisijas finanšu pārvaldība*

Komisijā pienākumi un atbildības jomas finanšu pārvaldībā ir skaidri definēti (piemēram, Finanšu regulā un Iekšējos noteikumos ([26])) un tiek attiecīgi piemēroti. Komisijas ģenerāldirektori un dienestu vadītāji kā deleģētie kredītrīkotāji ir atbildīgi par ES finanšu resursu pareizu pārvaldību, atbilstību Finanšu regulas noteikumiem, riska pārvaldību un atbilstošas iekšējās kontroles sistēmas izveidi.

Kredītrīkotāji atbild par visu pārvaldības procesu – tie gan nosaka, kas jādara, lai tiktu sasniegti iestādes noteiktie politikas mērķi, gan pārvalda darbības no operatīvā un pareizas finanšu pārvaldības viedokļa. Uzdevumus var tālāk apakšdeleģēt direktoriem, nodaļu vadītājiem un citām personām, kuras tādējādi kļūst par pastarpināti deleģētiem kredītrīkotājiem. Katrs deleģētais kredītrīkotājs iekšējās kontroles sistēmu īstenošanas pārraudzībā un uzraudzībā var paļauties uz vienu vai diviem direktoriem, kuri atbild par riska pārvaldību un iekšējo kontroli.

Komisijas centrālie dienesti sniedz norādījumus un padomus un veicina paraugpraksi, cita starpā ar Korporatīvās pārvaldības padomes darba starpniecību.

Saskaņā ar Finanšu regulu katram kredītrīkotājam ir jāsagatavo gada darbības pārskats (GDP), kurā sīki izklāsta sasniegumus, iekšējās kontroles un finanšu pārvaldības pasākumus, kas veikti gada laikā. GDP iekļauj deklarāciju, ka resursi ir izmantoti, piemērojot pareizas finanšu pārvaldības principus, un ka ir ieviesti kontroles pasākumi, kas sniedz nepieciešamās garantijas attiecībā uz pamatā esošo darījumu likumību un pareizību. ES budžeta gada pārvaldības un izpildes ziņojums ([27]) ir galvenais instruments, **ar kura starpniecību komisāru kolēģija uzņemas politisko atbildību par ES budžeta finanšu pārvaldību**.

Komisijas grāmatvedis ir galvenais atbildīgais par finanšu līdzekļu pārvaldību, atgūšanas procedūrām, grāmatvedības noteikumu noteikšanu uz starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu (SPSGS) pamata, grāmatvedības sistēmu apstiprināšanu un Komisijas un ES konsolidēto gada pārskatu sagatavošanu. Turklāt grāmatvedim jāparaksta gada pārskati, apliecinot, ka tie visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo Savienības finanšu stāvokli, operāciju rezultātus un naudas plūsmas. Gada pārskatus pieņem komisāru kolēģija. Grāmatveža funkcija ir neatkarīga funkcija, un Komisijā grāmatvedis uzņemas lielu atbildību par finanšu pārskatu sagatavošanu.

Arī Komisijas iekšējā revidenta funkcija ir centralizēta un neatkarīga, un iekšējais revidents sniedz neatkarīgas konsultācijas, atzinumus un ieteikumus par iekšējās kontroles sistēmu kvalitāti un funkcionēšanu Komisijā, ES aģentūrās un citās autonomās ES struktūrās.

Revīzijas progresa komiteja nodrošina iekšējā revidenta neatkarību un uzrauga iekšējās revīzijas darba kvalitāti un pasākumus, ko Komisijas dienesti veikuši, atbildot uz iekšējās un ārējās revīzijas ieteikumiem, kā arī Eiropas Revīzijas palātas konstatējumiem par budžeta izpildes apstiprināšanu un ieteikumiem par gada konsolidēto ES pārskatu uzticamību. Komitejas konsultatīvā loma palīdz turpināt vispārēji uzlabot Komisijas darbības rezultativitāti un efektivitāti tās mērķu sasniegšanā un veicina komisāru kolēģijas īstenoto pārraudzību pār Komisijas pārvaldību, risku pārvaldību un iekšējās kontroles praksi.

([25]) Tāpēc termins "Eiropas Komisija" tiek izmantots, lai apzīmētu gan Komisijas locekļu izveidoto iestādi – kolēģiju –, gan tās administrāciju, ko pārvalda tās departamentu ģenerāldirektori (un citu administratīvo struktūru, piemēram, dienestu, biroju un izpildaģentūru, vadītāji).

([26]) Kopš 2019. gada vidus (atsaucoties uz pārskatīto Iekšējo noteikumu 12. pantu) Eiropas Attīstības fonda (EAF) pārvaldība ir līdzdeleģēta pieciem departamentiem (*INTPA* (*DEVCO*), *ECHO*, *EAC*, *EACEA* un *JRC*).

([27]) https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_lv.

6.2.4. *Ārējā revīzija un budžeta izpildes apstiprinājuma procedūra*

Saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem līdzekļi ir jāpārvalda lietderīgā, efektīvā un saimnieciskā veidā. Pastāv uz visaptverošu ziņošanu, ārēju revīziju un politisko kontroli balstīts pārskatatbildības satvars, kura mērķis ir sniegt pietiekamu pārliecību, ka ES līdzekļi tiek tērēti pareizi.

Pēc **Padomes** ieteikuma **Eiropas Parlaments** lemj par to, vai dot galīgo apstiprinājumu (ko dēvē par "budžeta izpildes apstiprināšanu") tam, kā Komisija attiecīgajā gadā ir izpildījusi ES budžetu. Ikgadējā budžeta izpildes apstiprinājuma procedūra nodrošina to, ka no Komisijas tiek prasīta politiskā pārskatatbildība par ES budžeta izpildi.

Katru gadu **Eiropas Revīzijas palāta** pārbauda pārskatu uzticamību, vai visi ieņēmumi ir saņemti un visi izdevumi ir radušies likumīgā un pareizā veidā un vai finanšu pārvaldība un budžeta plānošanas kvalitatīvie aspekti, cita starpā snieguma aspekts, ir bijuši pareizi. Kopš 2021. gada, ņemot vērā *NextGenerationEU* būtisko nozīmi, Eiropas Revīzijas palātas atzinumu par tradicionālā ES budžeta izdevumu likumību un pareizību papildina atsevišķs atzinums par Atveseļošanas un noturības mehānisma izdevumu likumību un pareizību. Ar Eiropas Revīzijas palātas gada ziņojuma publicēšanu tiek sākta budžeta izpildes apstiprinājuma procedūra. Revidenti arī sagatavo īpašus ziņojumus par noteiktiem izdevumiem vai politikas jomām, kā arī budžeta vai pārvaldības jautājumiem.

Lēmums par budžeta izpildes apstiprināšanu balstās arī uz Komisijas apkopotajiem finanšu un pārskatatbildības ziņojumiem ([28]), komisāru uzklausīšanu Eiropas Parlamentā un uz atbildēm, kas sniegtas uz Komisijai nosūtītajiem rakstveida jautājumiem.

KONSOLIDĒTAJIEM PĀRSKATIEM PIEVIENOTAIS APLIECINĀJUMS

Eiropas Savienības 2025. gada konsolidētie gada pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz informāciju, kuru iestādes un struktūras sniegušas saskaņā ar 252. panta 2. punktu Finanšu regulā, ko piemēro Eiropas Savienības vispārējam budžetam. Ar šo es paziņoju, ka tie ir sagatavoti saskaņā ar minētās Finanšu regulas XIII sadaļu un grāmatvedības principiem, noteikumiem un metodēm, kas izklāstītas finanšu pārskatu skaidrojumos.

No minēto iestāžu un struktūru grāmatvežiem, kas apliecinājuši informācijas ticamību, esmu saņēmusi visu informāciju, kas nepieciešama, lai sagatavotu pārskatus, kuros atspoguļoti Eiropas Savienības aktīvi un saistības, kā arī budžeta izpilde.

Ar šo apliecinu, ka, pamatojoties uz minēto informāciju un pārbaudēm, kuras uzskatīju par nepieciešamām Eiropas Komisijas pārskatu apstiprināšanai, man ir pietiekama pārliecība, ka pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo Eiropas Savienības finanšu stāvokli, operāciju rezultātus un naudas plūsmas.

Komisijas grāmatvede

Niall BOHAN

2026. gada 18. jūnijā

([28]) Finanšu regulā (253. pants) ir noteikts, ka Komisijai ir jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei finanšu un pārskatatbildības ziņojumu kopums, kas satur būtisku informāciju un tādējādi atvieglo ikgadējo budžeta izpildes apstiprināšanas procedūru, kurā Eiropas Parlaments un Padome prasa Komisijai atskaitīties par to, kā tā pārvalda ES budžetu. Integrēto finanšu un pārskatatbildības ziņojumu pakete sastāv no pieciem ziņojumiem par ES budžeta izpildi, sniegumu, rezultātiem, pārvaldību un aizsardzību. Sk. sadaļu "Integrētie finanšu un pārskatatbildības ziņojumi" (*IFAR*) tīmekļa vietnē *Europa*.

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI UN SKAIDROJUMI ([29])

SATURA RĀDĪTĀJS

Lappuse

BILANCE 35
FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS 36
NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS 37
PĀRSKATS PAR PĀRMAIŅĀM NETO AKTĪVOS 38
SKAIDROJUMI PAR FINANŠU PĀRSKATIEM 39
1. NOZĪMĪGA GRĀMATVEDĪBAS POLITIKA 39
2. SKAIDROJUMI PAR BILANCI 57
3. SKAIDROJUMI PAR FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATU 97
4. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN AKTĪVI 108
5. BUDŽETA UN JURIDISKĀS SAISTĪBAS 114
6. FINANŠU RISKA PĀRVALDĪBA 119
7. INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA PAR SAISTĪTĀM PERSONĀM 137
8. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA 139
9. KONSOLIDĀCIJAS DARBĪBAS JOMA 140

([29]) Jāņem vērā, ka skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, tāpēc daži finanšu dati turpmākajās tabulās var nesakrist.

BILANCE

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
ILGTERMIŅA AKTĪVI			
Nemateriālie aktīvi	*2.1.*	*1 135*	*1 095*
Materiālie pamatlīdzekļi	*2.2.*	*14 756*	*13 713*
Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitīti ieguldījumi	*2.3.*	*1 524*	*1 446*
Finanšu aktīvi	*2.4.*	*362 806*	*308 961*
Priekšfinansējums	*2.5.*	*38 971*	*40 861*
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	*2.6.*	*12 663*	*13 272*
		431 856	**379 347**
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI			
Finanšu aktīvi	*2.4.*	*23 291*	*19 377*
Priekšfinansējums	*2.5.*	*37 775*	*38 058*
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas	*2.6.*	*21 404*	*18 465*
Krājumi	*2.7.*	*79*	*85*
Nauda un naudas ekvivalenti	*2.8.*	*103 041*	*63 163*
		185 591	**139 148**
AKTĪVI KOPĀ		**617 447**	**518 495**
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS			
Pensijas un citi darbinieku pabalsti	*2.9.*	*(91 128)*	*(93 096)*
Uzkrājumi	*2.10.*	*(2 149)*	*(2 280)*
Finanšu saistības	*2.11.*	*(644 018)*	*(539 575)*
		(737 295)	**(634 951)**
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS			
Uzkrājumi	*2.10.*	*(464)*	*(7 536)*
Finanšu saistības	*2.11.*	*(96 769)*	*(62 328)*
Parādi kreditoriem	*2.12.*	*(65 037)*	*(55 414)*
Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi	*2.13.*	*(77 048)*	*(67 091)*
		(239 319)	**(192 368)**
SAISTĪBAS KOPĀ		**(976 614)**	**(827 319)**
NETO AKTĪVI		**(359 167)**	**(308 824)**
Rezerves	*2.14.*	*941*	*986*
No dalībvalstīm pieprasāmās summas ([1])	*2.15.*	*(360 108)*	*(309 810)*
NETO AKTĪVI		**(359 167)**	**(308 824)**

([1]) *Eiropas Parlaments 2025. gada 26. novembrī pieņēma budžetu, kurā paredzēti maksājumi ES īstermiņa saistību segšanai no pašu resursiem, ko nākamajā gadā iekasēs vai pieprasīs no dalībvalstīm. Turklāt Civildienesta noteikumu (grozītā 1968. gada 29. februāra Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68) (OV L 56, 4.3.1968., 1. lpp.) 83. pantā noteikts, ka dalībvalstis kopīgi garantē pensiju saistības.*

FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

miljonos EUR

	Skaidrojums	2025	2024 (pārklasificēts)
IEŅĒMUMI			
Ieņēmumi no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu			
NKI resursi	*3.1.*	*106 342*	*95 037*
Tradicionālie pašu resursi	*3.2.*	*23 436*	*20 587*
PVN resursi	*3.3.*	*25 728*	*24 547*
Pašu resursi, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu	*3.4.*	*7 524*	*8 227*
Naudas sodi	*3.5.*	*5 370*	*4 039*
Izdevumu atgūšana	*3.6.*	*1 376*	*957*
Citi	*3.8.*	*18 572*	*10 673*
		188 348	**164 068**
Ieņēmumi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu			
Finanšu ieņēmumi	*3.9.*	*11 646*	*9 005*
Citi	*3.10.*	*2 500*	*2 592*
		14 146	**11 597**
Ieņēmumi kopā		**202 495**	**175 665**
IZDEVUMI			
Dalībvalstīm deleģētie izdevumi	*3.11.*		
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds		*(40 914)*	*(40 267)*
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un citi lauku attīstības instrumenti		*(17 017)*	*(14 779)*
Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds		*(31 032)*	*(28 833)*
Eiropas Sociālais fonds		*(17 308)*	*(18 037)*
Citi		*(4 514)*	*(3 854)*
Pārvedumi, t. sk. dotācijas un atbalsts no budžeta	*3.12.*		
Atveseļošanas un noturības mehānisms		*(46 815)*	*(65 787)*
Citi		*(32 025)*	*(32 992)*
Iemaksu nolīgumi, t. sk. ar ES struktūrām	*3,13*	*(13 200)*	*(16 820)*
Personāla un pensiju izmaksas	*3.14.*	*(15 954)*	*(14 966)*
Finanšu izmaksas	*3.15.*	*(27 156)*	*(27 226)*
AK izstāšanās līgums	*3.7.*	*(465)*	*(315)*
Iepirkuma, administratīvie un citi izdevumi	*3.16.*	*(10 733)*	*(8 997)*
Izdevumi kopā		**(257 134)**	**(272 873)**
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS		**(54 639)**	**(97 208)**

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

miljonos EUR

	2025	2024
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	*(54 639)*	*(97 208)*
Pamatdarbības		
Amortizācija	*212*	*191*
Nolietojums	*1 123*	*1 194*
Aizdevumu (palielinājums)/samazinājums	*(49 852)*	*(36 703)*
Priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums	*2 173*	*12 756*
Ar komerciālu apmaiņu saistītu debitoru parādu un ar komerciālu apmaiņu nesaistītu atgūstamo summu (palielinājums)/samazinājums	*(2 332)*	*3 463*
Krājumu (palielinājums)/samazinājums	*6*	*(7)*
Pensiju un citu darbinieku pabalstu palielinājums/(samazinājums)	*(1 968)*	*2 288*
Uzkrājumu palielinājums/(samazinājums)	*(7 202)*	*6 481*
Finanšu saistību (uz ko neattiecas vienotās finansēšanas pieeja) palielinājums/(samazinājums)	*(11 575)*	*(1 382)*
Kreditoriem maksājamo parādu palielinājums/(samazinājums)	*9 623*	*4 898*
Uzkrāto izdevumu un nākamo periodu ienākumu palielinājums/(samazinājums)	*9 958*	*(9 714)*
Iepriekšējā gada budžeta pārpalikums kā nenaudas ieņēmumi	*(1 348)*	*(633)*
Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana (ar naudas plūsmām nesaistītas pārmaiņas nav iekļautas finanšu darbības rezultātu pārskatā)	*5 603*	*1 159*
Citas ar naudas plūsmām nesaistītas pārmaiņas	*40*	*27*
Ieguldījumu darbības		
Nemateriālo aktīvu un materiālo pamatlīdzekļu (palielinājums)/samazinājums	*(2 418)*	*(1 817)*
Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitītu ieguldījumu (palielinājums)/samazinājums	*(78)*	*(80)*
Neatvasināto finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (palielinājums)/samazinājums	*(7 432)*	*(6 246)*
Atvasināto finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (palielinājums)/samazinājums	*(475)*	*(19)*
Finansēšanas darbības		
Aizņēmumu palielinājums/(samazinājums) saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju	*150 460*	*144 900*
NETO NAUDAS PLŪSMA	**39 878**	**23 547**
Naudas un naudas ekvivalentu neto palielinājums/(samazinājums)	*39 878*	*23 547*
Nauda un naudas ekvivalenti gada sākumā	*63 163*	*39 616*
Nauda un naudas ekvivalenti gada beigās	*103 041*	*63 163*

PĀRSKATS PAR PĀRMAIŅĀM NETO AKTĪVOS

miljonos EUR

	No dalībvalstīm pieprasāmās summas. Uzkrātais pārpalikums/(deficīts)	Citas rezerves	Neto aktīvi
ATLIKUMS 31.12.2023.	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana	*1 159*	*–*	*1 159*
Citi	*94*	*(66)*	*27*
Dalībvalstīm kreditētais 2023. gada budžeta izpildes rezultāts	*(633)*	*–*	*(633)*
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	*(97 208)*	*–*	*(97 208)*
ATLIKUMS 31.12.2024.	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**
Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana	*5 603*	*–*	*5 603*
Citas izmaiņas	*85*	*(45)*	*40*
Dalībvalstīm kreditētais 2024. gada budžeta izpildes rezultāts	*(1 348)*	*–*	*(1 348)*
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	*(54 639)*	*–*	*(54 639)*
ATLIKUMS 31.12.2025.	**(360 108)**	**941**	**(359 167)**

SKAIDROJUMI PAR FINANŠU PĀRSKATIEM

Jāņem vērā, ka turpmākajās tabulās summas, kas attiecas uz AK saistībā ar DFS līdz 2020. gada beigām, joprojām ir norādītas pozīcijā "Dalībvalstis". Tas tā ir tāpēc, ka, lai gan AK izstājās no ES 2020. gada 1. februārī, saskaņā ar Izstāšanās līgumu tai šajos laikposmos turpināja būt finansiālas attiecības ar ES, kuras ir līdzvērtīgas dalībvalsts attiecībām.

1. **NOZĪMĪGA GRĀMATVEDĪBAS POLITIKA**

1.1. **JURIDISKAIS PAMATS UN GRĀMATVEDĪBAS NOTEIKUMI**

ES grāmatvedības uzskaiti kārto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 ([30]), turpmāk dēvētu par "Finanšu regulu" (FR).

Saskaņā ar Finanšu regulas 80. pantu ES sagatavo savus finanšu pārskatus, pamatojoties uz noteikumiem par uzkrāšanas principu grāmatvedībā, kuru pamatā ir starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti (SPSGS). Minētie grāmatvedības noteikumi, ko pieņem Komisijas grāmatvedis, ir jāpiemēro visās iestādēs un ES struktūrās, uz kurām attiecas konsolidācijas darbības joma, lai nodrošinātu ES konsolidēto pārskatu iekšējo konsekvenci.

Jaunu un grozītu Eiropas Savienības grāmatvedības noteikumu (EGN) piemērošana

Jauni EGN, kas ir spēkā attiecībā uz gada pārskata periodiem, kuri sākās 2025. gada 1. janvārī vai vēlāk

1. EGN "Finanšu pārskati"

Eiropas Komisijas grāmatvede 2025. gada 12. decembrī pieņēma mērķtiecīgu grozījumu 1. EGN "Finanšu pārskati", kas ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kuri sākās 2025. gada 1. janvārī vai vēlāk. Ar šo grozījumu ieviesa principos balstītu pieeju to segmentu definēšanai, par kuriem jāsniedz informācija segmentu pārskatā, kurš ir obligāti jāiekļauj ES konsolidētajos gada pārskatos un Eiropas Komisijas individuālajos gada pārskatos. Saskaņā ar iepriekšējo 1. EGN segmentus definēja, pamatojoties uz to saikni ar kādu no ES daudzgadu finanšu shēmas (DFS) kategorijām. Ar mērķtiecīgo grozījumu minēto saikni atcēla un segmentus definēja atbilstoši vispārīgiem principiem saskaņā ar 18. SPSGS "Pārskatu sniegšana pa segmentiem". Pēc mērķtiecīgā grozījuma pieņemšanas segmentu pārskata struktūru pārskatīja, lai tā balstītos uz finansējuma pamatmērķiem, nevis finansējuma avotiem (sk. **3.17.** piezīmi).

Jauni EGN, kas pieņemti līdz 2025. gada 31. decembrim, bet minētajā datumā vēl nebija stājušies spēkā

8. EGN "Noma"

Eiropas Komisijas grāmatvede 2025. gada 15. aprīlī pieņēma pārskatīto 8. EGN "Noma", kurš ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sāksies 2027. gada 1. janvārī vai vēlāk. Pārskatītais 8. EGN ir atjaunināta saskaņā ar 43. SPSGS "Noma" (ieskaitot grozījumu "Koncesijas noma un citas vienošanās, kas piešķir tiesības uz aktīviem"). Galvenās izmaiņas salīdzinājumā ar pašreizējo 8. EGN ir tāda lietošanas tiesību atzīšanas un novērtēšanas modeļa ieviešana, kurš paredz, ka nomniekiem visa noma, arī koncesijas noma, jāatzīst bilancē, ja vien netiek piemērots atbrīvojums īsu termiņa vai zemas vērtības dēļ. Pašreizējais nomas iedalījums operatīvajā nomā vai finanšu nomā, un noteikums atzīt bilancē tikai finanšu nomu, vairs nebūs jāievēro. Attiecībā uz iznomātājiem pārskatītajā 8. EGN lielā mērā ir saglabātas spēkā esošās grāmatvedības prasības, taču ir sniegti papildu norādījumi un precizējumi. Līdz ar to pārskatītā 8. EGN sākotnējās piemērošanas rezultātā bilancē tiks atzīts ievērojams skaits agrāko operatīvo nomu un attiecīgi palielināsies bilancē uzrādītie aktīvi, ko izmanto ar lietojuma tiesībām, un nomas saistības. Tā kā pārskatītais 8. EGN stāsies spēkā 2027. gada 1. janvāra, tā radīto ietekmi, cita starpā uz koncesijas nomu un citiem attiecīgiem gadījumiem, turpinās vērtēt vēl visu 2026. kalendāro gadu.

([30]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

1. EGN “Finanšu pārskati”

Eiropas Komisijas grāmatvede 2025. gada 15. aprīlī pieņēma grozīto 1. EGN “Finanšu pārskati”, kurš ir spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sāksies 2027. gada 1. janvārī vai vēlāk. Grozījumu mērķis ir nodrošināt, ka visus aizņēmumus konsekventi klasificē kā finansēšanas darbības. Saskaņā ar pašreizējo 1. EGN aizņēmumus, kas saistīti ar nomu, pamatlīdzekļu iegādi un aizņēmumus, kas saistīti ar kompensējošām darbībām, klasificē kā pamatdarbību. Kā finansēšanas darbības klasificē tikai aizņēmumus, kas saistīti ar vienoto finansēšanas pieeju (sk. **2.11.1.1.** skaidrojumu). Saskaņā ar pārskatīto 1. EGN iepriekš minētos izņēmumus vairs nepiemēros un finansēšanas darbības ietvers visas darbības, kuru rezultātā mainās aizņēmumu apjoms un sastāvs. Līdz ar to paredzams, ka pārskatītā 1. EGN sākotnējās piemērošanas rezultātā naudas plūsmas no pamatdarbības tiks uzskaitītas kā naudas plūsmas no finansēšanas darbībām. Pārskatītais 1. EGN stāsies spēkā 2027. gada 1. janvārī, tāpēc tā ietekmi turpinās vērtēt vēl 2026. kalendārajā gadā.

1.2. GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Finanšu pārskatu mērķis ir sniegt plašam lietotāju lokam noderīgu informāciju par subjekta finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmām. ES kā publiskā sektora subjektam ir konkrēti mērķi – sniegt lēmumu pieņemšanai noderīgu informāciju un apliecināt subjekta pārskatatbildību par tam uzticētajiem līdzekļiem. Šis dokuments ir sagatavots, ņemot vērā minētos mērķus.

Vispārējie apsvērumi (jeb grāmatvedības principi), kas jāievēro, sagatavojot finanšu pārskatus, ir izklāstīti ES grāmatvedības 1. noteikumā “Finanšu pārskati” un ir tādi paši kā 1. SPSGS aprakstītie: patiess atspoguļojums, uzkrāšanas princips, darbības turpināšana, uzrādīšanas konsekvence, būtiskums, apkopošana, ieskaitīšana un salīdzināma informācija.

Finanšu pārskatu kvalitatīvie rādītāji ir būtiskums, patiesa atspoguļošana (uzticamība), saprotamība, savlaicīgums, salīdzināmība un pārbaudāmība.

1.3. KONSOLIDĀCIJA

Konsolidācijas darbības joma

ES konsolidētie finanšu pārskati ietver visus būtiskos kontrolētos subjektus, kopīgas struktūras un asociētos uzņēmumus. Konsolidācijas tvērumā ietilpstošo subjektu pilns sarakstu, kas patlaban ietver 54 kontrolētus subjektus un 1 asociēto uzņēmumu (bez izmaiņām salīdzinājumā ar 2024. gadu), var atrast **9.** skaidrojumā. Kontrolēto subjektu vidū ir ES iestādes (tajā skaitā Komisija, taču ne Eiropas Centrālā banka) un ES aģentūras (izņemot tās, kas darbojas kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā). Arī likvidējamo Eiropas Ogļu un tērauda kopienu (likvidējamā EOTK) uzskata par kontrolētu subjektu. ES vienīgais asociētais uzņēmums ir Eiropas Investīciju fonds (EIF).

Subjekti, uz kuriem attiecas konsolidācijas darbības joma, bet kuri nav būtiski ES konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā, nav jākonsolidē vai jāuzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi, ja tas ES radītu pārmērīgu laika patēriņu vai izmaksas. Šādus subjektus dēvē par “mazajiem subjektiem”, un tie ir atsevišķi uzskaitīti **9.** skaidrojumā. 2025. gadā 11 subjekti tika klasificēti kā mazie subjekti (2024. gadā – 11 subjekti).

Kontrolētie subjekti

Lai noteiktu konsolidācijas darbības jomu, piemēro kontroles koncepciju. Kontrolētie subjekti ir subjekti, par kuriem ES saņem vai ir tiesīga saņemt mainīgu ieguvumu no tās iesaistes un no kuriem gūtā minētā ieguvuma veidu un summu ES var ietekmēt, izmantojot savu varu pār otru subjektu. Šādai varai jābūt patlaban īstenojamai un jābūt saistītai ar subjekta attiecīgajām darbībām. Kontrolētie subjekti tiek pilnībā konsolidēti. Konsolidācija sākas kontroles pastāvēšanas pirmajā dienā un beidzas līdz ar kontroles izbeigšanos.

Izplatītākie kontroles rādītāji ES ir šādi: subjekta izveide ar dibināšanas līgumiem vai sekundārajiem tiesību aktiem, subjekta finansēšana no ES budžeta, balsstiesības vadības struktūrās, Eiropas Revīzijas palātas veikta revīzija un budžeta izpildes apstiprināšana Eiropas Parlamentā. Katrs subjekts tiek vērtēts atsevišķi, lai izlemtu, vai pietiek ar vienu no iepriekš minētajiem kritērijiem, lai kontroli uzskatītu par pastāvošu, vai ir jāizpildās tiem visiem.

Ir izslēgti visi būtiskie ES kontrolēto subjektu savstarpējie darījumi un atlikumi, savukārt nerealizētie guvumi un zaudējumi saistībā ar šādiem darījumiem nav būtiski un tāpēc nav izslēgti.

Kopīgas struktūras

Kopīga struktūra ir struktūra, kuru kopīgi kontrolē ES un viena vai vairākas citas puses. Kopīga kontrole ir struktūras kontroles savstarpēja dalīšana, kas noteikta ar saistošu līgumu un kas pastāv tikai tad, kad, pieņemot lēmumus par attiecīgajām darbībām, ir vajadzīgs to pušu vienprātīgs apstiprinājums, kuras savstarpēji dala kontroli. Kopīgas struktūras var būt gan kopuzņēmumi, gan kopīgas operācijas. Kopuzņēmums ir kopīga struktūra, kuras uzbūvē ir atsevišķa instrumentsabiedrība un kurā pusēm, kas kopīgi kontrolē šo struktūru, ir tiesības uz tās neto aktīviem. Līdzdalību kopuzņēmumos uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi (sk. **1.5.4.** skaidrojumu). Kopīga operācija ir kopīga struktūra, kurā pusēm, kam ir kopīga kontrole struktūrā, ir tiesības uz struktūras aktīviem un pienākumi pret struktūras saistībām. Līdzdalību kopīgā operācijā uzskaita, ES finanšu pārskatos atzīstot tās aktīvus un saistības, ieņēmumus un izdevumus, kā arī tās daļu no aktīviem, saistībām, ieņēmumiem un izdevumiem, kas tiek turēti vai radušies kopīgi.

Asociētie uzņēmumi

Asociētie uzņēmumi ir tādi subjekti, kuros ES tieši vai netieši ir būtiska ietekme, bet kurus tā ne ekskluzīvi, ne kopīgi nekontrolē. Pieņem, ka būtiska ietekme pastāv, ja ES tieši vai netieši ir 20 % vai vairāk balsstiesību. Līdzdalību asociētajos uzņēmumos uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi (sk. **1.5.4.** skaidrojumu).

Nekonsolidēti subjekti, kuru līdzekļus pārvalda Komisija

ES darbinieku kopīgās veselības apdrošināšanas shēmas, Eiropas Attīstības fonda un Savstarpējās apdrošināšanas mehānisma (*MIM*) (iepriekš – Dalībnieku garantiju fonds jeb *PGF*) līdzekļus attiecīgo subjektu vārdā pārvalda Komisija. Tomēr ES nekontrolē šos subjektus, tāpēc tie nav konsolidēti tās finanšu pārskatos.

1.4. SAGATAVOŠANAS PAMATS

Finanšu pārskatus iesniedz katru gadu atbilstīgi Finanšu regulas 249. pantam. Finanšu gads sākas 1. janvārī un beidzas 31. decembrī.

1.4.1. *Valūta un konvertācijas pamats*

Funkcionālā un pārskatu sniegšanas valūta

Ja vien nav norādīts citādi, finanšu pārskatus sagatavo miljonos euro, kas ir ES funkcionālā valūta.

Darījumi un atlikumi

Darījumus ārvalstu valūtā konvertē euro atbilstoši valūtas kursam, kas ir spēkā darījuma veikšanas dienā. Guvumus un zaudējumus no ārvalstu valūtas maiņas, kas radušies ārvalstu valūtas darījumu norēķinos un pārrēķinot ārvalstu valūtā denominētus monetāros aktīvus un saistības atbilstoši valūtas kursam gada beigās, norāda finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Atšķirīgas konvertācijas metodes tiek piemērotas materiālajiem pamatlīdzekļiem un nemateriālajiem aktīviem, kuru vērtība saglabājas euro atbilstoši kursam to iegādes datumā.

Ārvalstu valūtā denominētu monetāro aktīvu un saistību atlikumus gada beigās konvertē euro pēc 31. decembrī spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas (ECB) valūtas kursa.

Euro maiņas kurss

Valūta	31.12.2025.	31.12.2024.	Valūta	31.12.2025.	31.12.2024.
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**5,0968**	*4,9743*
LTL	**24,2370**	*25,1850*	**SEK**	**10,8215**	*11,459*
DKK	**7,4689**	*7,4578*	**CHF**	**0,9314**	*0,9412*
GBP	**0,8726**	*0,8292*	**JPY**	**184,09**	*163,06*
HUF	**385,1500**	*411,3500*	**USD**	**1,175**	*1,0389*
PLN	**4,221**	*4,275*			

1.4.2. *Aplēšu izmantošana*

Saskaņā ar SPSGS un vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem finanšu pārskatos noteikti ietver summas, kas balstītas uz vadības aplēsēm un pieņēmumiem, kuri izdarīti, pamatojoties uz visticamāko pieejamo informāciju. Būtiskas aplēses cita starpā ietver aplēses par turpmāk minēto: darbinieku pabalstu saistību summas, finanšu risks saistībā ar debitoru parādiem un summas, kas uzrādītas skaidrojumos par finanšu instrumentiem, vērtības samazināšanās uzkrājumi, kas paredzēti amortizētajā iegādes vērtībā novērtētajiem finanšu aktīviem un finanšu garantiju līguma saistībām, uzkrātie ieņēmumi un izdevumi, uzkrājumi, nemateriālo aktīvu un materiālo pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma pakāpe, krājumu neto pārdošanas vērtība, iespējamie aktīvi un saistības. Faktiskie rezultāti var atšķirties no aplēsēm. Izmaiņas aplēsēs tiek atspoguļotas periodā, kad tās kļūst zināmas, ja izmaiņas skar tikai attiecīgo periodu, vai attiecīgajā periodā un turpmākajos periodos, ja izmaiņas skar abus.

1.4.3. *Pāreja uz jaunu korporatīvo finanšu un IT sistēmu (*SUMMA*)*

Konsolidētie pārskati par 2025. gadu ir pirmais pārskatu kopums, kas sagatavots, pamatojoties uz finanšu informāciju, kura paziņota jaunajā finanšu IT sistēmā *SUMMA*. Gada pārskatu sagatavošanas gaitā tika īstenoti sistemātiski un stingri kontroles mehānismi, lai nodrošinātu, ka izmantotā finanšu informācija precīzi atspoguļo pamatā esošos darījumus un pilnībā atbilst piemērojamajiem grāmatvedības noteikumiem. Gatavojoties grāmatvedības kontu slēgšanai gada beigās, vadība konstatēja, ka jaunā sistēma ir radījusi problēmas, kas būtiski ietekmē pārskatus, un vēl citas problēmas vēlāk konstatēja ārējais revidents. Tāpēc bija nepieciešamas manuālas korekcijas un saskaņošanas procedūras. Jaunās finanšu sistēmas un saistīto kontroles mehānismu ieviešana un pilnveidošana turpināsies arī turpmākajos finanšu gados. Pamatojoties uz finanšu informācijas ciešo uzraudzību un pārbaudi gan ievades, gan izvades posmā, gada pārskati rada pamatotu pārliecību, ka tie visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu priekšstatu par Eiropas Savienības finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmām.

1.5. **BILANCE**

1.5.1. *Nemateriālie aktīvi*

Nemateriāls aktīvs ir identificējams bezķermenisks, nemonetārs aktīvs. Aktīvs ir identificējams, ja tas ir nošķirams (t. i., to var nošķirt vai atdalīt no subjekta, piemēram, to pārdodot, nododot, licencējot, iznomājot vai apmainot vai nu individuāli, vai arī kopā ar attiecīgu līgumu, identificējamu aktīvu vai saistībām, neatkarīgi no tā, vai subjekts plāno tā rīkoties) vai izriet no saistošiem pasākumiem (tajā skaitā līgumiskām vai citām juridiskām tiesībām neatkarīgi no tā, vai šīs tiesības ir nododamas vai nošķiramas no subjekta vai no citām tiesībām un pienākumiem).

Iegādātos nemateriālos aktīvus norāda, no sākotnējām izmaksām atskaitot uzkrāto amortizāciju un zaudējumus no vērtības samazināšanās. Pašu radītus nemateriālos aktīvus kapitalizē tad, kad ir izpildīti attiecīgie ES grāmatvedības noteikumu kritēriji, un izdevumi attiecas tikai uz aktīva izstrādes posmu. Kapitalizējamās izmaksas ietver visas tieši attiecināmās izmaksas, kas nepieciešamas aktīva radīšanai, ražošanai un sagatavošanai darbam atbilstīgi vadības iecerēm. Izmaksas, kas ir saistītas ar pētniecības darbībām, nekapitalizējamās izstrādes izmaksas un uzturēšanas izmaksas atzīst par izdevumiem to rašanās brīdī.

Nemateriālos aktīvus amortizē pēc lineārās metodes visā to aplēstajā lietderīgās lietošanas laikā (3–11 gadi). Aplēstais nemateriālo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks ir atkarīgs no to konkrētā ekonomiskā kalpošanas ilguma vai juridiskā kalpošanas ilguma, kas noteikts vienošanās ceļā.

1.5.2. *Materiālie pamatlīdzekļi*

Visus materiālos pamatlīdzekļus uzrāda to sākotnējās izmaksās, no kurām atskaitīts uzkrātais nolietojums un zaudējumi no vērtības samazināšanās. Izmaksās ir ietverti izdevumi, kas ir tieši attiecināmi uz aktīva iegādi, radīšanu vai pārvešanu.

Turpmākās izmaksas pēc vajadzības iekļauj aktīva uzskaites vērtībā vai atzīst par atsevišķu aktīvu tikai tad, ja ir ticams, ka ar attiecīgo izmaksu posteni saistītos nākotnes saimnieciskos labumus vai kalpošanas potenciālu izmantos ES un izmaksas var ticami novērtēt. Remontdarbu un uzturēšanas izmaksas ieskaita finanšu darbības rezultātu pārskatā tajā finanšu periodā, kurā minētās izmaksas radušās.

Uz zemi netiek attiecināts nolietojums, jo uzskata, ka tās lietderīgās lietošanas laiks ir neierobežots. Uz nepabeigtiem pamatlīdzekļiem neattiecina nolietojumu, jo šie aktīvi vēl nav pieejami lietošanai. Nolietojumu citiem aktīviem aprēķina šādi, izmantojot lineāro metodi, lai to izmaksas, no kurām atņemta to atlikusī vērtība, sadalītu pa visu aplēstās aktīvu lietderīgās lietošanas laiku.

Aktīva veids	Lineārā nolietojuma likme
Ēkas	*No 4 % līdz 10 %*
Kosmosa aktīvi	*No 8 % līdz 25 %*
Aprīkojums un iekārtas	*No 10 % līdz 25 %*
Mēbeles un transportlīdzekļi	*No 10 % līdz 25 %*
Datortehnika	*No 25 % līdz 33 %*
Citi	*No 10 % līdz 33 %*

Guvumus vai zaudējumus no aktīva atsavināšanas nosaka, ieņēmumus, no kuriem atskaitīti pārdošanas izdevumi, salīdzinot ar atsavinātā aktīva uzskaites vērtību, un iekļauj finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Noma

Noma ir vienošanās, kuras rezultātā iznomātājs apmaiņā pret maksājumu vai vairākiem maksājumiem nodod nomniekam tiesības lietot aktīvu noteiktu laika periodu. Nomu klasificē kā finanšu nomu vai operatīvo nomu.

Finanšu noma ir noma, kur būtībā visus riskus un ieguvumus saistībā ar īpašumtiesībām nodod nomniekam. Noslēdzot finanšu nomas līgumu kā nomniekam, aktīvus, kas tiek iegūti finanšu nomas rezultātā, atzīst kā aktīvus un saistītos nomas pienākumus atzīst kā saistības no nomas termiņa sākšanās brīža. Aktīvus un saistības atzīst summās, kas vienādas ar nomātā īpašuma patieso vērtību vai, ja tā ir zemāka, minimālo nomas maksājumu pašreizējo vērtību, gan vienu, gan otru nosakot nomas sākšanas brīdī. Nomas termiņa laikā finanšu nomā turētajiem aktīviem nolietojumu aprēķina īsākajā no šādiem periodiem: aktīva lietderīgās lietošanas laiks vai nomas termiņš. Minimālos nomas maksājumus sadala starp finanšu maksu (procentu elements) un nenokārtoto saistību samazinājumu (pamatsummas elements). Finanšu maksu sadala pa visiem periodiem nomas termiņa laikā tā, lai veidotos pastāvīga periodiska procentu likme attiecībā uz saistību atlikumu, ko pēc vajadzības atspoguļo kā īstermiņa/ilgtermiņa. Mainīgās nomas uzskaita kā izdevumus to rašanās periodā.

Operatīvā noma ir noma, kas nav finanšu noma, t. i., noma, kur iznomātājs patur būtībā visus riskus un ieguvumus saistībā ar aktīva īpašumtiesībām. Ja ir noslēgts operatīvās nomas līgums, nomnieks operatīvās nomas maksājumus visā nomas periodā atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā kā izdevumus, izmantojot lineāro metodi, un ne nomāto aktīvu, ne nomas saistības neuzrāda bilancē.

1.5.3. *Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās*

Vērtības samazināšanās ir aktīva nākotnes saimniecisko labumu vai kalpošanas potenciāla zudums, kas pārsniedz aktīva nākotnes saimniecisko labumu vai kalpošanas potenciāla zuduma sistemātisko atzīšanu ar amortizācijas vai nolietojuma starpniecību (atkarībā no konkrētā gadījuma). Uz aktīviem, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir neierobežots, amortizāciju/nolietojumu neattiecina, bet katru gadu pārbauda to vērtības samazinājumu. Aktīviem, kuriem nosaka amortizāciju/nolietojumu, vērtības samazinājumu pārbauda ikreiz, kad pārskata datumā ir norādes, ka aktīva vērtība var būt samazinājusies. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atzīst tādā apmērā, par kādu aktīva uzskaites vērtība pārsniedz tā atgūstamo (darba) summu. Atgūstamā (darba) summa ir lielākā no šādām summām: aktīva patiesā vērtība, no kuras atskaitītas pārdošanas izmaksas, vai tā lietošanas vērtība.

Nemateriālo aktīvu un materiālo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību un lietderīgās lietošanas laiku pārskata un vajadzības gadījumā koriģē vismaz reizi gadā. Ja iepriekšējos gados atzītie vērtības samazinājuma iemesli vairs nepastāv, attiecīgi veic zaudējumu no vērtības samazināšanās apvēršanu.

1.5.4. *Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitīti ieguldījumi*

Līdzdalība asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos

Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitītus ieguldījumus sākotnēji atzīst izmaksās, sākotnējo uzskaites vērtību vēlāk palielinot vai samazinot, lai atzītu turpmākās iemaksas, ES daļu ieguldījumu saņēmēja pārpalikumā vai deficītā, jebkādus vērtības samazinājumus un dividendes. Ieguldījumu uzskaites vērtību finanšu pārskatos bilances datumā iegūst, sākotnējām izmaksām pieskaitot visas pārmaiņas. ES daļu ieguldījumu saņēmēja pārpalikumā vai deficītā atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā, un tās daļu ieguldījumu saņēmēja pašu kapitāla pārmaiņās atzīst rezervē neto aktīvos. No ieguldījumiem saņemtā peļņas daļa samazina aktīva uzskaites vērtību.

Ja ES deficīta daļa ieguldījumā, ko uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi, ir vienāda ar tās līdzdalību ieguldījumā vai pārsniedz to, ES pārtrauc atzīt savu daļu turpmākajos zaudējumos ("neatzītie zaudējumi"). Kad ES līdzdalība ir samazināta līdz nullei, papildu zaudējumi tiek segti un saistības tiek atzītas tikai, ja ES ir radies juridisks vai prakses radīts pienākums vai tā ir veikusi maksājumus subjekta vārdā.

Ja pastāv vērtības samazinājuma pazīmes, jāveic daļēja norakstīšana līdz mazākajai atgūstamajai summai. Atgūstamo summu nosaka atbilstīgi **1.5.3.** skaidrojumam. Ja vērtības samazinājuma iemesls vēlāk vairs nepastāv, veic zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērsi līdz uzskaites vērtībai, kāda būtu noteikta, ja nebūtu atzīti nekādi zaudējumi no vērtības samazināšanās.

Ja ES līdzdalība ieguldījumu kapitāla fondā ir 20 % vai vairāk, tā necenšas īstenot būtisku ietekmi. Tāpēc šādus fondus uzskata par finanšu instrumentiem un klasificē kā finanšu aktīvus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (*FVSD*).

Asociētos uzņēmumus un kopuzņēmumus, kas klasificēti kā mazie subjekti (sk. **1.3.** skaidrojumu), neuzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi. ES iemaksas šajos subjektos tiek uzskaitītas kā attiecīgā perioda izdevumi.

1.5.5. *Finanšu aktīvi*

Klasifikācija sākotnējās atzīšanas brīdī

Klasifikācija ir atkarīga no diviem kritērijiem:

— finanšu aktīvu pārvaldības modeļa – tam nepieciešams novērtējums par to, kā ES pārvalda finanšu aktīvus, lai radītu naudas plūsmas un sasniegtu savus mērķus, un kā tā izvērtē finanšu aktīvu darbības rezultātus,

— aktīvu līgumā noteiktās naudas plūsmas raksturojuma – tam nepieciešams novērtējums par to, vai līgumā noteiktās naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nesamaksāto pamatsummu. Procenti ir atlīdzība par naudas vērtību laikā, kredītrisku un citiem pamata kreditēšanas riskiem un izmaksām.

Pēc tam, kad, pamatojoties uz šiem kritērijiem, ir veikts novērtējums, finanšu aktīvus var klasificēt trīs kategorijās: finanšu aktīvos amortizētajā iegādes vērtībā (*AC*), finanšu aktīvos patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā (*FVNA*) vai finanšu aktīvos patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (*FVSD*).

Finanšu aktīvus ar līgumā noteiktajām naudas plūsmām, kas atspoguļo tikai pamatsummu un procentus, klasificē atkarībā no subjekta pārvaldības modeļa. Ja pārvaldības modelis paredz turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumā noteiktās naudas plūsmas, finanšu aktīvus klasificē *AC*. Ja pārvaldības modelis paredz finanšu aktīvus turēt gan līgumā noteikto naudas plūsmu iekasēšanai, gan finanšu aktīvu pārdošanai, klasifikācija ir *FVNA*. Ja pārvaldības modelis atšķiras no šiem diviem modeļiem (piemēram, finanšu aktīvi tiek turēti tirdzniecībai vai tiek turēti portfelī, ko pārvalda un novērtē pēc patiesās vērtības), finanšu aktīvus klasificē kā *FVSD*.

Finanšu aktīvus ar līgumā noteiktajām naudas plūsmām, kas neatspoguļo tikai pamatsummu un procentus, bet rada pakļautību riskiem un nepastāvībai, kuri nav ietverti pamata aizdevuma līgumā (piemēram, pašu kapitāla cenu izmaiņas), klasificē kā *FVSD* neatkarīgi no pārvaldības modeļa.

Sākotnējās atzīšanas brīdī ES finanšu aktīvus klasificē šādi.

i) *Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā*

ES klasificē šajā kategorijā:

— naudu un naudas ekvivalentus (arī līgumus par aktīvu pirkšanu ar atpārdošanu),

— aizdevumus (t. sk. termiņnoguldījumus, kuru sākotnējais termiņš pārsniedz trīs mēnešus),

— ar komerciālu apmaiņu saistītus debitoru parādus, izņemot finanšu garantiju līguma debitoru parādu daļu, kas klasificēta kā finanšu aktīvs patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā.

Šie neatvasinātie finanšu aktīvi atbilst diviem nosacījumiem. ES pārvaldības modelis paredz tos turēt, lai iekasētu līgumā noteiktās naudas plūsmas. Turklāt īpaši noteiktās dienās ir līgumā noteiktas naudas plūsmas, kas atspoguļo tikai pamatsummu un procentus par neatmaksāto pamatsummu.

Pirkšanas ar atpārdošanu līgums (“reversais repo”) ir līgums, saskaņā ar kuru viena puse pērk vērtspapīrus no otras puses ar norunu, ka vēlāk pārdos tos atpakaļ par nolīgtu cenu. Šāda darījuma ekonomiskā būtība līdzinās nodrošinātam termiņnoguldījumam. Nodrošinājuma riski un ieguvumi paliek pārdevējam/aizņēmējam, savukārt pircējs/aizdevējs plāno saņemt atpakaļ pamatsummu un līgumā noteiktos procentus. Attiecīgi reversā repo darījumus uzskaita amortizētā iegādes vērtībā. ES iesaistās tādos darījumos vienīgi likviditātes pārvaldības nolūkā, izmantojot iespēju ļoti īsā laikposmā, kas nepārsniedz trīs mēnešus, izvietot brīvos līdzekļus ar izdevīgām likmēm. Tāpēc minētos darījumus klasificē kā naudu un naudas ekvivalentus.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek iekļauti apgrozāmajos līdzekļos, izņemot tos, kuru dzēšanas termiņš ir ilgāks par 12 mēnešiem no pārskata datuma.

ii) *Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā*

Šiem neatvasinātajiem finanšu aktīviem ir līgumā noteiktas naudas plūsmas, kas atspoguļo tikai pamatsummu un procentus par neatmaksāto pamatsummu. Turklāt pārvaldības modelis paredz turēt finanšu aktīvus gan līgumā noteikto naudas plūsmu iekasēšanai, gan finanšu aktīvu pārdošanai.

Šīs kategorijas aktīvus klasificē kā apgrozāmos līdzekļus, ja tos plāno realizēt 12 mēnešu laikā no pārskata datuma.

Šā pārskata perioda beigās ES šādu aktīvu nav.

iii) *Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā*

ES tālāk minētos finanšu aktīvus klasificē kā *FVSD*, jo līgumā noteiktās naudas plūsmas neatspoguļo tikai pamatsummu un procentus no pamatsummas:

— atvasinātie instrumenti,

— kapitālieguldījumi un ieguldījumi naudas tirgus fondos vai apvienoto portfeļu fondos,

— citi kapitālieguldījumu tipa ieguldījumi (piemēram, riska kapitāla darījumi).

Turklāt ES tās turētos parāda vērtspapīrus klasificē kā *FVSD*, jo parāda vērtspapīru portfeļi tiek pārvaldīti un novērtēti, pamatojoties uz portfeļa patieso vērtību (piemēram, kopējais uzkrājumu fonds saskaņā ar Finanšu regulas 215. pantu).

Šīs kategorijas aktīvus klasificē kā apgrozāmos līdzekļus, ja tos plāno realizēt 12 mēnešu laikā no pārskata datuma.

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā un atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā iegādes tiek atzītas to tirgošanas datumā, t. i., datumā, kurā ES uzņemas saistības pirkt aktīvu. Naudas ekvivalenti un aizdevumi tiek atzīti, kad naudu nogulda finanšu iestādē vai izmaksā aizņēmējiem.

Finanšu aktīvus sākotnēji novērtē patiesajā vērtībā. Visiem finanšu aktīviem, kurus neuzskaita patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā, darījuma izmaksas pieskaita patiesajai vērtībai, veicot sākotnējo atzīšanu. Finanšu aktīviem, kurus uzskaita patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā, darījuma izmaksas tiek ieskaitītas izdevumos finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Finanšu aktīva patiesā vērtība sākotnējās atzīšanas brīdī parasti ir darījuma cena, izņemot gadījumus, kad darījums nenotiek savstarpēji nesaistītu pušu darījuma apstākļos, t. i., notiek publiskās politikas nolūkos bez atlīdzības vai par nominālu atlīdzību. Ja tā notiek, starpība starp finanšu instrumenta patieso vērtību un darījuma cenu ir ar komerciālu apmaiņu nesaistīta sastāvdaļa, kas finanšu darbības rezultātu pārskatā tiek atzīta par izdevumiem. Šajā gadījumā finanšu aktīva patiesā vērtība tiek iegūta no pašreizējiem tirgus darījumiem ar tieši līdzvērtīgu instrumentu. Ja instrumentam nav aktīva tirgus, patiesā vērtība tiek iegūta ar novērtēšanas metodi, kam izmanto pieejamos datus no novērojamiem tirgiem.

Ja tiek piešķirts ilgtermiņa aizdevums bez procentu likmes vai ar likmi, kas ir zemāka par tirgus likmi, tā patieso vērtību var aplēst kā visu nākotnē saņemamo naudas ieņēmumu pašreizējo vērtību, kas diskontēta, izmantojot līdzīga instrumenta ar līdzīgu kredītreitingu dominējošo tirgus procentu likmi.

Atveseļošanas un noturības mehānisma ietvaros piešķirtie aizdevumi un aizdevumi finansiālajai palīdzībai sākotnēji tiek novērtēti to nominālvērtībā, darījuma cenu uzskatot par aizdevuma patieso vērtību. Tas ir turpmāk minēto iemeslu dēļ.

— ES aizdevumiem ir īpaša "tirgus vide", kas ievērojami atšķiras no kapitāla tirgus, kurā tiek emitētas komercobligācijas vai valdības parāds. Tā kā aizdevējiem šajos tirgos ir iespēja izvēlēties alternatīvus ieguldījumus, iespēja šādi rīkoties ir iekļauta tirgus cenās. Taču ES šādas alternatīvo ieguldījumu iespējas nav, jo tai nav atļauts ieguldīt naudu kapitāla tirgos; ES tikai aizņemas līdzekļus, lai tos aizdotu. Tas nozīmē, ka ES nav alternatīvas iespējas aizdot vai ieguldīt summas, ko tā ir aizņēmusies. Attiecīgi nav alternatīvo izmaksu un tātad nav arī bāzes salīdzinājumam ar tirgus likmēm. Faktiski ES aizdevumu operācija pati reprezentē tirgu. Īsāk sakot, tā kā alternatīvo izmaksu iespēja nav piemērojama, tirgus cena nesniedz patiesu priekšstatu par ES aizdevumu darījumu būtību. Tāpēc nav pareizi noteikt ES aizdevumu patieso vērtību, atsaucoties uz komercobligācijām vai valsts obligācijām.

— Turklāt, tā kā nav aktīva tirgus vai līdzīgu darījumu, ar ko varētu salīdzināt, procentu likme, kas ES būtu jāizmanto, lai noteiktu patieso vērtību aizdevumu operācijām, ir prasītā procentu likme.

Turpmākais novērtējums

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā turpmāk tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot faktiskās procentu likmes metodi.

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā turpmāk tiek novērtēti patiesajā vērtībā. Guvumus un zaudējumus no patiesās vērtības pārmaiņām atzīst patiesās vērtības rezervē, izņemot ārvalstu valūtas pārrēķina starpību monetāriem aktīviem, kuru atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Finanšu aktīvus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā pēc tam novērtē to patiesajā vērtībā. Guvumus un zaudējumus no patiesās vērtības pārmaiņām (ieskaitot tos, kas izriet no ārvalstu valūtas pārrēķināšanas, un jebkurus nopelnītos procentus) ietver finanšu darbības rezultātu pārskatā tajā periodā, kurā tie rodas.

Patiesā vērtība turpmākajā novērtējumā

Aktīvos tirgos kotētu ieguldījumu patiesās vērtības pamatā ir pašreizējās piedāvātās cenas. Ja finanšu aktīvam ir neaktīvs tirgus (kā arī nekotētiem vērtspapīriem un ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem), ES nosaka patieso vērtību, izmantojot novērtēšanas metodes. Var izmantot nesenus nesaistītu pušu darījumus, atsauces uz citiem būtībā tādiem pašiem instrumentiem, diskontētu naudas plūsmu analīzi, iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļus un citas novērtēšanas metodes, kuras parasti izmanto tirgus dalībnieki.

Ieguldījumi riska kapitāla fondos, kam nav kotētas tirgus cenas aktīvā tirgū, tiek novērtēti pēc attiecināmās neto aktīvu vērtības, ko uzskata par to patiesās vērtības ekvivalentu.

Finanšu aktīvu vērtības samazinājums

ES atzīst un novērtē ar paredzamajiem kredītzaudējumiem saistītus zaudējumus no vērtības samazināšanās finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā un patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā.

Aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, aktīva uzskaites vērtību samazina par zaudējumu no vērtības samazināšanās summu, kas atzīta finanšu darbības rezultātu pārskatā. Aktīviem patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā zaudējumu uzkrājumi tiek atzīti neto aktīvos / pašu kapitālā un nesamazina finanšu aktīva uzskaites vērtību bilancē. Ja kādā nākamajā periodā zaudējumu no vērtības samazināšanās summa samazinās, iepriekš atzītie zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek apvērsti, izmantojot finanšu darbības rezultātu pārskatu.

Paredzamie kredītzaudējumi (*ECL*) ir pašreizējā vērtība starpībai starp līgumā noteiktajām naudas plūsmām un naudas plūsmām, ko ES paredz saņemt. *ECL* ietver saprātīgu un pamatotu informāciju, kas ir pieejama bez pārmērīgām izmaksām un pūlēm pārskata datumā.

a) *Pakāpju noteikšanas politika*

ECL novērtē ar trīs pakāpju modeli, kas ņem vērā izsvērtas iespējamības par saistību neizpildes gadījumiem finanšu aktīva darbības laikā un kredītriska attīstību kopš finanšu aktīva rašanās. Aizdevumu iniciēšanas datums ir neatsaucamo aizdevuma saistību datums.

Sadalījums pa pakāpēm galvenokārt ir atkarīgs no darījumu partnera kredītreitinga. Pakāpju noteikšanas modelis balstās uz relatīvu kredītriska novērtējumu, tas ir, ES var būt dažādi aizdevumi ar vienu un to pašu darījumu partneri dažādās pakāpēs atkarībā no darījumu partnera kredītriska to iniciēšanas brīdī. ES, kam ir unikāls institucionālais statuss, aizdod naudu savām dalībvalstīm vai grūtībās nonākušām valdībām. Tā rezultātā ES arī piemēro kvalitatīvu kredītriska novērtējumu, pamatojoties uz grūtībās nonākušu aizņēmēju ekonomiskās situācijas uzraudzību.

1. pakāpe – nav būtiska kredītriska pieauguma

Aizdevumi darījumu partneriem, kuru kredītreitings ir investīciju kategorijā (t. i., starp AAA (Aaa) un BBB– (Baa3) pēc *S&P* / *Fitch* (*Moody's*) reitingu skalas vai līdzvērtīga ārējā vai iekšējā reitinga) pārskata datumā, tiek uzskatīti par zema kredītriska aizdevumiem un tādējādi tiek turēti 1. pakāpē, izņemot gadījumus, kad to maksājumi kavēti ilgāk par 30 dienām (sk. 2. pakāpi). 1. pakāpē tiek klasificēti arī visi aizdevumi, kuriem nav bijis būtiska kredītriska pieauguma, kas definēts turpmāk. Aizdevumiem 1. pakāpē vērtības samazināšanās uzkrājumi tiek noteikti 12 mēnešu paredzamo kredītzaudējumu līmenī.

*2. pakāpe – būtisks kredītriska pieaugums (*SICR)

Lai noteiktu, vai kopš aizdevuma iniciēšanas ir bijis būtisks kredītriska pieaugums un vai tāpēc aizdevums ir jāpārvieto uz 2. pakāpi, ES piemēro kvantitatīvo un kvalitatīvo novērtējumu kombināciju:

— visi aizdevumi, kuriem līgumā noteikto maksājumu kavējums ir no 31 līdz 90 dienām, tiek pārvietoti uz 2. pakāpi,

— attiecībā uz darījumu partneriem, kuru kredītreitings sākotnējās atzīšanas datumā ir no AAA (Aaa) līdz BB– (Ba3), ja vien nav piemērojams zema riska gadījums (iepriekš 1. pakāpē), pasliktināšanos uzskata par būtisku, ja starpība starp reitingu aizdevuma iniciēšanas brīdī un reitingu pārskata datumā ir vienāda ar vai lielāka par trim pakāpēm,

— attiecībā uz darījumu partneriem, kuru kredītreitings sākotnējās atzīšanas datumā ir B+ (B1) vai B (B2), pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp sākotnējo reitingu un pašreizējo reitingu ir vienāda ar vai lielāka par divām pakāpēm,

— attiecībā uz darījumu partneriem, kuru kredītreitings sākotnējās atzīšanas datumā ir B– (B3) vai zemāks (CCC/Caa–C diapazonā), pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp sākotnējo reitingu un pašreizējo reitingu pārskata datumā ir vienāda ar vai lielāka par vienu pakāpi, un

— aizdevumi, kas iniciēti pirms pārejas uz pārskatīto 11. EGN (t. i., 2021. gada 1. janvāra) un par ko bez pārmērīgām izmaksām un pūlēm nav pieejama informācija par kredītrisku sākotnējās atzīšanas brīdī, tiek klasificēti 2. pakāpē.

Aizdevumiem 2. pakāpē vērtības samazināšanās uzkrājumi tiek noteikti darbības laikā paredzamo kredītzaudējumu līmenī.

3. pakāpe – aizdevumi ar samazinātu kredītvērtību

Aizdevumi tiek klasificēti 3. pakāpē, ja to maksājuma termiņš ir kavēts 90 dienas vai ja pēc aizdevuma iniciēšanas ir noticis viens vai vairāki notikumi, kas negatīvi ietekmē šā finanšu aktīva aplēstās nākotnes naudas plūsmas. Piemēram, aizdevums tiek klasificēts 3. pakāpē, ja:

— kļūst ticams, ka aizņēmējs bankrotēs vai kā citādi tiks finansiāli reorganizēts,

— ārējā reitinga aģentūra aizņēmējam ir piešķīrusi kredītreitingu D un

— aizņēmējs nepilda kādas finansiālas saistības pret ES vai – finansiālās palīdzības aizdevumu gadījumā – aizņēmējs nepilda saistības pret kādu citu starptautisku organizāciju, kas finansē programmu.

Aizdevumiem 3. pakāpē vērtības samazināšanās uzkrājumi tiek noteikti darbības laikā paredzamo kredītzaudējumu līmenī.

*Iegādāts vai iniciēts ar samazinātu kredītvērtību (*POCI)

ES turējumā ir arī *POCI* aizdevumi. Tie ir aizdevumi, kuriem iestājusies saistību neizpilde un par kuriem ES ir samaksājusi pieprasīto garantiju īstenošanas partnerim. Visas ar šiem aizdevumiem saistītās tiesības ir pārņēmusi ES. ES tos atzīst savā bilancē patiesajā vērtībā sākotnējās atzīšanas brīdī. ES tos klasificē kā *POCI* aizdevumus un aprēķina vērtības samazināšanās uzkrājumus, pamatojoties uz darbības laika *ECL*. Saskaņā ar attiecīgajiem nolīgumiem, kas noslēgti starp ES un īstenošanas partneriem, ES vārdā tiek veiktas piedziņas procedūras, lai atgūtu visas nesamaksātās summas.

b) *Aizdevumi valdībām*

ES savā aizdevumu vērtības samazināšanās novērtējumā ņem vērā ES finansējuma būtību un tās unikālo institucionālo statusu.

Trešām valstīm izsniegto aizdevumu vērtības samazinājumam ES aprēķina paredzamos kredītzaudējumus, izmantojot ārējos kredītkvalitātes datus, tomēr ņemot vērā tās privileģētā kreditora statusu, kas samazina kredītrisku. Pašreizējās vērtības aprēķināšanai diskonta likme ir aizdevuma sākotnējā faktiskā procentu likme. Ja aizdevumam ir mainīga procentu likme, diskonta likme ir līgumā noteiktā pašreizējā faktiskā procentu likme.

Attiecībā uz aizdevumiem dalībvalstīm ES nekad nav radušies zaudējumi no vērtības samazināšanās, kā arī tā nav saskārusies ar maksājumu saistību nepildīšanu. Attiecībā uz šiem aizdevumiem ES papildus privileģētā kreditora statusam ņem vērā attiecības ar savām dalībvalstīm. Šie divi elementi principā garantē dalībvalstīm piešķirto aizdevumu pilnīgu atgūšanu termiņa beigās. Tāpēc ES uzskata, ka paredzamie kredītzaudējumi no dalībvalstīm izsniegtajiem aizdevumiem ir niecīgi un statistiskā pieeja paredzamo kredītzaudējumu aprēķināšanai šiem aizdevumiem nav piemērojama. Tādējādi finanšu darbības rezultātu pārskatā attiecībā uz aizdevumiem dalībvalstīm paredzamie kredītzaudējumi netiek atzīti.

c) *Debitoru parādi*

ES novērtē zaudējumus no vērtības samazināšanās darbības laika *ECL* apmērā, izmantojot praktiskus paņēmienus (piemēram, uzkrājumu matricu).

d) *Nauda un naudas ekvivalenti*

ES tur naudu un naudas ekvivalentus bankas norēķinu kontos un termiņnoguldījumos ar termiņu līdz trim mēnešiem. Nauda lielākoties tiek turēta bankās ar ļoti augstu kredītreitingu (sk. **6.6.** skaidrojumu), tāpēc saistību neizpildes varbūtība ir ļoti zema. Ņemot vērā īso termiņu un saistību neizpildes zemo iespējamību, paredzamie kredītzaudējumi no naudas un naudas ekvivalentiem ir niecīgi. Tā rezultātā naudas ekvivalentiem vērtības samazināšanās uzkrājumi netiek atzīti.

Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu instrumentu atzīšanu pārtrauc, kad tiesības saņemt naudas plūsmas no ieguldījumiem ir beigušās vai ES būtībā ir nodevusi citai personai visus riskus un ieguvumus, kas izriet no īpašumtiesībām. Starpību starp uzskaites vērtību atzīšanas pārtraukšanas brīdī un darījuma cenu atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā kā guvumu vai zaudējumus. Finanšu aktīviem patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā un atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā pārdošana tiek atzīta to tirgošanas datumā.

1.5.6. *Krājumi*

Krājumus uzskaita izmaksās vai arī neto pārdošanas vērtībā atkarībā no tā, kura no abām summām ir mazāka. Izmaksas tiek noteiktas, izmantojot metodi "pirmais iekšā – pirmais ārā" (*FIFO*). Gatavo preču un nepabeigto ražojumu izmaksas ietver izejmateriālu izmaksas, tiešās darbaspēka izmaksas, citas tieši attiecināmās izmaksas un saistītās pieskaitāmās ražošanas izmaksas (pamatojoties uz parasto darbības jaudu). Neto pārdošanas vērtību aprēķina, no parastā uzņēmējdarbības gaitā paredzētās pārdošanas cenas atskaitot pabeigšanas izmaksas un pārdošanas izdevumus. Ja krājumus tur sadalei bez maksas vai par nominālmaksu, tos novērtē izmaksās vai arī pašreizējās aizstāšanas izmaksās atkarībā no tā, kura no šīm summām ir mazāka. Pašreizējās aizstāšanas izmaksas ir izmaksas, kas ES rastos, iegādājoties šādu aktīvu pārskata datumā.

1.5.7. *Priekšfinansējuma summas*

Priekšfinansējums ir maksājums, kas paredzēts, lai saņēmējam izsniegtu naudas avansu, t. i., apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principu laikposmā, kas noteikts konkrētajā līgumā, lēmumā, nolīgumā vai pamataktā. Apgrozāmos līdzekļus jeb avansu izmanto mērķim, kuram tas piešķirts, nolīgumā noteiktajā periodā, vai arī to atmaksā. Ja saņēmējam nerodas attiecināmie izdevumi, tam ir pienākums atmaksāt priekšfinansējumu ES. Tā kā ES saglabā kontroli pār priekšfinansējumu un ir tiesīga saņemt atmaksu par neattiecināmo daļu, attiecīgo summu norāda kā aktīvus.

Priekšfinansējumu sākotnēji atzīst bilancē, kad naudu nodod saņēmējam. To novērtē piešķirtās atlīdzības summā. Turpmākos periodos priekšfinansējumu novērtē summā, kura sākotnēji atzīta bilancē un no kuras atskaitīti attiecināmie izdevumi (tajā skaitā aplēstās summas, ja tas ir nepieciešams), kas radušies perioda laikā.

Procentus par priekšfinansējumu atzīst tad, kad tie nopelnīti saskaņā ar attiecīgo nolīgumu. Gada beigās, pamatojoties uz ticamāko informāciju, aplēš uzkrātos procentu ieņēmumus, ko ietver bilancē.

Citus avansa maksājumus dalībvalstīm, kas rodas, kad ES atmaksā summas, kuras dalībvalstis avansa veidā samaksājušas saņēmējiem (ieskaitot "finanšu instrumentus, kam piemēro dalīto pārvaldību"), atzīst aktīvos un uzrāda pozīcijā "Priekšfinansējums". Citus avansa maksājumus dalībvalstīm turpmāk novērtē summā, kura sākotnēji atzīta bilancē un no kuras atskaitīta labākā aplēse par attiecināmajiem izdevumiem, kas radušies galasaņēmējiem un ko aprēķina, pamatojoties uz ticamiem un pamatojamiem pieņēmumiem.

Iemaksas ES trasta fondos (izveidoti saskaņā ar Finanšu regulas 238. pantu), kurus neiekļauj Eiropas Komisijas konsolidētajos pārskatos, t. i., trasta fondā "*Bêkou*" un trasta fondā Āfrikai, vai citos nekonsolidētos subjektos klasificē kā priekšfinansējumu, jo to nolūks ir nodrošināt trasta fondam apgrozāmos līdzekļus, lai tas varētu finansēt konkrētas darbības atbilstoši attiecīgā trasta fonda mērķiem. ES iemaksas trasta fondos tiek novērtētas ES iemaksas sākotnējā vērtībā, no kuras atskaitīti attiecināmie izdevumi, tajā skaitā, ja nepieciešams, aplēstās summas, kas trasta fondam radušās pārskata periodā un ir attiecinātas uz ES iemaksu atbilstīgi noslēgtajam nolīgumam.

1.5.8. *Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi un ar komerciālu apmaiņu nesaistītas atgūstamās summas*

Saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem ar komerciālu apmaiņu saistīti un nesaistīti darījumi ir jāuzrāda atsevišķi. Lai atšķirtu abas šīs kategorijas, jēdzienu "debitoru parādi" lieto attiecībā uz darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu, savukārt attiecībā uz darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, t. i., kad ES saņem vērtību no cita subjekta, nesniedzot pretī aptuveni tādu pašu vērtību, lieto jēdzienu "atgūstamās summas" (piemēram, no dalībvalstīm atgūstamās summas saistībā ar pašu resursiem).

Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu, ir finanšu aktīvi, kurus novērtē amortizētajā iegādes vērtībā, izņemot noteiktas summas, kuras saskaņā ar finanšu garantiju līgumu veido parādu un kuras klasificē kā finanšu aktīvus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (sk. **1.5.5.** skaidrojumu).

Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, uzskaita patiesajā vērtībā to iegādes dienā, atskaitot daļēji norakstāmo vērtības samazinājuma summu. Ar komerciālu apmaiņu nesaistītu darījumu atgūstamo summu daļēji norakstāmo vērtības samazinājumu nosaka, ja ir objektīvi pierādījumi, ka ES nevarēs iekasēt visas pienākošās summas atbilstoši sākotnējiem noteikumiem par atgūstamajām summām no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu. Daļēji norakstītā summa ir starpība starp aktīva uzskaites vērtību un atgūstamo summu. Daļēji norakstīto summu atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi, tiek veikta arī vispārēja daļēja norakstīšana neizpildītajiem atgūšanas rīkojumiem, kuriem vēl nav piemērota noteikta daļējā norakstīšana. Sk. **1.5.14.** skaidrojumu par to, kā uzkrātos ieņēmumus uzskaita gada beigās.

Summas, kas parādītas un uzrādītas kā atgūstamās summas no darījumiem, kuri nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, nav finanšu instrumenti, jo tās neizriet no līguma, kas rada finanšu saistības vai pašu kapitāla instrumentu. Tomēr finanšu pārskatu skaidrojumos atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, atbilstošā gadījumā uzrāda kopā ar debitoru parādiem no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu.

1.5.9. *Nauda un naudas ekvivalenti*

Nauda un naudas ekvivalenti ir finanšu aktīvi, kurus uzskaita amortizētajā iegādes vērtībā, un ietver naudu kasē, pieprasījuma noguldījumus bankās vai noguldījumus bankās ar īsu brīdinājuma termiņu par izņemšanu un citus īstermiņa ieguldījumus ar augstu likviditāti, kuru sākotnējais termiņš nepārsniedz trīs mēnešus un kurus veic ar mērķi nodrošināt līdzekļus īstermiņa saistību izpildei un pārvaldīt likviditāti, nevis investēt vai izmantot citiem mērķiem.

1.5.10. *Darbinieku pabalsti*

ES nodrošina darbiniekiem vairākus pabalstus (atalgojumu un sociālās nodrošināšanas pabalstus). Uzskaites nolūkiem tie jāklasificē īstermiņa un pēcnodarbinātības pabalstos.

Darbinieku īstermiņa pabalsti

Darbinieku īstermiņa pabalsti ir pabalsti, kas jāizmaksā 12 mēnešu laikā pēc tā pārskata perioda beigām, kurā darbinieki snieguši pakalpojumu; tādi pabalsti ir, piemēram, darba algas, samaksa par ikgadējo atvaļinājumu un apmaksātu slimības atvaļinājumu un citi īstermiņa pabalsti. Darbinieku īstermiņa pabalstus atzīst kā izdevumus tad, kad tiek sniegts saistītais pakalpojums. Saistības atzīst par summu, ko plānots izmaksāt, ja ES ir pašreizējs juridisks vai prakses radīts pienākums maksāt saistībā ar darbinieka iepriekš sniegtu pakalpojumu un šādu pienākumu var ticami aplēst.

Pēcnodarbinātības pabalsti

ES piešķir darbiniekiem vairākus pēcnodarbinātības pabalstus, kas ietver izdienas, invaliditātes un pārdzīvojušā laulātā pensijas, kuras nodrošina saskaņā ar Eiropas ierēdņu pensiju shēmu, kā arī veselības apdrošināšanu, kuru nodrošina saskaņā ar kopīgo veselības apdrošināšanas shēmu (sk. **2.9.** skaidrojumu). Šos pabalstus piešķir saskaņā ar vienoto plānu, lai gan tie ir sadalīti divās shēmās, un tiem jāpiemēro līdzīgs režīms, lai patiesi atspoguļotu situāciju un atainotu ekonomisko realitāti.

— Eiropas ierēdņu pensiju shēma (*PSEO*). Pabalsti, ko piešķir saskaņā ar šo nosacīti finansēto ([31]) shēmu, ir saistīti ar amata stāžu, invaliditāti un laulātā pārdzīvošanu, kā arī ģimenes pabalstiem, nāvi pirms pensionēšanās tiem darbiniekiem, kuri strādā vai ir strādājuši ES iestādēs, aģentūrās un citās ES struktūrās vai ir mirušu ierēdņu vai pensionāru pārdzīvojušie laulātie. Personāls vienu trešdaļu no plānotajām šo pabalstu izmaksām sedz no savas darba algas.

— Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma (*JSIS*). Saskaņā ar šo shēmu ES nodrošina veselības apdrošināšanu Eiropas Komisijas, ES iestāžu, aģentūru un citu struktūru darbiniekiem, atmaksājot medicīnas pakalpojumu izdevumus. Pabalstus, ko šajā shēmā piešķir "nestrādājošajiem" (t. i., pensionāriem, bāreņiem u. c.), klasificē kā pēcnodarbinātības pabalstus.

ES arī nodrošina pēcnodarbinātības pabalstus ES iestāžu darbiniekiem un bijušajiem darbiniekiem ar atsevišķu pensiju shēmu starpniecību. Tie ir iekļauti pozīcijā "Citas pensijas pabalstu shēmas". Saskaņā ar šīm shēmām ES nodrošina pensijas pabalstus Komisijas, Tiesas, Revīzijas palātas, Padomes, Eiropas Parlamenta, Eiropas Ombuda un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja locekļiem. ES nodrošina ES iestāžu darbiniekiem veselības apdrošināšanu ar *JSIS* starpniecību.

Minētos pēcnodarbinātības pabalstus uzskata par ES definētu pabalstu saistībām un aprēķina katrā pārskata datumā, aplēšot nākotnes pabalstu summu, ko darbinieki nopelnījuši kārtējā periodā un iepriekšējos periodos, šo summu diskontējot un atskaitot visu plāna aktīvu patieso vērtību. Definētu pabalstu saistības aprēķina katru gadu, izmantojot plānotās vienības kredītmetodi. Definētu pabalstu saistību pašreizējo vērtību nosaka, diskontējot aplēstās nākotnes naudas aizplūdes, izmantojot tādu valsts obligāciju procentu likmes, kuras ir denominētas pabalstu izmaksāšanas valūtā un kuru dzēšanas termiņš aptuveni atbilst attiecīgo pensiju saistību termiņam.

ES darbiniekiem piešķirtos pēcnodarbinātības pabalstus iekļauj vienotā plānā, kurā ietverta gan pensiju shēma (*PSEO*), gan veselības apdrošināšanas shēma (*JSIS*), un tiesības uz apdrošināšanu saskaņā ar *JSIS* shēmu ir tikai tad, ja ir iegūtas tiesības uz apdrošināšanu saskaņā ar *PSEO* shēmu. Atbilstīgi minētā vienotā plāna nosacījumiem, kas izklāstīti Civildienesta noteikumos, dažas tiesības, piemēram, tiesības uz atliktu un samazinātu pensiju saskaņā ar *PSEO*, tiek iegūtas pēc 10 nostrādātiem gadiem. Tomēr tiesības, ko iegūst saskaņā ar vienoto plānu, darbiniekam turpinot darbu, ir ievērojami lielākas nekā sākotnējās tiesības, kā to atspoguļo vēlākās katru gadu uzkrātās pensijas tiesības.

Tāpēc, lai parādītu pamatā esošā darījuma ekonomisko būtību, kā to prasa finanšu pārskatu kvalitatīvais rādītājs "patiesa atspoguļošana", kā izklāstīts gan 1. EGN, gan SPSGS "Konceptuālais satvars", radušās darba izmaksas tiek uzkrātas atbilstīgi lineārajai metodei visā aplēstajā darbinieka aktīvā dienesta periodā, t. i., periodā no dienas, kad darbinieka dienests pirmo reizi rada tiesības uz pabalstiem saskaņā ar plānu (neatkarīgi no tā, vai pabalstus piešķir ar nosacījumu, ka darbinieks turpina dienestu), līdz dienai, kad darbinieka dienesta turpināšana nerada būtiskas turpmāko pabalstu summas saskaņā ar plānu, neskaitot summas, kas rodas no darba algas turpmākas paaugstināšanas. Šo pieeju konsekventi piemēro pabalstiem, kurus piešķir saskaņā ar vienoto plānu.

Definētu pabalstu neto saistību pārrēķinos iekļauj aktuāros guvumus un zaudējumus un atdevi no plāna aktīviem, un tos nekavējoties atzīst neto aktīvos.

([31]) *PSEO* ir nosacīts (teorētisks) fonds ar definētiem pabalstiem, kurā personāls ar iemaksu palīdzību finansē savas nākotnes pensijas. Lai arī faktiski ieguldījumu fonds nepastāv, summa, kas ar šāda fonda palīdzību tiktu iekasēta, tiek uzskatīta par ieguldītu dalībvalstu ilgtermiņa obligācijās un ir atspoguļota pensiju saistībās, kas ir reģistrētas Eiropas Savienības gada pārskatos. Dalībvalstis kopīgi garantē pabalstu izmaksu saskaņā ar Civildienesta noteikumu 83. pantu un Līguma par Eiropas Savienību 4. panta 3. punktu (sīku shēmas aprakstu sk. COM(2018) 829).

ES atzīst neto procentu izdevumus (ienākumus) un citus ar definētu pabalstu plāniem saistītos izdevumus finanšu darbības rezultātu pārskata pozīcijā "Personāla un pensiju izmaksas".

Kad piešķirtie pabalsti tiek mainīti vai samazināti, izrietošās pabalstu izmaiņas, kas saistītas ar iepriekšēju dienestu, vai samazināšanas rezultātā radušos guvumus vai zaudējumus nekavējoties atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Guvumus un zaudējumus, kas rodas norēķinos, atzīst, kad notiek norēķins. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā, ja vien izmaiņas nav atkarīgas no nosacījuma, ka darbiniekiem ir jāpaliek dienestā noteiktu laika periodu.

1.5.11. *Uzkrājumi*

Uzkrājumus atzīst, ja pagātnes notikumu rezultātā ES ir pašreizējs juridisks vai prakses radīts pienākums pret trešām personām, minētā pienākuma izpildei, visticamāk, būs nepieciešama resursu aizplūde un šo summu var ticami novērtēt. Nākotnes zaudējumiem no pamatdarbības uzkrājumus neatzīst. Uzkrājumu summa ir labākā aplēse par prognozējamajiem izdevumiem, kas būs vajadzīgi, lai izpildītu pašreizējo pienākumu, pārskata datumā. Ja uzkrājumus veido lielam posteņu skaitam, pienākumu aplēš, izsverot visus iespējamos iznākumus atbilstoši to iespējamībai ("paredzamās vērtības" metode).

Uzkrājumus apgrūtinošiem līgumiem novērtē paredzamo līguma laušanas izmaksu pašreizējā vērtībā vai paredzamo līguma izpildes turpināšanas neto izmaksu pašreizējā vērtībā atkarībā no tā, kura no šīm vērtībām ir mazāka.

1.5.12. *Finanšu saistības*

Finanšu saistības iedala finanšu saistībās patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā, finanšu saistībās, ko uzskaita amortizētajā iegādes vērtībā, un finanšu garantiju līguma saistībās.

Aizņēmumi

Aizņēmumus veido aizņēmumi no kredītiestādēm un parādi, ko apliecina sertifikāti (ES obligācijas, ES noguldījumi un ES parādzīmes). Tos sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, kas ir to piešķiršanas ieņēmumi (saņemtās atlīdzības patiesā vērtība), no kuras tiek atskaitītas radušās darījuma izmaksas, un turpmāk tos uzskaita amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot faktiskās procentu likmes metodi; starpību starp ieņēmumiem, no kuriem atskaitītas darījuma izmaksas, un dzēšanas vērtību atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā aizņēmumu periodā, izmantojot faktiskās procentu likmes metodi. Darījuma izmaksas, kas radušās ES un vēlāk pieprasītas no aizdevuma saņēmēja, ir nebūtiskas, un tās tieši atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Aizņēmumus klasificē kā ilgtermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad to dzēšanas termiņš ir īsāks nekā 12 mēneši pēc bilances datuma.

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā

Tās ietver atvasinātos instrumentus, kuru patiesā vērtība ir negatīva. Tos uzskaita tāpat kā finanšu aktīvus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (sk. **1.5.5.** skaidrojumu).

Šajā kategorijā ietilpst ES sniegtās garantijas finanšu iestādēm par kapitāla ieguldījumiem. Tādas garantijas klasificē kā atvasinātos finanšu instrumentus un uzskaita kā finanšu aktīvus vai finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā, jo tās neatbilst finanšu garantijas saistību definīcijai. Eiropas Savienības finanšu aktīvu vai saistības vērtē, pamatojoties uz pamatā esošo ieguldījumu vērtību.

Finanšu garantiju līguma saistības

ES atzīst finanšu garantiju līguma (*FGC*) saistības, kad tā noslēdz līgumu, saskaņā ar kuru ES ir jāveic noteikti maksājumi, lai atlīdzinātu garantijas turētājam zaudējumus, kas tam radušies tādēļ, ka konkrēts parādnieks neveic maksājumu noteiktajā termiņā saskaņā ar sākotnējiem vai grozītajiem parāda instrumenta noteikumiem. Ja garantijas līgums nosaka, ka ES ir jāveic maksājumi, reaģējot uz finanšu instrumentu cenas izmaiņām vai citu pamatā esošo instrumentu izmaiņām, garantijas līgums ir atvasināts instruments, t. i., finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā. Visi pārējie garantiju līgumi tiek uzskaitīti kā finanšu uzkrājumi.

FGC saistības sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā. Tā ir vienāda ar saņemamās prēmijas neto pašreizējo vērtību, ja tā atbilst tirgus nosacījumiem. Ja garantijas prēmija netiek iekasēta vai ja atlīdzība nav patiesā vērtība, patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz aktīvā tirgū kotētajām tādu finanšu garantiju līgumu cenām, kuri ir tieši līdzvērtīgi tam, ar kuru notikusi attiecīgo finanšu garantiju saistību uzņemšanās, ja šādas cenas ir pieejamas, vai izmantojot novērtēšanas metodi. Ja patieso vērtību nevar ticami novērtēt, ne tieši novērojot aktīvu tirgu, ne izmantojot citu novērtēšanas metodi, finanšu garantiju līguma saistības sākotnēji novērtē darbības laikā paredzamo kredītzaudējumu apmērā.

Turpmākā novērtēšana ir atkarīga no finanšu garantijas kredītriska attīstības, ko uzrauga, iedalot *FGC* attiecīgajā pakāpē. Galvenais riska rādītājs, uz kura pamata *FGC* iedala attiecīgajā pakāpē, ir garantētā parāda kredītreitings. Pakāpju noteikšanas modelis salīdzina kredītreitingu iniciēšanas brīdī ar kredītreitingu pārskata datumā.

Ja nav būtiska kredītriska pieauguma (“1. pakāpe”), finanšu garantiju saistības tiek novērtētas 12 mēnešu paredzamo kredītzaudējumu apmērā vai sākotnēji atzītajā summā, no kuras nepieciešamības gadījumā atskaitīta kumulatīvā amortizācija, atkarībā no tā, kura summa ir lielāka. Ja ir būtisks kredītriska pieaugums (“2. pakāpe”), finanšu garantiju saistības novērtē darbības laikā paredzamo kredītzaudējumu apmērā vai sākotnēji atzītajā summā, no kuras nepieciešamības gadījumā atskaitīta kumulatīvā amortizācija, atkarībā no tā, kura summa ir lielāka.

Pakāpju noteikšanas kritēriji garantētajam parādam finanšu garantiju līgumos, kas attiecas uz vienu parāda instrumentu, ir tādi paši kā finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā (sk. **1.5.5.** skaidrojumu).

Pakāpju noteikšanas kritēriji garantētajam parādam portfeļa garantiju gadījumā ir tādi paši kā finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā ar šādiem izņēmumiem:

— pakāpju noteikšanas kritērijos tiek ņemts vērā garantētā portfeļa vidējais svērtais kredītreitings vai garantijas reitings, nevis individuālu parāda instrumentu reitings atsevišķi,

— attiecībā uz garantijām, kuru kredītreitings sākotnējās atzīšanas datumā ir no AAA (Aa1) līdz BB– (Ba3), pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp reitingu iniciēšanas brīdī un reitingu pārskata datumā ir vienāda ar vai lielāka par divām pakāpēm,

— attiecībā uz garantijām, kuru kredītreitings sākotnējās atzīšanas datumā ir B+ (B1) vai zemāks, pasliktināšanās tiek uzskatīta par būtisku, ja starpība starp reitingu iniciēšanas brīdī un reitingu pārskata datumā ir vienāda ar vai lielāka par vienu pakāpi.

Taču, ja informācija par kredītreitingu nav pieejama, bet sākotnējās atzīšanas brīdī ir aplēsti paredzamie ikgadējie pieprasījumi, faktiskais pieprasījumu apmērs salīdzinājumā ar sākotnējo aplēsi arī tiek uzskatīts par saprātīgu riska rādītāju būtiska kredītriska pieauguma (*SICR*) novērtēšanai.

Papildus iepriekš minētajiem kritērijiem ES var piemērot kvalitatīvu *SICR* novērtējumu, pamatojoties uz pieejamo papildu, saprātīgu un pamatotu informāciju.

FGC, kuri iniciēti pirms pārejas uz pārskatīto 11. EGN (t. i., pirms 2021. gada 1. janvāra) un par kuru kredītrisku sākotnējās atzīšanas brīdī nav iespējams iegūt informāciju bez pārmērīgām izmaksām un pūlēm, klasificē 2. pakāpē.

Finanšu garantiju līgumiem klasifikāciju 3. pakāpē un *POCI* nepiemēro.

Finanšu garantiju līgumus klasificē kā īstermiņa saistības, izņemot, ja ES ir beznosacījuma tiesības atlikt saistību izpildi vismaz uz 12 mēnešiem pēc pārskata datuma.

Iemaksas ar nosacījumiem

ES trasta fondus, kas tiek uzskatīti par daļu no Komisijas operatīvajām darbībām (t. i., trasta fondu *Madad* un Trasta fondu Kolumbijai), uzskaita Komisijas pārskatos un vēlāk konsolidē ES gada pārskatos. Citu līdzekļu devēju iemaksas šajos trasta fondos atbilst kritērijiem par ieņēmumiem no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, atbilstīgi nosacījumiem. Tās uzrāda kā finanšu saistības līdz brīdim, kad ir izpildīti ar pārskaitītajām iemaksām saistītie nosacījumi, t. i., trasta fondam rodas attiecināmas izmaksas. Trasta fondam piemēro prasību finansēt noteiktus projektus un atdot atlikušos līdzekļus tad, kad fonds tiek likvidēts. Bilances datumā nenokārtotās iemaksu saistības tiek novērtētas saņemto iemaksu apmērā, no kura atskaitīti izdevumi, kas radušies trasta fondam, tajā skaitā aplēstas summas, ja tas ir nepieciešams. Pārskata sagatavošanas nolūkos neto izdevumi tiek attiecināti uz citu līdzekļu devēju iemaksām proporcionāli neto iemaksām, kas veiktas līdz 31. decembrim (ieskaitot). Iemaksu attiecināšanai ir tikai indikatīvs raksturs. Likvidējot trasta fondu, par atlikušo resursu faktisko izdali lemj trasta fonda valde.

Tie paši novērtēšanas principi attiecas uz ārējām iemaksām ES programmās, ja šādas iemaksas tiek saņemtas ar nosacījumu, ka resursi ir jāizmanto tā, kā noteikts iemaksu nolīgumos, vai pretējā gadījumā jāatdod atpakaļ ieguldītājam.

1.5.13. *Parādi kreditoriem*

Liela daļa ES parādu kreditoriem ir nesamaksātie izmaksu atlīdzināšanas prasījumi, ko iesnieguši dotāciju vai cita veida ES finansējuma saņēmēji (darījumi, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu). Tos grāmato kā parādus kreditoriem pieprasītās summas apjomā, kad tiek saņemts attiecīgs izmaksu atlīdzināšanas prasījums. Pēc attiecināmo izmaksu pārbaudes un apstiprināšanas parādus kreditoriem novērtē attiecināmajā summā.

Parādus kreditoriem, ko rada preču un pakalpojumu iegāde, atzīst sākotnējā summā, saņemot rēķinu, un attiecīgos attiecināmos izdevumus iegrāmato, kad preces vai pakalpojumi saņemti un ES tos ir apstiprinājusi.

1.5.14. *Uzkrātie un nākamo periodu ieņēmumi un izdevumi*

Darījumus un notikumus atzīst finanšu pārskatos periodā, uz kuru tie attiecas. Ja gada beigās rēķins vēl nav izsniegts, kaut gan ES ir sniegusi pakalpojumu vai piegādājusi preces vai arī pastāv līgumiska vienošanās (piemēram, atsaucoties uz līgumu), uzkrātie ieņēmumi tiek atzīti finanšu pārskatos. Savukārt, ja gada beigās rēķins ir ticis izsniegts, bet pakalpojumi vēl nav sniegti vai sagādātās preces vēl nav piegādātas, ieņēmumus attiecina uz nākamo pārskata periodu un atzīst nākamajā pārskata periodā.

Arī izdevumus uzskaita periodā, uz kuru tie attiecas. Pārskata perioda beigās uzkrātie izdevumi tiek atzīti, par pamatu ņemot attiecīgā perioda pārskaitījuma saistību summas aplēsi. Uzkrātos izdevumus aprēķina saskaņā ar Komisijas sīki izstrādātām darbības un prakses pamatnostādnēm, kuru mērķis ir nodrošināt to, ka finanšu pārskati sniedz patiesu to ekonomisko un citu parādību atspoguļojumu, kas tiem ir jāatspoguļo. Pēc analoģijas, ja ir veikts avansa maksājums par pakalpojumiem vai precēm, kas vēl nav saņemti, izdevumi tiek attiecināti uz nākamo periodu un atzīti nākamajā pārskata periodā.

1.6. FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

1.6.1. *Ieņēmumi*

IEŅĒMUMI NO DARĪJUMIEM, KAS NAV SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

Lielākā daļa ES ieņēmumu attiecas uz darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu.

NKI resursi, PVN resursi un pašu resursi, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu

Ieņēmumi tiek atzīti par periodu, kurā Komisija nosūta dalībvalstīm pieprasījumu veikt iemaksas. Ieņēmumus novērtē "prasītajā summā". Tā kā PVN resursiem, NKI resursiem un pašu resursiem, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, pamatā ir aplēses par attiecīgā budžeta gada datiem, notiekot pārmaiņām, tās var pārskatīt, līdz dalībvalstis iesniedz galīgos datus. Aplēses pārmaiņu radīto ietekmi ņem vērā, nosakot tā perioda neto pārpalikumu vai deficītu, kurā pārmaiņas notikušas.

Tradicionālie pašu resursi

Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, un ar tām saistītus ieņēmumus atzīst tad, kad no dalībvalstīm tiek saņemti attiecīgie mēneša A pārskati (kuros ietvertas iekasētās nodevas un pienākošās summas, kas ir garantētas un nav apstrīdētas). Pārskata datumā ieņēmumus, ko dalībvalstis attiecīgajā periodā iekasējušas, bet vēl nav samaksājušas Komisijai, aplēš un atzīst kā uzkrātos ieņēmumus. No dalībvalstīm saņemtajos ceturkšņa B pārskatos (kuros ietvertas nodevas, kas nav ne iekasētas, ne garantētas, un debitora apstrīdētās garantētās summas) norādītās summas atzīst kā ieņēmumus, no kuriem atskaita iekasēšanas izmaksas, uz ko dalībvalstīm ir prasījuma tiesības. Turklāt atzīst vērtības samazinājumu par summu, kas ir parāda un atgūstamās summas aplēstā starpība.

Naudas sodi

Ieņēmumus no naudas sodiem atzīst, kad ES ir pieņēmusi lēmumu piemērot naudas sodu un tas oficiāli paziņots adresātam. Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums piemērot naudas sodu, subjekti, kam piemērots naudas sods, divu mēnešu laikā pēc paziņojuma datuma:

— piekrīt lēmumam (šādā gadījumā tiem ir jāsamaksā naudas sods norādītajā termiņā un ES galīgi iekasē attiecīgo summu) vai arī

— nepiekrīt lēmumam (tādā gadījumā tie to apstrīd saskaņā ar ES tiesību aktiem).

Pat ja tiek iesniegta apelācijas sūdzība, naudas sods jāsamaksā trīs mēnešu termiņā, jo apelācija nenozīmē maksājuma atlikšanu (LESD 278. pants). Saņemto naudu izmanto, lai dzēstu atgūstamo summu. Tomēr ar Komisijas grāmatveža piekrišanu uzņēmums maksājuma vietā var iesniegt bankas garantiju par attiecīgo summu. Šādā gadījumā naudas sodu joprojām uzskata par atgūstamo summu. Ja netiek saņemta ne nauda, ne garantija un ja ir šaubas par uzņēmuma maksātspēju, atzīst maksājumtiesību vērtības samazinājumu.

Ja uzņēmums lēmumu pārsūdz un jau ir veicis provizorisku naudas soda maksājumu, summu atspoguļo kā iespējamās saistības vai, ja ir ticams, ka Vispārējā tiesa varētu pieņemt ES nelabvēlīgu nolēmumu, atzīst uzkrājumus šā riska segšanai. Ja maksājuma vietā tiek iesniegta garantija, nesamaksāto atgūstamo summu daļēji noraksta.

Komisijas saņemtos uzkrātos procentus saistībā ar bankas kontiem, kuros noguldīti saņemtie maksājumi, atzīst par ieņēmumiem un attiecīgi palielina iespējamās saistības.

Kopš 2010. gada visus provizoriski iekasētos naudas sodus Komisija pārvalda īpaši izveidotā fondā (*BUFI*) un tos iegulda finanšu instrumentos.

Iepriekšējā gada budžeta pārpalikuma grāmatvedības uzskaites metode

Finanšu regulas 18. panta 1. punktā ir noteikts, ka attiecīgā finanšu gada budžeta pārpalikumu iekļauj nākamā finanšu gada budžetā kā ieņēmumus. Finanšu darbības rezultātu pārskatā šos ieņēmumus atzīst postenī "Citi ieņēmumi no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu" (sk. **3.8.** skaidrojumu) ar attiecīgu ierakstu neto aktīvu postenī "No dalībvalstīm pieprasāmās summas" (sk. **2.15.** skaidrojumu).

IEŅĒMUMI NO DARĪJUMIEM, KAS IR SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

Ieņēmumi no preču un pakalpojumu pārdošanas tiek atzīti, kad pircējam tiek nodoti nozīmīgi riski un ieguvumi, kas izriet no preču īpašumtiesībām. Ieņēmumus no darījuma, kas ietver pakalpojumu sniegšanu, atzīst, ņemot vērā darījuma pabeigtības pakāpi pārskata datumā.

Procentu ieņēmumi un izdevumi

Procentu ieņēmumus un izdevumus atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā, izmantojot faktiskās procentu likmes metodi. Tā ir metode finanšu aktīva vai finanšu saistību amortizētās iegādes vērtības aprēķināšanai un procentu ieņēmumu vai procentu izdevumu sadalei attiecīgajā periodā. Aprēķinot faktisko procentu likmi, ES izdara aplēsi par naudas plūsmām, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līguma nosacījumus (piemēram, priekšapmaksas iespējas), bet neņem vērā kredītzaudējumus nākotnē. Aprēķinā iekļauj visas maksas un procentu likmes punktus, ko līgumslēdzējas puses ir maksājušas vai saņēmušas un kas ir faktiskās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, kā arī darījuma izmaksas un visas citas prēmijas vai diskontus.

Ja finanšu aktīvu vai līdzīgu finanšu aktīvu grupu uzskata par tādu, kam samazinājusies kredītvērtība ("3. pakāpe"), procentu ieņēmumus atzīst, izmantojot procentu likmi, kas lietota nākotnes naudas plūsmu diskontēšanai, lai noteiktu zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Ieņēmumi no dividendēm

Ieņēmumus no dividendēm un līdzīgiem sadalītiem ieņēmumiem atzīst tad, kad tiek konstatētas tiesības saņemt maksājumu.

Ieņēmumi un izdevumi no finanšu aktīviem ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā

Tas attiecas uz patiesās vērtības guvumiem (ieņēmumiem) un patiesās vērtības zaudējumiem (izdevumiem) no šiem finanšu aktīviem, tajā skaitā tiem, kas izriet no ārvalstu valūtas pārrēķina. Procentus nesošajiem finanšu aktīviem tas ietver arī procentus. Sk. arī **3.9.** skaidrojumu.

Ieņēmumi no finanšu garantiju līgumiem

Ieņēmumus no finanšu garantiju līgumiem (garantijas prēmija) atzīst periodā, kad ES ir gatava kompensēt finanšu garantiju līguma turētājam kredītzaudējumus, kas tam varētu rasties. Piemērotajā amortizācijas grafikā ņem vērā laika ritējumu un garantētā riska darījuma apjomu. Ieņēmumos no finanšu garantiju līgumiem tiek iekļauta arī finanšu garantiju līgumu saistību amortizācija gadījumos, kad garantija sniegta bez atlīdzības vai par nominālu atlīdzību.

1.6.2. *Izdevumi*

Tādu darījumu izdevumi, kuri nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, veido lielāko ES izdevumu daļu. Tie attiecas uz pārvedumiem saņēmējiem, un tie var būt trīs veidu: i) tiesību piešķīrumi, ii) pārvedumi saskaņā ar līgumu un diskrecionāras dotācijas, kā arī iii) iemaksas un ziedojumi.

Pārvedumus atzīst kā izdevumus tajā periodā, kad bijuši notikumi, kuru dēļ pārvedums veikts, ja vien šāda veida pārvedumu pieļauj attiecīgie noteikumi (Finanšu regula, Civildienesta noteikumi vai citi noteikumi) vai ir parakstīts nolīgums, kas atļauj pārvedumu, ja saņēmējs ir izpildījis attiecināmības kritērijus un ja attiecīgo summu var pienācīgi aplēst.

Tad, kad tiek saņemts maksājuma pieprasījums vai izmaksu atlīdzināšanas prasījums un tas atbilst atzīšanas kritērijiem, to atzīst kā izdevumus par attiecināmo summu. Gada beigās aplēš saņēmējiem pienākošos attiecināmos izdevumus, kuri ir radušies, bet par kuriem vēl nav sniegts pārskats, un tos grāmato kā uzkrātos izdevumus.

Izdevumus, kas radušies preču un pakalpojumu iegādes darījumos, kuri saistīti ar komerciālu apmaiņu, atzīst tad, kad ES saņēmusi preces vai pakalpojumus un ir tos apstiprinājusi. Tos novērtē sākotnējā rēķinā norādītās summas apmērā. Turklāt bilances datumā izdevumus, kuri saistīti ar attiecīgajā periodā sniegtu pakalpojumu, par kuru rēķins vēl nav saņemts vai apstiprināts, aplēš un atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

1.7. IESPĒJAMIE AKTĪVI UN SAISTĪBAS

1.7.1. *Iespējamie aktīvi*

Iespējams aktīvs ir aktīvs, kas varētu rasties iepriekšēju notikumu rezultātā atkarībā no tā, vai īstenosies viens vai vairāki nākotnes notikumi, par kuru iespējamību pašlaik trūkst pārliecības un kurus ES nespēj pilnībā ietekmēt. Iespējamu aktīvu atspoguļo pārskatos, ja saimniecisko labumu vai kalpošanas potenciāla ieplūde ir ticama.

1.7.2. *Iespējamās saistības*

Iespējamās saistības ir pienākums, kas varētu rasties iepriekšēju notikumu rezultātā atkarībā no tā, vai īstenosies viens vai vairāki nākotnes notikumi, par kuru iespējamību pašlaik trūkst pārliecības un kurus ES nespēj pilnībā ietekmēt, vai pašreizējs pienākums, kura pamatā ir iepriekšēji notikumi, bet kuru neatzīst, jo nav ticams, ka pienākuma izpildei būs vajadzīga tādu resursu aizplūde, kas ietver saimnieciskos labumus vai kalpošanas potenciālu, vai – retos gadījumos – pienākuma apmēru nevar pietiekami ticami novērtēt. Iespējamās saistības atspoguļo pārskatos, ja vien saimnieciskos labumus vai kalpošanas potenciālu ietverošu resursu aizplūdes iespējamība nav niecīga.

1.8. NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

Naudas plūsmas informāciju izmanto, lai varētu novērtēt ES spēju ģenerēt naudu un naudas ekvivalentus un ES vajadzību izmantot šādas naudas plūsmas.

Naudas plūsmas pārskatu sagatavo, izmantojot netiešo metodi. Tas nozīmē, ka finanšu gada saimnieciskās darbības rezultāts tiek koriģēts, ņemot vērā ietekmi, ko rada nenaudas darījumi, atlikti vai uzkrāti iepriekšējo vai nākamo periodu naudas ieņēmumi vai maksājumi no pamatdarbības un ieņēmumu vai izdevumu posteņi, kuri saistīti ar naudas plūsmām no ieguldījumu darbības.

Naudas plūsmas no darījumiem ārvalstu valūtā iegrāmato ES pārskata valūtā (euro), summai ārvalstu valūtā piemērojot euro un attiecīgās ārvalstu valūtas maiņas kursu naudas plūsmas datumā.

Naudas plūsmas pārskatā ir atspoguļotas naudas plūsmas attiecīgajā periodā, kuras sadalītas pa pamatdarbībām, ieguldījumu darbībām un finansēšanas darbībām.

Pamatdarbības ir ES darbības, kas nav ieguldījumu vai finansēšanas darbības. Tādējādi tās veido lielāko daļu ES veikto darbību.

Ieguldījumu darbības ir nemateriālo aktīvu un materiālo pamatlīdzekļu, kā arī citu naudas ekvivalentos neiekļautu ieguldījumu iegāde un atsavināšana. Ieguldījumu operācijas neietver aizdevumus, kas piešķirti saņēmējiem, jo tie ir daļa no vispārējiem mērķiem un līdz ar to pieder pie ES ikdienas darbībām. Mērķis ir atspoguļot ES faktiskos ieguldījumus.

Finansēšanas darbības ir darbības, kuru rezultātā mainās aizņēmumu lielums un sastāvs, izņemot tos, kas ir piešķirti saņēmējiem kompensēšanas veidā vai materiālo pamatlīdzekļu iegādei (tie ir iekļauti pamatdarbībās).

2. SKAIDROJUMI PAR BILANCI

AKTĪVI

2.1. NEMATERIĀLIE AKTĪVI

miljonos EUR

Bruto uzskaites vērtība 31.12.2024.	*2 257*
Palielinājumi	*267*
Atsavināšana	*(70)*
Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām	*0*
Citas pārmaiņas	*–*
Bruto uzskaites vērtība 31.12.2025.	**2 455**
Uzkrātā amortizācija 31.12.2024.	*(1 162)*
Amortizācija attiecīgajā gadā	*(213)*
Atkārtoti iegrāmatota amortizācija	*1*
Atsavināšana	*54*
Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām	*0*
Citas pārmaiņas	*(1)*
Uzkrātā amortizācija 31.12.2025.	**(1 320)**
Neto uzskaites vērtība 31.12.2025.	**1 135**
Neto uzskaites vērtība 31.12.2024.	*1 095*

Neto uzskaites vērtība 1 135 miljardu EUR apmērā 2025. gada beigās galvenokārt ietver iekšēji izstrādātu un jau ekspluatācijā nodotu programmatūru (405 miljoni EUR), iekšēji izstrādātu, bet vēl nepabeigtu programmatūru (354 miljoni EUR), kā arī iepirkto programmatūru (375 miljoni EUR).

2.2. MATERIĀLIE PAMATLĪDZEKĻI

Kosmosa aktīvu kategorijā ietilpst ekspluatācijā nodotie pamatlīdzekļi, kas saistīti ar ES kosmosa programmām: globālajām navigācijas satelītu sistēmām (*GNSS*), t. i., *Galileo* un Eiropas Ģeostacionārās navigācijas pārklājuma sistēmu (*EGNOS*), un *Copernicus* Eiropas Zemes novērošanas programmu. Kosmosa sistēmu aktīvus, kas vēl nedarbojas, iekļauj pozīcijā "Nepabeigtie pamatlīdzekļi". Ar ES kosmosa programmām saistīto aktīvu izveidei izmanto Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA) palīdzību.

Galileo konstelāciju pašlaik veido 30 satelīti. *Galileo* ekspluatācijā nodoto pamatlīdzekļu vērtība, ieskaitot gan satelītus, gan uz zemes izvietotās iekārtas, 2025. gada 31. decembrī bija 2 630 miljardi EUR, atskaitot uzkrāto nolietojumu (2024. gadā – 2 987 miljardi EUR). Atlikušo nepabeigto pamatlīdzekļu kopējā summa bija 2 592 miljardi EUR (2024. gadā – 2 145 miljardi EUR).

Copernicus programmā 10 satelīti darbojas, bet 22 satelīti un instrumenti pašlaik tiek būvēti. *Copernicus* ekspluatācijā nodoto pamatlīdzekļu kopējā vērtība ir 845 miljoni EUR (2024. gadā – 492 miljoni EUR), atskaitot uzkrāto nolietojumu. Saistībā ar *Copernicus* satelītiem vēl 3 645 miljardi EUR ir atzīti kā nepabeigtie pamatlīdzekļi (2024. gadā – 3 520 miljardi EUR).

Ar *EGNOS* zemes infrastruktūru saistītie pamatlīdzekļi 182 miljonu EUR apmērā (2024. gadā – 160 miljoni EUR) arī ir iekļauti pozīcijā "Kosmosa aktīvi". Papildus tam *EGNOS* ir nepabeigtie pamatlīdzekļi 346 miljonu EUR apmērā (2024. gadā – 345 miljoni EUR).

Eiropas Savienības valdības satelītsakaru (*GOVSATCOM*) programmas mērķis ir nodrošināt drošas, noturīgas un izmaksefektīvas satelītsakaru spējas drošībai un drošumam kritiski svarīgām misijām un valdības operācijām, ko vada ES un tās dalībvalstis, tajā skaitā valsts drošības aktori un ES aģentūras un iestādes. *GOVSATCOM* nepabeigto pamatlīdzekļu vērtība ir 9 miljoni EUR (2024. gadā – 0 EUR).

Drošas savienojamības programmai ir divi galvenie mērķi:

— nodrošināt visā pasaulē piekļuvi drošiem valdības satelītsakaru pakalpojumiem, kas vajadzīgi kritiskās infrastruktūras aizsardzībai, uzraudzībai, ārējām darbībām un krīžu pārvaldībai, un

— dot privātajam sektoram iespēju sniegt komercpakalpojumus, piemēram, darīt pieejamu ātrdarbīgu platjoslas internetu un netraucētu savienojamību visā Eiropas Savienībā.

Drošas savienojamības programmai ir nepabeigtie pamatlīdzekļi 454 miljonu EUR apmērā (2024. gadā – 0 EUR).

Materiālie pamatlīdzekļi

miljonos EUR

	Zeme un ēkas	Kosmosa aktīvi	Aprīkojums un iekārtas	Mēbeles un transportlīdzekļi	Datortehnika	Citi	Finanšu noma	Nepabeigtie pamatlīdzekļi	Kopā
Bruto uzskaites vērtība 31.12.2024.	*6 528*	*9 056*	*483*	*255*	*714*	*308*	*2 075*	*6 528*	*25 945*
Palielinājumi	*44*	*1*	*23*	*13*	*76*	*14*	*5*	*2 029*	*2 205*
Atsavināšana	*(9)*	*(113)*	*(24)*	*(37)*	*(87)*	*(35)*	*(2)*	*(0)*	*(306)*
Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām	*73*	*811*	*0*	*(0)*	*0*	*2*	–	*(886)*	*(0)*
Citas pārmaiņas	*(3)*	–	*0*	*0*	*1*	*0*	–	–	*(2)*
Bruto uzskaites vērtība 31.12.2025.	**6 630**	**9 755**	**482**	**231**	**705**	**292**	**2 079**	**7 671**	**27 843**
Uzkrātais nolietojums 31.12.2024.	*(4 106)*	*(5 417)*	*(423)*	*(177)*	*(575)*	*(225)*	*(1 309)*		*(12 232)*
Nolietojums attiecīgajā gadā	*(145)*	*(777)*	*(24)*	*(17)*	*(75)*	*(18)*	*(75)*		*(1 131)*
Atkārtoti iegrāmatots nolietojums	*0*	–	*0*	*(0)*	*8*	*1*	–		*8*
Atsavināšana	*8*	*96*	*23*	*36*	*76*	*30*	*2*		*270*
Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām	*(0)*	–	*(0)*	*(0)*	*0*	*0*	–		*0*
Citas pārmaiņas	*2*	–	*(0)*	*0*	*(0)*	*(0)*	–		*1*
Uzkrātais nolietojums 31.12.2025.	**(4 240)**	**(6 098)**	**(425)**	**(161)**	**(566)**	**(214)**	**(1 382)**		**(13 086)**
NETO UZSKAITES VĒRTĪBA 31.12.2025.	**2 390**	**3 657**	**57**	**70**	**138**	**77**	**696**	**7 671**	**14 756**
NETO UZSKAITES VĒRTĪBA 31.12.2024.	*2 420*	*3 639*	*60*	*76*	*139*	*84*	*766*	*6 528*	*13 713*

2.3. PĒC PAŠU KAPITĀLA METODES UZSKAITĪTI IEGULDĪJUMI

ES, ko pārstāv Komisija, līdzdalība Eiropas Investīciju fondā (EIF) tiek uzskatīta par asociētā uzņēmuma dalību, un tās uzskaitei izmanto pašu kapitāla metodi. EIF ir ES finanšu iestāde, kuras specializācija ir riska kapitāla un garantiju sniegšana maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). EIF darbojas kā privātā un publiskā sektora partnerība, kuras dalībnieki ir Eiropas Investīciju banka (EIB), ES un finanšu iestāžu grupa.

2025. gada 31. decembrī ES līdzdalība EIF bija 29,7 % (2024. gadā – 29,7 %) un tai piederēja 29,7 % balsstiesību (2024. gadā – 29,7 %). Saskaņā ar tā statūtiem EIF ir pienākums iekļaut tiesību aktos noteiktajās rezervēs vismaz 20 % no tā gada neto rezultāta, līdz kopējā rezerve sasniedz 10 % no parakstītā kapitāla. Šī rezerve nav pieejama sadalei.

Turpmākajā tabulā parādīta ES līdzdalības EIF kārtējā gada attīstība.

miljonos EUR

	Eiropas Investīciju fonds
Līdzdalība 31.12.2024.	**1 446**
Iemaksas	*–*
Saņemtās dividendes	*(8)*
Daļa neto rezultātā	*69*
Daļa neto aktīvos	*16*
Līdzdalība 31.12.2025.	**1 524**

EIF finanšu informācijas kopsavilkums:

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
	Kopā EIF	Kopā EIF
Aktīvi	*9 023*	*7 789*
Saistības	*(3 896)*	*(2 923)*
Pārpalikums/(deficīts)	*233*	*280*

Iepriekš apkopotās finanšu informācijas saskaņojums ar līdzdalības EIF uzskaites vērtību ir šāds.

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Asociētā uzņēmuma neto aktīvi	*5 127*	*4 866*
EK līdzdalība EIF	**29,7 %**	**29,7 %**
Uzskaites vērtība	*1 524*	*1 446*

ES, ko pārstāv Komisija, 2025. gada 31. decembrī bija iemaksājusi 20 % no tās parakstītajām daļām EIF kapitālā, un nepieprasītā summa ir norādīta turpmāk.

miljonos EUR

	Kopējais EIF kapitāls	ES parakstītā daļa
Kopējais akciju kapitāls	*7 370*	*2 190*
Iemaksātais	*(1 474)*	*(438)*
Nepieprasītais	**5 896**	**1 752**

2.4. **FINANŠU AKTĪVI**

miljonos EUR

	Skaidro-jums	31.12.2025.	31.12.2024.
Ilgtermiņa			
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā	*2.4.1.*	*314 887*	*269 903*
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	*2.4.2.*	*47 919*	*39 058*
		362 806	**308 961**
Īstermiņa			
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā	*2.4.1.*	*18 545*	*13 677*
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	*2.4.2.*	*4 746*	*5 700*
		23 291	**19 377**
Kopā		**386 097**	**328 338**

2.4.1. *Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā*

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Aizdevumi dalībvalstīm un trešām valstīm	*2.4.1.1.*	*332 821*	*283 114*
Citi aizdevumi	*2.4.1.2.*	*611*	*466*
Kopā		**333 432**	**283 580**
Ilgtermiņa		*314 887*	*269 903*
Īstermiņa		*18 545*	*13 677*

2.4.1.1. Aizdevumi dalībvalstīm un trešām valstīm

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Aizdevumi dalībvalstīm	*286 301*	*251 457*
Aizdevumi trešām valstīm	*46 520*	*31 656*
Kopā 31.12.2025.	**332 821**	**283 114**
Ilgtermiņa	*314 764*	*269 782*
Īstermiņa	*18 056*	*13 332*

Aizdevumi dalībvalstīm

miljonos EUR

	ANM	SURE	EFSM	MB	Kopā
Kopā 31.12.2024.	*110 120*	*98 839*	*42 297*	*201*	*251 457*
Jauni aizdevumi (nominālvērtība)	*47 218*	*–*	*–*	*–*	*47 218*
Atmaksa	*–*	*(8 000)*	*(4 900)*	*(200)*	*(13 100)*

miljonos EUR

	ANM	SURE	EFSM	MB	Kopā
Uzskaites vērtības pārmaiņas	*876*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*726*
Kopā 31.12.2025.	**158 215**	**90 705**	**37 382**	–	**286 301**
Ilgtermiņa	*155 904*	*82 594*	*30 818*	–	*269 316*
Īstermiņa	*2 310*	*8 111*	*6 564*	–	*16 985*

Dalībvalstīm piešķirto aizdevumu nominālvērtība 2025. gada 31. decembrī bija 283,4 miljardi EUR (2024. gadā – 249,2 miljardi EUR), no kuriem 155,9 miljardi EUR attiecas uz *NGEU* aizdevumiem ANM un *REPowerEU* vajadzībām.

Šajā tabulā un turpmāk tekstā iekļautajā tabulā par trešām valstīm izsniegtajiem aizdevumiem rinda "Uzskaites vērtības pārmaiņas" atbilst pārmaiņām uzkrātajos procentos un prēmiju/diskontu pārmaiņām (jaunas prēmijas/diskonti un amortizācija).

Programmu *SURE*, EFSM, *Euratom* un MB īstenošanā izmantoja kompensējošo darbību pieeju. Tas nozīmē, ka aizdevumi ir finansēti ar līdzvērtīgiem aizņēmumiem atbilstīgi tādiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem. Atmaksas termiņi ir vienādi, emisijas uzcenojumi/diskonti un izmaksas tiek iekasēti no aizdevuma saņēmēja. Beidzoties aizdevuma atmaksāšanas termiņam, aizdevuma saņēmējs atlīdzina Komisijai, un Komisija atmaksā aizņēmumu. *NGEU* finansēto ANM aizdevumu un attiecīgo aizņēmumu noteikumi nav kompensējoši. Minētos aizdevumus finansē, izmantojot vienotās finansēšanas pieeju, kas izskaidrota **2.11.1.1.** skaidrojumā.

ANM

ANM ir pagaidu instruments, kas izveidots 2021. gadā un ir paredzēts, lai palīdzētu dalībvalstu ekonomikai atgūties no koronavīrusa pandēmijas un kļūt noturīgai zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā. Saskaņā ar ES atveseļošanas instrumentu (*NGEU*) Komisija aizņemas līdzekļus, ko ANM izmanto, lai finansētu dalībvalstu reformas un ieguldījumus. Tiem ir jāatbilst ES prioritātēm un jārisina problēmas, kas noteiktas konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, kuri sagatavoti Eiropas pusgada ekonomikas un sociālās politikas koordinācijas sistēmas ietvaros. Finansējums var būt aizdevums (atmaksājams atbalsts) vai dotācija (neatmaksājams atbalsts, sk. **2.5.** skaidrojumu). Dalībvalstis var saņemt finansējumu, nepārsniedzot iepriekš saskaņotu aizdevumiem un dotācijām paredzēta piešķīruma apmēru. Lai saņemtu atbalstu, dalībvalstīm ir jāiesniedz Eiropas Komisijai savi nacionālie atveseļošanas un noturības plāni. Katrā plānā ir noteiktas reformas un ieguldījumi, kas jāīsteno līdz 2026. gada beigām, un noteikti skaidri atskaites punkti un mērķrādītāji, kas jāanalizē Eiropas Komisijai un jāapstiprina Eiropadomei. ANM aizdevumus var izmaksāt līdz 2026. gada 31. decembrim, bet tikai ar nosacījumu, ka ir sasniegti saskaņotie atskaites punkti un mērķrādītāji.

2023. gadā ANM regula tika grozīta, un tas ļāva dalībvalstīm savos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos pievienot *REPowerEU* nodaļu. Dalībvalstis var finansēt ieguldījumus un reformas, lai sasniegtu *REPowerEU* mērķus. Finansēšana var notikt arī ar aizdevumiem, izmantojot ANM aizdevumu resursus, ko dalībvalstis vēl nav pieprasījušas. Tādējādi ANM izdevumu kategorija iepriekšējā tabulā ietver arī *REPowerEU* aizdevumus.

Parakstīto aizdevuma līgumu vērtība 2025. gada 31. decembrī bija 277,2 miljardi EUR (salīdzinājumā ar 290,9 miljardiem EUR 2024. gada beigās tas ir samazinājums, kas skaidrojams ar dažu aizdevuma līgumu summu samazināšanos). Ir izmaksāti aizdevumi 155,9 miljardu EUR apmērā, un 2025. gada beigās tie vēl nav atmaksāti.

Atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*)

SURE nodrošināja finansiālo palīdzību, kuras mērķis bija noturēt cilvēkus darbā un atbalstīt darbvietas, kuras skārusi koronavīrusa pandēmija. Šis instruments bija pieejams līdz 2022. gada 31. decembrim. Izmaksāto aizdevumu summa 2024. gada 31. decembrī bija 98,4 miljardi EUR (nominālvērtība), un vēl neizmaksātu summu vairs nav. Dalībvalstis 2025. gadā atmaksāja *SURE* aizdevumus 8 miljardu EUR apmērā.

Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms (EFSM)

EFSM sniedza iespēju piešķirt finansiālu palīdzību dalībvalstij, kas bija nonākusi finansiālās grūtībās. Programma ir beigusies, un pašlaik vēl var veikt tikai konkrētus darījumus, piemēram, pagarināt aizdevumu termiņu. Īrija 2025. gadā atmaksāja EFSM aizdevumu 2,4 miljardu EUR apmērā, kuram bija pienācis atmaksas termiņš. Portugāle lūdza atļauju atmaksāt divus aizdevumus par kopējo summu 2,5 miljardi EUR pirms termiņa. Aizdevumu atmaksa tika veikta par pamatā esošo obligāciju tirgus cenu. Minētās operācijas rezultātā radās guvumi vai zaudējumi no aizdevumu atzīšanas pārtraukšanas (sk. **3.9.** un **3.15.** skaidrojumu). Attiecīgās ES obligācijas tika pārvietotas uz vienotās finansēšanas kopfondu (sk. **2.11.1.1.** skaidrojumu).

Maksājumu bilance (MB)

Šis ir uz politiku balstīts finanšu instruments, kas nodrošina vidēja termiņa finansiālo palīdzību dalībvalstīm, kuras nav ieviesušas euro. Pēdējo neatmaksāto MB aizdevumu Latvija pilnībā atmaksāja 2025. gadā.

Aizdevumi trešām valstīm

miljonos EUR

	MFP	Ukrainas mehānisms	Euratom	Rietumbalkānu mehānisms	Moldovas mehānisms	Kopā
Kopā 31.12.2024.	*23 831*	*7 623*	*203*	*–*	*–*	*31 656*
Jauni aizdevumi (nominālvērtība)	*18 366*	*10 052*	*–*	*184*	*289*	*28 891*
Atmaksa	*(20)*	*–*	*–*	*–*	*–*	*(20)*
Uzskaites vērtības pārmaiņas	*247*	*104*	*(0)*	*3*	*4*	*358*
Vērtības samazinājuma pārmaiņas	*(9 164)*	*(5 206)*	*4*	*(0)*	*(0)*	*(14 366)*
Kopā 31.12.2025.	**33 260**	**12 573**	**207**	**187**	**293**	**46 520**
Ilgtermiņa	*32 505*	*12 264*	*206*	*184*	*289*	*45 448*
Īstermiņa	*754*	*310*	*0*	*3*	*4*	*1 072*

Trešām valstīm piešķirto aizdevumu nominālvērtību kopsumma 2025. gada 31. decembrī bija 76,0 miljardi EUR (2024. gadā – 47,2 miljardi EUR).

Šajā tabulā rinda "Vērtības samazinājuma pārmaiņas" atbilst paredzamo kredītzaudējumu pārvērtējumam 2025. gada 31. decembrī. Rinda "Uzskaites vērtības pārmaiņas" atbilst pārmaiņām uzkrātajos procentos un prēmiju/diskontu pārmaiņām (jaunas prēmijas/diskonti un amortizācija).

Euratom programma darbojas saskaņā ar kompensējošo darbību pieeju.

Līdz 2022. gada beigām MFP aizdevumus finansēja saskaņā ar kompensējošo darbību pieeju, bet kopš 2023. gada, kad tika ieviesta MFP+ programma, jauniem MFP aizdevumiem lielākoties izmanto vienotās finansēšanas pieeju, kas izskaidrota **2.11.1.1.** skaidrojumā. Arī visas jaunās programmas, piemēram, Ukrainas, Rietumbalkānu un Moldovas mehānismus, finansē saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju.

Makrofinansiālā palīdzība

MFP ir finansiālā palīdzība, ko aizdevumu veidā sniedz partnervalstīm, kuras saskaras ar maksājumu bilances krīzi.

Gada beigās neatmaksāto MFP aizdevumu kopējā zaudējumu riskam pakļautā nominālvērtība bija 52,1 miljards EUR (2024. gadā – 33,7 miljardi EUR), no kuriem 47,1 miljards EUR bija aizdevumi Ukrainai (2024. gadā – 29,0 miljardi EUR).

Vērtības samazināšanās uzkrājums attiecībā uz MFP aizdevumiem 2025. gada 31. decembrī bija 19,4 miljardi EUR (2024. gadā – 10,2 miljardi EUR), no kuriem 19,3 miljardi EUR attiecas uz aizdevumiem Ukrainai (2024. gadā – 10,1 miljards EUR). Lai arī visas summas, kas 2025. gadā bija jāsaņem no Ukrainas, tika samaksātas laikus un gada pārskatu sagatavošanas brīdī nav kavētu maksājumu, saskaņā ar grāmatvedības noteikumiem vērtības samazinājums atspoguļo darbības laikā paredzamos kredītzaudējumus, kas tiek lēsti ar īpašu piesardzību, ņemot vērā ar šo situāciju saistītās būtiskās neskaidrības.

2024. gada oktobrī tika pieņemta Regula (ES) 2024/2773 ar ko izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu (UASM) un atļauj jaunu MFP Ukrainai. Saskaņā ar UASM ārkārtas ieņēmumus, kas gūti no imobilizētiem Krievijas valsts aktīviem, izmanto neatmaksājama atbalsta piešķiršanai Ukrainai, lai palīdzētu šai valstij atmaksāt divpusējus G7 partneru un ES piešķirtus aizdevumus šīs iniciatīvas ietvaros. ES 2024. gada decembrī parakstīja MFP aizdevuma līgumu ar Ukrainu par 18,1 miljardu EUR. Šis aizdevums tika pilnībā izmaksāts 2025. gadā. Tā kā MFP aizdevums saskaņā ar UASM tika neatsaucami piešķirts 2024. gada beigās, uzkrājums paredzamajiem kredītzaudējumiem tika atzīts 7,1 miljarda EUR apmērā (sk. arī **2.10.** skaidrojumu). Minētais uzkrājums 2025. gadā tika apvērsts, un tā vietā tika atzīts uzkrājums vērtības samazinājumam 8,7 miljardu EUR apmērā, samazinot aizdevuma vērtību.

ES 2025. gadā piešķīra Ukrainai procentu likmes subsīdijas 740 miljonu EUR apmērā (2024. gadā – 763 miljoni EUR) par procentiem, kas uzkrājušies par ārkārtas MFP un MFP+ aizdevumiem. Tādējādi aizdevuma noteikumi tika grozīti (sk. arī **3.15.** un **6.6.** skaidrojumu), un attiecīgās izmaiņas ir iekļautas iepriekšējās tabulas rindā "Uzskaites vērtības izmaiņas".

Parakstītie MFP aizdevuma līgumi ietver saistības par summām, kuras izmaksās pēc konkrētu nosacījumu izpildes, un šādas vēl neizmaksātās summas 2025. gada 31. decembrī veidoja 4,3 miljardus EUR (2024. gadā – 95 miljoni EUR).

Ukrainas mehānisma aizdevumi

Ukrainas mehānisma regula ([32]) ir 2024. gadā pieņemts instruments, kas piedāvā Ukrainai finansiālu atbalstu apmērā līdz 50 miljardiem EUR, ieskaitot aizdevumus valdībai apmērā līdz 33 miljardiem EUR, un šis atbalsts jāizmaksā līdz 2027. gada beigām. Līdz 2025. gada beigām Ukrainai bija izmaksāti aizdevumi 23,2 miljardu EUR apmērā (2024. gadā – 13,1 miljards EUR).

Šo aizdevumu vērtības samazinājumam 2025. gada 31. decembrī bija atzīti uzkrājumi par kopējo summu 10,9 miljardi EUR (2024. gadā – 5,7 miljardi EUR). Parakstītajos aizdevuma līgumos paredzētās, bet vēl neizmaksātās summas gada beigās veidoja 9,8 miljardus EUR (2024. gadā – 19,9 miljardi EUR), jo to izmaksai izvirzītie politikas nosacījumi vēl nebija izpildīti.

Eiropas Atomenerģijas kopienas (*Euratom*) aizdevumi

Eiropas Atomenerģijas kopiena (*Euratom*) piešķir aizdevumus gan dalībvalstīm, gan trešām valstīm, kā arī to subjektiem ar energoiekārtām saistītu projektu finansēšanai. Dalībvalstīm 2025. gada 31. decembrī nebija nekādu neatmaksātu summu. Kopējā neatmaksātā summa attiecas uz aizdevumiem *Energoatom*, kurus garantē Ukrainas valsts. Minēto aizdevumu vērtības samazinājumam atzītais uzkrājums ir 94 miljoni EUR (2024. gadā – 98 miljoni EUR). No parakstītajiem aizdevuma līgumiem izrietošu neizņemtu summu nav.

Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisms

Regulu (ES) 2024/1449, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu (turpmāk "Rietumbalkānu mehānisms"), pieņēma 2024. gada maijā, un pirmās finanšu operācijas veica 2025. gadā. Mehānisms paredz laikposmā no 2025. līdz 2027. gadam nodrošināt aizdevumus apmērā līdz 4 miljardiem EUR, un, lai saņemtu šos līdzekļus, ES partnervalstīm Rietumbalkānos jāīsteno konkrētas sociālekonomiskās reformas un pamatreformas.

Līdz 2025. gada 31. decembrim ar Ziemeļmaķedoniju, Albāniju, Serbiju un Melnkalni bija parakstīti aizdevuma līgumi par kopumā 2,6 miljardiem EUR, no kuriem bija izmaksāti 184 miljoni EUR. Gada beigās saglabājās saistības par kopējo summu 2,4 miljardi EUR, kuru izmaksa ir atkarīga no attiecīgo politikas nosacījumu izpildes.

([32]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024.), turpmāk saukta par "Ukrainas mehānisma regulu".

Moldovas reformu un izaugsmes mehānisms

Regulu (ES) 2025/535, ar ko izveido Moldovas Republikas reformu un izaugsmes mehānismu (turpmāk "Moldovas mehānisms"), pieņēma 2025. gada martā. Mehānisms sniegs atbalstu Moldovai laikposmā no 2025. līdz 2027. gadam un paredz nodrošināt aizdevumus apmērā līdz 1,5 miljardiem EUR.

Aizdevuma līgums par 1,5 miljardiem EUR tika parakstīts 2025. gadā. Līdz 2025. gada 31. decembrim ir izmaksāti 289 miljoni EUR, savukārt 1,2 miljardi EUR gada beigās vēl nebija izmantoti.

ES budžeta garantija aizdevumiem dalībvalstīm un trešām valstīm

ES budžets garantē ES ņemtos aizņēmumus, ar ko finansē aizdevumus dalībvalstīm un trešām valstīm. Ja nākotnē būs neatmaksātas aizdevuma summas, attiecīgās aizņēmuma summas var nākties atmaksāt no ES budžeta.

Plašāku informāciju sk. **6.7.** skaidrojumā.

AK pienākumi, kas izriet no tās izstāšanās no ES

Saskaņā ar Izstāšanās līguma 143. pantu AK ir jāatmaksā Savienībai sava daļa no iespējamām finanšu saistībām, kas ir saistītas ar finansiālo palīdzību aizdevumu veidā (EFSM, MFA, MB un *Euratom*), kurus apstiprināja / par kuriem pieņēma lēmumu līdz izstāšanās dienai, proti, 2020. gada 31. janvārim. Saskaņā ar 143. pantu, ja netiek pildītas saistības par aizdevumu finansiālajai palīdzībai, kas apstiprināts pirms izstāšanās dienas, AK ir jāatmaksā Savienībai sava daļa no maksājumiem, ko Savienība veikusi neizpildīto maksājumu saistību operācijas ietvaros, ja vien to nevar segt ar AK daļu no uzkrājumiem, kas tiek turēti KUF nodalījumā "Garantiju fonds ārējai darbībai" (t. i., *MFA* un *Euratom* aizdevumi trešās valstīs) – sk. **4.1.1.** skaidrojumu.

ES neizpildītās iespējamās saistības attiecībā uz minētajiem aizdevumiem finansiālajai palīdzībai līdz izstāšanās dienai bija 53,9 miljardi EUR. Pēc atmaksām, kas veiktas kopš minētā datuma, šo ES garantijas aptverto aizdevumu summa 2025. gada 31. decembrī bija 42,2 miljardi EUR, un AK daļa no tiem ir 5,3 miljardi EUR.

2.4.1.2. Citi aizdevumi

Tie ietver trīs veidu aizdevumus:

a) aizdevumus, kas piešķirti no ES budžeta programmām (piemēram, lauksaimniecības un elektrifikācijas finansēšanas iniciatīvām un ES Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmas). Minēto aizdevumu kopsumma 2025. gada 31. decembrī bija 85 miljoni EUR (2024. gadā – 75 miljoni EUR);

b) pārņemtos aizdevumus. Šos aizdevumus ir izmaksājusi EIB un garantējušas ESIF un *ELM* programmas. Aizdevumi netika atmaksāti, Komisija samaksāja pieprasītās garantijas, un tāpēc tai ir atgūšanas tiesības. Rezultātā aizdevumi tagad tiek atzīti ES bilancē. 2025. gada 31. decembrī Komisijai ir atgūšanas tiesības attiecībā uz šādiem aizdevumiem 1,0 miljarda EUR apmērā, ieskaitot uzkrātos procentus (2024. gadā – 1,0 miljards EUR). Taču, ņemot vērā paredzamos kredītzaudējumus, bilancē atzītā summa ir 45 miljons EUR (2024. gadā – 51 miljons EUR);

c) termiņnoguldījumus 481 miljonu EUR apmērā (2024. gadā – 340 miljoni EUR), kuru termiņš ir ilgāks par trim mēnešiem un kuri neatbilst naudas ekvivalentu definīcijai.

2.4.2. *Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā* (FVSD)

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Finanšu aktīvi FVSD, *kas ir neatvasināti instrumenti*	*2.4.2.1.*	*51 080*	*43 648*
Finanšu aktīvi FVSD, *kas ir atvasināti instrumenti*	*2.4.2.2.*	*1 585*	*1 110*
Kopā		**52 665**	**44 758**
Ilgtermiņa		*47 919*	*39 058*
Īstermiņa		*4 746*	*5 700*

2.4.2.1. *Finanšu aktīvi* FVSD, *kas ir neatvasināti instrumenti*

Finanšu aktīvi *FVSD*, kas ir neatvasināti instrumenti, pa to veidiem

miljonos EUR

		31.12.2025.	31.12.2024.
Parāda vērtspapīri		*40 462*	*34 465*
NTF, BTF un ieguldījumi apvienotajos portfeļos		*6 812*	*5 975*
Citi kapitālieguldījumi		*3 796*	*3 201*
Aizdevumi		*9*	*8*
Kopā		**51 080**	**43 648**
Ilgtermiņa		*46 350*	*37 948*
Īstermiņa		*4 730*	*5 700*

Parāda vērtspapīri galvenokārt ir valsts un uzņēmumu obligācijas. Tie tiek turēti fondos (portfeļos), ko pārvalda Komisija (galvenokārt KUF un Budžeta naudas sodu fondā (*BUFI*)) vai EIB ES vārdā (galvenokārt "Apvāršņa 2020" fondā un Inovāciju fondā). Portfeļu darbība tiek izvērtēta, pamatojoties uz patieso vērtību (tirgus vērtību). 2025. gada 31. decembrī saskaņā ar vērtspapīru aizdevumu programmām aizdoto vērtspapīru tirgus vērtība bija 6,0 miljardi EUR (2024. gadā – 5,8 miljardi EUR). Šo aizdoto vērtspapīru atzīšana ES bilancē netiek pārtraukta, jo riskus un ieguvumus joprojām patur ES.

Naudas tirgus fondi (NTF) ir kopieguldījumu fondi, kas iegulda īstermiņa parāda vērtspapīros (piemēram, EIB vienotais fonds). Biržā tirgoti fondi (BTF) ir ieguldījumu fondi, kurus tirgo biržās. Tie seko līdzi indeksiem, un tajos tur tādus aktīvus kā akcijas, obligācijas, valūtas un regulētā tirgū tirgoti nākotnes līgumi. Ieguldījumi apvienotajos portfeļos ir ES Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) un "Apvāršņa 2020" programmu līdzekļi, kas apvienoti ar dalībvalstu līdzekļiem no programmas *NER300*. Tos izmanto, lai sniegtu garantijas EIB finansēšanas un ieguldīšanas operācijām.

"Citi kapitālieguldījumi" galvenokārt attiecas uz ES budžeta līdzekļu ieguldīšanu ar īstenošanas partneru starpniecību riska kapitālā vai cita veida ieguldījumu fondos ar nolūku sasniegt ES politikas mērķus, piemēram, uzlabot jaunizveidotu MVU piekļuvi finansējumam, pastiprināt pētniecību un inovāciju, kā arī uzlabot infrastruktūru gan ES, gan ārpus tās.

Finanšu aktīvi *FVSD*, kas ir neatvasināti instrumenti, pa programmām

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Kopējais uzkrājumu fonds	*27 018*	*23 174*
Inovāciju fonds	*13 265*	*10 616*
Pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un "Apvārsnis Eiropa"	*4 286*	*3 968*
BUFI *ieguldījumi*	*2 662*	*2 141*
Likvidējamā EOTK	*1 187*	*1 206*
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	*683*	*716*
ES MVU pašu kapitāla mehānismi	*433*	*453*
ERAB	*309*	*188*
Eiropas fonds Dienvidaustrumeiropai	*250*	*243*
EĀDD vietējo darbinieku pensiju plāns	*152*	*128*

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Zaļās izaugsmes fonds	*152*	*128*
Energoefektivitātes finansējuma mehānisms	*104*	*103*
Citi	*581*	*586*
Kopā	**51 080**	**43 648**
Ilgtermiņa	*46 350*	*37 948*
Īstermiņa	*4 730*	*5 700*

Kopējais uzkrājumu fonds (KUF)

ES sniedz garantijas finanšu partneriem attiecībā uz zaudējumiem no kapitāla ieguldījumiem un aizdevumiem (sk. **4.1.** skaidrojumu par ES budžeta garantijām). Saskaņā ar tiesību aktiem ES budžetā pakāpeniski tiek rezervēta nauda, lai samaksātu partneriem zaudējumus, ko sedz šīs garantijas. ES budžetā tiek rezervēta nauda aizņēmumu atmaksai arī tādos gadījumos, kad netiek pildītas saistības attiecībā uz MFP, *Euratom*, Rietumbalkānu mehānisma un Moldovas mehānisma aizdevumiem.

Saskaņā ar Finanšu regulu Komisija ir izveidojusi KUF, lai vienā kopējā portfelī pārvaldītu rezervēto naudu ("uzkrājumi"). Naudas līdzekļi tiek ieguldīti parāda vērtspapīros, naudas tirgus fondos un biržā tirgotos fondos. Papildus ES budžeta uzkrājumiem KUF saņem atguvumus no neizpildītajiem darījumiem, peļņu no ieguldījumiem un ES atlīdzību no finanšu partneriem. KUF var saņemt arī brīvprātīgas iemaksas no dalībvalstīm un citiem ieguldītājiem, kuri šādā veidā palielina pieejamās ES budžeta garantijas.

KUF iedala ienākošās iemaksas nodalījumos atbilstīgi ieguldījumu programmai. Programmas reglamentējošie tiesību akti nosaka nepieciešamos uzkrājumus sniegtajām garantijām. ES budžets apvieno šos atsevišķi uzkrātos līdzekļus KUF, lai optimizētu aktīvu pārvaldību.

KUF neatvasinātie finanšu aktīvi *FVSD* 2025. gada 31. decembrī bija palielinājušies, jo tiek veidoti *InvestEU*, *NDICI* un Ukrainas garantijām nepieciešamie uzkrājumi, turklāt guvums no aktīvu pārvaldības bija 0,8 miljardi EUR. Kopējie neatvasinātie finanšu aktīvi *FVSD* bija 27,0 miljardi EUR, no kuriem 22,8 miljardi EUR bija ieguldīti parāda vērtspapīros un 3,9 miljardi EUR – biržā tirgotos fondos.

Inovāciju fonds (IF)

Ar Inovāciju fondu ir izveidota siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma Savienībā. Mērķis ir izmantot ieņēmumus, lai atbalstītu inovācijas mazoglekļa tehnoloģijās un procesos konkrētās tautsaimniecības nozarēs. Inovāciju fonds gūst ieņēmumus no 530 miljonu kvotu pakāpeniskas monetizācijas, kā arī saņem visus neizlietotos līdzekļus no programmai *NER300* pieejamajiem 300 miljoniem kvotu (sk. **3.8.** skaidrojumu). EIB pārvalda naudas līdzekļus, līdz tie tiek izmantoti paredzētajam mērķim, un iegulda tos parāda vērtspapīros. Pieaugums 2025. gadā galvenokārt ir saistīts ar saņemtajiem izsoļu ieņēmumiem.

Pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un "Apvārsnis Eiropa"

Saskaņā ar ES regulu par pētniecības un inovācijas pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izveidi 2014.–2020. gadam ir izveidoti jauni finanšu instrumenti, lai veicinātu tādu subjektu piekļuvi finansējumam, kas darbojas pētniecības un inovācijas (PI) jomā. Šie instrumenti ir:

— InnovFin *aizdevumu un garantiju pakalpojums pētniecībai un inovācijai*, kurā Komisijai ir dalīts finanšu risks saistībā ar portfeli, ko veido jaunas EIB veiktas finansēšanas operācijas,

— InnovFin *MVU garantijas un instruments MVU iniciatīvai saistībā ar neierobežotām garantijām* (SIUGI) – garantiju mehānismi, ko pārvalda EIF, sniedzot garantijas un pretgarantijas finanšu starpniekiem par jauniem aizdevumu portfeļiem (saskaņā ar *SIUGI* Komisijai ir dalīts finanšu risks saistībā ar garantiju, kas piešķirta kopīgi ar dalībvalstīm, EIF un EIB),

— InnovFin *kapitāla finansēšanas mehānisms pētniecībai un inovācijai*, kas nodrošina ieguldījumus riska kapitāla fondos, kurus pārvalda EIF, un

— *EIP fonds (Eiropas Inovācijas padomes fonds)*, kas nodrošina pamatkapitāla finansējumu, lai paātrinātu inovācijas un tirgus izvēršanas darbības. EIP fondu finansē no pamatprogrammām "Apvārsnis Eiropa" un "Apvārsnis 2020".

***BUFI* ieguldījumi**

Komisija ir izveidojusi Budžeta naudas sodu fondu (*BUFI*), lai pārvaldītu naudu, ko tā provizoriski saņem par pārsūdzētajiem naudas sodiem, kas uzlikti uzņēmumiem. Līdz galīgā tiesas lēmuma par uzlikto naudas sodu pieņemšanai Komisija naudu iegulda parāda instrumentos.

Likvidējamā EOTK

EOTK līgums spēku zaudēja 2002. gada 23. jūlijā, un visi EOTK aktīvi tika nodoti Eiropas Savienībai. Tie bija paredzēti pētniecībai nozarēs, kas saistītas ar ogļu un tērauda rūpniecību, piemēram, revolucionārām tehnoloģijām, kuru rezultātā tērauda ražošana notiek ar tādu ar oglekļa dioksīda emisiju līmeni, kas ir tuvu nullei. Komisija iegulda naudas līdzekļus parāda vērtspapīros, līdz tie tiek piešķirti pētniecības mērķiem.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1316/2013 ([33]) ir izveidots Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) parāda instruments, kura mērķis ir veicināt infrastruktūras projektu piekļuvi finansējumam transporta, telesakaru un enerģētikas nozarē. To pārvalda EIB nolīguma ar ES ietvaros. Tas piedāvā riska dalīšanu parāda finansēšanai augstākās prioritātes un pakārtotā parāda vai garantijas veidā, kā arī atbalstu ES garantētajām projektu obligācijām.

ES MVU pašu kapitāla mehānismi

Šie ir pašu kapitāla instrumenti, ko EIF aizbildnībā finansē no *COSME*, *CIP* un *MAP* programmām un Izaugsmes un nodarbinātības iniciatīvas un kas sniedz atbalstu ES MVU izveidei un finansēšanai to agrīnā (jaunuzņēmuma) un izaugsmes posmā, veicot ieguldījumus piemērotos specializētos riska kapitāla fondos.

Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka

ES ir veikusi finanšu ieguldījumu Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) kapitālā. ES 2025. gadā palielināja savu līdzdalību, parakstoties uz vēl 12 102 akcijām, kuru nominālvērtība ir 10 000 EUR par akciju. Kopējā pirkuma summa 121 miljona EUR apmērā ir jāsamaksā vienādos maksājumos piecu gadu laikā, pirmo maksājumu veicot 2025. gadā. Komisijai 2025. gada 31. decembrī pieder 102 146 akcijas (2024. gadā – 90 044 akcijas), kas ir 3,04 % no kopējā parakstītā akciju kapitāla. Kopumā ES ir parakstījusies uz ERAB akciju kapitālu 1 021 miljona EUR vērtībā, ieskaitot 713 miljonus EUR, kuru iemaksāšanu banka pagaidām nav pieprasījusi.

Neatvasināto finanšu aktīvu *FVSD* patiesās vērtības hierarhija

miljonos EUR

Finanšu aktīvu veids	31.12.2025.	31.12.2024.
1. līmenis. Aktīvos tirgos kotētas cenas	*44 447*	*37 559*
2. līmenis. Novērojami dati, kas nav kotētās cenas	*3 150*	*3 098*
3. līmenis. Novērtēšanas metodes, kur izmantoti dati, kuru pamatā nav novērojamu tirgus datu	*3 483*	*2 991*
Kopā	**51 080**	**43 648**

Šajā periodā nebija pārvietojumu starp patiesās vērtības hierarhijas 1. un 2. līmeni.

([33]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1316/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, groza Regulu (ES) Nr. 913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr. 680/2007 un Regulu (EK) Nr. 67/2010 (OV L 348, 20.12.2013., 129. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj).

Tādu neatvasināto finanšu aktīvu saskaņojums, kas novērtēti ar novērtēšanas metodēm, izmantojot datus, kuru pamatā nav novērojamu tirgus datu (3. līmenis)

miljonos EUR

Patiesās vērtības pārmaiņas	
Sākuma atlikums 1.1.2025.	**2 991**
Periodā veiktie ieguldījumi	*699*
Kapitāla atmaksas	*(97)*
Samaksātie ieņēmumi	*(19)*
Guvumi vai zaudējumi par periodu ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	*(90)*
Pārvietojumi uz 3. līmeni	–
Pārvietojumi no 3. līmeņa	–
Citi	–
Beigu atlikums 31.12.2025.	**3 483**

2.4.2.2. *Finanšu aktīvi un saistības* FVSD, *kas ir atvasinātie instrumenti*

Finanšu aktīvi un saistības *FVSD*, kas ir atvasinātie instrumenti, pa to veidiem

miljonos EUR

Atvasinātā instrumenta veids	31.12.2025.			31.12.2024.		
	Nosacītā summa	Patiesajā vērtībā novērtēts aktīvs	Patiesajā vērtībā novērtētas saistības	Nosacītā summa	Patiesajā vērtībā novērtēts aktīvs	Patiesajā vērtībā novērtētas saistības
Galvojums pašu kapitāla portfelim	*6 951*	*1 568*	*(52)*	*6 057*	*1 110*	*(60)*
Ārvalstu valūtas atvasinātie instrumenti	*1 910*	*17*	*(9)*	*2 417*	–	*(38)*
Kopā	**8 861**	**1 585**	**(62)**	**8 474**	**1 110**	**(98)**
Ilgtermiņa		*1 569*	*(9)*		*1 110*	*(13)*
Īstermiņa		*17*	*(53)*		–	*(84)*

Galvojums pašu kapitāla portfeļiem

Pozīcijā "Galvojums pašu kapitāla portfelim" ir ietvertas ES sniegtās garantijas finanšu iestādēm par kapitālieguldījumu portfeļiem. Minētās garantijas klasificē kā atvasinātos finanšu instrumentus un uzskaita kā finanšu aktīvus vai finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (*FVSD*), jo tās neatbilst finanšu garantijas saistību definīcijai (sk. **1.5.12.** skaidrojumu). Eiropas Savienības finanšu aktīvu vai saistības vērtē, pamatojoties uz pamatā esošo ieguldījumu vērtību.

Kopējo summu veido galvenokārt ESIF galvojums, ko ES dod EIB grupai, un pamatā esošo EIB un EIF izmaksāto kapitālieguldījumu summa ir 3,6 miljardi EUR (2024. gadā – 3,8 miljardi EUR). Ar ESIF pašu kapitāla portfeļiem saistītā ES galvojuma patiesā vērtība bija 1,4 miljards EUR (2024. gadā – 1,1 miljards EUR).

Ārvalstu valūtas atvasinātie instrumenti

ES noslēdz regulētā tirgū netirgotus ārvalstu valūtas nākotnes līgumus, lai ierobežotu ārvalstu valūtas risku, kas saistīts ar ASV dolāros denominētiem parāda vērtspapīriem, kuri tiek turēti KUF. Saskaņā ar šiem regulētā tirgū netirgotajiem ārvalstu valūtas nākotnes līgumiem ES piegādā līgumā noteikto un iepriekšējā tabulā norādīto nosacīto summu ārvalstu valūtā ("maksāšanas pozīcija") un saņem nosacīto summu euro valūtā ("saņemšanas pozīcija") termiņa beigās.

Šī pozīcija ietver arī *InvestEU* garantijas ietvaros veikto ārvalstu valūtas riska ierobežošanas darbību ietekmi un gadījumus, kad ES garantē ārvalstu valūtas risku.

Atvasināto finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības hierarhija

miljonos EUR

Atvasinātā instrumenta veids	31.12.2025.		31.12.2024.	
	Patiesajā vērtībā novērtēts aktīvs	Patiesajā vērtībā novērtētas saistības	Patiesajā vērtībā novērtēts aktīvs	Patiesajā vērtībā novērtētas saistības
1. līmenis. Aktīvos tirgos kotētas cenas	–	–	–	–
2. līmenis. Novērojami dati, kas nav kotētās cenas	*17*	*(7)*	–	*(27)*
3. līmenis. Novērtēšanas metodes, kur izmantoti dati, kuru pamatā nav novērojamu tirgus datu	*1 568*	*(55)*	*1 110*	*(71)*
Kopā	**1 585**	**(62)**	**1 110**	**(98)**

Šajā periodā starp 1. un 2. līmeni nebija pārvietojumu. Atvasinātie instrumenti patiesās vērtības 3. līmenī galvenokārt ietver galvojumus pašu kapitāla portfeļiem.

Tādu atvasinātu finanšu aktīvu un saistību saskaņojums, kas novērtēti ar novērtēšanas metodēm, izmantojot datus, kuru pamatā nav novērojamu tirgus datu (3. līmenis)

miljonos EUR

Patiesās vērtības pārmaiņas	
Sākuma atlikums – aktīvs/(saistības) 1.1.2025.	**1 039**
Apmaksātie garantijas pieprasījumu prasījumi	*164*
Atpakaļ atdoti garantijas pieprasījumi	*(44)*
Ieņēmumi no samaksātās garantijas	*(154)*
Guvumi vai zaudējumi par periodu ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	*507*
Pārvietojumi uz 3. līmeni	–
Pārvietojumi no 3. līmeņa	–
Citi	*(0)*
Beigu atlikums 31.12.2025.	**1 513**

2.5. PRIEKŠFINANSĒJUMS

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Ilgtermiņa			
Priekšfinansējums	*2.5.1.*	*36 000*	*39 093*
Citi avansa maksājumi dalībvalstīm	*2.5.2.*	*2 933*	*1 682*
Iemaksa trasta fondos		*38*	*85*
		38 971	**40 861**

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Īstermiņa			
Priekšfinansējums	*2.5.1.*	*35 298*	*35 969*
Citi avansa maksājumi dalībvalstīm	*2.5.2.*	*2 477*	*2 089*
		37 775	**38 058**
Kopā		**76 746**	**78 919**

Priekšfinansējuma līmenim dažādajās programmās ir jābūt pietiekamam, lai saņēmējam nodrošinātu projekta sākšanai un virzīšanai nepieciešamo finansējumu, vienlaikus aizsargājot ES finanšu intereses un ņemot vērā juridiskos, darbības un izmaksu lietderības ierobežojumus.

2.5.1. *Priekšfinansējums*

miljonos EUR

	Bruto summa	Dzēsts, izmantojot uzkrājumu	Neto summa 31.12.2025.
Dalībvalstis			
ELFLA un citi lauku attīstības instrumenti	*3 605*	*(1 625)*	*1 980*
ERAF un KF	*29 858*	*(17 052)*	*12 805*
ESF	*9 997*	*(6 560)*	*3 438*
*ANM (*NGEU)	*13 626*	*(3 392)*	*10 234*
Citi	*21 022*	*(10 041)*	*10 981*
EBTA un trešās valstis	*3 772*	*(2 710)*	*1 062*
Privātas un publiskas struktūras	*82 761*	*(61 415)*	*21 346*
Citi saņēmēji	*17 397*	*(7 943)*	*9 454*
Kopā	**182 038**	**(110 740)**	**71 299**
Ilgtermiņa	*36 000*		*36 000*
Īstermiņa	*146 038*	*(110 740)*	*35 298*

Miljonos EUR

	Bruto summa	Dzēsts, izmantojot uzkrājumu	Neto summa 31.12.2024.
Dalīta pārvaldība			
ELFLA un citi lauku attīstības instrumenti	*3 885*	*(840)*	*3 045*
ERAF un KF	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*
ESF	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*
Citi	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**

Miljonos EUR

	Bruto summa	Dzēsts, izmantojot uzkrājumu	Neto summa 31.12.2024.
Tieša pārvaldība			
Īsteno:			
Komisija	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*
tajā skaitā ANM (NGEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*
ES izpildaģentūras	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*
Trasta fondi	*508*	*(429)*	*79*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**
Netieša pārvaldība			
Īsteno:			
citas ES aģentūras un struktūras	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*
trešās valstis	*1 843*	*(1 103)*	*739*
starptautiskās organizācijas	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*
citi subjekti	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**
Kopā	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**
Ilgtermiņa	*39 093*	–	*39 093*
Īstermiņa	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*

Priekšfinansējums ir izmaksātā nauda un tādējādi maksājumu apropriāciju izpilde. Kā izklāstīts **1.5.7.** skaidrojumā, tie ir avansa maksājumi un vēl nav uzskaitīti izdevumos. Tādējādi, lai gan priekšfinansējums samazina *RAL* (sk. **5.1.** skaidrojumu), tie ir izdevumi, kas vēl jāapstiprina un jāatzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Dalībvalstīm izmaksātais priekšfinansējums kohēzijas jomā (ERAF, KF, ESF) palielinājās galvenokārt sakarā ar jaunajiem priekšfinansējuma maksājumiem, kurus veica 2025. gadā 5,6 miljardu EUR apmērā.

Rindā "Citi" iekļautais priekšfinansējums dalībvalstīm attiecas galvenokārt uz Taisnīgas pārkārtošanās fondu (6,2 miljardi EUR) un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu (1 miljards EUR).

Ar ANM saistītais neatmaksājamais atbalsts, kuru 2024. gadā uzrādīja kā priekšfinansējumu programmām tiešā pārvaldībā, gada beigās bija 10,2 miljardi EUR neto izteiksmē (2024. gadā – 15,4 miljardi EUR). Šis samazinājums atbilst programmas īstenošanas parastajai gaitai, jo 2025. gadā papildu priekšfinansējums netika izmaksāts.

Komisijas izmaksātajā priekšfinansējumā publiskām struktūrām (17,5 miljardi EUR) un privātām struktūrām (10,5 miljardi EUR) lielākās summas attiecas uz Pētniecības telpu (10,9 miljardi EUR), Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu un līdzīgiem agrākiem instrumentiem (5 miljardi EUR), *Erasmus+* (4,6 miljardi EUR) un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (1,2 miljardi EUR).

Par priekšfinansējumu saņemtās garantijas

Tās ir garantijas, ko Komisija, izmaksājot avansa maksājumus (priekšfinansējumu), atsevišķos gadījumos pieprasa no saņēmējiem, kuri nav dalībvalstis. Šāda veida garantijām tiek uzrādītas divas vērtības – nominālvērtība un aktuālā vērtība. Nominālvērtību pamatojošais notikums ir saistīts ar garantijas esību. Garantijas aktuālo vērtību pamatojošais notikums ir priekšfinansējuma maksājums, ko veic pret garantiju un vēlāk samazina ar dzēšanu. Par priekšfinansējumu saņemto garantiju nominālā vērtība 2025. gada 31. decembrī bija 1,1 miljards EUR.

Atsevišķas priekšfinansējuma summas, kas izmaksātas saskaņā ar Septīto pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (*FP7*) un saskaņā ar pamatprogrammām "Apvārsnis 2020" un "Apvārsnis Eiropa", faktiski sedz savstarpējās apdrošināšanas mehānisms (*MIM*), kas iepriekš bija pazīstams kā Dalībnieku garantiju fonds (*PGF*). *MIM* ir savstarpēja izdevīguma instruments, kas izveidots, lai segtu riskus saistībā ar saņēmēju neveiktiem maksājumiem netiešo darbību īstenošanas laikā šo programmu ietvaros. Visi netiešo darbību dalībnieki, kas saņem ES dotāciju, iemaksā 5 % no maksimālā ES ieguldījuma *MIM* kapitālā, ko Komisija iegulda finanšu tirgos, lai iegūtu procentus. Procentus var izmantot, lai segtu nenomaksātos tā dalībnieka parādus, kurš nepilda saistības pret Savienību. Veiktās iemaksas netiešās darbības beigās tiek atmaksātas dalībniekiem. ES (ko pārstāv Komisija) darbojas kā izpildītājs *MIM* dalībnieku vārdā, bet fonds pieder tā dalībniekiem. Tādējādi *MIM* ir atsevišķs subjekts, kas nav konsolidēts šajos ES gada pārskatos.

MIM aptvertā priekšfinansējuma kopsumma 2025. gada 31. decembrī bija 3,0 miljardi EUR (2024. gadā – 3,0 miljardi EUR). *MIM* kopējie aktīvi, ieskaitot Komisijas pārvaldītos finanšu aktīvus, bija 3,2 miljardi EUR (2024. gadā – 3,2 miljardi EUR).

2.5.2. *Citi avansa maksājumi dalībvalstīm*

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Avansa maksājumi dalībvalstīm par finanšu instrumentiem dalītā pārvaldībā	*3 750*	*1 889*
Atbalsta shēmas	*1 659*	*1 883*
Kopā	**5 409**	**3 772**
Ilgtermiņa	*2 933*	*1 682*
Īstermiņa	*2 477*	*2 089*

Avansa maksājumi dalībvalstīm par finanšu instrumentiem dalītā pārvaldībā

Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondi) programmu ietvaros dalībvalstīm var veikt avansa maksājumus no ES budžeta, lai tās varētu veikt iemaksas finanšu instrumentos (t. i., aizdevumos, kapitālieguldījumos vai garantijās). Par šo finanšu instrumentu izveidi un pārvaldību atbild dalībvalstis, nevis Komisija. Tomēr šiem instrumentiem neizlietotie naudas līdzekļi gada beigās paliek ES īpašumā (tāpat kā viss priekšfinansējums), un tādējādi tos ES bilancē uzrāda kā aktīvus.

Tiek lēsts, ka no 3 740 miljardiem EUR, kas samaksāti saskaņā ar kohēzijas politiku, 2025. gada 31. decembrī nebija izmantots 3 661 miljards EUR.

Lauku attīstībai gada beigās joprojām bija neizmantoti 89 miljoni EUR.

Atbalsta shēmas

Līdzīgi iepriekš minētajam atmaksātās summas, kas atbilst avansa maksājumiem, kurus dalībvalstis veikušas dažādām atbalsta shēmām (valsts atbalsts, ELGF tirgus pasākumi vai ELFLA ieguldījumu pasākumi) un kuri līdz gada beigām nav izmantoti, grāmato kā aktīvus (avansa maksājumus) ES bilancē. Komisija aplēsusi šo avansa maksājumu vērtību, pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju; rezultātā iegūtās summas ir iekļautas izdevumu apakšpozīcijā "Atbalsta shēmas" (sk. iepriekš). Uz lauksaimniecību un lauku attīstību 2025. gadā attiecās 1 397 miljardi EUR. Kohēzijas politikas jomā neizmantotās summas gada beigās tika lēstas 263 miljonu EUR apmērā un attiecās uz DFS 2021.–2027. gadam.

2.6. **AR KOMERCIĀLU APMAIŅU SAISTĪTI DEBITORU PARĀDI UN AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTAS ATGŪSTAMĀS SUMMAS**

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Ilgtermiņa			
Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu	*2.6.1.*	*10 878*	*11 541*
Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu	*2.6.2.*	*1 786*	*1 731*
		12 663	**13 272**
Īstermiņa			
Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu	*2.6.1.*	*18 952*	*16 529*
Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu	*2.6.2.*	*2 452*	*1 936*
		21 404	**18 465**
Kopā		**34 068**	**31 736**

2.6.1. *Atgūstamās summas no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu*

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Ilgtermiņa			
Dalībvalstis	*2.6.1.1.*	*597*	*275*
AK izstāšanās līgums	*2.6.1.2.*	*10 256*	*11 231*
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi	*2.6.1.4.*	*0*	*10*
Citas atgūstamās summas		*24*	*25*
		10 878	**11 541**
Īstermiņa			
Dalībvalstis	*2.6.1.1.*	*5 097*	*4 667*
AK izstāšanās līgums	*2.6.1.2.*	*505*	*1 530*
Uzņēmumiem uzliktie naudas sodi	*2.6.1.3.*	*10 964*	*9 152*
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi	*2.6.1.4.*	*2 269*	*1 085*
Citas atgūstamās summas		*117*	*94*
		18 952	**16 529**
Kopā		**29 830**	**28 070**

2.6.1.1. No dalībvalstīm atgūstamās summas

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
A kontos iekļautie TPR	*3 652*	*3 277*
Atsevišķos kontos iekļautie TPR	*868*	*849*
Saņemamie pašu resursi	*–*	*139*
Vērtības samazinājums	*(535)*	*(553)*
Citi	*–*	*–*

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Pašu resursu atgūstamās summas	**3 985**	**3 712**
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	*1 802*	*1 534*
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un citi lauku attīstības instrumenti	*222*	*127*
Vērtības samazinājums	*(607)*	*(741)*
Atgūstamās summas saistībā ar ELGF un lauku attīstību	**1 417**	**920**
Priekšfinansējuma atgūšana	**21**	**16**
Samaksātais un atgūstamais PVN	**56**	**53**
Citas no dalībvalstīm atgūstamās summas	**215**	**242**
Kopā	**5 694**	**4 943**
Ilgtermiņa	*597*	*275*
Īstermiņa	*5 097*	*4 667*

Dalībvalstu ilgtermiņa maksājamās summas attiecas galvenokārt uz neizpildītiem atbilstības noskaidrošanas lēmumiem saistībā ar Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu (ELGF), kā arī Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA). Ar šiem lēmumiem saistītās summas tiek atgūtas kā gada maksājumi.

Pašu resursu atgūstamās summas

"A konti" attiecas uz ikmēneša pārskatiem, kuros dalībvalstis paziņo konstatētās tradicionālo pašu resursu (TPR) tiesības. Tabulā ir uzskaitītas "A kontu" summas, kas vēl nav izmaksātas Komisijai. TPR galvenokārt ir muitas nodokļi, ko Komisijas vārdā iekasē dalībvalstis.

"A kontu" līmenis gada beigās ir bijis robežās no 3 līdz 4 miljardiem EUR. Dalībvalstu deklarētās summas 2025. gadā bija aptuveni parastajā līmenī. Galīgā summa lielā mērā atspoguļo 2025. gada novembrī un decembrī noteiktos muitas nodokļus.

Tiesa Apvienotās Karalistes pārkāpuma lietā (pārkāpums Nr. 2018/2008) 2022. gada 8. martā pasludināja saistīto spriedumu un apstiprināja, ka AK ir pārkāpusi savus pienākumus aizsargāt Savienības budžetu. Lietas pirmsākums meklējams *OLAF* 2017. gada ziņojumā, kurā bija konstatēts, ka importētāji Apvienotajā Karalistē nebija nomaksājuši muitas nodokļus lielā apmērā, importēšanas procesā izmantojot fiktīvus un nepatiesus rēķinus un nepareizas muitas vērtības deklarācijas.

Komisija novērtēja šo spriedumu un jo īpaši Tiesas komentārus par maksājamo summu noteikšanu. Pēc detalizētas analīzes Apvienotā Karaliste laikposmā no 2022. līdz 2023. gadam samaksāja gan pamatsummu, gan nokavējuma procentu summu (1,6 miljardi EUR par pamatsummu un 1,4 miljardi EUR par nokavējuma procentiem pirms AK daļas samazināšanas).

Pēc tam, kad tie paši parametri tika piemēroti TPR zaudējumu aprēķināšanai, kas radušies saistībā ar to, ka no Ķīnas importēti tekstilizstrādājumi un apavi, kuru norādītā vērtība bija daudz zemāka par patieso vērtību, dalībvalstis 2021. un 2022. gadā ar atrunu samaksāja 1,9 miljardus EUR. Lietu pret AK par preču vērtības samazināšanu pabeidza izskatīt 2023. gadā, un kopš tā laika Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm pārrēķina galīgās summas, ko tai jāatmaksā dalībvalstīm saskaņā ar Tiesas nolēmumu lietā C-213/19. Ar vairākām dalībvalstīm 2024. un 2025. gadā tika panākta vienošanās par galīgajām summām (pamatsummu un procentiem), kas ir jāsamaksā, un attiecīgās lietas tika slēgtas. Galīgās summas, kas jāsaņem atpakaļ dažām citām dalībvalstīm, vēl tiek precizētas. Līdz 2025. gada 31. decembrim finanšu posteņos veica korekcijas uz leju, un kopējais samazinājums bija 0,24 miljardi EUR, kas atspoguļo ieņēmumu korekciju.

Nokavējuma procenti, kas jāmaksā saistībā ar minētajām lietām, 2025. gada 31. decembrī tika lēsti 0,3 miljardu EUR apmērā (sk. **2.6.2.** skaidrojumu).

"Atsevišķi konti" attiecas uz konstatētām maksājumtiesībām, kas nav iekļautas "A kontos", jo dalībvalstis nav atguvušas attiecīgās summas un to nodrošinājums (t. i., garantija) nav iesniegts (vai arī nodrošinājums ir iesniegts, bet summas ir apstrīdētas). Šo maksājumtiesību summa var samazināties, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis iesniedz katru gadu. Vērtības samazinājuma summas katra gada beigās parasti veido līdzīgu procentuālo daļu no pamatsummas.

Atgūstamās summas saistībā ar ELGF un lauku attīstību

Šajā postenī galvenokārt iekļautas summas, ko dalībvalstis bija parādā 2025. gada 31. decembrī un deklarējušas un apstiprinājušas 2025. gada 15. oktobrī. Par atgūstamajām summām, kas izveidojās laikposmā no minētā deklarēšanas datuma līdz 2025. gada 31. decembrim, veic aplēsi. Komisija arī veic aplēsi par daļēji norakstāmām summām, kuras ir parādā saņēmēji un kuru atgūšana ir maz ticama. Tas, ka ir veikta šāda korekcija, nenozīmē, ka Komisija atsakās no tiesībām atgūt šīs summas nākotnē. Korekcijā ir arī iekļauts atskaitījums 20 % apmērā, kurš atbilst summām, ko dalībvalstis drīkst paturēt administratīvo izmaksu segšanai.

2.6.1.2. *AK izstāšanās līgums*

Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (ats. Nr. 2019/C 384 I/01) ("Izstāšanās līgums" jeb "IL"), kas parakstīts starp ES un AK, nosaka dažādas finansiālās saistības abām pusēm. Neto summa, kas jāsaņem no AK, pamatojoties uz minētajām saistībām, 2025. gada 31. decembrī bija 10 761 miljards EUR (2024. gadā – 12 762 miljardi EUR), no kuriem 505 miljardiem EUR ir jābūt samaksātiem 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma (2024. gadā – 1 530 miljardi EUR).

miljonos EUR

	140. pants	142. pants	Citi	31.12.2025.	31.12.2024.
Summas, kas AK jāmaksā	*2 327*	*9 599*	*166*	*12 092*	*14 683*
Summas, kas pienākas AK	–	–	*(1 331)*	*(1 331)*	*(1 922)*
Kopā	**2 327**	**9 599**	**(1 165)**	**10 761**	**12 762**
Ilgtermiņa	*1 928*	*9 244*	*(915)*	*10 256*	*11 231*
Īstermiņa	*399*	*355*	*(250)*	*505*	*1 530*

Apvienotās Karalistes parāda summa – izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu

Neto debitoru parādu samazinājums par 2 001 miljardu EUR (no 12 762 miljardiem EUR 2024. gada beigās līdz 10 761 miljardiem EUR 2025. gada beigās) galvenokārt ir saistīts ar 2025. gadā saņemtajiem neto maksājumiem (1 535 miljardi EUR), kā arī ar bezskaidras naudas korekciju 465 miljonu EUR apmērā. Minētā bezskaidras naudas korekcija, kas ir iegrāmatota kā neto izdevumi, ir saistīta ar tālāk minēto:

— tās summas samazinājums, kuru AK ir parādā saskaņā ar IL 142. pantu par savu daļu no nenokārtotajiem *PSEO* un *JSIS* novērtējumiem (529 miljoni EUR),

— tās summas samazinājums, kuru AK ir parādā saskaņā ar IL 140. pantu (142 miljoni EUR) un kuru veido papildu ieskaita pozīcijas (58 miljoni EUR) un aplēstās neizpildes korekcija (84 miljoni EUR),

— summas, kas jāsaņem AK saskaņā ar IL 143. un 144. pantu (attiecīgi 198 miljoni EUR un 43 miljoni EUR),

— tās summas samazinājums neto izteiksmē, kuru AK ir parādā par tiesvedībām saskaņā ar IL 147. pantu (5 miljoni EUR) un kuru veido summa, ko AK ir parādā par savu daļu no 2025. gadā samaksātajām neto summām (7 miljoni EUR), un tās aplēstās summas samazinājums, kuru AK ir parādā par vēl nepabeigtajām tiesvedībām (12 miljoni EUR),

kuru līdzsvaroja

— summa, ko AK ir parādā saskaņā ar IL 142.pantu ir parādā par savu daļu no neto maksājumiem *PSEO* saņēmējiem un *JSIS*, kurus 2025. gadā veica no Savienības budžeta (326 miljoni EUR),

— tās summas samazinājums, kura pienākas Apvienotajai Karalistei saskaņā ar IL 141. pantu, jo tika samazināta bāzes vērtība, kuru izmantoja uz AK attiecināmās naudas sodu daļas aprēķināšanai (109 miljoni EUR), un

— tās summas palielinājums, ko AK ir parādā saskaņā ar IL 136. pantu, jo to ietekmēja aplēšu atjaunināšana un papildu summas (17 miljoni EUR).

Summa, kas jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma

Summu 505 miljonu EUR apmērā, kuru AK ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma, veido 2025. gada septembra rēķina atlikusī daļa (338 miljoni EUR), 2026. gada aprīļa rēķina summa (78 miljoni EUR, ieskaitot paredzamo korekciju 27,9 miljonu EUR apmērā saistībā ar IL 140. pantu) un daļa no aplēstā rēķina par 2026. gada septembri, kas jāsamaksā laikposmā no 2026. gada oktobra līdz decembrim (89 miljoni EUR).

miljonos EUR

	2025. gada septembra rēķina atlikusī daļa	2026. gada aprīļa rēķins	Aplēstais 2026. gada septembra rēķins (daļa par laikposmu no oktobra līdz decembrim)	Kopā
136. pants	*9*	*122*		*130*
140. pants	*406*	*(136)*	*129*	*399*
141. pants	*(95)*		*(50)*	*(146)*
142. pants	*18*	*326*	*11*	*355*
143. pants		*(198)*		*(198)*
144. pants		*(43)*		*(43)*
147. pants		*7*		*7*
Kopā	**338**	**78**	**89**	**505**

AK daļa (139. pants)

Saskaņā ar 139. pantu AK daļa no finansiālajām saistībām, kas izriet no IL, ir procentuālā daļa, ko aprēķina kā attiecību starp pašu resursiem, kurus AK darījusi pieejamus no 2014. līdz 2020. gadam, un pašu resursiem, kurus minētajā periodā darījušas pieejamas visas dalībvalstis un AK un kuri koriģēti, ņemot vērā summu, kas dalībvalstīm paziņota līdz 2022. gada 1. februārim. Aprēķināts, ka galīgā AK daļa ir 12,431681219587700 %.

Maksājumi saskaņā ar Izstāšanās līgumu

Maksājumu mehānisms, kas jāpiemēro divpusējām saistībām, ir noteikts 148. pantā. Īsumā: ES katra gada aprīlī un septembrī izraksta rēķinus par neto summām, kas AK jāmaksā, un AK tās maksā katru mēnesi. Summas, kas uzrādītas attiecīgā gada aprīlī, ir jāsamaksā četros vienādos ikmēneša maksājumos no attiecīgā gada jūnija līdz septembrim. Septembrī uzrādītās summas ir jāmaksā astoņos vienādos ikmēneša maksājumos no attiecīgā gada oktobra līdz nākamā gada maijam. Tā kā dažas uzrādītās summas noteikti ir balstītas uz prognozēm un aplēsēm, pārskatus atjaunina katru gadu, pamatojoties uz faktiskajiem skaitļiem.

Neto summa, par AK tika paziņots 2025. gadā saskaņā ar IL 136. pantu un 140.–147. pantu, bija 754 miljoni EUR (2024. gadā – 377 miljoni EUR), no kuriem par 213 miljoniem EUR paziņoja 2025. gada aprīlī un par 541 miljonu EUR paziņoja 2025. gada septembrī (2024. gadā – attiecīgi 1 414 miljardi EUR (samaksāti AK) un 1 791 miljards EUR (samaksāja AK)).

Kopējais 2025. gadā saņemto maksājumu apjoms bija 1 535 miljards EUR (2024. gadā – 2 391 miljards EUR). No šīs summas 1 120 miljardi EUR bija saistīti ar 2024. gada septembra pārskata atlikušo daļu, un Apvienotā Karaliste tos samaksāja piecos vienādos maksājumos laikposmā no 2025. gada janvāra līdz maijam (2024. gadā – 3 133 miljardi EUR), 213 miljoni EUR attiecās uz 2025. gada aprīļa pārskatu, un AK tos samaksāja četros vienādos ikmēneša maksājumos laikposmā no 2025. gada jūnija līdz septembrim (2024. gadā – 1 414 miljardi EUR), un 203 miljoni EUR attiecās uz 2025. gada septembra pārskatu, un AK tos samaksāja trīs vienādos maksājumos laikposmā no 2025. gada oktobra līdz decembrim (2024. gadā – 672 miljoni EUR).

miljonos EUR

	Atlikusī summa 2024. gada septembra pārskats (jāsamaksā un samaksāts no 2025. gada janvāra līdz maijam)	2025. gada aprīļa pārskats (jāsamaksā un samaksāts no 2024. gada jūnija līdz septembrim	2025. gada septembra pārskats (jāsamaksā un samaksāts no 2024. gada oktobra līdz decembrim)	Kopā maksājumi 2025. gadā
140. pants	*1 119*	*599*	*244*	*1 963*
142. pants	*18*	*305*	*11*	*334*
136. pants	*13*	*–*	*5*	*18*
147. pants	*–*	*69*	*–*	*69*
	1 150	*973*	*260*	*2 384*
136. pants	*–*	*(126)*	*–*	*(126)*
141. pants	*(31)*	*(343)*	*(57)*	*(431)*
143. pants	*–*	*(191)*	*–*	*(191)*
144. pants	*–*	*(58)*	*–*	*(58)*
145. pants	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
146. pants	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(31)	*(760)*	*(57)*	*(848)*
Kopā	**1 120**	**213**	**203**	**1 535**

Gada beigās atlikusī summa no 2025. gada septembra rēķina bija 338 miljoni EUR, kas AK ir jāsamaksā piecos vienādos ikmēneša maksājumos laikposmā no 2026. gada janvāra līdz maijam (2024. gadā – 1 120 miljardi EUR).

140. pants – neizpildītās saistības

AK ir apņēmusies samaksāt ES savu daļu no neizpildītajām budžeta saistībām, kādas tās bija 2020. gada 31. decembrī (tā dēvētās "*Brexit RAL*") un kas koriģētas, ņemot vērā 140. panta prasības. Kopējā summa, kas 2025. gada 31. decembrī bija atzīta kā debitora parāds, ir 2 327 miljardi EUR (2024. gadā – 4 432 miljardi EUR), no kuriem 399 miljoni EUR ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc gada beigām. Šajā tabulā ir parādītas galvenās pārmaiņas starp kopējo summu, kas atzīta par debitoru parādu 2024. gada 31. decembrī, un kopējo summu, kas atzīta par debitoru parādu 2025. gada 31. decembrī.

miljonos EUR

AK parādsaistības 31.12.2024.	**4 432**
Neto finanšu korekcijas saistībā ar 2014.–2020. gada vai iepriekšējiem plānošanas periodiem (ieskaitot 2025. gada atskaitījumu korekciju)	*(58)*
Pārkāpuma procedūras saistībā ar pašu resursiem	*(0)*
Neto maksājumi, kas saņemti no AK 2025. gadā	*(1 963)*
Aplēstās neizpildes korekcija	*(84)*
AK parādsaistības 31.12.2025.	**2 327**
Ilgtermiņa	*1 928*
Īstermiņa	*399*

Par debitoru parādu atzītās kopējās summas samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu bija 2 104 miljardi EUR (2024. gadā – 3 909 miljardi EUR), un tas galvenokārt bija saistīts ar maksājumiem, kas 2025. gadā saņemti no AK.

Summa, kas jāsamaksā 12 mēnešu laikā no pārskata datuma (399 miljoni EUR), ietver atlikušo daļu no 2025. gada septembra rēķina (406,15 miljoni EUR), kura AK jāsamaksā laikposmā no 2026. gada janvāra līdz maijam, summu 2026. gada aprīļa rēķinā (136,3 miljoni EUR, ieskaitot paredzamo korekciju 27,9 miljonu EUR apmērā), kura AK jāsamaksā laikposmā no 2026. gada jūnija līdz septembrim, un daļu no aplēstās summas, par kuru izrakstīs rēķinu 2026. gada septembrī un kura AK jāsamaksā laikposmā no 2026. gada oktobra līdz decembrim (128,9 miljoni EUR).

Summu, par kuru rēķins izrakstīts 2026. gada aprīlī, veido 200,6 miljoni EUR, kas ir AK daļa no aplēstās *RAL* izpildes 2026. gadā, mīnus 336,4 miljoni EUR (ieskaitot paredzamo korekciju 27,9 miljonu EUR apmērā) saistībā ar korekciju AK daļā no 2025. gadā izpildāmajām *RAL* un mīnus 0.5 miljoni EUR, kas attiecas uz pārkāpuma procedūrām saistībā ar pašu resursiem.

Aplēsto summu, par kuru rēķinu izrakstīs 2026. gada septembrī un kuru AK jāsamaksā laikposmā no 2026. gada oktobra līdz decembrim, veido 150,4 miljoni EUR, kas ir AK daļa no aplēstās *RAL* izpildes 2026. gadā, un mīnus 21,6 miljoni EUR, kas ir AK daļa no aplēstajām neto finanšu korekcijām, kuras attiecas uz 2014.–2020. gadu vai agrākiem plānošanas periodiem (ieskaitot 2025. gada atskaitījumu korekciju).

Aplēstā neizpilde ir koriģēta par 84 miljoniem EUR, lai atspoguļotu faktisko saistību atcelšanu 2025. gadā, kā arī plānoto saistību atcelšanu attiecībā uz *Brexit RAL* saskaņā ar aplēsi 2025. gada beigās.

142. pants – Savienības saistības 2020. gada beigās

AK ir apņēmusies samaksāt ES savu daļu no Savienības saistībām, kādas tās bija 2020. gada beigās, izņemot a) saistības ar atbilstošiem aktīviem un b) saistības, kuras attiecas uz budžeta darbību un pašu resursu pārvaldību (ieskaitot summas, kas jau segtas no neizpildītajām saistībām; sk. 140. pantu iepriekš). Galvenā summa šeit attiecas uz ES pēcnodarbinātības pabalstu saistībām (pensijas un veselības apdrošināšana), kas pastāvēja 2020. gada 31. decembrī.

Neizpildītās 2020. gada saistības saskaņā ar 142. panta 6. punktu

miljonos EUR

	Eiropas ierēdņu pensiju shēma	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	31.12.2025.	31.12.2024.
Neizpildītās 2020. gada saistības	*68 944*	*4 326*	*73 271*	*77 529*
AK daļa	**8 571**	**538**	**9 109**	**9 638**
***PSEO*/*JSIS* iemaksas**	**315**	**12**	**326**	**305**
Kopā	**8 885**	**550**	**9 435**	**9 943**
Ilgtermiņa	*8 571*	*538*	*9 109*	*9 638*
Īstermiņa	*315*	*12*	*326*	*305*

Saskaņā ar noklusējuma maksājuma veidu, kas noteikts IL 142. panta 6. punktā, AK katru gadu veic iemaksas neto maksājumos, kas iepriekšējā gadā no Savienības budžeta veikti katram Eiropas ierēdņu pensiju shēmas (*PSEO*) saņēmējam, un saistītajām iemaksām no Savienības budžeta kopīgajā veselības apdrošināšanas shēmā (*JSIS*) par katru saņēmēju vai personu, kas gūst labumu ar saņēmēja starpniecību. Iemaksas veicamas četros ikmēneša maksājumos no attiecīgā gada jūnija līdz septembrim.

AK daļa neto maksājumos, kas no Savienības budžeta 2025. gadā tika veikti *PSEO* saņēmējiem un *JSIS*, bija attiecīgi 315 miljoni EUR un 12 miljoni EUR. Minētās summas tika paziņotas AK 2026. gada aprīļa rēķinā (un tātad AK tās ir jāsamaksā četros vienādos ikmēneša maksājumos laikposmā no 2026. gada jūnija līdz septembrim).

Turklāt 2025. gada 31. decembrī saskaņā ar IL 142. panta 6. punktu AK neizpildītās saistības par 2020. gadu attiecībā uz *PSEO* un *JSIS* bija attiecīgi 8 571 miljards EUR un 538 miljoni EUR (2024. gadā – 9 023 miljardi EUR un 615 miljoni EUR). Jānorāda, ka, lai gan aktuārie zaudējumi (vai guvumi) no pārmaiņām aktuāra pieņēmumos ietekmē neizpildīto 2020. gada saistību pašreizējo vērtību, kas aprēķināta, pamatojoties uz 39. SPSGS / 12. EGN, tie nemaina pabalstu summu, kas ES faktiski būs jāmaksā, un līdz ar to arī nemaina AK iemaksas šajos maksājumos, kuras jāveic saskaņā ar 142. panta 6. punktā izklāstīto noklusējuma norēķinu mehānismu.

Neizpildītās 2020. gada saistības saskaņā ar 142. panta 5. punktu

Saskaņā ar 142. panta 5. punktu AK veic iemaksas saistībās, kas attiecas uz citām pensiju shēmām, kā tās tika iereģistrētas ES 2020. finanšu gada konsolidētajos pārskatos, 10 maksājumos, sākot no 2021. gada 31. oktobra (katrs gada maksājums jāveic astoņos ikmēneša maksājumos no oktobra līdz nākamā gada maijam). Šīs saistības Savienības konsolidētajos gada pārskatos 2020. finanšu gadā sasniedza 2 344 miljardus EUR, kā rezultātā AK daļa 2020. gada 31. decembrī bija 291 miljons EUR. Ņemot vērā līdz 2025. gada beigām no AK saņemtās summas kopumā 127 miljonu EUR apmērā, AK vēl nenomaksātā daļa citās pensiju shēmās 2025. gada 31. decembrī bija samazinājusies līdz 164 miljoniem EUR, no kuriem 29 miljoni EUR ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc gada beigām.

Plašāku informāciju par darbinieku pabalstu shēmām sk. **1.5.10.** un **2.9.** skaidrojumā.

Citi panti

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Summas, kas AK jāmaksā:		
136. pants	*133*	*8*
147. pants	*33*	*107*
	166	**116**
Summas, kas pienākas AK:		
141. pants	*(1 090)*	*(1 630)*
143. pants	*(198)*	*(191)*
144. pants	*(43)*	*(58)*
145. pants	–	*(37)*
146. pants	–	*(7)*
	(1 331)	**(1 922)**
Kopā	**(1 165)**	**(1 806)**
Ilgtermiņa	*(915)*	*(1 040)*
Īstermiņa	*(250)*	*(766)*

136. pants – noteikumi, kas piemērojami attiecībā uz pašu resursiem

136. pantā ir paredzēti noteikumi, kas piemērojami pēc 2020. gada 31. decembra attiecībā uz pašu resursiem. AK ir tiesīga saņemt savu daļu vai attiecīgā gadījumā tai ir pienākums maksāt savu daļu, ja pašu resursi, kas saistīti ar finanšu gadiem līdz 2020. gadam (ieskaitot), ir jādara pieejami vai jākoriģē pēc 2020. gada 31. decembra. Tādējādi AK piemēro PVN un NKI pašu resursu korekcijas, kas saistītas ar finanšu gadiem līdz 2020. gadam (ieskaitot). Tomēr šīs PVN un NKI korekcijas tiks veiktas tikai tad, ja lēmumi par tām tiks pieņemti līdz 2028. gada 31. decembrim.

Saskaņā ar Izstāšanās līguma 136. pantu AK iestādes turpina sūtīt ikmēneša "A konta" pārskatus, kuros sniegts kopsavilkums par tradicionālo pašu resursu summām, kas maksājamas ES budžetā. Šīs summas (atskaitot piemērojamo ieturējuma likmi) ir iekļautas Izstāšanās līguma 148. panta 2. punktā minētā nākamā rēķina kopējās summās (sk. nākamo rindkopu). Ja minētās summas tiek samaksātas novēloti, saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 12. pantu ir jāmaksā procenti.

Tāpēc AK ir jāmaksā tradicionālie pašu resursi, kurus tā iekasēja pēc 2021. gada 28. februāra, bet kuri attiecas uz 2020. gadu un agrākiem gadiem. No šīs summas jāatskaita tās daļa no kopējā apjoma, kas darīts pieejams. Atsevišķais konts tradicionālajiem pašu resursiem pilnībā jālikvidē 2025. gada 31. decembrī. Tādējādi AK darīs pieejamu daļu no norādītajā datumā neatmaksātajām summām, kuras ir aprēķinātas saskaņā ar IL 136. panta 3. punkta f) apakšpunktu, bet uz kurām neattiecas Eiropas Komisijas pārbaužu konstatējumi.

Neto summa, ko AK vēl nav samaksājusi, 2025. gada 31. decembrī bija 133 miljoni EUR (2024. gadā – 8 miljoni EUR), no kuriem 130 miljonus EUR AK būs jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc gada beigām un 2 miljonus EUR – vēlāk.

miljonos EUR

Summa, kas pienākas AK (–) / AK jāmaksā (+), 31.12.2024.	**8**
2025. gadā izrakstītajos rēķinos iekļauto summu aplēses korekcija	*14*
Maksājumi, kas AK veikti 2025. gadā	*107*
PVN un NKI korekcijas (atlikumu procedūra 2024. gadā)	*(12)*
Nokavējuma procenti par AK maksājumiem par tradicionālajiem pašu resursiem un PVN	*5*
Maksājamo TPR daļa AK atsevišķajā kontā līdz 2025. gada 31. decembrim	*4*
AK neto tradicionālie pašu resursi pēc 2021. gada 28. februāra	*3*
PVN un NKI korekcijas (atlikumu procedūra 2025. gadā)	*2*
Summa, kas pienākas AK (–) / AK jāmaksā (+), 31.12.2025.	**133**
Ilgtermiņa	*2*
Īstermiņa	*130*

Postenī "PVN un NKI korekcijas (atlikumu procedūra 2024. gadā)" uzrādītā summa atbilst starpībai starp faktisko summu 2026. gada aprīļa rēķinā (109 miljoni EUR) un aplēsi, kas jau bija iekļauta *Brexit* debitoru parādā 2024. gada beigās (121 miljons EUR).

Posteņos "Nokavējuma procenti par AK maksājumiem par tradicionālajiem pašu resursiem un PVN", "Maksājamo TPR daļa AK atsevišķajā kontā līdz 2025. gada 31. decembrim" un "AK neto tradicionālie pašu resursi pēc 2021. gada 28. februāra" uzrādītās summas atbilst 2026. gada aprīļa rēķinos iekļautajām papildu summām.

Postenī "PVN un NKI korekcijas (atlikumu procedūra 2025. gadā)" uzrādītā summa atbilst aplēstajai summai, par kuru izrakstīs rēķinu 2027. gada aprīlī.

141. pants – naudas sodi

AK ir tiesīga saņemt savu daļu no naudas sodiem saskaņā ar lēmumiem, kas pieņemti līdz 2020. gada 31. decembri, un arī no tiem naudas sodiem, par kuriem Savienība 92. panta 1. punktā minētajā procedūrā pieņēma lēmumus pēc 2020. gada 31. decembra, kad attiecīgie lēmumi ir kļuvuši galīgi. Vēl nesamaksātie naudas sodi, kuru daļa pienāktos AK, 2025. gada 31. decembrī bija 7,6 miljardi EUR (2024. gadā – 8,9 miljardi EUR). Minēto naudas sodu neto samazinājums bija 1,3 miljardi EUR (0,0 miljardi EUR 2025. gadā uzlikto naudas sodu mīnus 0,4 miljardi EUR naudas sodu, kas apstiprināti un samaksāti, samazināti vai atcelti ar tiesas lēmumiem un mīnus vērtības samazinājuma palielinājums par 0,9 miljardiem EUR). Nesamaksāto naudas sodu daļa, kas pienāktos AK, 2025. gada 31. decembrī bija 0,9 miljardi EUR (2024. gadā – 1,1 miljards EUR), no kuriem 89 miljoni EUR tiks iekļauti 2026. gada septembra rēķinā un samaksāti AK laikposmā no 2026. gada oktobra līdz 2027. gada maijam. AK ir arī tiesīga saņemt savu daļu no galīgajiem naudas sodiem, kuri bija samaksāti līdz 2025. gada 31. decembrim (46 miljoni EUR, kurus iekļaus 2026. gada septembra rēķinā un samaksās AK laikposmā no 2026. gada oktobra līdz 2027. gada maijam), un savu daļu no galīgajiem naudas sodiem, par kuriem rēķinu izrakstīja 2025. gada septembrī, bet kuri vēl nebija samaksāti līdz gada beigām (95 miljoni EUR, kuri jāsamaksā AK laikposmā no 2026. gada janvāra līdz maijam). Tādējādi naudas sodu daļa, kas pienākas AK, ir kopsummā 1,09 miljardi EUR (2024. gadā – 1,6 miljardi EUR), no kuriem 146 miljonus EUR ir jāsamaksā 12 mēnešu laikā pēc pārskata datuma (2024. gadā – 431 miljons EUR).

143. pants – iespējamās finanšu saistības: aizdevumi finansiālajai palīdzībai, ESIF, EFIA un ELM

Saskaņā ar minēto pantu AK ir jāfinansē sava daļa no ES iespējamām saistībām attiecībā uz ES aizņēmumu, aizdevumu un garantiju darbībām, ja šādas saistības radīsies un tās netiks segtas no esošajiem garantiju fondiem (sk. **4.1.** skaidrojumu par attiecīgajām iespējamām saistībām). ES atmaksās Apvienotajai Karalistei summas, ko AK jau iemaksājusi garantiju fondos un kas vairs nav vajadzīgas. AK ir arī tiesības uz atmaksājumiem no operācijām, attiecībā uz kurām tai ir kopējas saistības. Summa, kas AK ir jāsaņem nākamajos 12 mēnešos, 2025. gada 31. decembrī bija 198,3 miljoni EUR (2024. gadā – 190,6 miljoni EUR). Minētā summa ietver AK daļu no atgūtajām summām un neto ieņēmumiem, kas iekasēti 2025. gadā (129,3 miljoni EUR), uzkrājumu pārpalikuma (42,6 miljoni EUR) un ieņēmumiem no aktīvu pārvaldības (26,5 miljons EUR). Tā ietver arī saskaņotajās pārskatīšanas procedūrās noteiktās korekcijas mīnus 41 tūkstoša EUR apmērā: korekcija attiecībā uz izejošo naudas plūsmu, ko sedz ienākošā naudas plūsma no operācijām saistībā ar *ELM* (49 EUR), un korekcijas starp ienākošajām un izejošajām naudas plūsmām pirms *Brexit* un pēc *Brexit*, ko sedz ienākošās naudas plūsmas no operācijām saistībā ar ESIF (1 246 EUR); 2024. gadā veiktā sadalījuma korekcija attiecībā uz neatmaksātajām summām par ESIF operācijām, kurām bija piešķirtas garantijas, nošķirot summas, uz kurām attiecas pirms *Brexit* izsniegtās garantijas, no summām, uz kurām attiecas pēc *Brexit* izsniegtās garantijas (mīnus 41 899 EUR).

144. pants – finanšu instrumenti

Saskaņā ar šo pantu ES ir apņēmusies atmaksāt AK tās daļu no atmaksājumiem, kas izriet no finanšu operācijām, kuras apstiprinātas līdz izstāšanās dienai, kā arī tās daļu no izmaksātajiem līdzekļiem finanšu operācijās, kas apstiprinātas pēc izstāšanās dienas. Summa, kas jāsaņem AK turpmākajos 12 mēnešos, 2025. gada 31. decembrī bija 42,7 miljoni EUR (2024. gadā – 57,9 miljoni EUR).

145. pants – likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (likvidējamā EOTK)

AK ir tiesīga saņemt savu daļu no likvidējamās EOTK neto aktīviem, kādi tie bija 2020. gada 31. decembrī, un šī daļa ir jāatmaksā piecās daļās katra gada 30. jūnijā, sākot no 2021. gada. Likvidējamās EOTK neto aktīvi 2020. gada 31. decembrī bija 1,5 miljardi EUR, no kuriem AK daļa ir 184 miljoni EUR. Pēc piektā un pēdējā maksājuma 37 miljonu EUR apmērā 2025. gadā visas AK saistības saskaņā ar minēto pantu 2025. gada 31. decembrī bija nokārtotas.

146. pants – ieguldījums Eiropas Investīciju fondā (EIF)

AK ir tiesīga saņemt savu daļu no ES ieguldījuma EIF apmaksātajā akciju kapitālā, kāds tas bija 2020. gada 31. decembrī, un minētā daļa ir jāatmaksā piecās daļās katra gada 30. jūnijā, sākot no 2021. gada. ES ieguldījums EIF apmaksātajā akciju kapitālā 2020. gada 31. decembrī bija 267 miljoni EUR, no kuriem AK daļa bija 33 miljoni EUR. Pēc piektā un pēdējā maksājuma 6,6 miljonu EUR apmērā 2025. gadā visas AK saistības saskaņā ar minēto pantu 2025. gada 31. decembrī bija nokārtotas.

147. pants – tiesvedība

AK ir apņēmusies samaksāt savu daļu no ES maksājumiem, kas izriet no tiesvedības saistībā ar Savienības finanšu interesēm un kam ir iestājies samaksas termiņš, ar noteikumu, ka fakti, kas veido minēto tiesvedību priekšmetu, radušies ne vēlāk kā 2020. gada 31. decembrī. Ņemot vērā uzkrājumus un uzkrātos ienākumus/izdevumus gada beigās, kā arī faktiskos ES veiktos un saņemtos maksājumus par tiesvedībām 2025. gadā, aplēstā summa, kuru AK būs jāmaksā, ir 33 miljoni EUR (2024. gadā – 107 miljoni EUR), no kuriem 7 miljoni EUR ir jāsamaksā 12 mēnešos pēc pārskata datuma.

2.6.1.3. Atgūstamās summas no uzņēmumiem uzliktajiem naudas sodiem

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Atgūstamās summas no naudas sodiem, bruto summa	*15 604*	*12 247*
Provizoriskie maksājumi	*(2 823)*	*(2 161)*
Vērtības samazinājums	*(1 817)*	*(934)*
Kopā	**10 964**	**9 152**
Ilgtermiņa	–	–
Īstermiņa	*10 964*	*9 152*

Uzņēmumiem uzliktie naudas sodi ietver naudas sodus par konkurences noteikumu pārkāpumiem un citus naudas sodus. Uzņēmumi, kam uzlikts naudas sods un kas ir iesnieguši apelācijas sūdzību vai plāno to darīt, var veikt provizoriskus maksājumus vai uzrādīt Komisijai banku garantijas. Par visu gada beigās vēl nesamaksāto naudas sodu summu, ko nesedz provizoriskie vai galīgie maksājumi, ir saņemts nodrošinājums garantiju veidā 10 729 miljarda EUR apmērā (2024. gadā – 7 091 miljards EUR).

Maksājumi, kas saņemti no uzņēmumiem, kuriem piemērots naudas sods, tiek vai nu ieguldīti (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu), vai turēti bankas kontos (sk. **2.8.** skaidrojumu).

Summas, kas daļēji norakstītas vērtības samazināšanās dēļ, atspoguļo novērtējumu, ko Komisija veikusi par katru naudas sodu, kurš nav samaksāts un par kuru nav iesniegta garantija, un kurš, Komisijas ieskatā, netiks atgūts, kā arī lietas, kurās tiesas samazinājušas naudas sodu.

Ieņēmumi no naudas sodiem, kas uzlikti uzņēmumiem attiecīgajā gadā, kopā bija 4 808 miljardi EUR (sk. **3.5.** skaidrojumu), savukārt izdevumi, t. i., naudas sodu samazinājumi ar Tiesas lēmumiem, kopā bija 214 miljoni EUR (sk. **3.16.** skaidrojumu).

Iespējamās saistības 2 035 miljardu EUR apmērā ir uzrādītas, jo pastāv iespēja, ka provizoriski samaksātās summas būs jāatmaksā atpakaļ tiem uzņēmumiem, kuriem ir uzlikts naudas sods, bet kuri sodus ir pārsūdzējuši vai kuriem ir tiesības tos pārsūdzēt (sk. **4.2.1.** skaidrojumu).

2.6.1.4. Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Uzkrātie ienākumi	*1 679*	*756*
Nākamo periodu izdevumi, kas attiecas uz darījumiem, kuri nav saistīti ar komerciālu apmaiņu	*591*	*339*
Kopā	**2 269**	**1 095**
Ilgtermiņa	*0*	*10*
Īstermiņa	*2 269*	*1 085*

Uzkrātie ienākumi ietver 0,3 miljardus EUR (2024. gadā – 0,4 miljards EUR), ko Komisija plāno atgūt kohēzijas jomā dalībvalstu iesniegto gada pārskatu izskatīšanas un pieņemšanas rezultātā.

2.6.2. *Debitoru parādi no darījumiem, kas ir saistīti ar komerciālu apmaiņu*

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Ilgtermiņa		
Finanšu garantiju debitoru parāds	*1 359*	*1 324*
Nokavējuma procenti	*319*	*323*
Citi debitoru parādi	*108*	*84*
	1 786	**1 731**
Īstermiņa		
Finanšu garantiju debitoru parāds	*293*	*306*
Klienti	*349*	*302*
Klientu parādu vērtības samazinājums	*(154)*	*(136)*
Nākamo periodu izdevumi, kas attiecas uz darījumiem, kuri saistīti ar komerciālu apmaiņu	*411*	*363*
Nokavējuma procenti	*801*	*761*
Citi	*753*	*339*
	2 452	**1 936**
Kopā	**4 238**	**3 666**

Finanšu garantiju līguma (*FGC*) debitoru parāds atspoguļo atlīdzību, ko ES nākotnē cer saņemt par sniegtajām garantijām. Lielākā daļa ES garantiju ir bez atlīdzības vai par cenām, kas ir zemākas par tirgus likmēm. Tāpēc *FGC* debitoru parāds ir ievērojami mazāks nekā *FGC* saistības (sk. **2.11.2.** skaidrojumu). No kopējās *FGC* debitoru parāda summas, kas 2025. gada 31. decembrī bija 1 651 miljardi EUR, 1 564 miljardi EUR ir klasificēti kā finanšu aktīvi *FVSD* (patiesās vērtības 3. līmenis). Salīdzinājumā ar sākuma atlikumu 1 629 miljardi EUR 2025. gada 1. janvārī *FGC* debitoru parādi kopumā ir palielinājušies par 22 miljoniem EUR, jo paredzams, ka nākotnē garantijas prēmijās tiks saņemta lielāka summa – 264 miljoni EUR, bet neto summa ir iegūta, atskaitot gada laikā saņemtās garantijas prēmijas 242 miljonu EUR apmērā.

Nokavējuma procenti galvenokārt attiecas uz pašu resursu lietām un uzkrātajiem procentiem par naudas sodiem, uz kuriem attiecas garantijas, ko snieguši uzņēmumi, kuriem uzlikts naudas sods. Ilgtermiņa debitoru parādi (0,3 miljardi EUR) attiecas uz **2.6.1.1.** skaidrojumā minētajām vēl nepabeigtajām lietām attiecībās ar dalībvalstīm.

2.7. KRĀJUMI

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Zinātniskie materiāli	*58*	*66*
Citi	*22*	*19*
Kopā	**79**	**85**

2.8. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Konti valstu kasēs un centrālajās bankās		*31 755*	*24 059*
Norēķinu konti		*1 816*	*808*
Avansa konti		*7*	*10*
Pārvedumi (nauda ceļā)		*0*	*–*

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Citi termiņnoguldījumi		–	–
Bankas konti budžeta izpildei	*2.8.1.*	**33 579**	**24 877**
Konti centrālajās bankās		*23 596*	*33 926*
Termiņnoguldījumi		*23 516*	–
Reversā repo darījumi		*18 115*	–
Likviditātes nodrošināšana vienotās finansēšanas vajadzībām	*2.8.2.*	**65 227**	**33 926**
Finanšu instrumenti	*2.8.3.*	**2 975**	**2 758**
Naudas sodi	*2.8.4.*	**237**	**134**
Citas iestādes, aģentūras un struktūras		**988**	**1 439**
Trasta fondi		**35**	**30**
Kopā		**103 041**	**63 163**

2.8.1. *Bankas konti budžeta izpildei*

Šī pozīcija ietver līdzekļus, ko Komisija tur savos bankas kontos katrā dalībvalstī un EBTA valstī (valsts kasē vai centrālajā bankā), kā arī komercbanku norēķinu kontos, avansa kontos un kā skaidras naudas līdzekļus sīkiem izdevumiem.

Komisijas naudas līdzekļu atlikumiem piemīt cikliska tendence, proti, līdzekļu ienākšanai (piemēram, ieņēmumu iekasēšanai) parasti seko izdevumi. Šāda laika nobīde izraisa kontu atlikumu svārstības visa gada garumā. Minētā cikla galvenā iezīme ir tā, ka ievērojamu daļu no naudas līdzekļu atlikuma gada beigās izmanto apjomīgu maksājumu veikšanai janvāra sākumā – lielākoties Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) izdevumu segšanai.

Atšķirība starp pieejamo naudas atlikumu 2025. gada beigās un 2024. gada beigās galvenokārt bija saistīta ar lielāku maksājumu apropriāciju pārnešanu, jo īpaši uz Eiropas Solidaritātes fondu, lai veiktu maksājumus vairākām katastrofu skartām valstīm, ETS kvotu izsoļu ieņēmumu izmantošanu Sociālā klimata fonda plānu finansēšanai, sākot no 2026. gada, un ieņēmumiem no tradicionālajiem pašu resursiem, kuri bija lielāki par budžetā paredzētajiem. Turklāt atsevišķi izdevumi pieauga nedaudz lēnākā tempā, nekā bija prognozēts.

2.8.2. *Likviditātes nodrošināšana vienotās finansēšanas vajadzībām*

Saskaņā ar vienoto finansēšanas stratēģiju daļu ieņēmumu, kas gūti no aizņēmumiem, vai nu nu glabā naudā, vai izmanto īstermiņa ieguldījumiem, lai nākotnē varētu izpildīt ieplānotās finansējuma izmaksas saistības.

Reversā repo darījums ir naudas aizdevuma operācija, par kuru ES ir vienojusies ar darījuma partneri uz noteiktu laiku un ar fiksētu procentu likmi. Darījuma ilgums ir 7 vai 14 dienas. Kā nodrošinājumu ES uz reversā repo darījuma ierobežoto termiņu saņem augsti likvīdas obligācijas (2025. gada 31. decembrī – 18,1 miljards EUR). Tā kā nodrošinājuma riski un ieguvumi pārdevējam/aizņēmējam, ES bilancē darījumu neatzīst.

Naudas un naudas ekvivalentu atlikumu pieaugums 2025. gada beigās bija saistīts ar 2026. gada sākumā plānotajām izmaksām ANM un *SAFE* programmu finansēšanai.

2.8.3. *Finanšu instrumenti*

Šajā pozīcijā uzrādītās summas galvenokārt ir saistītas ar naudas ekvivalentiem, ko pārvalda fiduciāri Komisijas vārdā, lai īstenotu finanšu instrumentu programmas, kuras tiek finansētas no ES budžeta: 2025. gada 31. decembrī tie bija 2,0 miljardi EUR, no kuriem 0,8 miljardi EUR attiecas uz EIP fondu (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu). Minētā summa ietver arī naudas ekvivalentus 0,8 miljardu EUR apmērā (termiņnoguldījumi un īstermiņa komerciālie vērtspapīri), kas pieder EIB pārvaldītajam Inovāciju fondam (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu). Šī pozīcija neietver ar KUF saistītās likviditātes rezerves (0,2 miljards EUR 2025. gada 31. decembrī), kas glabājas Komisijas centrālajā kasē. Finanšu instrumentiem piederošo naudu var izmantot tikai attiecīgās programmas.

2.8.4. *Naudas sodi*

Šī ir nauda, kas saņemta saistībā ar naudas sodiem, kurus Komisija piemērojusi uzņēmumiem un par kuriem ierosinātā lieta vēl joprojām tiek izskatīta. Ja ir iesniegta pārsūdzība vai vēl nav zināms, vai uzņēmums, kam piemērots naudas sods, iesniegs pārsūdzību, pamatā esošā summa **4.2.1.** skaidrojumā tiek norādīta kā iespējamās saistības. Kopš 2010. gada visus uzņēmumiem uzliktos un provizoriski iekasētos naudas sodus Komisija pārvalda *BUFI* fondā un iegulda tos finanšu instrumentos, kuri klasificēti kā neatvasināti finanšu aktīvi *FVSD* (sk. **2.4.2.** skaidrojumu), bet gada beigās daļu fonda aktīvu pārvērš naudā.

SAISTĪBAS

2.9. PENSIJAS UN CITI DARBINIEKU PABALSTI

2.9.1. *Darbinieku pabalstu shēmas neto saistības*

miljonos EUR

	Eiropas ierēdņu pensiju shēma	Citas pensijas pabalstu shēmas	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	Kopā 31.12.2025.	Kopā 31.12.2024.
Definētu pabalstu saistības	*83 998*	*1 887*	*5 721*	*91 605*	*93 557*
Plāna aktīvi	*Neattiecas*	*(11)*	*(467)*	*(477)*	*(461)*
Neto saistības	**83 998**	**1 876**	**5 254**	**91 128**	**93 096**

Kopējās darbinieku pabalstu saistības saglabājās salīdzinoši stabilas, un nelielais palielinājums izveidojās galvenokārt tāpēc, ka palielinājās kopīgās veselības apdrošināšanas shēmas (*JSIS*) neto saistības. Tas ir saistīts ar *JSIS* medicīnisko izmaksu tendences atjauninātu vērtību, kas radīja aktuāros guvumus sakarā ar izmaiņām finanšu pieņēmumos, tāpēc kopējās saistības samazinājās. Papildus ļoti neliels neto saistību samazinājums tika novērots Eiropas ierēdņu pensiju shēmā (*PSEO*), kas ir lielākā no esošajām shēmām. Aktuāros guvumus, kas izrietēja no *PSEO* reālās diskonta likmes palielinājuma gada laikā, neto izteiksmē daļēji atsvēra zaudējumi ar algu izmaiņām saistīto aktuāro pieņēmumu dēļ (sk. **2.9.2.** un **2.9.4.** skaidrojumu). Tomēr jāņem vērā, ka, lai gan reālās diskonta likmes palielinājums vai samazinājums ietekmē saistību apmēru gada beigās, tas nemaina to pabalstu summu, kas nākamajos gados būs faktiski izmaksājami saņēmējiem no ES budžeta. Neto *PSEO* saistības vēl vairāk samazināja aktuārie guvumi no labvēlīgākas faktiskās situācijas, bet neto izteiksmē šo samazinājumu atsvēra saistību palielinājums, kuru izraisīja kārtējās darba izmaksas un procentu izmaksas (saistību diskonta likmes samazināšana) gada laikā, līdz ar to vēl vairāk samazinot ar izmaiņām finanšu pieņēmumos saistīto aktuāro guvumu ietekmi uz kopējām saistībām (sk. **2.9.2.** skaidrojumu).

Eiropas ierēdņu pensiju shēma

Šīs definētu pabalstu saistības atspoguļo to plānoto nākotnes maksājumu pašreizējo vērtību, kas ES ir jāveic, lai nokārtotu pensiju saistības, kuras radušās darbinieka dienesta laikā pašreizējā un iepriekšējos periodos. Shēma tiek turpināta, tāpēc visi maksājumi, kas katru gadu jāveic no shēmas, katru gadu tiek iekļauti ES budžetā.

Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 83. pantu pabalstu maksājumi, kas paredzēti darbinieku pensiju shēmā, tiek veikti no ES budžeta. Shēma tiek finansēta nosacīti, un dalībvalstis kolektīvi garantē šo pabalstu maksājumus. Obligātā pensijas iemaksa tiek atskaitīta no aktīvo biedru pamatalgas, pašlaik 13,1 % apmērā. Minētās iemaksas tiek uzskatītas par gada budžeta ieņēmumiem un palīdz finansēt ES izdevumus kopumā (sk. arī **3.8.** skaidrojumu).

Pensiju shēmas saistības tika novērtētas, pamatojoties uz *PSEO* darbinieku (aktīvo darbinieku, pensionēto darbinieku, bijušo aktīvo darbinieku, kuriem piešķirta invaliditāte, un mirušo darbinieku apgādājamo) skaitu 2025. gada 31. decembrī un minētajā datumā piemērojamajām Civildienesta noteikumu normām. Šis novērtējums tika veikts saskaņā ar 39. SPSGS grāmatvedības noteikumiem (un attiecīgi arī 12. ES grāmatvedības noteikumu).

Citas pensijas pabalstu shēmas

Tās ir saistības, kas attiecas uz pensiju saistībām pret Komisijas, Tiesas, Revīzijas palātas, Padomes, Eiropas Ombuda un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja locekļiem un bijušajiem locekļiem. Šajā pozīcijā ir ietvertas arī saistības, kas attiecas uz Eiropas Parlamenta deputātu pensijām.

Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma

Papildus iepriekš minētajām pensijas pabalstu shēmām tiek vērtētas arī aplēstās ES saistības, kas saistītas ar kopīgo veselības apdrošināšanas shēmu (*JSIS*) un attiecas uz veselības aprūpes izmaksām, kuras jāsedz periodos, kas seko pēc tam, kad darbinieks ir beidzis strādāt (atskaitot darbinieku iemaksas). Kā norādīts **1.5.10.** skaidrojumā, šo saistību aprēķinā ņem vērā visu aktīvā dienesta periodu, nodrošinot, ka konsekventi tiek ņemtas vērā abas darbinieku pēcnodarbinātības plānā iekļautās shēmas – gan pensiju shēma, gan veselības apdrošināšanas shēma.

Ņemot vērā pienākumu patiesi atspoguļot pamatā esošās situācijas ekonomisko būtību, kā to prasa gan EGN, gan SPSGS, 39. SPSGS netika interpretēts stingrākā nozīmē, kad pabalsti tika attiecināti uz nostrādātajiem periodiem. Ja darba izmaksas *JSIS* shēmā 10 gadu laikposmā pilnā apjomā uzkrātos par visiem ierēdņiem, nevis par darbinieka aktīvā dienesta periodu, šādas pieejas dēļ definētu pabalstu saistības gada beigās būtu palielinājušās par 0,8 miljardiem EUR. Tomēr, kā jau norādīts, šāda stingrāka pieeja nebūtu saderīga ar kvalitatīvo rādītāju "patiess atspoguļojums", tāpēc nevarētu uzskatīt, ka tā sniedz ticamu informāciju saskaņā ar 1. EGN un SPSGS "Konceptuālais satvars". Šo aplēsi ļoti ietekmē pašreizējā darbinieku administratīvā statusa izmaiņas (jo īpaši to terminētus līgumus noslēgušo dalībnieku skaits, kurus uzskata par tādiem, kas nākotnē varētu kļūt par ierēdņiem).

2.9.2. *Uz darbinieku pabalstiem attiecināmo definētu pabalstu saistību pašreizējās vērtības pārmaiņas*

Definētu pabalstu saistību pašreizējā vērtība ir diskontētie plānotie nākotnes maksājumi, kuri ir nepieciešami, lai nokārtotu saistības, kas radušās darbinieka dienesta laikā pašreizējā un iepriekšējos periodos.

Turpmāk ir sniegta analīze par definētu pabalstu saistību pārmaiņām kārtējā gada laikā.

miljonos EUR

	Eiropas ierēdņu pensiju shēma	Citas pensijas pabalstu shēmas	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	Kopā
Pašreizējā vērtība 31.12.2024.	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**
Atzīts finanšu darbības rezultātu pārskatā				
Kārtējās darba izmaksas	*2 874*	*77*	*241*	*3 192*
Procentu izmaksas	*2 794*	*63*	*226*	*3 083*
Atzīts neto aktīvos				
Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana				
Aktuārie (guvumi)/zaudējumi no pieredzes	*(1 498)*	*17*	*(202)*	*(1 683)*
Aktuārie (guvumi)/zaudējumi no demogrāfiskiem pieņēmumiem	*237*	*6*	*15*	*259*
Aktuārie (guvumi)/zaudējumi no finanšu pieņēmumiem	*(2 608)*	*(134)*	*(1 270)*	*(4 012)*
Citi				
Samaksātie pabalsti	*(2 567)*	*(84)*	*(140)*	*(2 791)*
Pašreizējā vērtība 31.12.2025.	**83 998**	**1 887**	**5 721**	**91 605**

Kārtējās darba izmaksas ir definētu pabalstu saistību pašreizējās vērtības palielinājums, kas rodas, esošajiem dalībniekiem strādājot kārtējā gadā.

Procentu izmaksas ir definētu pabalstu saistību pašreizējās vērtības palielinājums perioda laikā, kas rodas tāpēc, ka pabalsti par vienu periodu pietuvojas norēķinam.

Aktuārie guvumi un zaudējumi no pieredzes ir ietekme, ko radījusi starpība starp to, kas tika gaidīts saskaņā ar iepriekšējā gada pieņēmumiem par 2025. gadu, un to, kas faktiski noticis 2025. gadā. Šis postenis atspoguļo arī jaunpienācēju ietekmi (pašreizējā, bet ne iepriekšējā ciklā klātesošie darbinieki).

Aktuārie guvumi un zaudējumi no izmaiņām aktuāra pieņēmumu vērtībās (demogrāfiskajos mainīgajos, piemēram, kadru mainībā un mirstībā, un finanšu mainīgajos, piemēram, diskonta likmēs un paredzamajos algu palielinājumos) rodas, kad šo pieņēmumu aplēstās vērtības atjaunina, lai atspoguļotu pamatā esošo apstākļus.

Pabalstus (piemēram, pensijas vai medicīnisko izmaksu kompensāciju) samaksā attiecīgā gada laikā atbilstīgi shēmas noteikumiem. Šo samaksāto pabalstu iespaidā samazinās definētu pabalstu saistības.

2.9.3. *Plāna aktīvi*

miljonos EUR

	Citas pensijas pabalstu shēmas	Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	Kopā
Pašreizējā vērtība 31.12.2024.	**23**	**438**	**461**
Neto pārmaiņas plāna aktīvos	*(12)*	*29*	*17*
Pašreizējā vērtība 31.12.2025.	**11**	**467**	**477**

2.9.4. *Aktuāra pieņēmumi – darbinieku pabalsti*

Turpmāk ir norādīti galvenie aktuāra pieņēmumi, kas izmantoti, vērtējot abas galvenās ES darbinieku pabalstu shēmas.

	2025	2024
Eiropas ierēdņu pensiju shēma		
Nominālā diskonta likme	*3,8 %*	*3,3 %*
Paredzamais inflācijas līmenis	*2,0 %*	*2,0 %*
Reālā diskonta likme	*1,8 %*	*1,3 %*
Plānotais nākotnes algas pieauguma līmenis	*1,4 %*	*1,3 %*
Pensionēšanās vecums	*63/64/66*	*63/64/66*
Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma		
Nominālā diskonta likme	*3,8 %*	*3,3 %*
Paredzamais inflācijas līmenis	*2,0 %*	*2,0 %*
Reālā diskonta likme	*1,8 %*	*1,3 %*
Plānotais nākotnes algas pieauguma līmenis	*1,4 %*	*1,3 %*
Medicīnisko izmaksu tendenču līmenis	*0,9 %*	*1,6 %*
Pensionēšanās vecums	*63/64/66*	*63/64/66*

Mirstības rādītāji par 2025. gadu ir balstīti uz atjaunināto ES civildienesta ierēdņu dzīves ilguma tabulu – *EULT 2023* –, kurā iekļauta dinamikas tendence nākamajiem 18 gadiem.

Nominālo diskonta likmi nosaka kā euro valūtā izteikta nulles kupona ienesīguma vērtību (tā dzēšanas termiņš ir 17 gadi, sākot no 2025. gada decembra, Eiropas ierēdņu pensiju shēmai un 17 gadi kopīgajai veselības apdrošināšanas shēmai). Tiek izmantots inflācijas līmenis, kas ir paredzamais inflācijas līmenis līdzvērtīgā periodā: līdzsvara inflāciju iegūst, salīdzinot inflācijai piesaistīto un parasto valsts obligāciju ienesīgumu galvenajos Eiropas finanšu tirgos. Reālā diskonta likme tiek aprēķināta no nominālās diskonta likmes un paredzamā ilgtermiņa inflācijas līmeņa.

2.9.5. *Jutīguma analīze*

Jutīguma analīzes pamatā ir simulācijas, kas, nemainot citus parametrus, maina attiecīgo pieņēmumu vērtību.

Eiropas ierēdņu pensiju shēmas jutīgums

Ja pieņēmums par reālo diskonta likmi mainītos par 10 bāzes punktiem (0,1 %), tas radītu šādu ietekmi.

miljonos EUR

	2025		2024	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
Definētu pabalstu saistības	*(1 436)*	*1 474*	*(1 516)*	*1 558*

Ja paredzamais algu palielinājums mainītos par 10 bāzes punktiem (0,1 %), tas radītu šādu ietekmi.

miljonos EUR

	2025		2024	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
Definētu pabalstu saistības	*1 439*	*(1 404)*	*1 514*	*(1 476)*

Ja pieņemtais pensionēšanās vecums mainītos par vienu gadu, tam būtu šāda ietekme.

miljonos EUR

	2025		2024	
	Palielinājums par vienu gadu	Samazinājums par vienu gadu	Palielinājums par vienu gadu	Samazinājums par vienu gadu
Definētu pabalstu saistības	*(751)*	*1 078*	*(799)*	*1 109*

Kopīgās veselības apdrošināšanas shēmas jutīgums

Ja pieņēmums par medicīnisko izmaksu tendenču līmeni mainītos par 10 bāzes punktiem, tas radītu šādu ietekmi.

miljonos EUR

	2025		2024	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
Neto periodisko pēcnodarbinātības medicīnisko izmaksu kārtējo darba izmaksu komponenta un procentu izmaksu komponenta kopsumma	*11*	*(10)*	*11*	*(11)*
Definētu pabalstu saistības	*131*	*(127)*	*166*	*(162)*

Ja pieņēmums par nominālo diskonta likmi mainītos par 10 bāzes punktiem (0,1 %), tas radītu šādu ietekmi.

miljonos EUR

	2025		2024	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
Definētu pabalstu saistības	*(96)*	*99*	*(130)*	*133*

Ja paredzamais algu palielinājums mainītos par 10 bāzes punktiem (0,1 %), tas radītu šādu ietekmi.

miljonos EUR

	2025		2024	
	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %	Palielinājums par 0,1 %	Samazinājums par 0,1 %
Definētu pabalstu saistības	*(26)*	*25*	*(27)*	*26*

Ja pieņemtais pensionēšanās vecums mainītos par vienu gadu, tam būtu šāda ietekme.

miljonos EUR

	2025		2024	
	Palielinājums par vienu gadu	Samazinājums par vienu gadu	Palielinājums par vienu gadu	Samazinājums par vienu gadu
Definētu pabalstu saistības	*(150)*	*161*	*(185)*	*197*

2.10. **UZKRĀJUMI**

miljonos EUR

	Summa 31.12.2024.	Papildu uzkrājumi	Neizmantotās apvērstās summas	Izmantotās summas	Pārvietojumi starp kategorijām	Aplēses pārmaiņas	Summa 31.12.2025.
Tiesvedība:							
lauksaimniecība	*204*	*9*	*(178)*	–	–	–	*35*
Citi	*100*	*149*	*(8)*	*(59)*	–	*0*	*182*
Kodolobjektu nojaukšana	*1 796*	–	–	*(53)*	–	*137*	*1 880*
Finanšu	*7 082*	*1*	*(7 081)*	*(0)*	–	–	*3*
Citi	*633*	*164*	*(206)*	*(17)*	–	*(61)*	*514*
Kopā	**9 816**	**323**	**(7 473)**	**(129)**	–	**76**	**2 613**
Ilgtermiņa	**2 280**	**58**	**(181)**	**(22)**	**(63)**	**76**	**2 149**
Īstermiņa	**7 536**	**265**	**(7 292)**	**(107)**	**63**	–	**464**

Uzkrājumi ir no pagātnes notikumiem izrietošas un ticami aplēstas summas, kuras nākotnē, ļoti iespējams, būs jāizmaksā no ES budžeta.

Finanšu uzkrājumi

ES 2024. gadā atzina uzkrājumus 7,1 miljarda EUR apmērā paredzamajiem kredītzaudējumiem (*ECL*), ko varētu radīt neatsaucamās aizdevuma piešķiršanas saistības attiecībā uz MFP UASM aizdevumu. Aizdevumu pilnībā izmaksāja Ukrainai 2025. gadā, tāpēc uzkrājums paredzamajiem kredītzaudējumiem tika apvērsts, un tā vietā 2025. gada 31. decembrī tika atzīti uzkrājumi zaudējumiem no aizdevuma vērtības samazināšanās (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu).

Tiesvedība

Šī ir aplēse par summām, kas varētu būt jāmaksā pēc gada beigām saistībā ar vairākām notiekošām tiesvedībām. Summas, kas attiecas uz lauksaimniecību, ir saistītas ar dalībvalstu tiesas prāvām pret atbilstības noskaidrošanas lēmumiem, kas saistīti ar ELGF un ELFLA.

Kodolobjektu nojaukšana

Uzkrājumu bāze 2017. gadā tika atjaunināta atbilstoši *JRC* ekspluatācijas pārtraukšanas un atkritumu apsaimniekošanas programmas stratēģijai (*JRC Decommissioning & Waste Management Programme Strategy – D&WMP*), kas atjaunināta 2017. gadā. Stratēģijas, kā arī budžeta un personāla vajadzību pārskatīšana tika veikta kopā ar neatkarīgo *D&WMP* ekspertu grupu. Tās ir labākās iespējamās aplēses par budžetu un personālu, kas būs vajadzīgs *JRC* objektu ekspluatācijas pārtraukšanas pabeigšanai Gēlā, Karlsrūē un Petenā. Ispras objekta ekspluatācijas pārtraukšanas izmaksu aplēsi 2025. gadā pārskatīja, un tā ir atspoguļota uzkrājumos.

Saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem šos uzkrājumus indeksē atbilstoši inflācijai un tad diskontē līdz to neto pašreizējai vērtībai (izmantojot euro mijmaiņas darījumu līkni). Tā rezultātā 2025. gada 31. decembrī uzkrājumu kopsumma bija 1 880 miljardi EUR, kuru veido summas, ko paredzēts izmantot 2026. gadā (45 miljoni EUR) un turpmāk (1 834 miljardi EUR).

Jānorāda, ka šo aplēsi varētu ietekmēt būtiskas neskaidrības, ar ko ir saistīta kodolobjektu ekspluatācijas pārtraukšanas ilgtermiņa plānošana, un nākotnē tā varētu būtiski pieaugt. Galvenās neskaidrības ir saistītas ar slēdzamā objekta stāvokli ekspluatācijas pārtraukšanas beigās, kodolmateriāliem, atkritumu apsaimniekošanas un likvidēšanas aspektiem, valstu tiesiskā regulējuma nepilnīgumu vai neesību, sarežģītiem un ilgstošiem licenču saņemšanas procesiem un nākotnes notikumiem objektu ekspluatācijas pārtraukšanas rūpnieciskajā tirgū.

2.11. FINANŠU SAISTĪBAS

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Ilgtermiņa			
Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	*2.11.1.*	*643 928*	*539 522*
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	*2.4.2.2.*	*9*	*13*
Finanšu garantiju saistības	*2.11.2.*	*81*	*39*
		644 018	**539 575**
Īstermiņa			
Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	*2.11.1.*	*89 069*	*55 904*
Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā	*2.4.2.2.*	*53*	*84*
Finanšu garantiju saistības	*2.11.2.*	*7 647*	*6 340*
		96 769	**62 328**
Kopā		**740 787**	**601 903**

2.11.1. *Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā*

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Aizņēmumi	*2.11.1.1.*	*731 224*	*594 028*
Citas finanšu saistības	*2.11.1.2.*	*1 773*	*1 398*
Kopā		**732 997**	**595 426**
Ilgtermiņa		*643 928*	*539 522*
Īstermiņa		*89 069*	*55 904*

2.11.1.1. Aizņēmumi

miljonos EUR

	Vienotā finansēšana	SURE	EFSM	MB	MFP	Euratom	Kopā
Kopā 31.12.2024.	*437 628*	*98 839*	*42 297*	*201*	*14 762*	*301*	*594 028*
Jauni aizņēmumi: nominālvērtība	*221 526*	–	–	–	–	–	*221 526*
Atmaksa	*(73 266)*	*(8 000)*	*(2 400)*	*(200)*	*(20)*	–	*(83 886)*
Uzskaites vērtības pārmaiņas	*(300)*	*(135)*	*(15)*	*(1)*	*7*	*(0)*	*(443)*
Citas izmaiņas	*2 500*	–	*(2 500)*	–	–	–	–
Kopā 31.12.2025.	**588 088**	**90 705**	**37 382**	–	**14 749**	**301**	**731 224**
Ilgtermiņa	*514 099*	*82 594*	*30 818*	–	*14 495*	*300*	*642 305*
Īstermiņa	*73 989*	*8 111*	*6 564*	–	*255*	*0*	*88 919*

Aizņēmumu nominālā summa 2025. gada 31. decembrī bija 738,9 miljardi EUR (2024. gadā – 601,3 miljardi EUR). Vairums aizņēmumu ir ilgtermiņa obligāciju emisijas, izņemot vienoto finansēšanu, kuras vajadzībām emitētas arī īstermiņa ES parādzīmes 36,8 miljardu EUR apmērā (2024. gadā – 23,1 miljards EUR), kas gada beigās arī nebija atmaksātas. Neto jaunie aizņēmumi 2025. gadā bija 137,6 miljardi EUR (nominālvērtība).

Aizņēmumi par summām, kas paredzētas *SURE*, EFSM, *Euratom* un MFP aizdevumiem, kuri parakstīti līdz 2023. gadam, ir saņemti saskaņā ar kompensējošu darījumu pieeju, kas nozīmē, ka ES emitē īpašas obligācijas konkrēta aizdevuma līguma finansēšanai ar tādiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu).

Vienotās finansēšanas pieeju izmanto, lai finansētu ANM (arī *REPowerEU*) aizdevumus un neatmaksājamo atbalstu, kā arī kopš 2023. gada parakstītos aizdevumus saskaņā ar Ukrainas mehānismu, Rietumbalkānu mehānismu un Moldovas mehānismu un MFP aizdevumus. Komisija izmanto vienotās finansēšanas pieeju, kas paredz, ka atsevišķus aizņēmumus neizmanto konkrēta finansējuma izmaksas nefinansē tiešā veidā ar atsevišķiem aizņēmumiem. Tā vietā aizņemšanos veic, emitējot ilgtermiņa obligācijas un īstermiņa parādzīmes saskaņā ar aizņēmumu gada plānu. Lai emitētu šos vērtspapīrus, Komisija izmanto izsoles un sindicētos darījumus. Pēc tam tā izmaksas saskaņā ar izmaksu sadales metodiku, par kuru panākta vienošanās ar dalībvalstīm, iekasē no dalībvalstīm, ja tām tiek piešķirts aizdevums, bet neatmaksājama atbalsta gadījumā izmaksas pārvieto uz ES budžetu. Lai varētu veikt šādu elastīgu finansēšanu, ir vajadzīgas arī likviditātes rezerves, kas nodrošinās efektīvu likviditātes pārvaldību (sk. **2.8.2.** skaidrojumu). Saskaņā ar vienotās finansēšanas stratēģiju Savienība emitē īstermiņa ES parādzīmes (3 līdz 12 mēnešu), kuras var atmaksāt tajā pašā vai nākamajā gadā. Rinda "Atmaksa" attiecas uz šādiem īstermiņa aizņēmumiem 55,3 miljardu EUR apmērā.

Rinda "Uzskaites vērtības pārmaiņas" atbilst pārmaiņām uzkrātajos procentos un prēmiju/diskontu pārmaiņām (jaunas prēmijas/diskonti un amortizācija).

Rinda “Citas izmaiņas” attiecas uz obligācijām 2,5 miljardu EUR vērtībā (nominālvērtība), kuras no EFSM programmas pārvietoja uz vienoto finansējumu pēc tam, kad Portugāle atmaksāja divus aizdevumus pirms termiņa (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu).

Iepriekš minēto aizņēmumu atmaksu galu galā garantē ES budžets (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu).

2.11.1.2. Citas finanšu saistības

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Ilgtermiņa		
Saistības par finanšu nomu	*511*	*605*
Pa daļām apmaksātās ēkas	*244*	*283*
Iemaksas ar nosacījumiem	*617*	*234*
Citi	*251*	*134*
	1 623	**1 256**
Īstermiņa		
Saistības par finanšu nomu	*90*	*79*
Pa daļām apmaksātās ēkas	*57*	*55*
Iemaksas ar nosacījumiem	*3*	*8*
Citi	–	–
	150	**142**
Kopā	**1 773**	**1 398**

Saistības par finanšu nomu

miljonos EUR

	Nākamo periodu maksājumi			
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Saistības kopā
Zeme un ēkas	*87*	*256*	*248*	*592*
Pārējie pamatlīdzekļi	*3*	*6*	–	*9*
Kopā 31.12.2025.	**90**	**263**	**248**	**601**
Procentu elements	*20*	*64*	*59*	*143*
Nākamo periodu kopējie minimālie nomas maksājumi 31.12.2025.	**110**	**327**	**308**	**744**
Nākamo periodu kopējie minimālie nomas maksājumi 31.12.2024.	*102*	*361*	*393*	*856*

Šīs ar nomu un ēkām saistītās summas būs jāfinansē no nākotnes budžetiem.

Iemaksas ar nosacījumiem attiecas uz iemaksām, ko dalībvalstis un citi līdzekļu devēji veic ES programmās, jo īpaši *InvestEU* (sk. **4.1.1.** skaidrojumu), un uz ko attiecas ES pienākums atdot ieguldītājam neizmantotos līdzekļus.

2.11.2. *Finanšu garantiju saistības*

miljonos EUR

	31.12.2025.		31.12.2024.	
	Finanšu garantiju debitoru parāds (2.6.2. skaidrojums)	Finanšu garantiju saistības	Finanšu garantiju debitoru parāds (2.6.2. skaidrojums)	Finanšu garantiju saistības
ES budžeta garantiju programmas				
EIB ELM *garantijas*	*11*	*1 806*	*19*	*1 862*
ESIF galvojums	*1 248*	*1 307*	*1 345*	*1 402*
EFIA garantija	*9*	*89*	*7*	*192*
InvestEU *garantija*	*276*	*1 841*	*190*	*1 606*
NDICI *ES garantija*	*60*	*915*	*30*	*582*
Ukrainas garantija	*24*	*1 248*	*10*	*61*
	1 629	**7 205**	**1 600**	**5 707**
ES finanšu instrumentu programmas				
COSME	–	*219*	–	*304*
Pamatprogramma "Apvārsnis 2020"	*4*	*126*	*6*	*198*
Citi	*18*	*179*	*23*	*171*
	22	**523**	**29**	**673**
Kopā	**1 651**	**7 729**	**1 629**	**6 379**
Ilgtermiņa	*1 359*	*81*	*1 324*	*39*
Īstermiņa	*293*	*7 647*	*306*	*6 340*

Finanšu garantiju līgumus ES uzrāda bruto vērtībā, bet ieņēmumi, kas vēl jāsaņem saskaņā ar garantiju, tiek atzīti kā finanšu garantiju debitoru parādu daļa (uzrāda pozīcijā "Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi" – sk. **2.6.2.** skaidrojumu) un finanšu garantiju saistības atzīst arī kā ES saistības par nākotnes garantiju prasījumu segšanu.

ELM un ESIF finanšu garantiju saistības apmēri joprojām ir ievērojami, un turpina palielināties arī garantijas, kas piešķirtas saskaņā ar jaunām programmām šajā DFS, proti, *InvestEU*, *NDICI* un 2024. gadā sākto Ukrainas garantiju, jo ES īstenošanas partneri ir parakstījuši vienošanās par jaunām operācijām (sk. arī **4.1.1.** skaidrojumu).

Saistībā ar ESIF galvojumu ES ir tiesīga saņemt paredzamo atlīdzību, kas atzīta par finanšu garantiju debitoru parādu un lielā mērā sedz saistības, taču pārējās programmās gaidāmie ieņēmumi sedz tikai nelielu daļu no garantijas summas. Tas tā ir tāpēc, ka ES šīs programmas lielā mērā subsidē, jo īpaši tās, kas paredzētas augstāka riska finansējumam, kurš piešķirams MVU vai inovācijas nozarei, kā arī sniedz garantijas projektiem jaunattīstības valstīs.

2.12. **PARĀDI KREDITORIEM**

miljonos EUR

	Bruto summa	Korekcijas	Neto summa 31.12.2025.	Bruto summa	Korekcijas	Neto summa 31.12.2024.
Izmaksu atlīdzināšanas prasījumi un rēķini, kas saņemti no:						
dalībvalstīm						
ELFLA un citi lauku attīstības instrumenti	*1 892*	–	*1 892*	*269*	*(0)*	*269*
ERAF un KF	*13 463*	*(2 250)*	*11 213*	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*
ESF	*8 720*	*(557)*	*8 164*	*2 156*	*(447)*	*1 708*
ANM (NGEU)	*22 707*	*(1 646)*	*21 061*	*28 016*	*(724)*	*27 292*
citiem	*1 463*	*(217)*	*1 247*	*1 824*	*(318)*	*1 506*
privātiem un publiskiem subjektiem	*1 187*	*(15)*	*1 172*	*1 957*	*(334)*	*1 623*
Saņemtie izmaksu atlīdzināšanas prasījumi un rēķini kopā	**49 433**	**(4 684)**	**44 749**	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**
ELGF	**15 344**	**Neattiecas**	**15 344**	**15 086**	**Neattiecas**	**15 086**
Pašu resursu parādi kreditoriem	**47**	**Neattiecas**	**47**	–	**Neattiecas**	–
Dažādi parādi kreditoriem	**4 344**	**Neattiecas**	**4 344**	**3 624**	**Neattiecas**	**3 624**
Citi	**553**	**Neattiecas**	**553**	**528**	**Neattiecas**	**528**
Kopā	**69 721**	**(4 684)**	**65 037**	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**

Parādi kreditoriem ietver rēķinus un izmaksu atlīdzināšanas prasījumus, kas gada beigās ir saņemti, bet vēl nav samaksāti. Tie sākotnēji tiek atzīti prasīto summu apmērā rēķinu vai izmaksu atlīdzināšanas prasījumu saņemšanas laikā. Vēlāk kreditoriem maksājamo parādu summas tiek koriģētas, lai atspoguļotu tikai summas, kas apstiprinātas pēc izmaksu izvērtēšanas, un summas, kas novērtētas kā attiecināmas. Par neattiecināmām uzskatītās summas tiek iekļautas ailē "Korekcijas"; lielākās summas attiecas uz strukturālajām darbībām.

ANM kreditoru parādu samazinājums par 6,2 miljardiem EUR liecina, ka, tuvojoties gada beigām, tika saņemts mazāk maksājumu pieprasījumu, par kuriem vēl nebija veikts atskaites punktu un mērķrādītāju novērtējums.

ELFLA kreditoru parādu palielinājums ir saistīts ar to, ka 2025. gads ir iepriekšējā plānošanas perioda īstenošanas pēdējais gads, un lielākā daļa programmu ir sasniegušas 95 % maksimālo apjomu. Tāpēc maksājumi saskaņā ar pieprasījumiem atlīdzināt saistītās izmaksas uz laiku ir apturēti, un tas atspoguļojas kreditoru parādu palielinājumā.

Kreditoru parādu palielinājums kohēzijas jomā ir saistīts ar to, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir pieaudzis tādu maksājuma pieprasījumu skaits, kuri saņemti līdz 31. decembrim, bet kuru attiecināmības pārbaude un apmaksa vēl nebija veikta.

KNR (Kopīgo noteikumu regulas – Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ([34]) un (ES) 2021/1060 ([35])), ko piemēro struktūrfondiem (ERAF un ESF), Kohēzijas fondam un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondam (EJZF), paredz, ka ES budžets tiek aizsargāts, sistemātiski veicot ieturējumus no veiktajiem starpposma maksājumiem. Līdz februārim, kas seko KNR pārskata gada (no 1. jūlija līdz 30. jūnijam) beigām, kontroles ciklu pabeidz gan vadošo iestāžu veiktajās pārvaldības pārbaudēs, gan revīzijas iestāžu veiktajās revīzijās. Komisija pārbauda dalībvalstu attiecīgo iestāžu iesniegtos apliecinājuma dokumentus un pārskatus. Galīgā atlikuma samaksa/atgūšana tiek veikta tikai pēc tam, kad šis novērtējums ir pabeigts un pārskati pieņemti. Saskaņā ar šo noteikumu ieturētā summa 2025. gada beigās sasniedza 11,2 miljardus EUR. Pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis ir norādījušas savos pārskatos, tiek lēsts, ka daļa no šīs summas (1,3 miljards EUR) ir neattiecināma, un tā ir arī iekļauta ailē "Korekcijas".

Pašu resursu parādi kreditoriem

Pašu resursu parādi kreditoriem ir dalībvalstu iemaksas ES budžetā, kuras jāatmaksā gada beigās. Budžeta grozījumi tiek īstenoti saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 10.a panta 3. punktu. Atlikums 2025. gada 31. decembrī ir saistīts ar 2025. gada 26. novembrī pieņemto budžeta grozījumu Nr. 3/2025. Saskaņā ar šo tiesību normu iegūtās summas tika atmaksātas dalībvalstīm 2026. gada janvāra pirmajā darbdienā.

2.13. UZKRĀTIE IZDEVUMI UN NĀKAMO PERIODU IENĀKUMI

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Uzkrātie izdevumi	*76 785*	*66 792*
Nākamo periodu ienākumi	*197*	*159*
Citi	*66*	*140*
Kopā	**77 048**	**67 091**

Uzkrāto izdevumu sadalījums ir šāds.

Miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
*ANM (*NGEU)	*12 688*	*4 371*
ELGF	*25 337*	*25 586*
ELFLA un citi lauku attīstības instrumenti	*15 786*	*17 374*
ERAF un KF	*3 670*	*3 101*
ESF	*2 929*	*2 318*
Citi	*16 376*	*14 042*
Kopā	**76 785**	**66 792**

([34]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([35]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Uzkrātie izdevumi attiecas uz atzītiem izdevumiem, par kuriem Savienība vēl nav saņēmusi izmaksu atlīdzināšanas prasījumus. Lielākās izmaiņas attiecas uz ANM, un uzkrāto izdevumu palielinājums atspoguļo šā instrumenta īstenošanas tempu, jo aplēses pamatā ir īstermiņa maksājumu prognoze. Attiecībā uz ELFLA dalībvalstis deklarēja lielākus izdevumus iepriekšējā DFS perioda programmās, jo tas bija pēdējais īstenošanas gads, tāpēc uzkrātie izdevumi samazinājās.

NETO AKTĪVI

2.14. **REZERVES**

ES rezervju summa ir 941 miljons EUR (2024. gadā – 986 miljoni EUR). Minētā summa attiecas galvenokārt uz likvidējamās EOTK rezervēm 533 miljonu EUR apmērā (2024. gadā – 593 miljoni EUR), ko saistībā ar plānoto EOTK likvidāciju izveidoja Ogļu un tērauda pētniecības fonda aktīviem. Tajā ietilpst arī Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroja rezerves fonds 292 miljonu EUR apmērā ((2024. gadā – 293 miljoni EUR), kas nodrošina biroja darbības nepārtrauktību.

2.15. **NO DALĪBVALSTĪM PIEPRASĀMĀS SUMMAS**

miljonos EUR

No dalībvalstīm pieprasāmās summas 31.12.2024.	**309 810**
Dalībvalstīm kreditētais 2024. gada budžeta izpildes rezultāts	*1 348*
Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana	*(5 603)*
Citi	*(85)*
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	*54 639*
Kopējās no dalībvalstīm pieprasāmās summas 31.12.2025.	**360 108**

Šī summa atspoguļo to līdz 31. decembrim radušos ES izdevumu daļu, kas jāsedz no turpmāko gadu budžetiem. Saskaņā ar uzkrājumu grāmatvedības noteikumiem daudzus izdevumus atzīst N gadā, lai gan faktiski tie var tikt apmaksāti N + 1 gadā (vai vēlāk) un tādējādi finansēti, izmantojot N + 1 (vai vēlāka) gada budžetu. Ja šīs saistības iekļauj pārskatos un attiecīgās summas finansē no turpmāko gadu budžetiem, gada beigās saistības ievērojami pārsniedz aktīvus. Nozīmīgākās summas, kas jāuzsver, attiecas uz aizņēmumiem, kas saistīti ar neatmaksājamo atbalstu un ņemti *NGEU* ietvaros, ELGF darbībām un darbinieku pabalstu saistībām.

Jāņem vērā arī tas, ka iepriekš minētais neietekmē budžeta izpildes rezultātu – budžeta ieņēmumiem vienmēr būtu jāsakrīt ar budžeta izdevumiem vai vajadzētu būt lielākiem par tiem, un ieņēmumu pārpalikums tiek atdots dalībvalstīm.

Darbinieku pabalstu saistību pārrēķināšana attiecas uz aktuāriem guvumiem un zaudējumiem, kas rodas šo saistību aktuāra vērtējuma rezultātā.

Ievērojamais no dalībvalstīm pieprasāmo summu pieaugums pēdējos gados galvenokārt ir saistīts ar šajā periodā *NGEU* ietvaros ņemtajiem aizņēmumiem, kas saistīti ar neatmaksājamo atbalstu.

3. **SKAIDROJUMI PAR FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATU**

IEŅĒMUMI

AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTU DARĪJUMU IEŅĒMUMI PAŠU RESURSI

3.1. **NKI RESURSI**

Pašu resursu ieņēmumi ir ES pamatdarbības ieņēmumu galvenais elements. NKI (nacionālā kopienākuma) ieņēmumi ir visnozīmīgākā no četrām pašu resursu kategorijām. Katras dalībvalsts NKI piemēro vienotu procentu likmi. NKI ieņēmumi līdzsvaro ieņēmumus un izdevumus, t. i., finansē to budžeta daļu, kas nav apmaksāta no citiem ienākumu avotiem. NKI ieņēmumu palielinājums 2025. gadā salīdzinājumā ar 2024. gadu lielā mērā ir skaidrojams ar maksājumu apropriāciju vajadzību palielināšanos.

3.2. TRADICIONĀLIE PAŠU RESURSI

Tradicionālie pašu resursi galvenokārt attiecas uz muitas nodokļiem, no kuriem dalībvalstis kā iekasēšanas izmaksas patur 25 %, tāpēc iepriekš minētie skaitļi ir uzrādīti pēc šā samazinājuma atskaitīšanas. Ievedmuitas nodokļu apmērs būtībā atspoguļo trešo valstu izcelsmes importa vērtības svārstības un izmaiņas kopējā tarifā, kas pēc sarunām Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO) un īpašiem nolīgumiem, ar kuriem piešķir tarifa preferences konkrētiem tirdzniecības partneriem vai konkrētiem produktiem, daudzos gadījumos ir samazināts. Tādējādi šis apmērs ir atkarīgs arī no vispārējās ekonomiskās situācijas, pasaules cenu līmeņa un valūtas maiņas kursu ietekmes.

3.3. PVN RESURSI

PVN pašu resursus aprēķina, pamatojoties uz dalībvalstu PVN bāzēm, kas šim nolūkam ir saskaņotas atbilstīgi ES noteikumiem. Katras dalībvalsts kopējai par visām ar nodokli apliekamajām piegādēm iekasēto PVN ieņēmumu summai, kas dalīta ar vidējo svērto PVN likmi, tiek piemērota vienota piesaistīšanas likme 0,30 % apmērā. PVN bāze ir ierobežota un nepārsniedz 50 % no katras dalībvalsts NKI.

3.4. PAŠU RESURSI, KAS PAMATOJAS UZ NERECIKLĒTA IZLIETOTĀ PLASTMASAS IEPAKOJUMA DAUDZUMU

Katrā dalībvalstī radītā nereciklētā izlietotā plastmasas iepakojuma svaram tiek piemērota vienota piesaistīšanas likme 0,80 EUR par kilogramu. Izlietoto plastmasas iepakojumu, kas konkrētajā gadā netiek reciklēts, aprēķina kā starpību starp attiecīgajā gadā dalībvalstī radīto izlietoto plastmasas iepakojumu un reciklēto izlietoto plastmasas iepakojumu. Bulgārijai, Čehijai, Igaunijai, Grieķijai, Spānijai, Horvātijai, Itālijai, Kiprai, Latvijai, Lietuvai, Ungārijai, Maltai, Polijai, Portugālei, Rumānijai, Slovēnijai un Slovākijai ir tiesības uz īpašiem ikgadējiem fiksētas summas samazinājumiem to attiecīgajām pašu resursu, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, iemaksām. Šis salīdzinoši jaunais pašu resurss tika ieviests 2021. gadā, stājoties spēkā jaunajam Lēmumam par pašu resursiem (Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 ([36])).

AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTU DARĪJUMU IEŅĒMUMI PĀRVIETOJUMI

3.5. NAUDAS SODI

Ieņēmumi 5 370 miljardu EUR apmērā (2024. gadā – 4 039 miljardi EUR) galvenokārt attiecas uz naudas sodiem, ko Komisija ir uzlikusi uzņēmumiem par ES konkurences noteikumu pārkāpumiem (3 971 miljards EUR), un uz citiem naudas sodiem, kas uzlikti uzņēmumiem (837 miljoni EUR).

3.6. IZDEVUMU ATGŪŠANA

miljonos EUR

	2025	2024
Dalībvalstīm deleģētie izdevumi	*1 291*	*755*
Dotācijas	*34*	*157*
Iemaksas / Iemaksu nolīgumi	*50*	*44*
Citi	*1*	–
Kopā	**1 376**	**957**

Šī pozīcija galvenokārt atspoguļo Komisijas izdotos atgūšanas rīkojumus, kuros paredzētā summa ir iekasēta vai kompensēta (t. i., atskaitīta) no turpmākiem Komisijas grāmatvedības sistēmā iegrāmatotiem maksājumiem. Atgūšanas rīkojumi ir izdoti, lai atgūtu izdevumus, kas iepriekš izmaksāti no ES budžeta. Līdzekļu atgūšanas pamatā ir pārbaudes, revīzijas vai attiecināmības analīze, un tāpēc ar šīm operācijām aizsargā ES budžetu no izdevumiem, kas radīti, pārkāpjot tiesību aktus.

([36]) Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, Euratom (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

Ir iekļauti arī atgūšanas rīkojumi, kurus dalībvalstis izdevušas ELGF izdevumu saņēmējiem, kā arī uzkrāto ienākumu aplēšu pārmaiņas no iepriekšējā gada beigām līdz kārtējā gada beigām.

Iepriekšējā tabulā norādītās summas rāda ieņēmumus, kas gūti pēc atgūšanas rīkojumu izdošanas. Tāpēc šie skaitļi nevar uzrādīt un neuzrāda visus pasākumus, kas tiek veikti, lai aizsargātu ES budžetu, jo īpaši saistībā ar kohēzijas politiku, kur pastāv īpaši mehānismi, ar kuriem nodrošina neattiecināmu izdevumu korekcijas un no kuriem lielākā daļa neietver atgūšanas rīkojumu izdošanu. ES budžeta aizsardzību nodrošina arī izdevumu atsaukumi un priekšfinansējuma atgūšana. Lielāko daļu kopsummas veido atgūtās summas par dalībvalstīm deleģētajiem izdevumiem.

Lauksaimniecība: ELGF un lauku attīstība

Saistībā ar ELGF un ELFLA summas, kas šajā pozīcijā iegrāmatotas kā gada ieņēmumi, ir gada finanšu korekcijas un atmaksājumi, ko dalībvalstis ir deklarējušas un kas ir atgūti attiecīgā gada laikā, kā arī to nesamaksāto summu neto palielinājums, ko dalībvalstis deklarējušas kā atgūstamas gada beigās un kas attiecas uz krāpšanu un pārkāpumiem.

Kohēzijas politika

Galvenās summas, kas saistītas ar kohēzijas politiku, ir summas, ko Komisija plāno atgūt no dalībvalstīm. Atgūšana tiks veikta pēc dalībvalstu iesniegto gada pārskatu pārbaudes un pieņemšanas 2026. gada sākumā. Atgūstamās summas būtībā ir starpība starp summām, kas sākotnēji deklarētas kā attiecināmas pārskata gadā, un summām, kas apstiprinātas kā attiecināmas dalībvalstu gada pārskatos. Maza summa nozīmē, ka dalībvalstu līmenī ieviestās kontroles ir ļāvušas atklāt neattiecināmas summas jau agrīnā procesa posmā.

3.7. AK IZSTĀŠANĀS LĪGUMS

Šie ieņēmumi attiecas uz neto summām, kas AK ir jāmaksā saskaņā ar Izstāšanās līgumu, kurš parakstīts pēc tās izstāšanās no Savienības 2020. gadā (sk. **2.6.1.2.** skaidrojumu), un kas katru gadu tiek koriģētas atbilstoši līguma prasībām. 2025. gadā nebija nekādu ieņēmumu, kas izrietētu no AK izstāšanās līguma; tā vietā tika atzīti izdevumi 465 miljonu EUR apmērā.

3.8. CITI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU NESAISTĪTU DARĪJUMU IEŅĒMUMI

miljonos EUR

	2025	2024
Dalībvalstu iemaksas:		
Inovāciju fonds	*2 614*	*2 297*
REPowerEU	*6 360*	*5 869*
Sociālais klimata fonds	*3 668*	*–*
arējā palīdzība	*1 001*	*671*
InvestEU	*58*	*207*
Darbinieku nodokļi un iemaksas	*1 882*	*1 754*
Citu subjektu iemaksas EK	*3 293*	*524*
EBTA, trešo valstu un pievienošanās sarunvalstu iemaksas	*4 874*	*4 527*
Aktīvu pārvešana	*–*	*307*
Budžeta korekcijas	*(5 811)*	*(6 169)*
Uzkrājumu koriģēšana	*459*	*426*
Citi	*175*	*261*
Kopā	**18 572**	**10 673**

Dalībvalstu iemaksas Inovāciju fondā ir ieņēmumi, kuri galvenokārt saistīti ar emisijas kvotu pārdošanu un kuri izmantojami, lai atbalstītu mazoglekļa tehnoloģiju inovāciju. Palielinājums salīdzinājumā ar 2024. gadu galvenokārt ir saistīts ar oglekļa cenas pieaugumu. ETS kvotu izsolēs gūtos ieņēmumus izmantoja arī papildu atbalsta sniegšanai dalībvalstīm, izmantojot *REPowerEU* nodaļas (6,4 miljardi EUR), un Sociālā klimata fonda finansēšanai (3,7 miljardi EUR), lai sniegtu finansiālu atbalstu dalībvalstīm, kas īsteno pasākumus un investīcijas, ko tās ir iekļāvušas savos sociālajos klimata plānos 2026.–2032. gadam. Dalībvalstu iemaksas ārējam atbalstam galvenokārt ietver procentu likmes iemaksas MFP+ aizdevumiem Ukrainai (0,6 miljardi EUR).

Ieņēmumi no darbinieku nodokļiem un iemaksām ir saistīti galvenokārt ar atskaitījumiem no darbinieku algām. Pensiju iemaksas un ienākuma nodoklis veido lielākās summas šajā kategorijā.

EBTA valstu iemaksas ir 1,5 miljards EUR, un trešo valstu un pievienošanās sarunvalstu iemaksas galvenokārt ietver finanšu iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" (2,8 miljardi EUR).

Budžeta korekcija galvenokārt ir saistīta ar iepriekšējo finanšu gadu PVN un NKI pašu resursu korekcijām. Ar šo operāciju Komisija dalībvalstīm pārdala kopējos PVN un NKI atlikumus (gan pozitīvus, gan negatīvus) atbilstoši to NKI koeficientam. Nelielais palielinājums ir saistīts ar lielāku budžeta pārpalikumu iepriekšējā gadā, ko daļēji samazināja lielākas pārdalāmās summas no ieņēmumiem no NKI, PVN un pašu resursiem, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu.

IEŅĒMUMI NO DARĪJUMIEM, KAS IR SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

3.9. FINANŠU IEŅĒMUMI

miljonos EUR

	2025	2024
Procenti par šādām kategorijām:		
Aizdevumi	*5 720*	*4 129*
nauda un naudas ekvivalenti	*1 823*	*1 726*
kavēti maksājumi	*237*	*224*
Aizņēmumi	*217*	*228*
Citi	*39*	*38*
Ieņēmumi no FGC	*1 245*	*971*
Guvumi no finanšu aktīviem vai saistībām FVSD:		
neatvasinātie instrumenti	*1 357*	*1 490*
Atvasinātie instrumenti	*772*	*165*
Guvumi no aizdevumu atzīšanas pārtraukšanas	*24*	*–*
Dividendes	*9*	*31*
Citi	*202*	*4*
Kopā	**11 646**	**9 005**

Procentu ieņēmumi par kavētiem maksājumiem galvenokārt ir saistīti ar naudas sodiem un pašu resursu iemaksām, kas nav samaksāti laikus.

Procentu ieņēmumi par aizdevumiem palielinājās galvenokārt sakarā jaunu aizdevumu izsniegšanu saskaņā ar ANM/*REPowerEU*, MFP un Ukrainas mehānismu. ANM/*REPower* procenti 2025. gadā bija 3,1 miljards EUR salīdzinājumā ar 2,0 miljardiem EUR iepriekšējā gadā. 2025. gadā tika veiktas jaunas izmaksas, un par 2024. gada otrās puses izmaksām 2025. gadā tika nopelnīti pilna gada procenti. Procentu ieņēmumi no MFP aizdevumiem sasniedza 1,1 miljardu EUR salīdzinājumā ar 0,8 miljardiem EUR 2024. gadā. Palielinājums ir saistīts galvenokārt ar līdzekļu izmaksāšanu no MFP UASM 2024. gadā. Ukrainas mehānisma procentu ieņēmumi bija 0,5 miljardi EUR salīdzinājumā ar 0,2 miljardiem EUR 2024. gadā, kad aizdevuma līdzekļus sāka izmaksāt tikai otrajā pusgadā.

Procentu ieņēmumi no naudas un naudas ekvivalentiem ir galvenokārt procenti 1,6 miljardu EUR apmērā par līdzekļiem, ar ko nodrošina vienotās finansēšanas pieejas likviditāti (izvietojot līdzekļus bankas kontā ECB un izmantojot īstermiņa noguldījumiem un reversā repo darījumiem) (sk. **2.8.2.** skaidrojumu).

Procentu ieņēmumi no aizņēmumiem galvenokārt attiecas uz *SURE* un ir saistīti ar negatīvajām faktiskajām procentu likmēm atsevišķiem iepriekš izsniegtiem aizņēmumiem.

Ieņēmumi no finanšu garantiju līgumiem galvenokārt attiecas uz finanšu garantiju saistību amortizāciju. To var interpretēt kā ES atbrīvošanu no garantiju saistībām par periodu, kurā ES bija gatava kompensēt garantiju turētājiem viņu kredītzaudējumus. Tādējādi ieņēmumu no finanšu garantijām atzīšana atspoguļo laika ritējumu un garantēto apjomu. Amortizācija attiecas uz abiem garantiju veidiem – gan uz garantijām, par kurām tiek saņemta atlīdzība, gan uz garantijām, par kurām ES neiekasē nekādu atlīdzību vai iekasē nominālu atlīdzību (sk. **2.11.2.** skaidrojumu). Nozīmīgākā no garantijām, par kurām tiek saņemta atlīdzība, ir ESIF galvojums, kas sniegts EIB par infrastruktūras un inovācijas investīciju platformas (*IIW*) parāda portfeli, kurš apvienots ar *InvestEU* parāda portfeļiem (sk. **4.1.1.** skaidrojumu). 2025. gadā no ESIF galvojuma gūtie ieņēmumi, kas saistīti ar minētajiem apvienotajiem parāda portfeļiem, bija 202 miljoni EUR.

Ar finanšu garantiju līgumiem saistītie ieņēmumi sasniedza 1 245 miljardus EUR, bet pretēju efektu deva zaudējumi no finanšu garantiju saistību vērtības samazināšanās – kopā 1 199 miljardi EUR, ko veidoja garantiju pieprasījumi, no kuriem atskaitītas atgūtās summas (683 miljoni EUR) un nerealizētie zaudējumi no vērtības samazināšanās (516 miljoni EUR) (sk. **3.15.** un **6.6.** skaidrojumu). Turklāt ES ir subsidējusi finanšu garantiju programmas (1 942 miljardi EUR), neiekasējot garantijas prēmijas vai iekasējot garantijas prēmijas, kas ir mazākas par tirgus likmi (sk. **3.15.** skaidrojumu). Kopumā finanšu garantiju programmu neto rezultāts ir 1 896 miljonu EUR deficīts.

Guvums no neatvasinātiem finanšu aktīviem *FVSD* galvenokārt attiecas uz KUF (0,8 miljardi EUR) un Inovāciju fondu (0,3 miljardi EUR). Procentu likmju samazinājumi ir pozitīvi ietekmējuši vērtspapīru patieso vērtību.

Guvumi no aizdevumu atzīšanas pārtraukšanas ir saistīti ar to, ka Portugāle pirms termiņa atmaksāja EFSM aizdevumu 1,8 miljardu EUR apmērā par pamatā esošo obligāciju tirgus vērtību (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu).

3.10. CITI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU SAISTĪTU DARĪJUMU IEŅĒMUMI

miljonos EUR

	2025	2024
Ieņēmumi no maksas par pakalpojumu sniegšanu (aģentūras)	*927*	*855*
Guvumi no ārvalstu valūtas maiņas	*490*	*325*
Preču pārdošana	*64*	*58*
Daļa no EIF neto rezultāta	*69*	*83*
Ar pamatlīdzekļiem saistīti ieņēmumi	*230*	*907*
Citi	*720*	*364*
Kopā	**2 500**	**2 592**

Ieņēmumi no maksas par pakalpojumu sniegšanu galvenokārt ietver tirdzniecības atļauju izsniegšanas maksas, ko iekasē Eiropas Zāļu aģentūra, un maksas par preču zīmēm, ko iekasē Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs.

IZDEVUMI

3.11. KAS DELEĢĒTI DALĪBVALSTĪM

miljonos EUR

	2025	2024
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds	*40 914*	*40 267*
Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai un citi lauku attīstības instrumenti	*17 017*	*14 779*
Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds	*31 032*	*28 833*

miljonos EUR

	2025	2024
Eiropas Sociālais fonds	*17 308*	*18 037*
Citi	*4 514*	*3 854*
Kopā	**110 784**	**105 770**

Izdevumi palielinājums galvenokārt attiecas uz kohēzijas politiku (ERAF, KF), jo šajā jomā gandrīz visi izdevumi (28,1 miljards EUR) ir saistīti ar 2021.–2027. gada plānošanas periodu, kura darbību īstenošana turpinās. Palielinājās arī par KLP stratēģiskajiem plāniem deklarētie izdevumi, un plānu īstenošana turpinās.

Citi izdevumi galvenokārt ir saistīti ar Taisnīgas pārkārtošanās fondu (1,4 miljardi EUR), Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (0,8 miljardi EUR), patvērumu un migrāciju (0,6 miljardi EUR), kā arī ar Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (0,8 miljardi EUR).

3.12. PĀRVEDUMI, T. SK. DOTĀCIJAS UN ATBALSTS NO BUDŽETA

miljonos EUR

	2025	2024
Atveseļošanas un noturības mehānisms	*46 815*	*65 787*
Citi	*32 025*	*32 992*
Kopā	**78 841**	**98 779**

Neraugoties uz ANM izdevumu ievērojamo samazinājumu, sekmīgi turpinās atskaites punktu un mērķrādītāju īstenošana.

Pārējie ar pārvedumiem saistītie izdevumi attiecas uz pētniecības politikas īstenošanu (10 miljardi EUR) un ārējām darbībām, kas ietver Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu un līdzīgus agrākos instrumentus (3,1 miljards EUR), kā arī humānās palīdzības operācijas (1,1 miljards EUR). Vēl 4,6 miljardi EUR attiecas uz Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, kas ir vienots infrastruktūras attīstības fonds viedo tīklu izveidei transporta, enerģētikas un telesakaru jomā.

3.13. IEMAKSU NOLĪGUMI

miljonos EUR

	2025	2024
Iemaksas	*13 200*	*16 820*
Kopā	**13 200**	**16 820**

Ar iemaksu nolīgumiem saistītie izdevumi galvenokārt attiecas uz Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu un līdzīgiem agrākiem instrumentiem (4,5 miljardi EUR), kosmosa programmām (3,2 miljardi EUR), *Erasmus+* (2,9 miljardi EUR) un pētniecības politiku (1,9 miljardi EUR).

3.14. PERSONĀLA UN PENSIJU IZMAKSAS

miljonos EUR

	2025	2024
Personāla izmaksas	*9 679*	*9 070*
Pensiju izmaksas	*6 275*	*5 896*
Kopā	**15 954**	**14 966**

Pensiju izmaksas atspoguļo to pārmaiņu elementus, kas radušās pēc darbinieku pabalstu saistību aktuāra vērtējuma un nav atzītas neto aktīvos. Tāpēc tās neparāda faktiskos pensiju maksājumus gadā, kas ir daudz mazāki – 2,8 miljardi EUR.

3.15. **FINANŠU IZMAKSAS**

miljonos EUR

	2025	2024
Procentu izdevumi:		
aizņēmumi	*14 037*	*9 780*
Aizdevumi	*148*	*159*
finanšu noma	*26*	*31*
Citi	*42*	*32*
FGC – *subsidētā atlīdzība*	*1 942*	*1 156*
Neto zaudējumi no vērtības samazināšanās:		
Finanšu garantiju līgumi	*1 199*	*474*
aizdevumi, aizdevumu saistības un debitoru parādi	*8 066*	*14 134*
Zaudējumi no finanšu aktīviem vai saistībām FVSD:		
neatvasinātie instrumenti	*170*	*153*
Atvasinātie instrumenti	*153*	*252*
Zaudējumi no izmaiņām	*1 131*	*763*
Zaudējumi no aizdevumu atzīšanas pārtraukšanas	*94*	–
Garantētās finansējuma izmaksas	*119*	*151*
Citi	*28*	*140*
Kopā	**27 156**	**27 226**

Aizņēmumu izdevumu pieaugums par 4,3 miljardiem EUR izriet no vienotās finansēšanas darbībām, jo par tām maksājamie procenti sasniedza 12,7 miljardus EUR pretstatā 8,4 miljardiem EUR iepriekšējā gadā. Tā iemesli ir tādi, ka 2025. gadā tika ņemti jauni aizņēmumi un 2024. gada otrajā pusē izsniegtajiem aizņēmumiem 2025. gadā tika piemēroti pilna gada procenti.

Aizdevumu procentu izdevumi ir radušies saistībā ar dažiem *SURE* darījumiem, kuros līdzekļi, kurus aizņēmās laikā, kad procentu likmes bija negatīvas, tika kompensējošu darbību ietvaros aizdoti dalībvalstīm ar tādiem pašiem noteikumiem un nosacījumiem.

Sīkāku informāciju par izdevumiem, kas saistīti ar finanšu garantiju līgumiem (*FGC*), sk. **3.9.** skaidrojumā.

Neto zaudējumi no aizdevumu, aizdevumu saistību un debitoru parādu vērtības samazināšanās galvenokārt ir saistīti ar *ECL* no 2025. gadā izmaksātajiem Ukrainas mehānisma un MFP UASM aizdevumiem. Sk. **2.4.1.1.** un **6.6.** skaidrojumu.

Zaudējumi no izmaiņām [līguma nosacījumos] attiecas uz Ukrainai piešķirto procentu likmes subsīdiju par MFP+, ārkārtas MFP un Ukrainas mehānisma aizdevumiem (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu).

Zaudējumi no aizdevumu atzīšanas pārtraukšanas ir saistīti ar to, ka Portugāle pirms termiņa atmaksāja EFSM aizdevumu 0,7 miljardu EUR apmērā par pamatā esošo obligāciju tirgus vērtību (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu).

Garantētās finansējuma izmaksas ir izmaksas, kas radās finanšu partneriem, finansējot ES garantētos kapitāla ieguldījumus. ES, pamatojoties uz garantijas nolīgumiem, garantē šīs izmaksas kopā ar saistītajiem kapitālieguldījumiem.

3.16. **IEPIRKUMU, ADMINISTRATĪVIE UN CITI IZDEVUMI**

miljonos EUR

	2025	2024
Administratīvie, IT un citi izdevumi	*6 687*	*3 956*
Ar pamatlīdzekļiem saistītie izdevumi un zemes un ēku apsaimniekošanas izdevumi	*2 164*	*2 662*
Zaudējumi no ārvalstu valūtas maiņas	*621*	*282*
Operatīvās nomas izdevumi	*589*	*560*
Uzkrājumu koriģēšana	*458*	*415*
Naudas sodu samazināšana ar Tiesas lēmumu	*214*	*1 123*
Kopā	**10 733**	**8 997**

Administratīvie, IT un citi izdevumi galvenokārt ietver izdevumus par konsultāciju pakalpojumiem (1,5 miljardi EUR), ar IT saistītus izdevumus (1,3 miljardi EUR) un dažādas darbības izmaksas (2,3 miljardi EUR), piemēram, par kancelejas preču iegādi, pasākumu un konferenču rīkošanu un sakaru pakalpojumiem.

Rindā "Naudas sodu samazināšana ar Tiesas nolēmumu" par 2025. gadu norādītā summa ir mazāka salīdzinājumā ar 2024. gadu, jo 2025. gadā tika atcelti relatīvi mazāki naudas sodi nekā 2024. gadā (kurā norakstīja naudas sodu 432 miljonu EUR apmērā, jo Komisija atsauca procedūrā par *Illumina/Grail* apvienošanos pieņemto lēmumu par naudas soda noteikšanu, un saskaņā ar 2024. gada oktobrī pieņemto Tiesas nolēmumu daļēji norakstīja naudas sodu 684 miljonu EUR apmērā, kurš tika uzlikts *Intel* 2009. gadā).

To pētniecības un izstrādes izdevumu kopējā summa, kuri atzīti kā izdevumi 2025. gadā, ir šāda.

miljonos EUR

	2025	2024
Pētniecības izmaksas	*468*	*479*
Nekapitalizētās izstrādes izmaksas	*127*	*119*
Kopā	**594**	**598**

3.17. **PĀRSKATU SNIEGŠANA PA SEGMENTIEM SADALĪJUMĀ PA GALVENAJĀM IZDEVUMU JOMĀM**

miljonos EUR

	Lauksaimniecības fondi	Kohēzijas fonds un citi struktūrfondi	ANM un finansēšanas darbības	Pētniecība un inovācija	Ārējā darbība	Zaļā pārkārtošanās un sabiedrības veselība	Citas rīcībpolitikas [1]	Kopā Eiropas Komisija	Citas ES iestādes un aģentūras	Kopā ES
NKI resursi	–	–	–	–	–	–	*106 342*	*106 342*	–	*106 342*
Tradicionālie pašu resursi	–	–	–	–	–	–	*23 436*	*23 436*	–	*23 436*
PVN	–	–	–	–	–	–	*25 728*	*25 728*	–	*25 728*
Pašu resursi, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu	–	–	–	–	–	–	*7 524*	*7 524*	–	*7 524*
Naudas sodi	–	–	–	*358*	–	*101*	*4 912*	*5 370*	–	*5 370*
Izdevumu atgūšana	*948*	*348*	–	*21*	*12*	*0*	*37*	*1 365*	*10*	*1 376*
AK izstāšanās līgums	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Citi	*319*	*3 792*	*6 360*	*3 884*	*593*	*2 952*	*(4 590)*	*13 310*	*5 262*	*18 572*
Ar komerciālu apmaiņu nesaistīti ieņēmumi	**1 268**	**4 139**	**6 360**	**4 262**	**605**	**3 053**	**163 389**	**183 077**	**5 272**	**188 348**
Finanšu ieņēmumi	*0*	*1*	*16 506*	*1 844*	*(258)*	*340*	*(6 856)*	*11 579*	*68*	*11 646*
Citi	*(5)*	*(4)*	*142*	*344*	*183*	*(40)*	*823*	*1 443*	*1 057*	*2 500*
Ieņēmumi no komerciālas apmaiņas	**(5)**	**(3)**	**16 649**	**2 188**	**(74)**	**300**	**(6 033)**	**13 021**	**1 125**	**14 146**
Ieņēmumi kopā	**1 263**	**4 136**	**23 009**	**6 450**	**531**	**3 353**	**157 355**	**196 098**	**6 397**	**202 495**
Dalībvalstīm deleģētie izdevumi										
ELGF	*(40 914)*	–	–	–	–	–	–	*(40 914)*	–	*(40 914)*
ELFLA un citi	*(17 017)*	–	–	–	–	–	–	*(17 017)*	–	*(17 017)*
ERAF un KF	–	*(31 032)*	–	–	–	–	–	*(31 032)*	–	*(31 032)*
ESF	–	*(17 308)*	–	–	–	–	–	*(17 308)*	–	*(17 308)*
Citi	–	*(3 081)*	–	–	–	–	*(1 432)*	*(4 514)*	–	*(4 514)*

miljonos EUR

	Lauksaimniecības fondi	Kohēzijas fonds un citi struktūrfondi	ANM un finansēšanas darbības	Pētniecība un inovācija	Ārējā darbība	Zaļā pārkārtošanās un sabiedrības veselība	Citas rīcībpolitikas [1]	Kopā Eiropas Komisija	Citas ES iestādes un aģentūras	Kopā ES
Pārvedumi, t. sk. dotācijas un atbalsts no budžeta							–	–	–	
ANM	–	–	*(46 815)*	–	–	–	–	*(46 815)*	–	*(46 815)*
Citi	*(38)*	*(203)*	*(1 489)*	*(18 938)*	*(5 901)*	*(104)*	*(1 615)*	*(28 289)*	*(3 737)*	*(32 025)*
Iemaksu nolīgumi, t. sk. ar ES struktūrām	*(124)*	*(546)*	*197*	*(5 159)*	*(7 190)*	*(526)*	*(5 988)*	*(19 337)*	*6 137*	*(13 200)*
Personāla un pensiju izmaksas	*3*	*1*	–	*(3)*	*(0)*	*1*	*(10 695)*	*(10 694)*	*(5 260)*	*(15 954)*
Finanšu izmaksas	*(7)*	*0*	*(22 718)*	*(1 658)*	*(1 943)*	*(1)*	*(773)*	*(27 100)*	*(56)*	*(27 156)*
AK izstāšanās līgums	–	–	–	–	–	–	*(465)*	*(465)*	–	*(465)*
Iepirkuma, admin. un citi izdevumi	*(54)*	*(141)*	*(62)*	*(2 260)*	*(1 027)*	*(316)*	*(3 563)*	*(7 423)*	*(3 310)*	*(10 733)*
Izdevumi kopā	**(58 152)**	**(52 311)**	**(70 888)**	**(28 018)**	**(16 062)**	**(946)**	**(24 531)**	**(250 907)**	**(6 226)**	**(257 134)**
Gada saimnieciskās darbības rezultāts	**(56 889)**	**(48 174)**	**(47 879)**	**(21 568)**	**(15 531)**	**2 407**	**132 825**	**(54 810)**	**171**	**(54 639)**

([1]) Kategorijā "Citas rīcībpolitikas jomas" uzrādītie ieņēmumi galvenokārt ietver ieņēmumus no ES pašu resursiem, uz kuriem attiecas universāluma princips un kurus bez izšķirības izmanto visu Savienības gada budžetā iekļauto izdevumu finansēšanai.

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

3.18. SALĪDZINOŠO RĀDĪTĀJU PĀRKLASIFICĒŠANA FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATĀ

Sākot ar 2025. gada pārskatiem, galvenos izdevumu atspoguļošanai finanšu darbības rezultātu pārskatā izmanto jaunu struktūru, kurā lielāka nozīme ir instrumenta veidam, nevis budžeta izpildes veidam (dalītā pārvaldība, tiešā pārvaldība, netiešā pārvaldība). Ievērojot ES grāmatvedības noteikumu prasības, salīdzināmie skaitļi par 2024. gadu tika attiecīgi pārklasificēti. Pārklasificēšanas ietekme ir parādīta šajā tabulā.

miljonos EUR

	Īsteno:									
	dalītā pārvaldībā	tiešā pārvaldībā	netiešā pārvaldībā							
	Dalīb-valstis	Komisija, izpildaģentūras un trasta fondi	pārējās ES aģentūras un struktūras	trešās valstis un starptautiskās organizācijas	citi subjekti	Personāla un pensiju izmaksas	Finansēšanas izmaksas	AK Izstāšanās līgums	Citi izdevumi	**Kopā 2024. gada izdevumi (pārklasificēti)**
Dalībvalstīm deleģētie	*(105 770)*									*(105 770)*
Pārvedumi, t. sk. dotācijas un atbalsts no budžeta										
ANM		*(65 787)*								*(65 787)*
Citi		*(32 992)*								*(32 992)*
Iemaksu nolīgumi, t. sk. ar ES struktūrām		*(194)*	*(4 388)*	*(6 639)*	*(5 599)*					*(16 820)*
Personāla un pensiju izmaksas						*(14 966)*				*(14 966)*
Finanšu izmaksas							*(27 226)*			*(27 226)*
AK izstāšanās līgums								*(315)*		*(315)*
Iepirkuma, administratīvie un citi izdevumi		*2*							*(8 999)*	*(8 997)*
Izdevumi kopā	**(105 770)**	**(98 971)**	**(4 388)**	**(6 639)**	**(5 599)**	**(14 966)**	**(27 226)**	**(315)**	**(8 999)**	**(272 873)**

4. **IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN AKTĪVI**

Iespējamās saistības ir ES iespējamas nākotnes maksājumu saistības, kas var rasties pagātnes notikumu dēļ vai juridiski saistošu apņemšanos rezultātā, bet kas būs atkarīgas no nākotnes notikumiem, kurus ES pilnībā nekontrolē. Tās galvenokārt attiecas uz sniegtajām garantijām un juridiskiem riskiem. **Visas iespējamās saistības, izņemot tās, kas saistītas ar naudas sodiem, garantijām un finanšu instrumentiem līdz līmenim, kādā tos sedz no fondiem (sk. 2.4.2.1. skaidrojumu), nākamajos gados nepieciešamības gadījumā finansēs no ES budžeta (un tādējādi arī no ES dalībvalstu līdzekļiem).**

4.1. **ES budžeta sniegtās garantijas**

4.1.1. *Garantijas, kas sniegtas saskaņā ar ES budžeta garantiju programmām (nominālvērtība)*

miljonos EUR

	31.12.2025.			
	Sniegtās garantijas			Aktīvu uzkrājumi ([1])
	Maksimālais apjoms	Parakstīts	Izmaksāts	
EIB ELM *garantijas*	*20 880*	*20 880*	*16 826*	*3 529*
ESIF galvojums	*25 119*	*21 449*	*19 982*	*9 234*
EFIA garantija	*583*	*573*	*451*	*809*
InvestEU *garantija*	*28 469*	*15 519*	*6 010*	*8 912*
NDICI *Ārējās darbības garantija*	*33 965*	*16 461*	*2 949*	*3 583*
Ukrainas garantija	*3 540*	*2 699*	*1 181*	*614*
Kopā	**112 556**	**77 580**	**47 399**	**26 681**

([1]) *EIB* ELM *garantijām izveidotie uzkrājumi 3,5 miljardu EUR apmērā attiecas arī uz aizdevumiem un saistītajiem aizņēmumiem, kas izsniegti un saņemti saskaņā ar iepriekšējām MFP un* Euratom *programmām (sk. 2.4.1.1. skaidrojumu).*

miljonos EUR

	31.12.2024.			
	Sniegtās garantijas			Aktīvu uzkrājumi ([1])
	Maksimālais apjoms	Parakstīts	Izmaksāts	
EIB ELM *garantijas*	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
ESIF galvojums	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
EFIA garantija	*759*	*667*	*521*	*785*
InvestEU *garantija*	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
NDICI *Ārējās darbības garantija*	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Ukrainas garantija	*790*	*172*	*132*	*202*
Kopā	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

([1]) *EIB* ELM *garantijām izveidotie uzkrājumi 3,4 miljardu EUR apmērā attiecas arī uz aizdevumiem un saistītajiem aizņēmumiem, kas izsniegti un saņemti saskaņā ar iepriekšējām MFP un* Euratom *programmām (sk. 2.4.1.1. skaidrojumu).*

Iepriekšējās tabulās ir parādīts, cik lielā mērā iespējamie nākotnes maksājumi, kas saistīti ar EIB grupai vai citām finanšu iestādēm sniegtajām garantijām, ietekmē ES budžetu. Izmaksātās summas ir summas, kas jau piešķirtas galasaņēmējiem, savukārt parakstītās summas ietver šīs izmaksātās summas plus līgumus, kuri jau ir parakstīti ar saņēmējiem vai finanšu starpniekiem, bet kuros paredzētās summas gada beigās vēl nebija izmaksātas (30,2 miljardi EUR). Maksimālais apjoms ir kopējā garantiju summa, ko ES budžets un tātad ES dalībvalstis ir apņēmušās segt, jo, lai uzrādītu maksimālo ietekmi uz ES 2025. gada 31. decembrī, šajā summā ir jāiekļauj arī operācijas, kas ir apstiprinātas parakstīšanai, bet vēl nav parakstītas (35,0 miljardi EUR).

Budžeta garantiju programmas tiek nodrošinātas ar uzkrājumiem, ko pakāpeniski veido no budžeta un glabā kopējā uzkrājumu fondā (KUF) kā likviditātes rezervi, lai segtu turpmākos garantiju pieprasījumus (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu). Sk. **6.2.** skaidrojumu par pasākumiem, kas veikti nolūkā nodrošināt, ka uzkrājumi ir pietiekami garantiju pieprasījumu segšanai vidējā termiņā. Jebkuri zaudējumi, kas radušies saistībā ar budžeta garantiju programmām, pārsniedzot rezervētos uzkrājumus, jebkurā gadījumā būtu jāsedz no turpmākajiem budžetiem. Attiecībā uz *InvestEU* dalībvalstu nodalījumu ES saņem arī pretgarantijas no dalībvalstīm un EEZ valstīm (sk. turpmāk).

EIB *ELM* garantijas

No ES budžeta garantē aizdevumus, kurus EIB parakstījusi un piešķīrusi no EIB pašu resursiem trešām valstīm. 2025. gada 31. decembrī neatmaksāto un ar ES garantiju segto aizdevumu kopējais apjoms sasniedza 16 826 miljardus EUR. No ES budžeta garantē:

— 16 680 miljardus EUR, izmantojot KUF nodalījumu "Garantiju fonds ārējai darbībai", un

— 146 miljonus EUR tieši – aizdevumiem, kas piešķirti dalībvalstīm pirms pievienošanās.

Garantijās, kas izsniegtas līdz 2025. gada 31. decembrim, ir iekļauti parakstītie, bet neizmaksātie aizdevumi 0,7 miljardu EUR apmērā, kuru izmaksa nākotnē ir atkarīga no ES apstiprinājuma (2024. gadā – 2,1 miljards EUR). Samazinājums salīdzinājumā ar 2024. gadu daļēji ir saistīts ar dažu operāciju pārvietošanu no *ELM* uz Ukrainas garantiju.

ES *ELM* garantija Eiropas Investīciju bankas piešķirtajiem aizdevumiem ir ierobežota līdz 65 % no nesamaksātā atlikuma – nolīgumiem, kas noslēgti pēc 2007. gada (2007.–2013. gada un 2014.–2021. gada pilnvaras). Attiecībā uz nolīgumiem, kas noslēgti pirms 2007. gada, ES garantijas apjoms ir ierobežots līdz procentuālajai daļai no atļauto kredītlīniju maksimālā apjoma, vairumā gadījumu līdz 65 %, bet arī līdz 70 %, 75 % vai 100 %. Ja maksimālais apjoms netiek sasniegts, ES garantija sedz visu summu.

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2018/412 ([37]) tika izveidotas privātā sektora aizdevumu pilnvaras projektiem, kuru mērķis ir nodrošināt bēgļu, migrantu, uzņemošo un tranzīta kopienu ilgtermiņa ekonomisko noturību saskaņā ar EIB noturības iniciatīvu (*ERI*). Savienības budžetam tiek atlīdzināts par risku, ko tas uzņemas saistībā ar garantiju piešķiršanu EIB finansēšanas operācijām, kuras veic saskaņā ar *ERI* privātā sektora aizdevumu pilnvarām, un tas izskaidro prēmiju, kas jāsaņem par *ELM* garantiju, kura citādi ir bezatlīdzības garantija (sk. **2.11.2.** skaidrojumu).

ELM 2014.–2020. gada termiņš, kas beidzās 2021. gadā, bija pēdējais pilnvaru termiņš Garantiju fonda ārējai darbībai ietvaros. Uz jaunajām EIB pilnvarām attiecas Ārējās darbības garantija, kas izveidota ar *NDICI* regulu.

ES garantiju maksājumi tiek veikti no KUF nodalījuma "Garantiju fonds ārējai darbībai". Atgūtās summas 2025. gadā pārsniedza garantijas pieprasījumus par 0,3 miljoniem EUR (2024. gadā ES samaksāja garantiju pieprasījumus 11 miljonu EUR apmērā – tā ir neto summa, no kuras atskaitītas atgūtās summas).

Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) galvojums

ESIF iniciatīvas nolūks ir palielināt EIB grupas spēju uzņemties risku, tādējādi ļaujot EIB veikt vairāk ieguldījumu ES. ESIF mērķis ir atbalstīt papildu ieguldījumus ES un mazu uzņēmumu piekļuvi finansējumam. ES budžets nodrošina galvojumu līdz 26 miljardiem EUR ("ESIF ES galvojums") saskaņā ar nolīgumu starp ES un EIB, turpmāk "ESIF nolīgums", lai aizsargātu EIB no zaudējumiem, kas tai varētu rasties saistībā ar tās finansēšanas un ieguldīšanas operācijām.

([37]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2018/412 (2018. gada 14. marts), ar kuru groza Lēmumu Nr. 466/2014/ES, ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir ES garantiju attiecībā uz zaudējumiem no finansēšanas darījumiem, ar kuriem atbalsta ieguldījumu projektus ārpus Savienības (OV L 76, 19.3.2018., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

ESIF operācijas tiek veiktas divās platformās – infrastruktūras un inovācijas investīciju platformā (*IIW*), ko īsteno EIB (ESIF ES galvojums 19 250 miljardu EUR apmērā), un MVU platformā (*SMEW*), ko īsteno EIF (ESIF ES galvojums 6 750 miljardu EUR apmērā), un abām platformām ir parāda portfelis un kapitāla portfelis. EIF darbojas saskaņā ar nolīgumu ar EIB, pamatojoties uz EIB galvojumu, kuru savukārt garantē ar ESIF ES galvojumu atbilstīgi ESIF nolīgumam. Lai uzlabotu ES garantijas efektivitāti un palielinātu tās spēju uzņemties risku, 2022. gadā stājās spēkā divu ESIF parāda portfeļu apvienošana ar *InvestEU*. Visi garantiju pieprasījumi, atgūtās summas un ieņēmumi tiek sadalīti starp ESIF un *InvestEU* garantiju, pamatojoties uz faktiskajiem garantētajiem piešķīrumiem.

ES un EIB ir atšķirīgas lomas saistībā ar ESIF. ESIF ir izveidots kā daļa no EIB, kas finansē operācijas (parāda vērtspapīros veiktie ieguldījumi un kapitālieguldījumi) un šajā nolūkā aizņemas nepieciešamos līdzekļus kapitāla tirgos. EIB grupa pieņem ieguldījumu lēmumus neatkarīgi un pārvalda operācijas saskaņā ar saviem noteikumiem un procedūrām. ES nodrošina garantiju šīm operācijām un sedz EIB radušos zaudējumus līdz šīs garantijas maksimālajam apjomam.

Tā kā ES grāmatvedības noteikumos (un SPSGS) noteiktie kontroles kritēriji un grāmatvedības prasības attiecībā uz konsolidāciju nav izpildīti, attiecīgie garantētie aktīvi netiek uzskaitīti ES konsolidētajos gada pārskatos.

ES galvojums, kas piešķirts EIB grupai ESIF ietvaros, tiek uzskaitīts kā finanšu garantiju saistības attiecībā uz *IIW* parāda portfeli un *SMEW* parāda portfeli (sk. **2.11.2.** skaidrojumu) un kā atvasinātais instruments (finanšu aktīvs vai saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā) attiecībā uz abiem kapitāla ieguldījumu portfeļiem (sk. **2.4.2.2.** skaidrojumu). Piešķirtajā ESIF galvojumā ir iekļauta tā programmu *COSME*, "Apvārsnis 2020", *CCS LGF* un *EaSI* operāciju daļa, ko sedz ESIF ES galvojums *SMEW* parāda portfelī.

No KUF ESIF nodalījuma 2025. gadā izmaksāja 296 miljonu EUR (neto) par garantiju pieprasījumiem, ieskaitot dažus tādus garantiju pieprasījumus, kas bija radušies iepriekšējos gados, bet uz laiku tika segti no ES ieņēmumiem, kurus tur ESIF norēķinu kontā EIB (2024. gadā – 151 miljons EUR).

Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai (EFIA)

Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai, kas izveidots ar EFIA regulu ([38]), ir iniciatīva, kuras mērķis ir atbalstīt ieguldījumus Āfrikā un Eiropas kaimiņvalstīs, tādējādi veicinot ilgtspējīgas attīstības sasniegšanu un pievēršoties konkrētiem migrācijas sociāli ekonomiskajiem pamatcēloņiem. Saskaņā ar EFIA regulu ES bija pilnvarota darīt pieejamas garantijas 1,5 miljardu EUR apmērā (ko vēl palielina ar ārējām iemaksām) īstenošanas partneriem saistībā ar to ieguldīšanas un finansēšanas operācijām, lai mazinātu to ieguldījumu riskus. EFIA garantiju nodrošina KUF (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu).

Par vienu no EFIA garantiju nolīgumiem (saskaņā ar kuru ES garantē valūtas riska ierobežošanas fonda kapitāla pietiekamību 145 miljonu EUR apmērā) garantijas pieprasījuma gadījumā ES ir tiesības saņemt atlīdzību – fonda daļas samaksātās summas vērtībā.

NDICI Ārējās darbības garantija

Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947 ([39]) uz DFS 2021.–2027. gadam darbības laiku tika izveidots Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē", tajā skaitā Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai plus ("EFIA+") un Ārējās darbības garantija. EFIA+ mērķis ir veicināt ilgtspējīgus ieguldījumus ES partnervalstīs.

Ārējās darbības garantija atbalsta EFIA+ operācijas, uz kurām attiecas budžeta garantijas, makrofinansiālo palīdzību un aizdevumus trešām valstīm. Nodrošinājumu sniedz KUF (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu).

([38]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1601 (2017. gada 26. septembris), ar ko izveido Eiropas Fondu ilgtspējīgai attīstībai (EFIA), EFIA garantiju un EFIA garantiju fondu (OV L 249, 27.9.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1601/oj).

([39]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

Budžeta garantiju nolīgumi, kas bija spēkā 2025. gada 31. decembrī, attiecas uz kopējo neatmaksāto maksimālo apjomu 34,0 miljardi EUR, no kuriem 26,6 miljardi EUR attiecas uz garantijām, kas piešķirtas EIB ārēju aizdevumu izsniegšanai valstu valdībām un zemāka līmeņa partneriem saskaņā ar *NDICI* investīciju logu Nr. 1 un Nr. 2 (kuri aizstāja *ELM*).

Par vienu no *NDICI* garantiju nolīgumiem (saskaņā ar kuru ES garantē valūtas riska ierobežošanas fonda kapitāla pietiekamību 150 miljonu EUR apmērā) garantijas pieprasījuma gadījumā ES ir tiesības saņemt atlīdzību – fonda daļas samaksātās summas vērtībā.

***InvestEU* garantija**

Pārskatīto *InvestEU* regulu, kas bija iekļauta otrajā *Omnibus* paketē, ES pieņēma 2025. gadā. Ar pārskatīto regulu ES budžeta garantiju palielināja par 2,9 miljardiem EUR, līdz ar to palielinot kopējo summu no 26,2 miljardiem EUR līdz 29,1 miljardam EUR.

Šī ES garantija atbalsta privātos un publiskos ieguldījumus četrās politikas jomās: ilgtspējīgas infrastruktūras, pētniecības, inovācijas un digitalizācijas, mazo un vidējo uzņēmumu un sociālo ieguldījumu un prasmju jomā. ES garantijas saņem vairāki finanšu partneri, piemēram, valsts attīstību veicinošas bankas. Tie atbalsta ieguldījumus, nodrošinot aizdevumus, garantijas vai pašu kapitālu. Šie īstenošanas partneri var, piemēram, izsniegt aizdevumus MVU, piedalīties kapitāla vērtspapīru fondos vai sniegt komercbankām garantijas par aizdevumiem, ko tās izmaksā. Komisija var fondam *InvestEU* piešķirt ES budžeta līdzekļus arī no citām ES programmām, piemēram, no *HERA Invest* (veselība), Eiropas kosmosa programmas vai *Catalyst* (inovācija).

Lai izveidotu kapitāla rezervi zaudējumiem no garantētiem ieguldījumiem, Komisija pakāpeniski no ES budžeta rezervē ("uzkrāj") naudu KUF. *InvestEU* regulā paredzētā uzkrājumu likme ir 40 % no ES garantijas.

ES garantijas apjomu – 29,1 miljardu EUR, kā minēts iepriekš, var palielināt ar dalībvalstu un EEZ valstu nodrošinājumu. Tās var iemaksāt līdzekļus no saviem kohēzijas politikas vai ANM līdzekļiem vai valstu budžetiem. Dalībvalstīm uzkrājumu apjomu nosaka katrā gadījumā atsevišķi, savukārt EEZ valstu atbalstītajai papildu ES garantijai tiek veidots 40 % uzkrājums no naudas iemaksām. Naudas līdzekļi, ko nodrošinājušas dalībvalstis un EEZ valstis, tiek glabāti KUF. Summu, ko nesedz uzkrājumi, sedz ar dalībvalstu un EEZ valstu pretgarantijām. 2025. gada 31. decembrī bija noslēgti nolīgumi ar astoņām dalībvalstīm un divām EEZ valstīm par kopējo summu 3,3 miljardi EUR, no kuriem 2,6 miljardi EUR ir jānodrošina ar naudas iemaksām un 0,6 miljardi EUR – ar pretgarantijām. Līdz šim minētās summas izmantoja papildu garantijas nolīgumu parakstīšanai 3,3 miljardu EUR apmērā ar vairākiem īstenošanas partneriem.

No KUF *InvestEU* nodalījumiem 2025. gadā samaksāja neto garantiju pieprasījumus 272 miljonu EUR apmērā (2024. gadā – 140 miljoni EUR).

Ukrainas garantija

Saskaņā ar Ukrainas mehānisma regulu ES ir izveidojusi Ukrainas garantiju, kuras maksimālais apjoms ir 7,8 miljardi EUR un ar kuru paredzēts veicināt ieguldījumus Ukrainas atveseļošanā un rekonstrukcijā.

Līdz 2025. gada 31. decembrim bija parakstīti un stājušies spēkā astoņi budžeta garantijas nolīgumi, kuru maksimālais kopējais segums ir 3,5 miljardi EUR.

AK pienākumi, kas izriet no tās izstāšanās no ES

Saskaņā ar Izstāšanās līguma 143. pantu AK ir jāatmaksā Savienībai sava daļa no iespējamām finanšu saistībām, kas saistītas ar ESIF, EFIA un EIB ārējo aizdevumu pilnvaru operācijām, kuras apstiprinātas līdz izstāšanās dienai, proti, 2020. gada 31. janvārim. Saskaņā ar 143. pantu attiecībā uz garantijas pieprasījumu par finanšu operāciju, kas apstiprināta pirms izstāšanās dienas, AK ir jāatmaksā Savienībai tās daļa no maksājumiem, ko Savienība veikusi minēto operāciju ietvaros, ja vien to nevar segt ar AK daļu no uzkrājumiem, kas tiek turēti garantiju fondā, ja piemērojams.

EIB *ELM* aizdevumiem piešķirtās ES budžeta garantijas vērtība izstāšanās dienā attiecībā uz operācijām, kas bija apstiprinātas līdz izstāšanās dienai, sasniedza 33,7 miljardus EUR. Līdz 2025. gada 31. decembrim šīs garantijas vērtība bija sarukusi līdz 17,3 miljardiem EUR (2024. gadā – 20,6 miljardi EUR). AK daļa no šīm iespējamām saistībām 2025. gada 31. decembrī tādējādi bija 2,1 miljards EUR (2024. gada 31. decembrī – 2,6 miljardi EUR). Tomēr, kā minēts iepriekš, visas neizpildītās saistības par šiem aizdevumiem vispirms sedz no KUF nodalījuma "Garantiju fonds ārējai darbībai" un no AK summas tiks pieprasītas tikai tad, ja nepietiks ar AK uzkrājumiem minētajā fondā, kuri 2025. gada 31. decembrī bija 244 miljoni EUR.

ES budžeta garantijas vērtība izstāšanās dienā attiecībā uz ESIF operācijām, kas apstiprinātas līdz izstāšanās dienai, bija 23,5 miljardi EUR. Šīs garantijas vērtība 2025. gada 31. decembrī saglabājās 16,7 miljardu EUR apmērā (2024. gadā – 17,0 miljardi EUR). Tādējādi AK daļa no šīm iespējamām saistībām 2025. gada 31. decembrī bija 2,1 miljards EUR. Visus garantiju pieprasījumus ESIF ietvaros vispirms sedz no KUF nodalījuma "ESIF galvojuma fonds", un no AK summas pieprasa tikai tad, ja AK uzkrājumi šim fondam, kas 2025. gada 31. decembrī bija 443 miljoni EUR, nav pietiekami.

Tā kā līdz izstāšanās dienai īstenošanas partneri nebija apstiprinājuši nevienu operāciju saistībā ar EFIA garantiju, AK šajā ziņā nav saistību.

AK daļa no 2025. gadā veiktajiem maksājumiem par operācijām, kas apstiprinātas izstāšanās datumā vai pēc tā un līdz 2020. gada 31. decembrim, sasniedza 98 miljonus EUR (97 miljoni EUR ESIF un 1 miljoni EUR *ELM* vajadzībām), attiecīgi samazinot AK uzkrājumus. Summa, kas 2025. gadā pienākas AK, ir 198,3 miljoni EUR (sk. **2.6.1.2.** skaidrojumu).

4.1.2. *Garantijas, kas sniegtas ES finanšu instrumentu programmu ietvaros (nominālvērtība)*

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Pamatprogramma "Apvārsnis 2020"	*2 027*	*2 145*
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	*644*	*649*
COSME	*236*	*378*
Citi	*536*	*471*
Kopā	**3 443**	**3 642**

Summas iepriekšējā tabulā atspoguļo saskaņā ar ES finanšu instrumentu programmām sniegto garantiju atlikušās nominālās summas.

Kā minēts FR 213. panta 1. punktā, ar finanšu instrumentu saistītie budžeta izdevumi un attiecīgās ES finanšu saistības **nekādā gadījumā nepārsniedz summu, par kuru saistībā ar šo instrumentu notikusi budžeta saistību uzņemšanās**, tādējādi netiek pieļauts, ka budžetam rodas iespējamās saistības. Praksē tas nozīmē, ka šīm saistībām pretī ir postenis bilances aktīvu pusē vai tās tiek segtas ar nenokārtotām budžeta saistībām, kas vēl nav iekļautas izdevumos.

COSME aizdevumu garantiju mehānisms (*LGF*) galvenokārt sastāv no garantijām, kuru maksimālais apmērs ir ierobežots un kuras attiecas uz portfeļiem, ko veido augstāka riska aizņēmuma finansējums (galvenokārt aizdevumi), kuru finanšu starpnieki piedāvā MVU. *COSME LGF* ES vārdā īsteno Eiropas Investīciju fonds.

Sk. arī **2.4.2.1.** skaidrojumu, kur sniegta sīkāka informācija par pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu.

AK pienākumi, kas izriet no tās izstāšanās no ES

Ja kādas no ES iespējamām saistībām par summām, kas apstiprinātas līdz izstāšanās dienai saistībā ar ES finanšu instrumentiem, arī iepriekš minētajiem, materializētos, tās tiktu segtas no ES budžeta, izmantojot fiduciārajos kontos turēto naudu. Tādējādi no AK principā netiktu pieprasītas nekādas summas, izņemot tās daļu no budžeta *RAL*, kā izklāstīts IL 140. pantā (sk. **2.6.1.2.** skaidrojumu).

4.2. Tiesvedības rezultātā iespējamās saistības

4.2.1. *Tiesvedības naudas sodu jomā*

Iespējamās saistības naudas sodu jomā 2025. gada 31. decembrī bija 2 336 miljardi EUR (2024. gadā – 2 178 miljardi EUR). Šajā summā ietilpst naudas sodi, kas uzlikti uzņēmumiem (2 035 miljardi EUR, sk. **2.6.1.3.** skaidrojumu), un dalībvalstīm uzliktie naudas sodi (301 miljons EUR), kas ir provizoriski samaksāti un par ko vai nu ir iesniegta pārsūdzība, vai nav zināms, vai pārsūdzība tiks iesniegta. Iespējamās saistības saglabājas, līdz Eiropas Savienības Tiesa pieņem spriedumu vai arī līdz apelācijas perioda beigām. Nopelnītie procenti par provizoriskajiem maksājumiem ir iekļauti gada saimnieciskās darbības rezultātā un arī kā iespējamās saistības, lai atspoguļotu Komisijas tiesību uz šīm summām nenoteiktību. Ja ES zaudēs kādā no lietām, kas saistītas ar uzliktajiem naudas sodiem, summas, kas provizoriski saņemtas, tiks atmaksātas uzņēmumiem vai dalībvalstīm, neradot ietekmi uz budžetu. Naudas soda summa tiek atzīta kā budžeta ieņēmumi tikai tad, kad naudas sods ir nepārsūdzams (FR 107. pants).

4.2.2. *Citas tiesvedības*

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Lauksaimniecība	*617*	*77*
Citi	*157*	*67*
Kopā	**774**	**144**

Lauksaimniecība

Šīs ir iespējamās saistības pret dalībvalstīm saistībā ar ELGF un lauku attīstības atbilstības lēmumiem līdz Tiesas spriedumam. Saistību galīgās summas un tā gada noteikšana, kurā sekmīgas apelācijas rezultātā summas tiks izmaksātas no budžeta, būs atkarīga no tiesas procesa ilguma.

Citas tiesvedības

Šī pozīcija attiecas uz prasībām, kas pašlaik iesniegtas pret ES par zaudējumu atlīdzināšanu, citiem juridiskiem strīdiem un lēstiem tiesāšanās izdevumiem. Jāņem vērā, ka prasībā par zaudējumu atlīdzināšanu saskaņā ar LESD 340. pantu prasības iesniedzējam ir jāpierāda, ka iestāde ir izdarījusi pietiekami nopietnu tādas tiesību normas pārkāpumu, ar kuru personām tiek piešķirtas tiesības, kā arī prasības iesniedzējam faktiski nodarītais kaitējums un tieša cēloņsakarība starp nelikumīgo rīcību un kaitējumu.

AK pienākumi, kas izriet no tās izstāšanās no ES

Saskaņā ar IL 147. pantu Apvienotajai Karalistei ir jāsedz tās daļa no maksājumiem, kas vajadzīgi, lai izpildītu Savienības iespējamās saistības, kuras materializējas sakarā ar tiesvedību par Savienības finanšu interesēm, ar nosacījumu, ka minēto tiesvedību priekšmetu veidojošie fakti radušies ne vēlāk kā 2020. gada 31. decembrī. Aplēstā maksimālā AK maksājamā summa šeit ir 80,6 miljoni EUR (2024. gadā – 15 miljoni EUR). Ja tiek uzskatīts par ticamu, ka saistībā ar tiesvedību tiks samaksātas summas no ES budžeta (sk. **2.10.** skaidrojumu), AK daļa tiek iekļauta kopējā summā, kas tai ir jāmaksā (sīkāku informāciju sk. **2.6.1.2.** skaidrojumā).

4.3. **IESPĒJAMIE AKTĪVI**

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Saņemtās garantijas:		
izpildes garantijas	*253*	*275*
citas garantijas	*4*	*5*
Citi iespējamie aktīvi	*13*	*15*
Kopā	**269**	**295**

Izpildes garantijas tiek pieprasītas, lai nodrošinātu, ka ES finansējuma saņēmēji izpilda pienākumus, kas noteikti saņēmēju līgumos ar ES.

5. BUDŽETA UN JURIDISKĀS SAISTĪBAS

Šajā skaidrojumā sniegta informācija par budžeta procesu un nākotnes finansējuma vajadzībām, nevis saistībām, kuras pastāv 2025. gada 31. decembrī.

Daudzgadu finanšu shēmā (DFS), par kuru vienojušās dalībvalstis, ir definētas programmas un noteikti saistību apropriāciju izdevumu kategoriju maksimālie apjomi un maksājumu apropriāciju kopsumma, kuras robežās ES var uzņemties budžeta un juridiskās saistības un galu galā veikt maksājumus septiņu gadu periodā (sk. **3.2.** tabulu budžeta izpildes ziņojumu skaidrojumos).

Juridiskās saistības atbilst parakstītajām un tātad Eiropas Savienībai juridiski saistošajām programmām, projektiem, nolīgumiem un līgumiem. Juridiskas saistības ir akts, ar kuru kredītrīkotājs uzņemas vai nodibina saistību (Eiropas Savienībai), kas rada maksājumu (FR 2. panta 39. punkts).

Budžeta saistības principā uzņemas pirms juridisko saistību uzņemšanās, bet attiecībā uz dažām daudzgadu programmām/projektiem tas ir otrādi – attiecīgās budžeta saistības uzņemas gada maksājumu veidā vairāku gadu garumā, ja to paredz pamatakts. Piemēram, attiecībā uz kohēziju Kopīgo noteikumu regulas (KNR) (Regula (ES) 2021/1060) 86. pantā noteikts, ka Komisijas lēmums, ar ko pieņem programmu, veido juridiskas saistības Finanšu regulas nozīmē, taču Savienības budžeta saistības attiecībā uz katru programmu uzņemas gada maksājumu veidā par katru fondu laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim. Citos juridiskajos pamatos var būt ietverti līdzīgi noteikumi. Šā iemesla dēļ ir summas, kuras ES ir juridiski apņēmusies maksāt, bet attiecībā uz kurām budžeta saistību uzņemšanās vēl nav notikusi (sk. **5.2.** skaidrojumu turpmāk).

Ja budžeta saistību uzņemšanās ir notikusi, bet tai sekojošie maksājumi vēl nav veikti, neizpildīto saistību summa tiek dēvēta par *reste à liquider* (*RAL*). Tās var būt programmas vai projekti, nereti daudzgadēji, kuri ir parakstīti, bet par kuriem maksājumi tiks veikti tikai vēlākos gados. Tās atspoguļo maksājumu saistības turpmākajiem gadiem. Tā kā finanšu pārskatus sagatavo pēc uzkrāšanas principa, bet budžeta izpildes ziņojumus sagatavo, pamatojoties uz naudas plūsmas principu, daļa no kopējās nesamaksātās summas (*RAL*) jau ir iekļauta izdevumos un atzīta bilancē kā saistības (sk. **2.12.** un **2.13.** skaidrojumu). Šo izdevumu aprēķins tiek veikts, pamatojoties uz saņemtajiem izmaksu atlīdzināšanas prasījumiem / rēķiniem vai programmas vai projekta īstenošanas aplēsēm, ja līdz pārskata datumam ES vēl nav iesniegti prasījumi. Tiklīdz ar *RAL* saistītie maksājumi ir veikti, saistību atzīšana bilancē tiek pārtraukta. *RAL* daļa, kas vēl nav iekļauta izdevumos, ir nevis iekļauta saistībās, bet uzrādīta turpmāk (sk. **5.1.** skaidrojumu).

Tādējādi turpmāk uzrādītie dati atspoguļo summas 2025. gada 31. decembrī, kuras ES ir apņēmusies maksāt, pamatojoties uz līgumisko vienošanos izpildi, un kuras tāpēc ir plānots finansēt no turpmākajiem ES budžetiem.

miljonos EUR

	Skaidrojums	31.12.2025.	31.12.2024.
Neizpildītās budžeta saistības, kas vēl nav iekļautas izdevumos	*5.1.*	*380 780*	*428 588*
Būtiskas juridiskās saistības	*5.2.*	*180 699*	*257 256*
Kopā		**561 479**	**685 844**

5.1. NEIZPILDĪTĀS BUDŽETA SAISTĪBAS, KAS VĒL NAV IEKĻAUTAS IZDEVUMOS

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Neizpildītās budžeta saistības, kas vēl nav iekļautas izdevumos	*380 780*	*428 588*

Iepriekš uzrādītā summa ir budžeta *RAL* (*reste à liquider*) 501,088 miljardu EUR apmērā (sk. **6.4.** tabulu budžeta izpildes ziņojumos), no kuriem ir atskaitītas saistītās summas, kas jau iekļautas bilancē kā saistības un finanšu darbības rezultātu pārskatā – kā izdevumi. Budžeta *RAL* ir summa, kas atspoguļo neizpildītās saistības, par kurām vēl nav veikti maksājumi un/vai kuras vēl nav atceltas. Tā ir parasta parādība, kas izriet no daudzgadu programmu pastāvēšanas.

Jānorāda, ka kopējie neatmaksātie priekšfinansējuma avansa maksājumi 2025. gada 31. decembrī bija 78,3 miljardi EUR (sk. **2.5.** skaidrojumu). Tas atspoguļo budžeta saistības, kas samaksātas, samazinot *RAL*, taču samaksātās summas joprojām tiek uzskatītas par piederošām ES, nevis saņēmējam līdz brīdim, kad tiek izpildītas attiecīgās līgumsaistības. Tādējādi tie, tāpat kā iepriekš uzrādītās *RAL*, vēl nav iekļauti izdevumos.

5.2. BŪTISKAS JURIDISKĀS SAISTĪBAS

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija	*113 279*	*177 459*
Dabas resursi un vide	*30 946*	*46 659*
Migrācija un robežu pārvaldība	*4 657*	*4 153*
Drošība un aizsardzība	*377*	*520*
ITER	*10 291*	*9 898*
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments	*9 043*	*7 313*
Inovāciju fonds	*4 779*	*521*
Kosmosa programmas	*1 838*	*2 672*
Ukrainas mehānisms	*837*	*2 270*
"Apvārsnis Eiropa"	*365*	*519*
Drošas savienojamības programma ([1])	*253*	*631*
Zvejas nolīgumi	*133*	*234*
NDICI	*120*	–
rescEU	*91*	*106*
Operatīvās nomas saistības	*2 997*	*2 721*
Citas līgumsaistības	*692*	*856*
ANM neatmaksājamā atbalsta saistības	–	*558*
Euratom	–	*166*
Kopā	**180 699**	**257 256**

([1]) *No 2025. gada Drošas savienojamības programmu uzrāda atsevišķi no kosmosa programmām, tāpēc 2024. gada summa arī ir attiecīgi sadalīta.*

Šīs summas atspoguļo ilgtermiņa juridiskās saistības, kuras gada beigās nebija iekļautas budžeta saistību apropriācijās. Šie saistošie pienākumi tiks iekļauti budžetā un samaksāti turpmākajos gados.

Noteiktas svarīgas programmas (sk. turpmāk) var īstenot, izmantojot gada maksājumus, saskaņā ar FR 112. panta 2. punktu. Tas ļauj ES uzņemties juridiskas saistības (parakstīt dotāciju nolīgumus, deleģēšanas nolīgumus un iepirkuma līgumus), pārsniedzot konkrētajā gadā pieejamās saistību apropriācijas. Tādējādi par būtisku pašreizējās DFS kopējā piešķīruma summu jau varētu būt notikusi saistību uzņemšanās. Tas jo īpaši attiecas uz turpmāk aprakstītajām programmām.

Dalītas pārvaldības fondi

Tās ir juridiskās saistības, ko ES ir apņēmusies maksāt, pieņemot darbības programmas, kas saistītas ar dalītu pārvaldību. Komisijas lēmums, ar ko pieņem darbības programmu, ir finansēšanas lēmums FR 110. panta nozīmē un, sākot no brīža, kad par to tiek informēta attiecīgā dalībvalsts, – juridiskas saistības minētās regulas nozīmē.

Kopīgo noteikumu regulas (KNR) 86. panta 2. punktā attiecībā uz dalītas pārvaldības fondiem noteikts:

"Savienības budžeta saistības attiecībā uz katru programmu Komisija uzņemas gada maksājumu veidā par katru fondu laikposmā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim."

Summas, kas uzrādītas iepriekšējās tabulas pirmajās četrās rindās, attiecas uz DFS 2021.–2027. gadam 2.A izdevumu kategoriju (ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija), 3. izdevumu kategoriju (dabas resursi un vide), 4. izdevumu kategoriju (migrācija un robežu pārvaldība) un 5. izdevumu kategoriju (drošība un aizsardzība). Tās parāda nesamaksātās summas, par ko ES uzņemsies saistības un pēc 2025. gada 31. decembra tās samaksās.

***ITER* – starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors**

Šīs saistības ir paredzētas *ITER* iekārtu būvniecības izmaksu finansēšanai. ES (*Euratom*), tajā skaitā dalībvalstu un Šveices, iemaksas starptautiskajā kodolreaktorā *ITER* tiek nodrošināts ar aģentūras *Fusion for Energy* starpniecību. *ITER* tika izveidots, lai pārvaldītu *ITER* iekārtas, sekmētu *ITER* iekārtu ekspluatāciju, veicinātu sabiedrības izpratni par kodolsintēzes enerģiju un tās pieņemšanu un veiktu jebkuras citas darbības, kas ir vajadzīgas tā mērķa sasniegšanai. *ITER* ir iesaistīta ES kopā ar dažādām citām valstīm.

Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI 2)

EISI 2 sniedz finansiālu palīdzību Eiropas tīkliem, atbalstot kopīgu interešu projektus tādās jomās kā transporta, telesakaru un enerģētikas infrastruktūra. EISI programmas juridiskās saistības aptver EISI enerģētikas instrumenta un EISI transporta instrumenta īstenošanas laikposmu no 2021. līdz 2027. gadam (ar iespēju to pagarināt). Šo saistību juridiskais pamats ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1153 ([40]), kuras 4. panta 5. punktā noteikts, ka "[b]udžeta saistības darbībām, kas ilgst ilgāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa diviem vai vairākiem gadiem".

Inovāciju fonds

Saskaņā ar 10.a panta 8. punktu Direktīvā 2003/87/EK, kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2023/959 ([41]), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, un Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību, "[b]udžeta saistības darbībām, kas ilgst ilgāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem". Šis noteikums ir piemērojams jaunajām darbībām, kas parakstītas kopš 2024. gada, tai skaitā darbībām, ko finansē, izmantojot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus vai iepirkuma konkursa mehānismu.

([40]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1153 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu un atceļ Regulas (ES) Nr. 1316/2013 un (ES) Nr. 283/2014 (OV L 249, 14.7.2021., 38. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([41]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/959 (2023. gada 10. maijs), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, un Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību (OV L 130, 16.5.2023., 134. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

Kosmosa programmas

Kosmosa programma ietver šādus komponentus: *Galileo*, *EGNOS*, *Copernicus*, *Govsatcom* un *SSA*. Nozīmīgākie ir *Galileo*, kas izstrādā Eiropas globālo navigācijas satelītu sistēmu, un *Copernicus*, kas ir saistīts ar Eiropas Zemes novērošanu. Šīs saistības uzņemas uz laiku līdz 2027. gadam. Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/696 ([42]), Komisija parakstīja iemaksu nolīgumus ar Eiropas Kosmosa aģentūru (EKA), *EUMETSAT*, *Mercator* un Eiropas Vidēja termiņa laika prognožu centru. Ar Regulas (ES) 2021/696 11. panta 6. punktu ir atļauta gada maksājumu izmantošana.

Ukrainas mehānisma neatmaksājamā atbalsta saistības

Ukrainas mehānisms tika izveidots, lai palīdzētu Ukrainai novērst finansējuma deficītu un apmierināt atveseļošanas, rekonstrukcijas un modernizācijas vajadzības. Tas tika izveidots ar Regulu (ES) 2024/792 uz 2024.–2027. gadu. Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 6. panta 1. punktu resursi mehānisma īstenošanai ir pieejami ar Ukrainas rezerves starpniecību, kas mobilizējama ikgadējā budžeta procedūrā saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2020/2093 10.b pantu. No šīs apropriācijas finansē atbalstu trīs pīlāros (Ukrainas plāns, Ukrainas investīciju satvars, Savienības pievienošanās palīdzība un saistītie atbalsta pasākumi) saskaņā ar regulā noteikto indikatīvo sadalījumu. Zviedrija 2025. gadā veica papildu finanšu iemaksu 750 000 000 SEK apmērā (kas atbilst 67 miljoniem EUR), kura kopējo neatmaksājamo iemaksu palielināja no 5,27 miljardiem EUR līdz 5,337 miljardiem EUR. UA finansēšanas nolīguma 1. papildinājumā, kuru vēstuļu apmaiņas veidā parakstīja 2025. gada novembrī, ir atspoguļota jaunā kopējā pamatsumma 5,337 miljardu EUR apmērā laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam.

Pamatprogramma "Apvārsnis Eiropa"

Tās ir summas, kas paredzētas pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" attiecībā uz augšposma drošas savienojamības darbībām un uz augšposma un lejasposma darbībām, kas saistītas ar dažādiem kosmosa komponentiem. Šīs saistības uzņemas uz laiku līdz 2027. gadam. Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/695 ([43]), Komisija parakstīja iemaksu nolīgumu ar EKA. Ar minētās regulas 12. panta 8. punktu ir atļauta gada maksājumu izmantošana.

Drošas savienojamības programma

Drošas savienojamības programmas mērķis ir uzlabot ES sakaru pakalpojumus, attīstot un ekspluatējot daudzorbitālu savienojamības infrastruktūru saskaņā ar publiskā un privātā sektora partnerības modeli. Tā nodrošinās drošu, elastīgu un noturīgu pasaules mēroga satelītsakaru pakalpojumu sniegšanu Savienībai un dalībvalstu valdības struktūrām. Šajā saistībā uzņēmumu grupai, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/588 ([44]), tika piešķirts koncesijas līgums.

Zvejas nolīgumi

Tās ir saistības pret trešām valstīm par operācijām, kas tiek veiktas saskaņā ar starptautiskiem zvejas nolīgumiem līdz 2032. gadam. Šādas saistības uzņemas, pamatojoties uz Padomes pieņemtajiem lēmumiem par katru trešo valsti, un tās tiek uzskatītas par konkrētiem starptautiskiem līgumiem, kuros noteiktās tiesības un pienākumi ir spēkā vairākus gadus.

([42]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/696 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Savienības kosmosa programmu un Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūru un atceļ Regulas (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 un (ES) Nr. 377/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES (OV L 170, 12.5.2021., 69. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([43]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([44]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/588 (2023. gada 15. marts), ar ko izveido Savienības drošas savienojamības programmu 2023.–2027. gadam (OV L 179, 17.3.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj).

Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments (*NDICI*)

Tas ir Eiropas Savienības ārējās darbības galvenais instruments laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam. Līdzekļus izmanto satelītsakaru pakalpojumu uzlabošanai atsevišķās trešās valstīs, iegādājoties komercpakalpojumus saskaņā ar koncesijas līgumu. Regulējumu, kas attiecas uz šādiem līgumiem, izveidoja ar Regulu (ES) 2021/947.

RESCEU

rescEU ir Eiropas reaģēšanas resursu un spēju rezerve, kas izveidota Savienības civilās aizsardzības mehānisma ietvaros Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 1313/2013/ES ([45]) 2019. gada leģislatīvās pārskatīšanas kontekstā. *rescEU* rezerve tika izveidota kā galējais līdzeklis, kas izmantojams tad, ja valstu spējas un Eiropas civilās aizsardzības rezervē iekļautās spējas nespēj nodrošināt efektīvu reaģēšanu uz dažādu veidu katastrofām. Eiropas Savienība finansē minētās reaģēšanas spējas kā sagatavotības pasākumu, lai šīs spējas būtu pieejamas gadījumos, kad tās ir vajadzīgas reaģēšanas operācijām Savienības civilās aizsardzības mehānisma ietvaros. *rescEU* spēju attīstīšanas prioritārās jomas ir meža ugunsgrēku dzēšana no gaisa, ķīmiskie, bioloģiskie, radioloģiskie incidenti un kodolincidenti, neatliekamās medicīniskās palīdzības reaģēšanas pasākumi, kā arī transports un loģistika.

ANM neatmaksājamā atbalsta saistības

ANM ir viena no galvenajām ES atveseļošanas instrumenta *NGEU* programmām. Tas ir izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 ([46]) un finansē reformas un ieguldījumus dalībvalstīs no koronavīrusa pandēmijas sākuma 2020. gada februārī līdz 2026. gadam. Ar Regulas (ES) 2021/241 23. pantu ir atļauta gada maksājumu izmantošana. 2023. gadā ANM tika grozīts ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/435 ([47]), lai, izmantojot *REPowerEU* nodaļas, dalībvalstīm sniegtu papildu atbalstu reformām un ieguldījumiem, kas veicina Savienības energoapgādes neatkarību, drošību un ilgtspēju.

EURATOM

Euratom ir programma, kuras pamatā ir Padomes Regula (Euratom) 2021/765 ([48]). Regulas 4. pantā ir paredzēta gada maksājumu izmantošana.

Programmas vispārējais mērķis ir īstenot kodolpētniecības un mācību pasākumus, uzsvaru liekot uz nepārtrauktu kodoldrošuma, kodoldrošības un aizsardzības pret radiāciju uzlabošanu, kā arī sniegt ieguldījumu pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" mērķu sasniegšanā, cita starpā enerģētikas pārkārtošanas kontekstā. *Euratom* programma piešķir pētniecības dotācijas konkursa kārtībā, izsludinot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus un piešķirot tās konkrētiem saņēmējiem.

([45]) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([46]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([47]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([48]) Padomes Regula (Euratom) 2021/765 (2021. gada 10. maijs), ar ko izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2021.–2025. gadam, kas papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa" un atceļ Regulu (Euratom) 2018/1563 (OV L 167 I, 12.5.2021., 81. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

Operatīvās nomas saistības

Minimālās summas, par kurām saskaņā ar pamatā esošajiem līgumiem ir saistības tās samaksāt atlikušajā šo nomas līgumu darbības laikā, ir šādas.

miljonos EUR

	Minimālie nomas maksājumi			
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā
Ēkas	*490*	*1 183*	*1 267*	*2 939*
IT materiāli un cits aprīkojums	*14*	*37*	*7*	*58*
Kopā	**504**	**1 220**	**1 273**	**2 997**

Saistībā ar Apvienotās Karalistes paziņojumu par tās nodomu izstāties no ES un pamatojoties uz Regulu (ES) 2018/1718 ([49]), Eiropas Zāļu aģentūras (*EMA*) mītnesvieta 2019. gada martā tika pārcelta no Londonas uz Amsterdamu. Aģentūra 2019. gada 2. jūlijā vienojās ar ēkas īpašnieku un kopš tā laika savas telpas iznomā apakšnomniekam ar nosacījumiem, kas atbilst pamatnomas nosacījumiem, ieskaitot to, ka apakšnomas termiņš ilgst līdz *EMA* pamatnomas termiņa beigām 2039. gada jūnijā.

Iepriekšējā tabulā uzrādītās summas ietver 328 miljonus EUR, kas vēl ir jāmaksā saskaņā ar pamatnomas līgumu.

Citas līgumsaistības

Šeit uzrādītās summas atbilst summām, par kurām ir saistības tās samaksāt līgumu darbības laikā. Visbūtiskākā šeit iekļautā summa attiecas uz līgumu par Komisijas ēku (JMO2) Luksemburgā (328 miljoni EUR).

6. FINANŠU RISKA PĀRVALDĪBA

ES finanšu riska pārvaldības informācijas atklāšana aptver vairākas svarīgas jomas:

— Komisijas aizņēmumu un aizdevumu darbības finansiālajai palīdzībai ar tādu programmu starpniecību kā *NGEU*, EFSM, MB, MFP, *SURE*, Ukrainas mehānisms, Rietumbalkānu mehānisms, Moldovas mehānisms un *Euratom*,

— Komisijas kases operācijas ES budžeta izpildei,

— aktīvus, kas tiek turēti tādos fondos kā KUF, likvidējamā EOTK un *BUFI* portfelis,

— finanšu instrumentu programmas ([50]).

— ES budžeta garantiju programmas.

6.1. FINANŠU RISKU VEIDI

ES saskaras ar finanšu riskiem, ko rada tās finanšu instrumenti.

Tirgus risks: tā ir ieguldījumu vērtības nenoteiktība tirgus cenu izmaiņu dēļ. Tas ietver tādus riskus kā:

— *valūtas risks*: valūtas kursa izmaiņas var ietekmēt ES operācijas un ieguldījumus,

— *procentu likmju risks*: augstākas procentu likmes var samazināt konkrētu ieguldījumu, piemēram, obligāciju, vērtību,

([49]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1718 (2018. gada 14. novembris), ar ko attiecībā uz Eiropas Zāļu aģentūras mītnesvietu groza Regulu (EK) Nr. 726/2004 (OV L 291, 16.11.2018., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

([50]) Šajā skaidrojumā termins "finanšu instrumentu programmas" attiecas uz "finanšu instrumentiem", kā definēts FR 2. panta 30. punktā.

— *cits cenas risks*: tas ietver dažādus faktorus (izņemot procentu likmes un valūtas maiņas kursus), kas var ietekmēt ieguldījumu vērtību, piemēram, tirgus cenu izmaiņas vai faktorus, kas raksturīgi atsevišķiem ieguldījumiem.

Kredītrisks: tas ir risks, ka aizņēmējs neatmaksās aizdevumu vai nepildīs savas līgumsaistības, izraisot saistību neizpildes gadījumus, piemēram, kavētus maksājumus vai bankrotu.

Likviditātes risks: tas ir risks, ka ES subjektam nebūs pietiekami daudz naudas vai aktīvu savu finanšu saistību izpildei.

6.2. RISKA PĀRVALDĪBAS POLITIKA

Finanšu instrumentu novērtēšana

Šādas finanšu aktīvu un saistību klases netiek novērtētas to patiesajā vērtībā: nauda un naudas ekvivalenti, aizdevumi amortizētajā iegādes vērtībā, ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi, kas nav finanšu garantiju līguma debitoru parādi, ja tie klasificēti kā finanšu aktīvi *FVSD*, aizņēmumi, finanšu garantiju līgumi un citas finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā. Šo finanšu aktīvu un saistību uzskaites vērtība tiek uzskatīta par pamatotu tuvinājumu to patiesajai vērtībai.

Aizņēmumu, parādu pārvaldības un saistīto aizdevumu operāciju, budžeta garantiju un aktīvu pārvaldības operāciju riska pārvaldība

ES riska pārvaldības regulējums ir paredzēts Savienības finanšu interešu un reputācijas interešu aizsardzībai un vienlaikus nodrošina tās aizņēmumu un aizdevumu operāciju, budžeta garantiju, finanšu instrumentu un aktīvu pārvaldības operāciju pareizu pārvaldību. Lai gan Eiropas Komisija nav finanšu iestāde, tā izmanto augsti attīstītu riska pārvaldības praksi, kas pielāgota ES unikālajai struktūrai un programmu prasībām. Regulējuma galvenais mērķis ir aizsargāt Savienības finanšu intereses un saglabāt tās operāciju integritāti, pārredzamību un uzticamību.

Šis risku direktora (*CRO*) izstrādātais regulējums aptver svarīgas politikas jomas, piemēram, augsta līmeņa riska un atbilstības politiku, tirgus un finansējuma likviditātes riska politiku un operacionālā riska pārvaldības politiku. *CRO* nosaka stingrus un mazāk stingrus riska ierobežojumus un galvenos riska rādītājus risku uzraudzībai un izvērtēšanai.

Regulāri riska ziņojumi nodrošina ierobežojumu ievērošanu, atspoguļo pakļautību riskam un ierosina riska mazināšanas stratēģijas. "Trīs aizsardzības līniju" modelis stiprina pārvaldību, nošķirot pilnvaras, definējot kompetences robežas un precizējot lomas riska pārvaldībā un kontrolē.

CRO ar Riska un atbilstības komitejas (*RCC*) atbalstu īsteno riska pārvaldības regulējumu, izmantojot iekšējās rīcībpolitikas un procedūras. Minētā komiteja sniedz *CRO* konsultācijas ar risku saistītos jautājumos.

Līdz ar Komisijas Lēmuma *(EU, Euratom) 2025/369* ([51]) pieņemšanu tika *atkārtoti nostiprināti un* paplašināti *CRO* pārraudzības pienākumi attiecībā uz tālāk minēto:

— *Savienības tieši izsniegtie aizdevumi neatkarīgi no tā, vai aizdevums ir vai nav nodrošināts ar uzkrājumiem,*

— *Savienības budžeta garantijas, kas sedz operācijas, pamatojoties uz garantijas nolīgumiem ar īstenošanas partneriem,*

— *Parāda vērtspapīru emitēšanas un parāda pārvaldības operācijas, arī ar tām saistītās likviditātes pārvaldības operācijas,*

— *aktīvu pārvaldības operācijas un uzdevumi, kas saistīti ar konkrētu aktīvu pārvaldības pakalpojumu nodrošināšanu ārpakalpojumu sniedzējiem uzticētu portfeļu pārvaldībā.*

([51]) Komisijas Lēmums (ES, Euratom) 2025/369 (2025. gada 21. februāris), ar ko nosaka risku direktora, kurš pārrauga finanšu riskus, kas izriet no Savienības finanšu operācijām, lomu (OV L, 2025/369, 25.2.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/369/oj).

Saskaņā ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES, Euratom) 2023/2825 ([52]) *CRO* savus uzdevumus un pienākumus veic autonomi un sniedz pārskatus kolēģijas loceklim, kas atbild par budžetu. Tas nodrošina neatkarību uzticēto uzdevumu un pienākumu izpildē.

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

ES neaizņemas naudu, lai finansētu savus darbības izdevumus, izņemot aizņēmumus, kas saistīti ar *NGEU*.

ES aizņēmumu un aizdevumu operācijas tiek pārvaldītas saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem, lēmumiem un iekšējām pamatnostādnēm. Tādām darbībām kā aizņēmumi un aizdevumi tiek piemērotas detalizētas rokasgrāmatas, un attiecīgās vienības pastāvīgi novērtē finanšu un operacionālos riskus, vienlaikus nodrošinot atbilstību.

Agrāk ES aizdevumu operācijas tika finansētas, izmantojot kompensējošus aizņēmumus, kas līdz minimumam samazināja nesegtos procentu likmju un valūtas riskus. Tomēr kopš 2021. gada ES aizņemas naudu galvenokārt saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju.

Vienotās finansēšanas pieeja, kuru sākotnēji izstrādāja *NGEU* vajadzībām, paredz apmierināt gan ilgtermiņa, gan īstermiņa finansējuma vajadzības, izmantojot dažādus finansēšanas instrumentus un metodes. Tai skaitā tiek emitētas ES zīmola obligācijas, un ar šo praksi tiek aizstāta iepriekšējā prakse emitēt obligācijas katrai programmai atsevišķi. Minēto stratēģiju kopš 2022. gada decembra piemēro arī MFP+ aizdevumiem Ukrainai, kopš 2024. gada – Ukrainas mehānisma programmai un MFP aizdevumiem un kopš 2025. gada – MFP UASM aizdevumiem Ukrainai un Rietumbalkānu mehānisma un Moldovas mehānisma programmām. Vienotās finansēšanas pieejas izmantošana uzlabo elastību un izmaksefektivitāti, un tā ir vienīgā finansēšanas pieeja, kuru turpmāk izmantos aizdevumu izmaksāšanā.

Kase

Komisijas kases operāciju pārvaldības noteikumi un principi ir noteikti Regulā (ES, Euratom) Nr. 609/2014, kas grozīta ar Padomes Regulām (ES, Euratom) 2016/804 ([53]) un (ES, Euratom) 2022/615 ([54]) (turpmāk "Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014"), un Finanšu regulā. Piemēro šādus galvenos principus:

— pašu resursus maksā dalībvalstis, veicot iemaksas kontā, ko šajā nolūkā Komisijas vārdā atver valsts kasē vai centrālajā bankā,

— pašu resursus dalībvalstis maksā savas valsts valūtā, turpretī Komisijas maksājumi galvenokārt tiek veikti euro,

— Komisijas vārdā atvērtos bankas kontus nedrīkst pārtērēt,

— bankas kontos turētos līdzekļus, kas ir citās valūtās, nevis euro, izmanto maksājumiem tajās pašās valūtās vai periodiski konvertē euro.

Papildus pašu resursu kontiem Komisija atver citus bankas kontus centrālajās bankās un komercbankās, lai veiktu maksājumus un saņemtu ieņēmumus, kas nav dalībvalstu iemaksas budžetā.

Kases un maksājumu operācijas lielā mērā ir automatizētas un balstītas uz mūsdienīgām informācijas sistēmām. Tiek piemērotas procedūras, lai garantētu sistēmas drošību, nošķirtu pienākumus un nodrošinātu atbilstību FR, iekšējās kontroles standartiem un revīzijas principiem.

([52]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES, Euratom) 2023/2825 (2023. gada 12. decembris), ar ko nosaka kārtību Savienības aizņēmumu un parādu pārvaldības operāciju administrēšanai un īstenošanai diversificētās finansēšanas stratēģijas ietvaros un saistītajām aizdevumu operācijām (OV L, 2023/2825, 18.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([53]) Padomes Regula (ES, Euratom) 2016/804 (2016. gada 17. maijs), ar ko groza Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (OV L 132, 21.5.2016., 85. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([54]) Padomes Regula (ES, Euratom) 2022/615 (2022. gada 5. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES, Euratom) Nr. 609/2014 nolūkā nodrošināt dalībvalstīm lielāku paredzamību un precizēt ar tradicionālo, PVN un NKI pašu resursu nodošanu saistītu strīdu izšķiršanas procedūras (OV L 115, 13.4.2022., 51. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

Komisijas kases un maksājumu operāciju pārvaldību reglamentē pamatnostādnes un procedūras, kuru mērķis ir ierobežot operacionālo un finanšu risku un nodrošināt pietiekamu kontroli. Šīs pamatnostādnes aptver tādas jomas kā maksājumu izpilde, naudas pārvaldība, naudas plūsmas prognozēšana un darbības nepārtrauktība. To ievērošana tiek regulāri uzraudzīta.

Aktīvu pārvaldība

Dažādu ar aktīvu pārvaldības darbībām saistīto risku kontrole balstās uz īpašām pārvaldības un darba procedūrām, kas pieņemtas pēc salīdzinošās novērtēšanas, kurā salīdzinājums veikts ar augstākajiem standartiem, ko pieņēmušas līdzīgas starptautiskas iestādes. Šīs procedūras, kurām tika veiktas dažādas iekšējas un ārējas revīzijas, nodrošina, ka aktīvi tiek pārvaldīti pareizi.

Komisija ir ieviesusi atbilstošu pārvaldības sistēmu ar aktīvu pārvaldības operācijām saistīto tehnisko un stratēģisko lēmumu pārskatīšanai un apstiprināšanai. Aktīvu pārvaldības operācijas uzrauga divas komitejas – Riska komiteja, ko veido *BUDG* ĢD pārstāvji, un Aktīvu pārvaldības padome, ko veido *BUDG* ĢD, *ECFIN* ĢD un *FISMA* ĢD pārstāvji. Tehniskos lēmumus apspriež un apstiprina Riska komitejā, savukārt stratēģiskos lēmumus, pirms tos galīgi apstiprina *BUDG* ĢD ģenerāldirektors, saskaņojot ar grāmatvedi, apstiprina Riska komiteja un Aktīvu pārvaldības padome. Aktīvu pārvaldības pārvaldība garantē lēmumu pieņemšanas skaidru deleģēšanu un skaidru pārskatatbildības hierarhiju, kā arī pienākumu pienācīgu nošķiršanu starp darījumu nodaļu, Riska pārvaldības nodaļu un atbalsta pakalpojumu nodaļu. Atbilstības procedūras nodrošina satvaru atbilstošiem rīcības kodeksu noteikumiem, ar ko pārvaldīt iespējamos personīgos interešu konfliktus, kā arī noteikumiem, ar ko pārvaldīt iekšējās informācijas izmantošanas riskus.

Aktīvu pārvaldības pamatnostādnes un iekšējie ieguldījumu ierobežojumi nodrošina stabilu iekšējās kontroles sistēmu, kas nodrošina aktīvu aizsardzību. Vērtspapīri tiek glabāti mūsu turētājbankās saskaņā ar labāko tirgus praksi, savukārt nauda un noguldījumi tiek izvietoti finanšu iestādēs ar augstu kredītvērtējumu. Finanšu aktīvu aizsardzību nodrošina arī pienākumu nošķiršana starp komandu, kas ir atbildīga par vērtspapīru darījumu iniciēšanu, un atbalsta pakalpojumu nodaļas komandu, kas ir atbildīga par norēķiniem un bankas kontu saskaņošanu. Papildu kontroles līmeni nodrošina grāmatvedības komanda ikmēneša slēgšanas saskaņošanas procesā, kad vērtspapīru portfelis tiek saskaņots ar vērtspapīru turētāja pārskatu. Visas norēķinu neatbilstības un darījumu partneru izraisītus maksājumu kavējumus pārbauda bankas kontu saskaņošanas un atbalsta pakalpojumu nodaļas komanda.

Lai uzraudzītu, kā tiek ievērota kontroles sistēma, attiecīgajām ieinteresētajām personām periodiski tiek sniegts izsmeļošs pārvaldīto aktīvu darbības un riska rādītāju kopums.

Aktīvu pārvaldības pamatnostādnēs, riska un investīciju stratēģijās ir noteikti konkrēti limiti un ierobežojumi, lai ierobežotu portfeļa kredītrisku, kas ir ierobežots līdz investīciju kategorijai, izņemot attiecībā uz ES dalībvalstu kredītrisku.

Kopējais uzkrājumu fonds

KUF tiek pārvaldīts saskaņā ar aktīvu pārvaldības pamatnostādnēm, ko Komisija noteikusi 2020. gada 25. marta Lēmumā C(2020) 1896 ([55]). *BUDG* ĢD ģenerāldirektors ir atbildīgs par KUF finanšu aktīvu pārvaldību.

KUF mērķis ir nodrošināt nepieciešamo likviditāti, lai pilnībā un ātri nodrošinātu visas nepieciešamās aizplūdes, piemēram, apmierinātu garantiju pieprasījumus, un nodrošināt kapitāla saglabāšanu fonda ieguldījumu periodā ar augstu ticamības līmeni.

KUF portfelis ir izstrādāts tā, lai tas saskaņā ar aktīvu pārvaldības pamatnostādnēm būtu ļoti diversificēts aktīvu kategoriju, ģeogrāfisko apgabalu, emitentu un termiņu ziņā. Portfelis 2025. gada 31. decembrī ietvēra ieguldījumus naudas tirgus instrumentos, obligācijās, kā arī biržā tirgotos uzņēmumu obligāciju un kapitāla ieguldījumu fondos.

Vienīgais darījuma partneris visos 2025. gada 31. decembrī spēkā esošajos valūtas maiņas nākotnes līgumos, kas noslēgti ārpus regulētā tirgus, ir Starptautisko norēķinu banka (*Bank for International Settlements, BIS*), un kopš minētā datuma nav veikti nekādi pasākumi kredītkvalitātes uzlabošanai, piemēram, nodrošinājuma iesniegšana, savstarpējo prasījumu ieskaita līgumu slēgšana vai garantiju saņemšana. Maksimālais kredītrisks ārvalstu valūtas atvasinātajiem instrumentiem ar pozitīvu patieso vērtību pārskata perioda beigās ir vienāds ar uzskaites vērtību bilancē.

([55]) Komisijas Lēmums (2020. gada 25. marts) par kopējā uzkrājumu fonda aktīvu pārvaldības pamatnostādnēm (2020/C 131/03) (OV C 131, 22.4.2020., 3. lpp.).

Naudas sodi

Provizoriski samaksāti naudas sodi: BUFI *portfelis*

Uzliktos un provizoriski samaksātos naudas sodus iegulda *BUFI* portfelī.

Komisija pārvalda *BUFI* portfeli saskaņā ar iekšējām aktīvu pārvaldības pamatnostādnēm un procedūrām. Aktīvu pārvaldības darbību mērķi ir:

— nodrošināt līdzekļu vieglu pieejamību vajadzības gadījumā,

— samazināt riskus, kas saistīti ar finanšu tirgiem; censties panākt tādu atdevi, kas atbilst *BUFI* etalonam, vienlaikus saglabājot naudas sodu nominālo summu.

Saskaņā ar 2025. gada decembrī atjauninātajiem norādījumiem par aktīvu pārvaldību, ieguldījumiem *BUFI* portfelī jāaprobežojas vienīgi ar tālāk minēto:

— termiņnoguldījumi,

— naudas tirgus instrumenti un naudas tirgus fondi,

— parāda instrumenti, piemēram, obligācijas, vekseļi un parādzīmes,

— kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, arī tādi biržā tirgoti fondi, kas veic ieguldījumus pamatkapitālā vai parāda instrumentos ar nosacījumu, ka maksimālie zaudējumi nevar pārsniegt ieguldītās summas,

— līgumi par aktīvu pārdošanu ar atpirkšanu un līgumi par aktīvu pirkšanu ar atpārdošanu,

— vērtspapīru aizdevumu operācijas.

Saņemtās finanšu garantijas

Komisijai ir saņēmusi no finanšu iestādēm garantijas par ievērojamām summām, kas attiecas uz naudas sodiem, kuri ir uzlikti uzņēmumiem, kas pārkāpuši ES noteikumus (sk. **2.6.1.3.** skaidrojumu). Uzņēmumi, kuriem ir uzlikts naudas sods, nodrošina šādas garantijas kā alternatīvu provizorisku maksājumu veikšanai.

Komisija šīs garantijas pārvalda atbilstīgi savai iekšējai riska pārvaldības politikai. Šī politika nodrošina, ka tiek regulāri noteikti un izvērtēti finanšu un operacionālie riski un tiek regulāri pārbaudīta atbilstība iekšējai politikai un procedūrām.

ES budžeta garantiju programmas

Ar FR ir ieviesti vairāki aizsardzības pasākumi, lai aizsargātu ES budžetu pret finanšu riskiem, ko rada budžeta garantijas. Šos aizsardzības pasākumus var iedalīt četrās pamatkategorijās.

a) *Iespējamo saistību ierobežošanas pasākumi*

ES garantijai ir skaidri noteikta maksimālā robežvērtība, un finanšu saistības nevar pārsniegt budžeta garantijas summu, kas atļauta garantijas pamataktā. Iespējamās saistības, ko rada budžeta garantija, var pārsniegt finanšu aktīvus, kas paredzēti ES finanšu saistību segšanai, tikai tad, ja tas ir paredzēts attiecīgajā pamataktā un tiek ievēroti īpaši nosacījumi.

ES garantēto operāciju / finanšu produktu vēlamo riska profilu nosaka *ex ante*, t. i., pirms garantiju nolīgumu parakstīšanas.

b) *Īstenošanas partneru atlases pasākumi*

Budžeta garantiju programmas tiek īstenotas kopā ar uzticamiem partneriem, kam ir veikts pīlāru novērtējums. Šie partneri apņemas izmantot savus resursus, tādējādi tiek nodrošināta interešu saskaņotība ar ES.

c) *Pasākumi, kas nodrošina pietiekamu* ex ante *budžeta spēju absorbēt garantiju pieprasījumus*

Budžeta garantiju programmas ir nodrošinātas ar uzkrātiem aktīviem, kas tiek glabāti KUF. Uzkrājumu likme ir noteikta katras programmas pamataktā tā, lai budžeta apropriāciju plānošanas ietvaros izveidotu tādus uzkrājumus, ar kuriem varētu segt zaudējumus, neradot budžeta traucējumus. Komisija katru gadu nodrošina, ka uzkrājumu likme ir atbilstoša un saskaņota ar FR principiem un finanšu plānojumu.

d) *Pasākumi to realizēto zaudējumu segšanai, kas pārsniedz* ex ante *aplēsi*

Finanšu regulā ir paredzēti divi agrīnās brīdināšanas sliekšņi (t. i., kad pieejamais uzkrājumu līmenis nokrītas līdz 50 % un 30 %). Šīs robežvērtības ļauj Komisijai paredzēt uzkrājumu iespējamu izsmelšanu un izvērtēt, vai ierosināt papildu uzkrājumu veidošanu. Īslaicīgu papildu likviditātes vajadzību apmierināšanai ir ieviestas tādas procedūras kā pārvietojumi starp KUF nodalījumiem, centrālās kases likviditātes izmantošana un pieejamo budžeta līdzekļu izmantošana.

Finanšu instrumentu programmas

ES budžetā finanšu instrumentu programmas tiek izmantotas jau daudzus gadus. Šīs programmas izmanto, lai finansētu tādus galasaņēmējus, kuriem augstāka riska dēļ ir grūtības iegūt finansējumu no komerciāliem aizdevējiem / investoriem. Komisija deleģē šo programmu īstenošanu EIB grupai vai citām finanšu iestādēm, kuras ar Komisiju par to noslēdz nolīgumus. To piemērus sk. **2.4.2.1.** skaidrojumā.

Kad saistības veikt finanšu iemaksu finanšu instrumentā ir apstiprinātas, vajadzīgos līdzekļus pārskaita uz fiduciāro kontu, ko finanšu iestāde ir atvērusi savā vārdā, bet Komisijas uzdevumā, vai uz attiecīgo KUF nodalījumu, kas paredzēts tādiem finanšu instrumentiem, kurus finanšu apvienošanas operācijās izmanto kā garantijas. Finanšu iestāde var izmantot šos līdzekļus aizdevumu sniegšanai, parāda instrumentu emitēšanai, ieguldījumiem pašu kapitāla instrumentos vai garantiju pieprasījumu segšanai.

Ar šiem finanšu instrumentiem saistītais risks ir ierobežots un nepārsniedz maksimālo apjomu, kas ir norādīts pamatā esošajos nolīgumos un kas ir attiecīgajam instrumentam budžetā paredzētā summa. Tā kā Komisija bieži sedz pirmās kārtas zaudējumus, ir iespējams, ka ES budžetam radīsies kādi zaudējumi.

Komisijas nolīgumos ar finanšu iestādēm ir iekļauti stingri nosacījumi un pienākumi, lai nodrošinātu ES līdzekļu pienācīgu pārvaldību un ziņošanu par tiem. Ieņēmumus no finanšu instrumentiem parasti atmaksā ES budžetā.

6.3. VALŪTAS RISKS

ES finanšu instrumentu valūtas risks gada beigās: neto pozīcija

miljonos EUR

	31.12.2025.						
	USD	RON	PLN	SEK	Citi	EUR	Kopā
Finanšu aktīvi							
Finanšu aktīvi AC*	*51*	*5*	*–*	*–*	*7*	*548*	*611*
Finanšu aktīvi FVSD							
Neatvasinātie instrumenti	*1 558*	*–*	*–*	*18*	*124*	*49 380*	*51 080*
Atvasinātie instrumenti	*(1 122)*	*87*	*134*	*93*	*164*	*2 229*	*1 585*
*Debitoru parādi***	*138*	*8*	*84*	*2*	*159*	*3 351*	*3 742*
Nauda un naudas ekvivalenti	*219*	*594*	*1 480*	*612*	*1 517*	*98 619*	*103 041*
	845	**694**	**1 698**	**725**	**1 972**	**154 127**	**160 060**

miljonos EUR

	31.12.2025.						
	USD	RON	PLN	SEK	Citi	EUR	Kopā
Finanšu saistības							
Finanšu garantiju saistības	*(469)*	*(51)*	*(77)*	*(9)*	*(110)*	*(7 012)*	*(7 729)*
Finanšu saistības FVSD	*(6)*	*221*	*–*	*–*	*(3)*	*(273)*	*(62)*
	(475)	**170**	**(77)**	**(9)**	**(114)**	**(7 285)**	**(7 790)**
Kopā	**369**	**864**	**1 621**	**715**	**1 858**	**146 842**	**152 269**

miljonos EUR

	31.12.2024.						
	USD	RON	PLN	SEK	Citi	EUR	Kopā
Finanšu aktīvi							
Finanšu aktīvi AC ([1])	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Finanšu aktīvi FVSD							
Neatvasinātie instrumenti	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
Atvasinātie instrumenti	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
Debitoru parādi ([2])	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Nauda un naudas ekvivalenti	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**
Finanšu saistības							
Finanšu garantiju saistības	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Finanšu saistības FVSD	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Kopā	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

([1]) *Izņemot aizdevumus dalībvalstīm un trešām valstīm*
([2]) *Izņemot nākamo periodu izdevumus.*

Ja euro kurss pret citām valūtām būtu paaugstinājies vai pazeminājies par 10 %, tam uz saimnieciskās darbības rezultātu būtu bijusi šāda ietekme.

miljonos EUR

Valūtas maiņas kursa paaugstināšanās (+) / pazemināšanās (–)	2025			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(34)*	*(79)*	*(147)*	*(65)*
– 10 %	*41*	*96*	*180*	*79*

miljonos EUR

Valūtas maiņas kursa paaugstināšanās (+) / pazemināšanās (–)	2024			
	USD	RON	PLN	SEK
+ 10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
– 10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Tā kā visi ES finanšu aktīvi un saistības pašlaik ir izteikti euro, ES nav pakļauta ārvalstu valūtas riskam.

Kase

Dalībvalstu samaksātie pašu resursi valūtās, kas nav euro, tiek turēti pašu resursu kontos. Kad šie līdzekļi ir vajadzīgi maksājumiem, tos konvertē euro. Dažos gadījumos tos nekonvertē un izmanto maksājumiem tajās pašās valūtās.

Komisijai ir arī atvērti konti komercbankās citās ES valūtās, kas nav euro, piemēram, ASV dolāros un sterliņu mārciņās, lai varētu veikt maksājumus šajās valūtās. Minētos kontus papildina pēc vajadzības, tādējādi mazinot valūtas risku.

Kad dažādi ieņēmumi tiek saņemti valūtās, kas nav euro, tos pārskaita uz to pašu valūtu Komisijas kontiem vai konvertē euro un pārskaita uz euro kontiem.

Avansu konti valūtās, kas nav euro, tiek papildināti, pamatojoties uz aplēstajām īstermiņa maksājumu vajadzībām, un summas tajos nepārsniedz tiem noteiktos maksimālos apjomus.

Naudas sodi

Visus naudas sodus uzliek, maksā un provizoriski sedz euro valūtā, tāpēc nerodas nekāds ārvalstu valūtas risks, kad tie tiek turēti *BUFI* fondā.

Budžeta garantijas

Budžeta garantiju maksimālo summu parasti nosaka euro valūtā. Tomēr atsevišķās operācijās summas var būt izteiktas citās valūtās, piemēram, ASV dolāros vai vietējās valūtās, un tādā gadījumā ES var nākties segt arī zaudējumus no valūtas kursu svārstībām.

Nosakot budžeta garantijām vajadzīgo uzkrājumu apmēru, Komisija ņem vērā valūtas risku.

Kopējais uzkrājumu fonds

KUF valūtas ir gan euro, gan ASV dolāri. Lai pārvaldītu valūtas risku, KUF noslēdz regulētā tirgū netirgotus valūtas maiņas kursa nākotnes līgumus, lai ierobežotu risku, kas var ietekmēt ASV dolāros veikto tā ieguldījumu tirgus vērtību, un pret risku nenodrošināto ārvalstu valūtas riska darījumu maksimālais apmērs ir 1 % no kopējās portfeļa vērtības, ievērojot etalonrādītāju un gada stratēģiskos izvietojumus, kā noteikts attiecīgajos finanšu instrumentos.

KUF izmanto šo riska ierobežošanas stratēģiju, lai vajadzības gadījumā attiecīgi koriģētu vai apvērstu pozīciju, kuras riski tiek ierobežoti. Tomēr KUF neveic valūtas riska ierobežošanu attiecībā uz pārņemtiem aizdevumiem (sk. **2.4.1.2.** skaidrojumu), kas pārnesti to sākotnējā valūtā, un tas pakļauj ES valūtas riskam. Tā kā ar šo aizdevumu atmaksas grafiku ir saistīta nenoteiktība, attiecībā uz tiem netiek veiktas nekādas darbības, kas kompensētu ārvalstu valūtas svārstības.

6.4. **PROCENTU LIKMJU RISKS**

Nākamajā tabulā parādīts, kā procentu likmju izmaiņas par 1 % (+/–100 bāzes punktiem) ietekmētu ES saimnieciskās darbības rezultātu attiecībā uz parāda vērtspapīriem un BTF.

miljonos EUR

	Palielinājums (+) / samazinājums (–) bāzes punktos	Saimnieciskās darbības rezultāts
2025. gads: finanšu aktīvi FVSD	*+ 100*	*(1 448)*
	– 100	*1 536*
2024. gads: finanšu aktīvi FVSD	*+ 100*	*(1 172)*
	– 100	*1 246*

Obligāciju portfeļa jutīgums pret procentu likmju izmaiņām palielinās līdz ar tā termiņu. Galveno Komisijas pārvaldīto aktīvu portfeļu termiņš ir norādīts turpmāk.

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Eiropas Savienībai savu aizņēmumu un aizdevumu darbību dēļ ir ievērojami aktīvi un saistības, par kuriem tiek maksāti procenti. Tomēr agrāk izveidotie finansiālās palīdzības instrumenti, kuriem piemēroja kompensējošo darbību pieeju, nav pakļauti procentu likmju riskam nav, jo aizņēmumi tiek kompensēti ar līdzvērtīgiem aizdevumiem, kam ir tādi paši nosacījumi.

Vienotās finansēšanas pieejas gadījumā procentu likmju risku sedz, īstenojot procedūras un mehānismus, kas mazina risku. Vienotās finansēšanas pieejas pamatprincips ir tāds, ka finansējuma izmaksas un saistītās izmaksas tiek iedalītas aizdevumu saņēmējiem un ES budžetam pārredzamā, izmaksu ziņā pēc iespējas lietderīgākā un pēc iespējas taisnīgākā veidā, pamatojoties uz ikdienas procentu aprēķiniem. Vienotās finansēšanas pamatā ir izmaksu pilnīgas sadales princips, tāpēc visas procentu izmaksas, kas rodas saistībā ar aizņēmumu instrumentiem, naudas līdzekļu turējumiem vai citiem ieguldījumu instrumentiem, tiek pilnībā pārliktas uz aizdevumu saņēmējiem un iekļautas tiem izrakstītajos rēķinos kā finansēšanas izmaksas vai likviditātes pārvaldības izmaksas.

Finansējuma izmaksas tiek sadalītas aizdevumu saņēmējiem, pamatojoties uz vēl neatmaksāto aizdevumu summu. Finansējuma izmaksas, kas nav attiecinātas uz aizdevumiem vai neatmaksājamu atbalstu, tiek iekļautas rēķinā aizdevumu saņēmējiem un ES budžetā kā likviditātes pārvaldības izmaksas, kas var būt pozitīvas vai negatīvas atkarībā no naudas atlikumiem piemēroto procentu likmju izmaiņām.

Saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju naudas līdzekļus tur ES finansējuma kopfondā, tādējādi uzturot noteikta apjoma drošības rezervi, taču nepieļaujot pārāk lielu atlikumu izveidošanos. Drošības rezervi veido nauda bankā, naudas tirgus termiņnoguldījumi valsts bankās un valstij piederošās finanšu aģentūrās, kā arī pirkšanas ar atpārdošanu darījumi ar 7 vai 14 dienu termiņu (sk. **2.8.2.** skaidrojumu). Naudu glabā galvenokārt ECB, kur visiem naudas līdzekļu atlikumiem piemēro procentu likmi, kas ir par 20 bāzes punktiem zemāka nekā euro naudas tirgus īstermiņa procentu likme. Visus ieņēmumus no naudas turējuma un citiem ieguldījumu instrumentiem izmanto ieskaitam pret summām rēķinos par likviditātes pārvaldības izmaksām.

Kase

Komisija ir ieviesusi pasākumus, lai nodrošinātu, ka no tās bankas kontiem nopelnītie procenti regulāri atspoguļo tirgus procentu likmes un to iespējamās svārstības.

Pašu resursu konti ir aizsargāti pret jebkādām izmaksām, jo tiem saskaņā Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 9. panta 1. punktu nepiemēro nekādas maksas un procentus.

Konti, kas ir atvērti dalībvalstu valsts kasēs pašu resursu ieņēmumiem, nepelna procentu ienākumus un ir bezmaksas. Par kontiem valstu centrālajās bankās (pašu resursi un citi) var saņemt atlīdzību saskaņā ar katrā iestādē piemērotajām oficiālajām likmēm.

Komisija pielāgo savas naudas pārvaldības procedūras pašreizējiem tirgus procentu likmju nosacījumiem. Centrālajos noguldījumu kontos tiek turēta drošības naudas rezerve, kas ik nedēļu tiek finansēta no pašu resursu kontiem, lai apmierinātu ar budžeta izpildi saistītās maksājumu vajadzības, vienlaikus neveidojot liekus atlikumus.

Komercbanku un centrālo banku kontu diennakts atlikumi katru dienu pelna procentus, pamatojoties uz mainīgām tirgus likmēm, kam piemēro līgumā noteikto pievienoto procentu likmi (pozitīvu vai negatīvu).

Naudas sodi

Provizoriski iekasētie naudas sodi tiek ieguldīti ilgtermiņa obligāciju portfelī ar vidējo portfeļa termiņu 1,81 gadi.

Kopējais uzkrājumu fonds

KUF portfeļa kopējais vidējais termiņš ir 3,56 gadi.

Likvidējamā EOTK

Likvidējamās EOTK summas tiek ieguldītas ilgtermiņa obligāciju portfelī ar vidējo termiņu 3,83 gads.

6.5. CITS CENAS RISKS

ES 2025. gada 31. decembrī bija pakļauta kapitāla vērtspapīru riskam, ko rada dažādi ieguldījumi, tajā skaitā:

— nekotēti kapitālieguldījumi (piemēram, riska kapitāla un citi ieguldījumu fondi),

— naudas tirgus fondi (piemēram, EIB vienotais fonds),

— BTF,

— ieguldījumi apvienotajos portfeļos (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu).

Eiropas Savienību kapitāla vērtspapīru riskam pakļauj arī garantijas, kas sedz nekotētus kapitāla ieguldījumus un kvazikapitāla ieguldījumus, kurus uzskaita kā atvasinātos instrumentus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā (sk. **2.4.2.2.** skaidrojumu).

Pašu kapitāla cenas risks ir risks, ka kapitālieguldījumu patiesās vērtības mainās pašu kapitāla cenu un/vai garantēto kapitālieguldījumu vērtības izmaiņu rezultātā.

Iepriekš minēto instrumentu vērtības palielināšanās vai samazināšanās par 10 % ietekme uz pārpalikumu vai deficītu būtu šāda.

miljonos EUR

	10 %	(10) %
Kapitālieguldījumi	*380*	*(380)*
NTF, BTF un ieguldījumi apvienotajos portfeļos	*681*	*(681)*
Garantijas pašu kapitālam ([1])	*695*	*(695)*
Kopā 31.12.2025.	**1 756**	**(1 756)**
Kapitālieguldījumi	*320*	*(320)*
NTF, BTF un ieguldījumi apvienotajos portfeļos	*598*	*(598)*
Garantijas pašu kapitālam ([1])	*606*	*(606)*
Kopā 31.12.2024.	**1 523**	**(1 523)**

([1]) *Risks, kas saistīts ar garantijām pašu kapitālam, ir balstīts uz nosacīto summu, ko sedz garantija.*

ES iegulda nekotētos aktīvos vai izsniedz garantiju nekotētiem aktīviem, kuru vērtības nav publiski pieejamas. Šos aktīvus parasti īsteno pilnvarotie subjekti, kas ir nozares eksperti un regulāri novērtē un uzrauga to vērtību.

6.6. **KREDĪTRISKS**

Maksimālais kredītrisks

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Finanšu aktīvi		
Aizdevumi	*333 432*	*283 580*
Nauda un naudas ekvivalenti	*103 041*	*63 163*
Ar komerciālu apmaiņu saistīti debitoru parādi ([1])	*3 742*	*3 240*
Finanšu aktīvi FVSD: *parāda vērtspapīri*	*40 462*	*34 465*
Finanšu aktīvi FVSD: *atvasinātie instrumenti*	*1 585*	*1 110*
Finanšu aktīvi FVSD: *aizdevumi*	*9*	–
Sniegtās garantijas un aizdevumu saistības		
FGC	*65 474*	*60 857*
Aizdevumu saistības	*24*	*18 193*
Kopā	**547 771**	**464 607**

([1]) *Izņemot nākamo periodu izdevumus.*

Turklāt ES ir netieši pakļauta kredītriskam, ko rada tās ieguldījumi NTF, biržā tirgotos uzņēmumu obligāciju fondos un parāda vērtspapīru apvienotajos portfeļos (sk. **2.4.2.1.** skaidrojumu) un kas var ietekmēt to cenas (sk. **6.5.** skaidrojumu).

Aizdevumi: kredītkvalitāte

miljonos EUR

31.12.2025.					
	1. pakāpe	2. pakāpe	3. pakāpe	POCI	Kopā
Kredītreitings					
Augstākā un augsta kategorija	*33 176*	–	–	–	*33 176*
Augšējā vidējā kategorija	*102 243*	–	–	–	*102 243*
Apakšējā vidējā kategorija	*151 363*	–	–	–	*151 363*
Spekulatīvā kategorija (t. sk. tādi, kuru saistības netiek pildītas)	*4 340*	*72 630*	*28*	*21*	*77 019*
Bruto uzskaites vērtība	**291 122**	**72 630**	**28**	**21**	**363 801**
Mīnus zaudējumu uzkrājumi	*(12)*	*(30 357)*	*(24)*	*24*	*(30 369)*
Neto uzskaites vērtība	**291 110**	**42 273**	**4**	**45**	**333 432**

miljonos EUR

31.12.2024.					
	1. pakāpe	2. pakāpe	3. pakāpe	POCI	Kopā
Kredītreitings					
Augstākā un augsta kategorija	*35 593*	–	–	–	*35 593*
Augšējā vidējā kategorija	*87 005*	–	–	–	*87 005*
Apakšējā vidējā kategorija	*129 200*	–	–	–	*129 200*

miljonos EUR

31.12.2024.					
	1. pakāpe	2. pakāpe	3. pakāpe	POCI	Kopā
Spekulatīvā kategorija (t. sk. tādi, kuru saistības netiek pildītas)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Bruto uzskaites vērtība	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Mīnus zaudējumu uzkrājumi	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Neto uzskaites vērtība	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

Iepriekš minēto riska kategoriju pamatā principā ir ārējā reitinga aģentūru reitingu skalas. Šīs kategorijas atbilst šādiem reitingiem:

— augstākā un augsta kategorija: *Moody's* P-1, no Aaa līdz Aa3; *S&P* A-1+, A-1, AAA līdz AA–; *Fitch* F1+, F1, no AAA līdz AA– un līdzvērtīgs,

— augšējā vidējā kategorija: *Moody's* P-2, no A1 līdz A3; *S&P* A-2, no A+ līdz A–; *Fitch* F2, no A+ līdz A– un līdzvērtīgs,

— apakšējā vidējā kategorija: *Moody's* P-3, no Baa1 līdz Baa3; *S&P* A-3, no BBB+ līdz BBB–; *Fitch* F3, no BBB+ līdz BBB– un līdzvērtīgs,

— spekulatīvā kategorija: *Moody's* kategorija, kas nav augstākā (*not prime*), no Ba1 līdz C; *S&P* B, C, D, no BB+ līdz D; *Fitch* B, C, D, no BB+ līdz D un līdzvērtīgs.

ES izmanto šīs reitingu kategorijas kā atsauces punktu finanšu instrumentiem un komercbankām. Tomēr ES var paturēt summas konkrētā riska kategorijā pat tad, ja reitingu aģentūra ir pazeminājusi darījumu partnera reitingu, pēc tam, kad tā ir pati izanalizējusi konkrētos gadījumus.

Spekulatīvās kategorijas aizdevumi galvenokārt ir finansiālās palīdzības aizdevumi trešām valstīm, kuras ir nonākušas finansiālās grūtībās. Visi dalībvalstīm izsniegtie aizdevumi ir investīciju kategorijā un 1. pakāpē. Starp 2. pakāpes aizdevumiem ir lielākoties MFP, MFP+, Ukrainas mehānisma, MFP UASM un *Euratom* aizdevumi Ukrainai. *POCI* aizdevumi ir pārņemtie aizdevumi no *ELM* programmām.

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Ja debitori nepilda saistības, Komisija var izmantot KUF turētos aktīvus, lai apkalpotu parādus, kuriem ir pienācis maksāšanas termiņš un kuri ir saistīti ar MFP aizdevumiem (izņemot MFP+ un MFP UASM aizdevumus), *Euratom* aizdevumiem trešām valstīm un aizdevumiem, kas piešķirti no Rietumbalkānu mehānisma un Moldovas mehānisma konkrētu rīcībpolitiku īstenošanai.

Aizdevumus, kas piešķirti Ukrainai saskaņā ar ārkārtas MFP programmu (6 miljardi EUR, kas izmaksāti 2022. gadā), vispirms sedz no attiecīgā KUF nodalījuma un pēc tam arī no dalībvalstu nodrošinātajām papildu garantijām 3,7 miljardu EUR apmērā, kuras uzskata par minēto aizdevumu kredītkvalitātes uzlabojumu, un tāpēc tika samazināti atzītie uzkrājumi zaudējumiem no šo aizdevumu vērtības samazināšanās.

Paredzams, ka Ukraina atmaksās MFP UASM aizdevumu, izmantojot ārkārtas ieņēmumu plūsmas no imobilizētajiem Krievijas valsts aktīviem, kas Ukrainai piešķirtas kā neatmaksājams atbalsts saskaņā ar UASM. Savienība 2025. gadā šādi iekasēja un piešķīra Ukrainai 622 miljonus EUR. Minēto summu gada beigās ieskaita īpašā bankas kontā, un to izmantos tikai MFP apkalpošanai, tādējādi samazinot paredzamos kredītzaudējumus no šā aizdevuma.

Komisija pārvalda *Euratom* aizdevumu kredītrisku, iegūstot valsts garantijas, kuru kopsumma 2025. gada 31. decembrī bija 300 miljoni EUR (2024. gadā – 300 miljoni EUR).

Aizdevumus, ko piešķir dalībvalstīm saskaņā ar instrumentu *SURE*, balsta sistēma, ko veido brīvprātīgas dalībvalstu garantijas, kuru apmērs ir 25 % no maksimālā apjoma, kas pieejams saistītajai finansiālajai palīdzībai.

Lai segtu kredītzaudējumus no aizdevumiem dalībvalstīm, MFP+, MFP UASM un Ukrainas mehānisma aizdevumiem, Komisija var šim nolūkam pieprasīt līdzekļus no dalībvalstīm, ievērojot pašu resursu maksimālos apjomus ("budžeta manevrēšanas telpa", sk. **6.7.** skaidrojumu).

Aizdevumi: zaudējumu no vērtības samazināšanās uzkrājumu pārmaiņas

miljonos EUR

	1. pakāpe	2. pakāpe	3. pakāpe	POCI	Kopā
Zaudējumu uzkrājumi 1.1.2025.	*31*	*15 969*	*14*	*(24)*	*15 991*
Pārcēlums uz 1. pakāpi	*1*	*(1)*	–	–	–
Pārcēlums uz 2. pakāpi	*(1)*	*1*	–	–	–
Pārcēlums uz 3. pakāpi	–	*(1)*	*1*	–	–
Jauni aizdevumi	*2*	*13 483*	*4*	–	*13 488*
Atzīšanas pārtraukšana – atmaksa	*(0)*	*(1)*	*(0)*	–	*(2)*
Atzīšanas pārtraukšana – norakstījumi	–	–	*(3)*	–	*(3)*
Zaudējumu uzkrājumu pārvērtēšana	*(22)*	*907*	*(0)*	–	*885*
Citi	*2*	*2*	*8*	–	*11*
Zaudējumu uzkrājumi 31.12.2025.	**12**	**30 357**	**24**	**(24)**	**30 369**

Papildu uzkrājumi zaudējumiem no 2. pakāpes aizdevumu vērtības samazināšanās galvenokārt ir saistīti ar jauniem aizdevumiem, kas izmaksāti Ukrainai saskaņā ar Ukrainas mehānismu un MFP UASM (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu), un kredītriska aplēsēs izmantoto riska parametru atjaunināšanu.

ES 2025. gadā piešķīra Ukrainai procentu likmes subsīdijas 1,1 miljarda EUR apmērā (2024. gadā – 763 miljoni EUR) par uzkrātajiem procentiem par dažiem ārkārtas MFP aizdevumiem, MFP+ aizdevumiem un aizdevumiem no Ukrainas mehānisma. Pirms šīm izmaiņām amortizētās izmaksas bija 37,7 miljardi EUR (2024. gadā – 17,3 miljardi EUR). Minētās izmaiņas līguma noteikumu finanšu darbības rezultātu pārskatā uzrādītas kā zaudējumi no izmaiņām (sk. **3.15.** skaidrojumu). Procentu likmes subsīdijai nebija būtiskas ietekmes uz kredītriska novērtējumu, un 2025. gada 31. decembrī attiecīgie aizdevumi joprojām tika klasificēti kā atbilstīgi 2. pakāpei.

Sk. **1.5.5.** skaidrojumu par ES pakāpju noteikšanas politiku, ko piemēro aizdevumiem.

Aizdevumi: *ECL* novērtējums

Lai novērtētu paredzamos kredītzaudējumus, ES izmanto ar varbūtību svērtu aplēsi. Tas nozīmē, ka tiek aplēsta starpība starp līgumā noteiktajām naudas plūsmām un paredzamajām naudas plūsmām.

ES šajā aplēsē izmanto šādus trīs kredītriska parametrus:

— saistību nepildīšanas varbūtība (*PD*) – tas ir procentuāls rādītājs, kas atspoguļo iespējamību, ka darījumu partneris nepildīs savas finanšu saistības nākamo 12 mēnešu laikā vai atlikušajā saistību darbības laikā,

— saistību nepildīšanas zaudējumi (*LGD*) – tas ir procentuāls rādītājs, kas parāda paredzamo naudas iztrūkumu, ņemot vērā atgūtos līdzekļus un nodrošinājumus,

— riska darījumu vērtība saistību nepildīšanas gadījumā (*EAD*) – tas ir neapmaksātais riska darījums (summa) saistību neizpildes brīdī.

Aplēšot *LGD* riska darījumiem ar centrālo valdību, ES ņem vērā savu *de facto* privileģētā kreditora statusu.

Aplēstās naudas plūsmas finanšu aktīva paredzamajā darbības laikā tiek diskontētas ar faktisko procentu likmi.

ES ņem vērā saprātīgu un pamatotu uz nākotni vērstu informāciju, kas ir pieejama bez pārmērīgām izmaksām un pūlēm, un vajadzības gadījumā pielāgo modeļa parametrus.

Nauda un naudas ekvivalenti: kredītkvalitāte

miljonos EUR

	31.12.2025.	31.12.2024.
Kredītreitings		
Augstākā un augsta kategorija	*101 584*	*57 251*
Augšējā vidējā kategorija	*821*	*4 161*
Apakšējā vidējā kategorija	*533*	*1 722*
Spekulatīvā kategorija	*104*	*28*
Bruto uzskaites vērtība	**103 041**	**63 163**
Mīnus zaudējumu uzkrājumi	–	–
Neto uzskaites vērtība	**103 041**	**63 163**

Kase

Lielākā daļa Komisijas kases līdzekļu tiek turēti pašu resursu kontos, kurus dalībvalstis atvērušas savu pašu resursu, galvenokārt NKI, PVN un TPR, iemaksu veikšanai. Šie konti ir atvērti dalībvalstu valsts kasē vai valsts centrālajā bankā, kas nodrošina Komisijai viszemāko kredītrisku (vai darījumu partnera risku).

Komisijas kases līdzekļus kontos, kas atvērti komercbankās, papildina pēc vajadzības, un šo papildināšanas procesu automātiski īsteno kases naudas pārvaldības sistēma. Katrā komercbankas kontā glabā naudas līdzekļus tādā apmērā, kāds ir nepieciešams, lai nodrošinātu, ka kopējā summa kontā uz nakti vienmēr ir mazāka nekā attiecīgajam darījuma partnerim noteiktais naudas zuduma riska limits.

Komercbanku atlasei piemēro īpašas pamatnostādnes, lai vēl vairāk samazinātu darījumu partnera risku, ko uzņemas Komisija. Šīs pamatnostādnes paredz, ka:

— par komercbanku atlasi izsludina uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus un atlasa tādas komercbankas, kuru ilgtermiņa kredītreitings ir vismaz A– (*S&P*) vai līdzvērtīgs,

— tiek uzraudzīti reitingi un katrai finanšu iestādei tiek noteikts maksimālais riska darījumu apjoms, ņemot vērā attiecīgā finanšu sektora subjekta kredītspēju un kapitalizāciju,

— delegācijās ārpus ES avansa konti tiek turēti vietējās bankās, kuras tiek izvēlētas, izmantojot vienkāršotu konkursa procedūru, un reitingu prasības ir atkarīgas no vietējās situācijas. Lai ierobežotu risku, avansa kontu atlikumi tiek turēti zemākajā iespējamajā līmenī, tie tiek regulāri papildināti un piemērotos maksimālos apjomus katru gadu pārskata.

Likviditātes nodrošināšana vienotās finansēšanas vajadzībām

Saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju tiek turēts pietiekami daudz naudas, lai apmierinātu visas gaidāmās izmaksu vajadzības un uzturētu noteiktu drošības rezervi, vienlaikus neveidojot liekus atlikumus. Naudu glabā ECB bankas kontā, naudas tirgus īstermiņa noguldījumos valstu centrālajās bankās vai valstij piederošās finanšu aģentūrās vai iegulda pirkšanas ar atpārdošanu līgumos, kas ir nodrošināti ar likvīdām obligācijām. Tādējādi likviditātes rezerves kredītrisks ir ļoti zems.

Debitoru parādi: kredītkvalitāte

miljonos EUR

	Nav kavēts	Kavēts 0–30 dienas	Kavēts 31–90 dienas	Kavēts no 91 dienas līdz 1 gadam	Kavēts > 1 gadu	Kopā
Bruto uzskaites vērtība	2 063	18	22	52	179	*2 335*
Mīnus zaudējumu uzkrājumi	(5)	(3)	(9)	(24)	(115)	*(156)*
Neto uzskaites vērtība 31.12.2025.	**2 058**	**15**	**14**	**28**	**64**	**2 178**
Bruto uzskaites vērtība	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Mīnus zaudējumu uzkrājumi	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Neto uzskaites vērtība 31.12.2024.	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	**1 652**

Šajā tabulā norādītās summas neietver nākamo periodu izdevumus un tos FGC *debitoru parādus, kuru novērtē* FVSD *(sk. 2.6.2. skaidrojumu), jo uz tiem neattiecas prasības par vērtības samazināšanu.*

Finanšu aktīvi *FVSD* – parāda vērtspapīri: kredītkvalitāte

Kopējais uzkrājumu fonds

KUF portfeļa vidējais svērtais kredītreitings ir A (*S&P* vai līdzvērtīgs).

Provizoriski iekasēti naudas sodi: BUFI *portfelis*

Portfeļa vidējais svērtais kredītreitings ir A (*S&P* vai līdzvērtīgs).

Saņemtās finanšu garantijas

Finanšu garantiju pieņemšanai piemērotā riska pārvaldības politika nodrošina Komisijai augstu kredītkvalitāti. Šī politika paredz, ka:

— tiek noteikts maksimālais kredītrisks, pamatojoties uz finanšu sektora subjekta kredītreitingu un kapitāla līmeni, kas norādīts tā SFPS finanšu pārskatos,

— tiek regulāri pārskatīta piešķirto garantiju atbilstība politikas prasībām.

Likvidējamā EOTK

Portfeļa vidējais svērtais kredītreitings ir A– (*S&P* vai līdzvērtīgs).

Finanšu aktīvi *FVSD* – atvasinātie instrumenti: kredītkvalitāte

ES atvasinātie aktīvi galvenokārt ir garantijas pašu kapitāla portfeļiem. Kredītrisks aprobežojas ar darījumu partnera risku. Par garantiju pašu kapitālam galvenokārt norēķināsies ar EIB grupu, kuras reitings ir AAA, un tas samazina kredītrisku.

Vienīgais darījuma partneris visos 2025. gada 31. decembrī spēkā esošajos valūtas maiņas nākotnes līgumos, kas noslēgti ārpus regulētā tirgus, ir *Bank for International Settlements*. Tāpēc nav nepieciešami kredītkvalitātes uzlabojumi, piemēram, nodrošinājums vai garantijas.

Finanšu garantiju līgumi: kredītkvalitāte

miljonos EUR

	31.12.2025.			31.12.2024.		
	1. pakāpe	2. pakāpe	Kopā	1. pakāpe	2. pakāpe	Kopā
Ilgtermiņa reitings						
Augstākā un augsta kategorija	*19*	*1*	*20*	*1*	*–*	*1*
Augšējā vidējā kategorija	*69*	*12*	*81*	*5*	*–*	*5*
Apakšējā vidējā kategorija	*108*	*2*	*109*	*137*	*–*	*137*
Spekulatīvā kategorija	*39 396*	*25 813*	*65 209*	*34 912*	*25 746*	*60 658*
Pārvaldīti kolektīvi / nav novērtēti	*10*	*45*	*55*	*10*	*47*	*56*
Kopā	**39 602**	**25 872**	**65 474**	**35 064**	**25 793**	**60 857**

Finanšu garantiju līgumi: zaudējumu uzkrājumu pārmaiņas

miljonos EUR

	1. pakāpe	2. pakāpe	Kopā
Zaudējumu uzkrājumi 1.1.2025.	*1 930*	*2 075*	*4 005*
Pārcēlums uz 2. pakāpi ([1])	*(48)*	*48*	*–*
Pārcēlums uz 1. pakāpi ([1])	*28*	*(28)*	*–*
Palielinājumi	*377*	*1 257*	*1 634*
Garantiju atbrīvošana	*(340)*	*(2)*	*(342)*
Pārvērtēšana	*397*	*107*	*504*
Zaudējumu uzkrājumi 31.12.2025.	**2 345**	**3 456**	**5 800**
Finanšu garantiju saistību uzskaites summa 31.12.2025.	**4 061**	**3 668**	**7 729**

([1]) *Pārcēlumi no 1. pakāpes uz 2. pakāpi un otrādi tiek novērtēti vērtības samazināšanās uzkrājuma sākuma atlikuma apmērā, savukārt summas izmaiņas, kas izriet no pakāpes maiņas (t. i., novērtēšana 12 mēnešu vai darbības laika* ECL *apmērā), ir daļa no pārvērtēšanas.*

Uzkrājumi zaudējumiem no 2. pakāpes garantijām 2025. gadā palielinājās galvenokārt saistībā ar jaunu operāciju parakstīšanu saskaņā ar Ukrainas garantiju (sk. **4.1.1.** skaidrojumu).

Nerealizētie *ECL* no 2. pakāpes garantijām 2025. gada 31. decembrī bija 3,5 miljardi EUR, no kuriem 1,7 miljardi EUR attiecās uz *ELM* garantijām (sk. **4.1.1.** skaidrojumu). Tie ietver darbības laika *ECL* 0,9 miljardu EUR apmērā par EIB riska darījumiem Ukrainā (neatmaksāti EIB aizdevumi 3,4 miljardu EUR apmērā, kas izsniegti darījumu partneriem Ukrainā, pamatojoties uz ES garantijām).

Sk. **1.5.12.** skaidrojumu par ES pakāpju noteikšanas politiku, ko piemēro finanšu garantiju līgumiem.

Budžeta garantijas

Eiropas Savienībai kredītrisku galvenokārt rada tās garantētās operācijas. Pasliktinoties pamatā esošo operāciju kredītkvalitātei, saistību neizpildes gadījumi kļūst ticamāki un arī ES garantiju pieprasījumu var būt vairāk.

Lai uzraudzītu un pārvaldītu šo risku, Komisija izmanto kredītriska modeli, kas novērtē iespējamos zaudējumus. Šajā modelī tiek izmantoti īstenošanas partneru sniegtie dati, kas tiek apvienoti ar ekspertu vērtējumu, lai iegūtu riska novērtējumu, kas atbilst darījumam un attiecīgiem ekonomiskajiem apstākļiem.

6.7. **LIKVIDITĀTES RISKS**

Neatvasināto finanšu saistību termiņu analīze sadalījumā pa atlikušajiem līgumā noteiktajiem termiņiem

miljonos EUR

	Nediskontētās līgumā noteiktās naudas plūsmas				Uzskaites vērtība
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā	
Aizņēmumi	*(98 561)*	*(240 053)*	*(578 604)*	*(917 217)*	*(731 224)*
Parādi kreditoriem	*(65 037)*	–	–	*(65 037)*	*(65 037)*
Citi	*(180)*	*(608)*	*(1 157)*	*(1 944)*	*(1 773)*
Kopā 31.12.2025.	**(163 777)**	**(240 661)**	**(579 760)**	**(984 199)**	**(798 034)**
Aizņēmumi	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Parādi kreditoriem	*(55 414)*	–	–	*(55 414)*	*(55 414)*
Citi	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Kopā 31.12.2024.	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**

Atvasināto instrumentu finanšu saistību termiņu analīze sadalījumā pa atlikušajiem līgumā noteiktajiem termiņiem

miljonos EUR

	Nediskontētās līgumā noteiktās naudas plūsmas				Uzskaites vērtība
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā	
Atvasināto instrumentu maksāšanas pozīcija	*(1 184)*	*(11)*	–	*(1 195)*	
Atvasināto instrumentu saņemšanas pozīcija	*1 138*	*7*	–	*1 145*	
Neto naudas plūsmas 31.12.2025.	**(46)**	**(4)**	–	**(50)**	**(48)**
Atvasināto instrumentu maksāšanas pozīcija	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Atvasināto instrumentu saņemšanas pozīcija	*1 691*	–	–	*1 691*	
Neto naudas plūsmas 31.12.2024.	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**

Izsniegto finanšu garantiju līgumu termiņa analīze sadalījumā pēc agrākā laikposma, kurā garantiju varētu pieprasīt

miljonos EUR

	Garantijas maksimālā summa				Uzskaites vērtība
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā	
FGC *31.12.2025.*	*(63 617)*	*(1 637)*	*(13 966)*	*(79 220)*	*(7 729)*
FGC *31.12.2024.*	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*

Neizmantoto aizdevumu saistību termiņu analīze

miljonos EUR

	Neizmantoto aizdevumu saistību maksimālā summa				Uzskaites vērtība
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	Kopā	
Neizmantotās aizdevumu saistības 31.12.2025.	*–*	*15*	*9*	*24*	*3*
Neizmantotās aizdevumu saistības 31.12.2024.	*18 152*	*41*	*–*	*18 193*	*7 082*

Aizņēmumu darbības

Pirmais veids, kā ES var atmaksāt aizņēmumus, kurus tā paņēma finansiālās palīdzības un *NGEU* aizdevumu finansēšanai, ir panākt, lai attiecīgie aizdevumi tiktu tai atmaksāti laikus. Taču ir ieviesti papildu aizsardzības pasākumi gadījumiem, kad aizņēmēji nepilda maksājumu saistības vai kavē maksājumus.

Komisija ir izveidojusi īstermiņa pagaidu pasākumu – budžeta segumu –, kas nodrošina likviditāti, lai segtu to saistību maksājumus, kuras izriet no finansiālās palīdzības programmām, kas tiek īstenotas pēc kompensējošu darbību principa.

Trešām valstīm piešķirtajiem MFP aizdevumiem (izņemot MFP+ un MFP UASM aizdevumus), *Euratom* aizdevumiem un aizdevumiem no Rietumbalkānu mehānisma un Moldovas mehānisma likviditātes rezervi nodrošina KUF. Šo rezervi var izmantot, lai atmaksātu ar minētajiem aizdevumiem saistītos aizņēmumus.

Ja ar rezervē pieejamajiem līdzekļiem nepietiks, lai segtu faktiskos zaudējumus, Komisija aktivizēs pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt papildu resursus, piemēram, īslaicīgi izmantos Komisijas kases likviditāti, veiks pagaidu pārvietojumus vai īstenos papildu izdevumus no ES budžeta.

Lai segtu aizdevumus, kas piešķirti Ukrainai saskaņā ar ārkārtas MFP programmu, var izmantot attiecīgo KUF nodalījumu, kā arī dalībvalstu sniegtās papildu garantijas (sk. **6.6.** skaidrojumu).

Lai apkalpotu ES parādus, kas saistīti ar aizdevumiem, kuri izmaksāti saskaņā ar vienotās finansēšanas pieeju, un aizņēmumiem, kuri ņemti saskaņā ar šo pieeju, Komisija var izmantot aktīvu naudas līdzekļu pārvaldību un īstermiņa aizņēmumus. Lai pārvaldītu likviditātes risku šīs pieejas ietvaros, ir jāīsteno likviditātes pārvaldības procedūras un īpaši instrumenti, kas dod iespēju katru dienu uzraudzīt un pārvaldīt likviditāti.

ES parādu apkalpošanas vajadzībām Komisija var arī pieprasīt resursus no dalībvalstīm līdz pašu resursu maksimālajam apjomam. Lēmumā par pašu resursiem ir noteikts pašu resursu maksimālais apjoms, lai segtu ikgadējās maksājumu apropriācijas; šis apjoms ir 1,40 % no dalībvalstu nacionālā kopienākuma (NKI), un tam pieskaitīts pagaidu palielinājums 0,6 procentpunktu apmērā vienīgi *NGEU* vajadzībām. 2025. gada budžetā izdevumu finansēšanai kopā bija iekļauti pašu resursi 0,83 % apmērā no ES NKI. Tas nozīmē, ka 2025. gada 31. decembrī ES saistību segšanai bija pieejama rezerve 1,17 % apmērā.

Visbeidzot, aizdevumus, ko piešķir dalībvalstīm saskaņā ar instrumentu *SURE*, balsta sistēma, ko veido brīvprātīgas dalībvalstu garantijas, kuru apmērs ir 25 % no maksimālā apjoma, kas pieejams saistītajai finansiālajai palīdzībai. Pirms šo garantiju pieprasīšanas Komisijai ir jāizskata iespējas izmantot rezervi, kas pieejama maksājumu apropriācijām noteiktā pašu resursu maksimālā apjoma robežās.

Neizmantotās aizdevumu saistības 2024. gada 31. decembrī galvenokārt attiecās uz MFP aizdevumu 18,1 miljarda EUR apmērā, kas piešķirts saskaņā ar UASM (sk. **2.4.1.1.** skaidrojumu). Minēto aizdevumu 2025. gadā izmaksāja pilnā apmērā.

Kase

ES budžeta principi nodrošina, ka kopējie naudas resursi gadam vienmēr ir pietiekami visu maksājumu veikšanai.

Dalībvalstu kopējās iemaksas apvienojumā ar dažādiem ieņēmumiem ir vienādas ar maksājumu apropriāciju summu budžeta gadam. Tomēr dalībvalstu iemaksas tiek saņemtas kā 12 mēneša maksājumi gada laikā un ir balstītas uz pieņemto budžetu, savukārt maksājumi ir atkarīgi no operacionālajām vajadzībām.

Dalībvalstu iemaksas, kas saistītas ar konkrētā mēnesī (N) apstiprinātajiem budžeta grozījumiem, kļūst pieejamas tikai N + 1 vai N + 2 mēneša pirmajā darbdienā, savukārt attiecīgās maksājumu apropriācijas ir pieejamas uzreiz.

Lai nodrošinātu, ka pieejamie kases resursi vienmēr ir pietiekami, lai segtu katrā mēnesī veicamos maksājumus, ir ieviestas regulāras naudas līdzekļu prognozēšanas procedūras. Vajadzības gadījumā no dalībvalstīm avansā var pieprasīt pašu resursus vai papildu finansējumu, nepārsniedzot noteiktus ierobežojumus un ievērojot Regulā (ES, Euratom) Nr. 609/2014 paredzētos nosacījumus.

Papildus šīm procedūrām automatizēti naudas pārvaldības rīki Komisijas ikdienas kases operāciju ietvaros nodrošina, ka katrā Komisijas bankas kontā ir pieejama pietiekama likviditāte.

Naudas sodi

BUFI fonds tiek pārvaldīts tā, lai aktīvi būtu pietiekami likvīdi un izmantojami īstermiņa saistību izpildei. Portfelis sastāv galvenokārt no vērtspapīriem ar augstu likviditāti, ko var viegli pārdot, lai nodrošinātu nepieciešamo naudas aizplūdi. Turklāt aptuveni 41 % naudas, naudas ekvivalentu un vērtspapīru termiņa ilgums ir līdz vienam gadam.

Budžeta garantijas

ES veiktajā finanšu garantiju termiņa analīzē tiek izmantota piesardzīga pieeja, saskaņā ar kuru garantijas maksimālā summa tiek attiecināta uz visagrāko laikposmu, kurā garantija varētu tikt pieprasīta. Tomēr varbūtība, ka ES tiks pieprasīta garantija par visu summu pirmajā periodā, ir neliela, un paredzamie zaudējumi bieži vien ir zemāki par garantijas maksimālo apjomu. Tāpēc likviditātes risks ir jāskata kopsakarā ar garantijas saistību uzskaites vērtību.

Viens no galvenajiem riska pārvaldības sistēmas mērķiem ir nodrošināt, lai ES budžets spētu izpildīt savas saistības, bet tai pašā laikā netiktu traucēta budžeta normāla izpilde. Tas cita starpā nozīmē, ka ir jāmazina ar budžeta garantijām saistītais likviditātes risks, kas ir risks, ka nepietiks līdzekļu, lai laikus izpildītu maksājumu saistības.

Lai novērstu šo risku, katra budžeta garantija tiek nodrošināta ar pietiekamiem uzkrājumiem, kas iemaksāti KUF, lai nodrošinātu garantijas pieprasījumu savlaicīgu samaksu. ES regulāri uzrauga katras budžeta garantiju programmas uzkrājumu likmes atbilstību un katru gadu ziņo par to, vai šīs summas ir pietiekamas, lai ar konkrētu noteiktības līmeni nosegtu risku nākamajos piecos gados.

Papildus tam ES ir ieviesusi aizsardzības procedūras, to vidū pagaidu pārvietojumus starp KUF nodalījumiem un centrālās kases likviditātes izmantošanu, ar mērķi nodrošināt, ka vajadzības gadījumā ir pieejama pietiekama likviditāte.

Kopējais uzkrājumu fonds

KUF tiek pārvaldīts tā, lai nodrošinātu, ka tā aktīvi ir pietiekami likvīdi un izmantojami īstermiņa saistību segšanai. Portfelis sastāv no likvīdiem aktīviem, ko var viegli pārdot, lai pēc vajadzības nodrošinātu naudas aizplūdi. Aptuveni 10 % portfeļa veido nauda, naudas ekvivalenti un vērtspapīri, kuru termiņš nepārsniedz vienu gadu.

Par atvasināto instrumentu līgumiem tiek veikti bruto norēķini, balstoties uz līgumā noteikto termiņu. Vajadzības gadījumā saistības izpilda, pārdodot ASV dolāros denominētus aktīvus vai veicot mijmaiņas darījumu, un tas ārvalstu valūtas maiņas kursu starpības dēļ var radīt naudas aizplūdi.

7. **INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA PAR SAISTĪTĀM PERSONĀM**

7.1. **SAISTĪTĀS PERSONAS**

ES saistītās personas ir ES konsolidētie subjekti, asociētie uzņēmumi un šo subjektu augstākie vadītāji. Tā kā darījumi starp šiem subjektiem notiek ES parasto operāciju ietvaros, atbilstīgi ES grāmatvedības noteikumiem attiecībā uz šādiem darījumiem nav jāievēro nekādas īpašas informācijas atklāšanas prasības.

7.2. AUGSTĀKAJIEM VADĪTĀJIEM PIEŠĶIRTĀS SUMMAS

Lai sniegtu informāciju par saistīto personu darījumiem attiecībā uz ES augstākajiem vadītājiem, šādas personas ir iedalītas piecās kategorijās:

1. kategorija – Eiropadomes priekšsēdētājs, Komisijas priekšsēdētājs un Eiropas Savienības Tiesas priekšsēdētājs;

2. kategorija – Komisijas priekšsēdētāja vietnieks un ES Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos, kā arī pārējie Komisijas priekšsēdētāja vietnieki;

3. kategorija – Padomes ģenerālsekretārs, Komisijas locekļi, Eiropas Savienības Tiesas tiesneši un ģenerāladvokāti, Vispārējās tiesas priekšsēdētājs un locekļi, ombuds un Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājs;

4. kategorija – Eiropas Revīzijas palātas priekšsēdētājs un locekļi;

5. kategorija – iestāžu un aģentūru augstāko kategoriju ierēdņi.

Kopsavilkums par tiem piešķirtajām summām ir sniegts turpmāk, un papildinformāciju var atrast tīmekļa vietnē *Europa* publicētajos Civildienesta noteikumos, kas ir oficiāls dokuments, kurā aprakstītas visu ES ierēdņu tiesības un pienākumi. Augstākie vadītāji nav saņēmuši no ES preferenciālus aizdevumus.

AUGSTĀKAJAI VADĪBAI PIEŠĶIRTĀS FINANŠU SUMMAS

EUR

Piešķirtās summas (vienam darbiniekam)	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
Pamatalga (mēnesī)	*35 860,91*	*no 32 482,71 līdz 33 782,02*	*no 25 986,17 līdz 29 234,44*	*no 28 065,06 līdz 29 884,10*	*no 16 523,41 līdz 25 986,17*
Uzturēšanās/ekspatriācijas pabalsts	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*no 0–4 % līdz 16 %*
Ģimenes pabalsti					
Mājsaimniecība (% no algas)	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*	*2 % + 241,21*
Apgādājams bērns	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*	*527,06*
Pirmsskola	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*	*128,76*
Izglītība vai	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*	*357,63*
izglītība ārpus darbavietas	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*	*715,26*
Pabalsts tiesnešiem, kuri pilda priekšsēdētāja funkcijas	*Neattiecas*	*Neattiecas*	*1 111,04*	*Neattiecas*	*Neattiecas*
Reprezentācijas pabalsts	*1 943,34*	*1 248,97*	*832,83*	*Neattiecas*	*Neattiecas*
Ikgadējie ceļa izdevumi	*Neattiecas*	*Neattiecas*	*Neattiecas*	*Neattiecas*	*Atmaksā*
Pārvedumi dalībvalstīm					
Pabalsts izglītībai ([1])	*Jā*	*Jā*	*Jā*	*Jā*	*Jā*
% no algas ([1])	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
% no algas bez KK	*ne vairāk par 25 %*	*ne vairāk par 25 %*	*ne vairāk par 25 %*	*ne vairāk par 25 %*	*ne vairāk par 25 %*
Reprezentācijas izdevumi	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Neattiecas*	*Neattiecas*

EUR

Piešķirtās summas (vienam darbiniekam)	1. kategorija	2. kategorija	3. kategorija	4. kategorija	5. kategorija
Sākot pildīt pienākumus					
Iekārtošanās izdevumi	*71 721,82*	*no 64 965,42 līdz 67 564,04*	*no 51 972,34 līdz 58 468,88*	*no 56 130,12 līdz 59 768,20*	*Atmaksā*
Ģimenes ceļa izdevumi	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*
Pārcelšanās izdevumi	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*
Beidzot pildīt pienākumus					
Izdevumi par iekārtošanos citā dzīvesvietā	*35 860,91*	*no 32 482,71 līdz 33 782,02*	*no 25 986,17 līdz 29 234,44*	*no 28 065,06 līdz 29 884,10*	*Atmaksā*
Ģimenes ceļa izdevumi	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*
Pārcelšanās izdevumi	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*	*Atmaksā*
Pāreja (% no algas) ([2])	*no 40 % līdz 65 %*	*no 40 % līdz 65 %*	*no 40 % līdz 65 %*	*no 40 % līdz 65 %*	*Neattiecas*
Veselības apdrošināšana	*Sedz*	*Sedz*	*Sedz*	*Sedz*	*Sedz*
Pensija (% no algas, pirms nodokļiem)	*Ne vairāk par 70 %*	*Ne vairāk par 70 %*	*Ne vairāk par 70 %*	*Ne vairāk par 70 %*	*Ne vairāk par 70 %*
Atskaitījumi					
Kopienas nodoklis	*no 8 % līdz 45 %*	*no 8 % līdz 45 %*	*no 8 % līdz 45 %*	*no 8 % līdz 45 %*	*no 8 % līdz 45 %*
Veselības apdrošināšana (% no algas)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Īpaša algas nodeva	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*no 6 % līdz 7 %*
Pensijas atskaitījums	*Neattiecas*	*Neattiecas*	*Neattiecas*	*Neattiecas*	*13,10 %*
Personu skaits gada beigās	***3***	***8***	***93***	***27***	***116***

([1]) Pēc korekcijas koeficienta ("KK") piemērošanas.
([2]) Maksā pirmos trīs gadus pēc amata atstāšanas.

8. **NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA**

Šo pārskatu parakstīšanas dienā Komisijas grāmatvedei nedz bija zināms, nedz bija ziņots par būtiskiem jautājumiem, kas būtu atsevišķi jāatspoguļo šajā sadaļā. Pārskati un attiecīgie skaidrojumi ir sagatavoti, izmantojot visjaunāko pieejamo informāciju, un tā ir atspoguļota šeit sniegtajā informācijā.

9. **KONSOLIDĀCIJAS DARBĪBAS JOMA**

A. **KONTROLĒTIE SUBJEKTI (54)**	
1. **Iestādes un padomdevējas struktūras (11)**	
Eiropas Savienības Padome	*Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs*
Eiropas Savienības Tiesa	*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja*
Eiropas Komisija	*Eiropas Ārējās darbības dienests*
Eiropas Reģionu komiteja	*Eiropas Ombuds*
Eiropadome	*Eiropas Parlaments*
Eiropas Revīzijas palāta	
2. **ES aģentūras UN citas struktūras (41)**	
2.1. ***Izpildaģentūras (6)***	
Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA)	*Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra* (EISMEA)
Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA)	*Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra* (ERCEA)
Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (HaDEA)	*Eiropas Pētniecības izpildaģentūra* (REA)
2.2. ***Decentralizētās aģentūras un citas struktūras (35)***	
Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūra (BEREC *birojs)*	*Eiropas Prokuratūra* (EPPO)
Kopienas Augu šķirņu birojs (CPVO)	*Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI)*
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA)	*Eiropas Izglītības fonds* (ETF)
Eiropas Banku iestāde (EBI)	*Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra* (EUAA)
Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Frontex)	*Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās* (Eurojust)
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC)	*Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra* (ENISA)
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (Cedefop)	*Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra* (FRA)
Eiropas Ķimikāliju aģentūra (ECHA)	*Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols)*
Eiropas Vides aģentūra (EVA)	*Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra* (CEPOL)
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (EFCA)	*Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra* (ERA)
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA)	*Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra* (ACER)

Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (Eurofound)	*Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā* (eu-LISA)
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE)	*Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra* (EUSPA)
Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI)	*Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra* (EASA)
ITER *un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums ("Fusion for Energy")*	*Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra* (EUDA)
Eiropas Darba iestāde (EDI)	*Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs* (EUIPO)
Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA)	*Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs* (CdT)
Eiropas Zāļu aģentūra (EMA)	
3. **Citi kontrolētie subjekti (2)**	
Likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (likvidējamā EOTK)	*Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts* (EIT)
B. **ASOCIĒTIE UZŅĒMUMI (1)**	
Eiropas Investīciju fonds (EIF)	

MAZIE SUBJEKTI

Pamatojoties uz to nebūtisko ietekmi, turpmāk uzskaitītie subjekti nav konsolidēti ES 2025. gada konsolidētajos finanšu pārskatos, izmantojot pašu kapitāla metodi.

MAZIE SUBJEKTI (11)

Kopuzņēmums "Mikroshēmas" (Chips JU)

Kopuzņēmums "Apritīga biobāzēta Eiropa" (kopuzņēmums CBE)

Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (CAJU)

Kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis" (kopuzņēmums Clean H2)

Kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš" (kopuzņēmums EU-RAIL)

Eiropas Kiberdrošības kompetenču centrs (ECCC)

Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (kopuzņēmums EuroHPC)

Kopuzņēmums "Global Health EDCTP3" (GH EDCTP3 JU)

Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (kopuzņēmums IHI)

Kopuzņēmums "Eiropas vienotās gaisa telpas ATM *pētniecība 3" (kopuzņēmums* SESAR 3)

Kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi" (kopuzņēmums SNS)

Iepriekš minēto subjektu gada pārskati ir publiski pieejami to attiecīgajās tīmekļa vietnēs.

BUDŽETA IZPILDES ZIŅOJUMI UN SKAIDROJUMI ([56])

SATURA RĀDĪTĀJS

Lappuse

1. ES BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTS 143
2. BUDŽETA UN FAKTISKO SUMMU SALĪDZINĀJUMA PĀRSKATI 144
3. BUDŽETA IZPILDES ZIŅOJUMU SKAIDROJUMI 145
   - 3.1. ES BUDŽETA SISTĒMA 145
   - 3.2. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2021.–2027. GADAM 145
   - 3.3. SĪKĀKAS DFS IZDEVUMU KATEGORIJAS (PROGRAMMAS) 148
   - 3.4. *NextGenerationEU* 149
   - 3.5. GADA BUDŽETS 149
   - 3.6. IEŅĒMUMI 150
   - 3.7. BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTA APRĒĶINS 152
   - 3.8. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTA SASKAŅOJUMS AR BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTU 152
4. 2025. GADA ES BUDŽETA IZPILDE 154
5. IMPLEMENTATION OF EU BUDGET REVENUE 155
   - 5.1. SUMMARY OF THE IMPLEMENTATION OF EU BUDGET REVENUE 155
6. IMPLEMENTATION OF EU BUDGET EXPENDITURE 156
   - 6.1. MFF: BREAKDOWN & CHANGES IN COMMITMENT & PAYMENT 156
   - 6.2. MFF: IMPLEMENTATION OF COMMITMENT APPROPRIATIONS 158
   - 6.3. MFF: IMPLEMENTATION OF PAYMENT APPROPRIATIONS 159
   - 6.4. MFF: MOVEMENTS IN OUTSTANDING COMMITMENTS (RAL) 160
   - 6.5. MFF: OUTSTANDING COMMITMENTS BY YEAR OF ORIGIN 160
   - 6.6. DETAILED MFF: BREAKDOWN AND CHANGES IN COMMITMENT AND PAYMENT 161
   - 6.7. DETAILED MFF: IMPLEMENTATION OF COMMITMENT APPROPRIATIONS 172
   - 6.8. DETAILED MFF: IMPLEMENTATION OF PAYMENT APPROPRIATIONS 190
   - 6.9. DETAILED MFF: MOVEMENTS IN OUTSTANDING COMMITMENTS (RAL) 203
   - 6.10. DETAILED MFF: OUTSTANDING COMMITMENTS BY YEAR OF ORIGIN 210
7. IMPLEMENTATION OF THE BUDGET BY INSTITUTION 216
   - 7.1. IMPLEMENTATION OF BUDGET REVENUE 216
   - 7.2. IMPLEMENTATION OF COMMITMENT APPROPRIATIONS 217
   - 7.3. IMPLEMENTATION OF PAYMENT APPROPRIATIONS 219
8. IMPLEMENTATION OF THE AGENCIES' BUDGETS 220
   - 8.1. BUDGET REVENUE 220
   - 8.2. COMMITMENT AND PAYMENT APPROPRIATIONS BY AGENCY 221

([56]) Jāņem vērā, ka, tā kā skaitļi ir noapaļoti līdz miljoniem euro, daži finanšu dati turpmākajās tabulās var nesakrist.

1. **ES BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTS**

miljonos EUR

Skaidro-jums		2025	2024
a	Ieņēmumi finanšu gadā	224 398	250 609
b	Maksājumi no kārtējā gada apropriācijām	(212 797)	(244 309)
c	Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz N + 1 gadu	(6 087)	(3 848)
d	To neizmantoto apropriāciju atcelšana, kas pārnestas no N – 1 gada	273	334
e	*Piešķirto ieņēmumu attīstība (B) – (A)*	(3 579)	(1 486)
	Neizmantotās apropriācijas kārtējā gada beigās (A)	28 271	24 692
	Neizmantotās apropriācijas iepriekšējā gada beigās (B)	24 692	23 206
f	*Valūtas kursa starpības attiecīgajā gadā*	(130)	44
	Budžeta izpildes rezultāts	**2 078**	**1 345**

ES budžeta izpildes rezultāts tiek atdots dalībvalstīm nākamā gada laikā, atbilstoši samazinot summas, kas dalībvalstīm jāmaksā attiecīgajā gadā. To aprēķina saskaņā ar 1. panta 1. punktu Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 608/2014 ([57]), ar ko nosaka pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus. Plašāka informācija pieejama **3.7.** iedaļā "Budžeta izpildes rezultāta aprēķins".

a. Ieņēmumi finanšu gadā: 5.1. tabula "Kopsavilkums par ES budžeta ieņēmumu izpildi", 8. aile "Ieņēmumi kopā".

b. Maksājumi no kārtējā gada apropriācijām: 6.3. tabula "DFS – maksājumu apropriāciju izpilde", 2. aile "Maksājumi no pieņemtā budžeta" un 4. aile "Maksājumi no piešķirtajiem ieņēmumiem".

c. Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz N + 1 gadu: 6.3. tabula "DFS – maksājumu apropriāciju izpilde", 7. aile "Automātiski pārnestas" un 8. aile "Pārnestas atbilstoši lēmumam".

d. To neizmantoto maksājumu apropriāciju atcelšana, kas pārnestas no N – 1 gada: ņem vērā pārnesto (automātiski pārnesto un ar lēmumu pārnesto) maksājumu apropriāciju summu iepriekšējā gada beigās un kārtējā gada "Maksājumus no pārnestajām apropriācijām", kas norādīti 6.3. tabulas "DFS – maksājumu apropriāciju izpilde" 3. ailē.

e. Kopējo piešķirto ieņēmumu apropriāciju attīstība gada beigās: aprēķina starpību starp piešķirto ieņēmumu apropriāciju summu iepriekšējā gada beigās (pluss) un piešķirto ieņēmumu apropriāciju summu kārtējā gada beigās (kas norādīta 6.3. tabulas "DFS – maksājumu apropriāciju izpilde" 8. ailē (mīnuss)), lai iegūtu piešķirto ieņēmumu neto izmaiņas kārtējā gadā.

f. Valūtas kursa starpības ietver realizētās un nerealizētās valūtas kursa starpības.

([57]) Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 608/2014 (2014. gada 26. maijs), ar ko nosaka Eiropas Savienības pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus (OV L 168, 7.6.2014, 29. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/608/oj).

2. BUDŽETA UN FAKTISKO SUMMU SALĪDZINĀJUMA PĀRSKATI

Budžeta ieņēmumi

miljonos EUR

	Sadaļa	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Konstatētās maksājumtiesības	Ieņēmumi
1	Pašu resursi	151 161	154 322	155 448	155 418
2	Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	–	1 345	1 362	1 362
3	*Administratīvie ieņēmumi*	*2 425*	*2 425*	*3 272*	*3 226*
4	*Finanšu ieņēmumi, nokavējuma procenti un naudas sodi*	*183*	*1 659*	*18 874*	*2 618*
5	*Budžeta garantijas, aizņēmumu un aizdevumu operācijas*	–	–	*40 815*	*40 766*
6	*Ar Savienības rīcībpolitikām saistītie ieņēmumi, iemaksas un atmaksātie līdzekļi*	*1 440*	*1 412*	*24 016*	*21 008*
	Kopā	**155 209**	**161 163**	**243 787**	**224 398**
	tajā skaitā *NextGenerationEU (NGEU)*	–	–	*40 219*	*40 213*

Budžeta izdevumi: saistības pa daudzgadu finanšu shēmas (DFS) izdevumu kategorijām

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības
1	Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	21 480	21 539	30 466	27 095
2	Kohēzija, noturība un vērtības	77 980	77 979	80 804	78 884
3	*Dabas resursi un vide*	*56 731*	*56 700*	*58 961*	*57 658*
4	*Migrācija un robežu pārvaldība*	*4 791*	*4 645*	*5 338*	*4 738*
5	Drošība un aizsardzība	2 633	2 633	2 742	2 666
6	*Kaimiņattiecības un pasaule*	*16 308*	*16 892*	*20 828*	*19 645*
7	Eiropas publiskā pārvalde	12 845	12 766	15 115	13 955
O	Ārpus DFS	4 320	4 320	11 767	6 409
S	Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 349	1 766	2 085	1 065
	Kopā	**199 438**	**199 239**	**228 104**	**212 116**
	tajā skaitā *NextGenerationEU (NGEU)*	–	–	*232*	*39*

Budžeta izdevumi: maksājumi pa daudzgadu finanšu shēmas (DFS) izdevumu kategorijām

	DFS izdevumu kategorija	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksā-jumi
1	Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	20 461	20 255	34 035	24 483
2	Kohēzija, noturība un vērtības	44 445	47 141	96 601	92 306
3	*Dabas resursi un vide*	*52 092*	*56 039*	*61 329*	*59 589*
4	*Migrācija un robežu pārvaldība*	*3 204*	*3 564*	*4 386*	*3 819*
5	Drošība un aizsardzība	2 143	1 839	1 947	1 872
6	*Kaimiņattiecības un pasaule*	*14 426*	*15 010*	*18 469*	*17 170*
7	Eiropas publiskā pārvalde	12 845	12 766	16 133	13 767
O	Ārpus DFS	3 274	2 805	15 994	2 319
S	Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 320	1 744	2 063	1 048
	Kopā	**155 209**	**161 163**	**250 956**	**216 373**
	tajā skaitā *NextGenerationEU (NGEU)*	–	–	*43 760*	*41 739*

3. BUDŽETA IZPILDES ZIŅOJUMU SKAIDROJUMI

3.1. ES BUDŽETA SISTĒMA

Budžeta konti tiek turēti atbilstīgi Finanšu regulai (FR). Vispārējais budžets ir instruments, ar kuru katru gadu nosaka un apstiprina Savienības ieņēmumus un izdevumus saskaņā ar maksimālajiem apjomiem un citiem noteikumiem, kas paredzēti DFS, atbilstoši tiesību aktiem par daudzgadu programmām, kas pieņemtas saskaņā ar minēto shēmu.

3.2. DAUDZGADU FINANŠU SHĒMA 2021.–2027. GADAM

miljonos EUR faktiskajās cenās

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Kopā
1. Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	22 210	20 991	150 919
2. Kohēzija, noturība un vērtības	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	67 523	70 128	430 944
2.a Ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174

miljonos EUR faktiskajās cenās

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Kopā
2.b Noturība un vērtības	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	10 930	11 644	58 770
3. Dabas resursi un vide	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
tajā skaitā: ar tirgu saistītie izdevumi un tiešie maksājumi	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Migrācija un robežu pārvaldība	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	5 103	5 619	28 578
5. Drošība un aizsardzība	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Kaimiņattiecības un pasaule	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. Eiropas publiskā pārvalde	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
tajā skaitā: iestāžu administratīvie izdevumi	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
KOPĒJĀS SAISTĪBU APROPRIĀCIJAS	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**182 866**	**186 164**	**1 223 339**
KOPĒJĀS MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJAS	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**142 601**	**175 378**	**201 170**	**195 246**	**1 206 478**
procentos no NKI	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,81 %	0,95 %	1,04 %	0,98 %	1,01 %

Regula (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka DFS 2021.–2027. gadam, tika pieņemta 2020. gada 17. decembrī. Iepriekšējā tabulā ir norādīti DFS maksimālie apjomi faktiskajās cenās, kas pieņemti DFS 2021.–2027. gadam tehniskajā korekcijā 2026. gadam ([58]), atbilstoši fiksētajam 2 % gada deflatoram, kas noteikts DFS regulas 4. panta 2. punktā. Kā paredzēts Regulā (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka DFS 2021.–2027. gadam, saistību apropriāciju gadījumā summas sadala pa izdevumu kategorijām; maksājumu apropriācijām piemēro tikai kopējās summas maksimālos ierobežojumus. 2025. gads bija piektais finanšu gads, uz kuru attiecās DFS 2021.–2027. gadam.

([58]) Daudzgadu finanšu shēmas tehniskā korekcija 2026. gadam atbilstoši 4. pantam Padomes Regulā (ES, Euratom) 2021/365, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (COM(2025) 800 final, 4.6.2025.).

Pēc tam, kad Eiropadomē 2024. gada 1. februārī un ar Eiropas Parlamentu 6. februārī tika panākta politiska vienošanās par DFS 2021.–2027. gadam vidusposma pārskatīšanu, 2024. gada 29. februārī pieņēma pārskatīto DFS regulu ([59]). Vidusposma pārskatīšanā ES budžets 2024.–2027. gadam tika palielināts par 64,6 miljardiem EUR, no kuriem 33 miljardi EUR ir paredzēti aizdevumiem, vairākās prioritārajās jomās, kuru vidū ir atbalsts Ukrainai, Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas (*STEP*) izveide, to atveseļošanas instrumenta *NextGenerationEU* finansēšanas papildu izmaksu segšanai paredzēta mehānisma izveide, kuras izriet no augstākām procentu likmēm, kā arī papildu finansējums migrācijas pārvaldībai un starptautiskajām partnerībām un dažu īpašo instrumentu pastiprināšana. Rezerve solidaritātei un palīdzībai ārkārtas gadījumos (*SEAR*) kopš 2024. gada 1. janvāra ir sadalīta divos atsevišķos instrumentos (Eiropas Solidaritātes rezervē un rezervē palīdzībai ārkārtas gadījumos). Lai atspoguļotu vidusposma pārskatīšanas ietekmi uz 2024. gada budžetu, tika pieņemts budžeta grozījums Nr. 1/2024 ([60]).

Kopējais saistību apropriāciju maksimālais apjoms 2025. gadam bija 190 544 miljardi EUR, savukārt maksājumu apropriāciju attiecīgais maksimālais apjoms bija 175 378 miljardi EUR.

Saskaņā ar LESD 312. panta 3. punktu DFS nosaka saistību apropriāciju gada maksimālos apjomus pa izdevumu kategorijām ("kategorijas") un maksājumu apropriāciju gada maksimālos apjomus. DFS izdevumu kategorijas atbilst Savienības galvenajām darbības nozarēm. Turpmāk ir sniegts skaidrojums par dažādajām DFS 2021.–2027. gadam izdevumu kategorijām.

DFS 2021.–2027. gadam summa ir 1 223 miljards EUR (1 083 miljards EUR 2018. gada cenās), ieskaitot Eiropas Attīstības fondu (EAF). Turklāt *NextGenerationEU* nodrošina papildu summu 806,9 miljardu EUR apmērā (750 miljardus EUR 2018. gada cenās) līdz 2023. gadam saistībās un līdz 2026. gadam maksājumos. Šī sākotnējā summa ir koriģēta līdz 698,3 miljardiem EUR, jo dalībvalstis nebija pilnībā pieprasījušas kopējo pieejamo aizdevuma atbalstu.

Ikgadējā budžeta procedūrā budžeta nomenklatūra tiek strukturēta sīkāk pēc politikas "kopām", nodrošinot vēl lielāku skaidrību par to, kā atsevišķas izdevumu programmas veicina Savienības politikas mērķu sasniegšanu.

1. izdevumu kategorija – vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma

Šajā izdevumu kategorijā ir iekļautas svarīgas ES programmas, kas atbalsta pētniecības un inovācijas, digitālās pārveides, stratēģiskās infrastruktūras, vienotā tirgus stiprināšanas jomu un stratēģiskus kosmosa projektus. Šajā izdevumu kategorijā ir ietvertas šādas programmas: "Apvārsnis Eiropa", fonds *InvestEU*, Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, Vienotā tirgus programma un Eiropas kosmosa programma.

Programmas, kas saņem iemaksas no *NGEU* (ārējie piešķirtie ieņēmumi) šajā izdevumu kategorijā: pamatprogramma "Apvārsnis Eiropa" un fonds *InvestEU*.

2. izdevumu kategorija – ilgtspējīga izaugsme: dabas resursi

Šī izdevumu kategorija ir sadalīta divās apakškategorijās: "ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija" (2.a) un "noturība un vērtības" (2.b).

Izdevumi šajā izdevumu kategorijā ir paredzēti, lai stiprinātu noturību un kohēziju starp ES dalībvalstīm. Finansējums palīdz samazināt atšķirības ES reģionos un starp tiem, dalībvalstu iekšienē un starp tām, kā arī veicina ilgtspējīgu teritoriālo attīstību (Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus). Tas arī atbalsta Savienības solidaritāti un sadarbību, kas saistītas ar gatavību katastrofām un reaģēšanu uz tām (Savienības civilās aizsardzības mehānisms un *rescEU*). Turklāt programmas šajā izdevumu kategorijā cenšas padarīt ES noturīgāku pret pašreizējām un nākotnes problēmām, ieguldot zaļās un digitālās pārkārtošanās procesā, jaunatnē (*Erasmus*), veselībā (programma "ES – veselībai") un rīcībā, kuras mērķis ir aizsargāt ES vērtības (Tiesiskuma, tiesību un vērtību programma) un veicināt kultūras daudzveidību ("Radošā Eiropa").

Šajā izdevumu kategorijā ir iekļauts ANM, kura darbībā ir izmantota lielākā daļa *NGEU* 2021.–2023. gadā nodrošinātā finansējuma. Citas programmas, kas saņem iemaksas no *NGEU* (ārējie piešķirtie ieņēmumi) šajā izdevumu kategorijā, ir šādas: *REACT-EU*, Savienības civilās aizsardzības mehānisms (*rescEU*). Sīkāku pārskatu par ANM darbībām sk. sadaļas "Gada būtiskākās norises finanšu jomā" **3.** un **4.** iedaļā par **NGEU**.

([59]) Kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Regulu (ES, Euratom) 2024/765 (2024. gada 29. februāris), ar kuru groza Regulu (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

([60]) BG Nr. 1/2024 (OV L, 2024/1430, 5.6.2024.).

3. izdevumu kategorija – dabas resursi un vide

Šīs izdevumu kategorijas izdevumi tiek ieguldīti ilgtspējīgā lauksaimniecībā (kopējā lauksaimniecības politika) un zivsaimniecības un jūrniecības politikā (Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds), kā arī programmās, kas veltītas vides aizsardzībai un klimatrīcībai (programma *LIFE*, Taisnīgas pārkārtošanās fonds).

Programmas, kas saņem iemaksas no *NGEU* (ārējie piešķirtie ieņēmumi) šajā izdevumu kategorijā: lauku attīstība, Taisnīgas pārkārtošanās fonds.

4. izdevumu kategorija – migrācija un robežu pārvaldība

Programmas (Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds, Integrētās robežu pārvaldības fonds) un decentralizētās aģentūras (piemēram, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (*Frontex*) un Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra), ko finansē saskaņā ar šo izdevumu kategoriju, cenšas risināt problēmas, kas saistītas ar migrāciju, ES ārējo robežu pārvaldību un patvēruma sistēmas aizsardzību Eiropas Savienībā.

5. izdevumu kategorija – drošība un aizsardzība

Šī izdevumu kategorija atspoguļo augušo vajadzību pēc sadarbības Savienības līmenī ar mērķi novērst drošības apdraudējumus un palielināt tās stratēģisko autonomiju. Tajā ir iekļautas programmas, kuru uzdevums ir uzlabot Eiropas pilsoņu drošību un drošumu (Iekšējās drošības fonds), stiprināt Eiropas aizsardzības spējas (Eiropas Aizsardzības fonds) un nodrošināt rīkus, kas nepieciešami, lai risinātu iekšējās un ārējās drošības problēmas.

6. izdevumu kategorija – kaimiņattiecības un pasaule

Programmas šajā izdevumu kategorijā pastiprina ES sociāli ekonomisko ietekmi tās kaimiņvalstīs, jaunattīstības valstīs un pārējā pasaulē. Jaunajā *NDICI* "Eiropa pasaulē" ir apvienoti vairāki bijušie ES ārējā finansējuma instrumenti, tajā skaitā sadarbība ar Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstīm, ko iepriekš finansēja Eiropas Attīstības fonds. Šajā izdevumu kategorijā ir iekļauta arī palīdzības sniegšana valstīm, kas gatavojas pievienoties ES (pirmspievienošanās palīdzība), un Savienības humānās palīdzības programma.

7. izdevumu kategorija – Eiropas publiskā pārvalde

Šī izdevumu kategorija attiecas uz visu iestāžu administratīvajiem izdevumiem, pensijām un Eiropas skolām.

S – īpašie instrumenti

ES budžeta elastības mehānismi ļauj ES mobilizēt nepieciešamos līdzekļus, lai reaģētu uz neparedzētiem notikumiem, piemēram, krīzēm, dabas katastrofām un ārkārtas situācijām. To darbības joma, finanšu piešķirums un darbības nosacījumi paredzēti DFS regulā un Iestāžu nolīgumā. Tie nodrošina, ka budžeta resursi var pielāgoties mainīgajām prioritātēm, lai katrs euro tiktu izmantots tur, kur tas visvairāk vajadzīgs.

Ikgadējā budžeta nomenklatūrā un izpildē tie ir norādīti kā "īpašie instrumenti" ("S"), jo tos var mobilizēt, pārsniedzot DFS izdevumiem – gan saistību, gan maksājumu apropriācijām – noteiktos maksimālos apjomus.

3.3. SĪKĀKAS DFS IZDEVUMU KATEGORIJAS (PROGRAMMAS)

DFS izdevumu kategorijas ir sadalītas sīkākās izdevumu kategorijās, kas atbilst galvenajām izdevumu programmām (piemēram, "Apvārsnis 2020", *Erasmus+* utt.). Juridiskais pamats budžeta izpildei tiek pieņemts šajā programmu līmenī. Programmas ir parastais formāts, kas tiek izmantots ziņošanai par izpildi un rezultātiem. Tabulas par katru programmu ir pieejamas budžeta izpildes ziņojumos (sk. **6.6.–6.10.** tabulu turpmāk).

3.4. NextGenerationEU

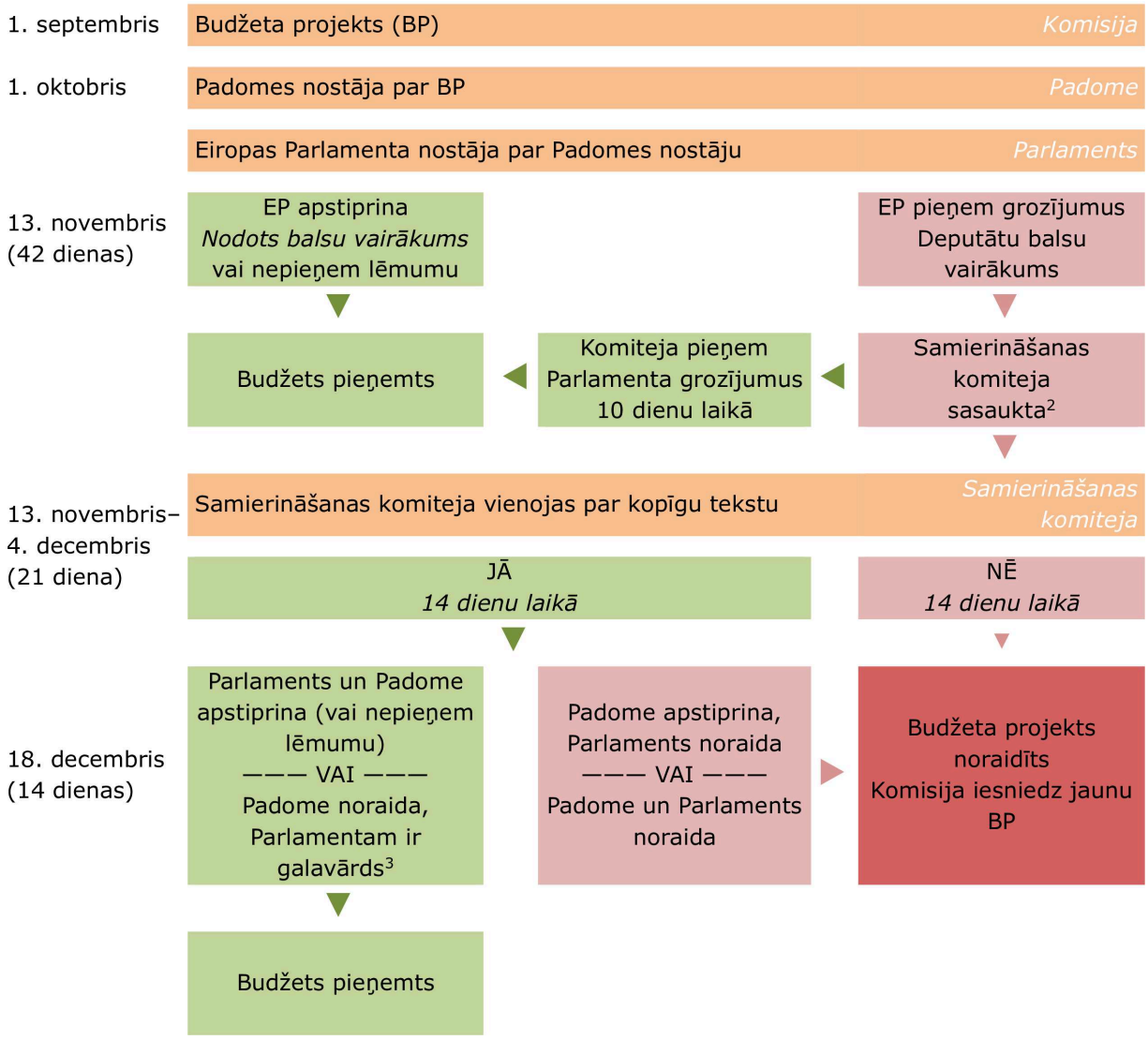
Tā kā neatmaksājamam atbalstam ir paredzēti 420,8 miljardi EUR, *NGEU* būtiski ietekmē ES kopējos gada budžetus no 2021. līdz 2026. gadam un to izpildi. 2021. gadā šī summa tika pilnībā iekļauta kā piešķirto ieņēmumu apropriācijas. Visas saistības par neatmaksājamo atbalstu tika apstiprinātas līdz 2023. gada 31. decembrim, un tās tiks izpildītas ar maksājumiem līdz 2026. gada 31. decembrim saskaņā ar *EURI* regulas ([61]) 3. panta 4. un 9. punktu.

Visaptverošu pārskatu par *NGEU* darbībām sk. sadaļas "Gada būtiskākās norises finanšu jomā" **3.** iedaļā.

3.5. GADA BUDŽETS

Budžeta pieņemšanas procedūra ir noteikta Līguma par ES darbību 314. pantā. Turpmāk sniegtajā diagrammā ir norādīti budžeta pieņemšanas termiņi un posmi.

Līguma grafiks[1]

1. Praksē visas trīs iestādes cenšas iesniegt savus attiecīgos dokumentus agrāk attiecīgajā gadā, lai process noritētu raiti.

([61]) Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433 I, 22.12.2020., 23. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

2. Samierināšanas komitejas sastāvā ir Padomes locekļi vai viņu pārstāvji un tikpat daudz locekļu, kuri pārstāv Eiropas Parlamentu. Komisija piedalās Samierināšanas komitejas sēdēs un uzņemas visas iniciatīvas, kas vajadzīgas, lai tuvinātu Eiropas Parlamenta un Padomes nostājas.

3. Eiropas Parlaments apstiprina kopīgo tekstu un tad 14 dienu laikā no Padomes noraidījuma izlemj (ar tā deputātu balsu vairākumu un 3/5 nodoto balsu) apstiprināt visus grozījumus vai to daļu.

Komisijas budžeta struktūru veido administratīvās un darbības apropriācijas. Pārējām iestādēm ir tikai administratīvās apropriācijas. Turklāt budžetā ir nodalītas divu veidu apropriācijas – nediferencētās un diferencētās. Nediferencētās apropriācijas izmanto, lai finansētu vienam gadam paredzētas operācijas (tās atbilst gada pārskata principam). Diferencētās apropriācijas izmanto, lai gada pārskata principu saskaņotu ar vajadzību pārvaldīt daudzgadu operācijas. Diferencētās apropriācijas tiek iedalītas saistību un maksājumu apropriācijās:

— saistību apropriācijas sedz to juridisko saistību kopējās izmaksas, kuras radušās par kārtējo finanšu gadu un attiecas uz operācijām, kas ilgst vairākus gadus. Tomēr budžeta saistības darbībām, kas ilgst ilgāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem, ja to nosaka pamatakts,

— maksājumu apropriācijas sedz izdevumus, kuri izriet no saistībām, kas radušās kārtējā finanšu gadā un/vai iepriekšējos finanšu gados.

Pārskatos šādu veidu finansējums tiek sagrupēts divos galvenajos posteņos:

— galīgās pieņemtās budžeta apropriācijas un

— papildu apropriācijas, kurās iekļauti:

  — pārnesumi no iepriekšējā gada (Finanšu regula ļauj dažos gadījumos pārnest neiztērētās summas no iepriekšējā gada uz kārtējo gadu) un

  — piešķirtie ieņēmumi, kas izriet no atlīdzinājumiem, trešo personu/valstu iemaksām ES programmās un trešo personu vajadzībām veiktā darba; tie ir tieši piešķirti attiecīgajām budžeta izdevumu pozīcijām un veido trešo finansējuma pīlāru.

Visi finansējuma veidi kopā veido pieejamās apropriācijas.

3.6. **IEŅĒMUMI**

3.6.1. *Pašu resursu ieņēmumi*

Lielākā daļa ieņēmumu ir no pašu resursiem, kas sastāv no turpmāk minētajām kategorijām.

1. Tradicionālie pašu resursi (TPR) 2025. gadā veidoja aptuveni 14 % no pašu resursu ieņēmumiem.

2. Pievienotās vērtības nodokļa (PVN) resursi 2025. gadā veidoja aptuveni 17 % no pašu resursu ieņēmumiem.

3. Resurss, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, 2025. gadā veidoja aptuveni 5 % no pašu resursu ieņēmumiem.

4. Nacionālā kopienākuma (NKI) resursi 2024. gadā veidoja aptuveni 64 % no pašu resursu ieņēmumiem.

Lēmumā (ES, Euratom) 2020/2053 par ES pašu resursu sistēmu (“2020. gada Lēmums par pašu resursiem”) ir noteiktas pašu resursu kategorijas un noteiktas to aprēķināšanas metodes. Lēmums stājās spēkā 2021. gada 1. jūnijā un tika piemērots ar atpakaļejošu spēku no 2021. gada 1. janvāra.

2020. gada Lēmums par pašu resursiem nosaka, ka kopējā pašu resursu summa, kas Savienībai piešķirta gada maksājumu apropriāciju segšanai, nepārsniedz 1,40 % no visu dalībvalstu NKI summas. Turklāt lēmums pilnvaro Komisiju izņēmuma kārtā Savienības vārdā īslaicīgi aizņemties kapitāla tirgos līdz 750 miljardiem EUR 2018. gada cenās, lai novērstu Covid-19 pandēmijas sekas, izmantojot atveseļošanas instrumentu *NextGenerationEU*. Pašu resursu maksimālais apjoms maksājumu apropriācijām tiks īslaicīgi palielināts par 0,6 procentpunktiem, lai segtu visas saistības, kas izriet no šīs aizņemšanās.

Kopš 2021. gada ES budžeta "citi ieņēmumi" ietver Apvienotās Karalistes finanšu iemaksas, kas izriet no finansiālā norēķina saskaņā ar AK izstāšanās līgumu.

3.6.2. *Tradicionālie pašu resursi (TPR)*

TPR sastāv no muitas nodokļiem, ko dalībvalstis ES vārdā iekasē par importu no trešām valstīm. Tomēr dalībvalstis patur 25 %, lai segtu iekasēšanas izmaksas. Visas konstatētās TPR summas jāiegrāmato vienā no šiem kompetento iestāžu kontiem:

parastajos kontos, kas paredzēti Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 6. panta 3. punktā, – visas atgūtās vai garantētās summas;

atsevišķos kontos, kas paredzēti minētajā pantā, – visas summas, kuras vēl nav atgūtas un/vai nav garantētas; šajā kontā var iegrāmatot arī tās summas, kas ir garantētas, bet apstrīdētas.

Dalībvalstīm ar savas valsts kases vai valsts centrālās bankas starpniecību jāiegrāmato TPR Komisijas kontā ne vēlāk kā pirmajā darbdienā pēc 19. datuma otrajā mēnesī pēc mēneša, kurā tika konstatētas maksājumtiesības (vai atsevišķa konta gadījumā – atgūtas attiecīgās summas).

3.6.3. *Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)*

PVN pašu resursus aprēķina, pamatojoties uz dalībvalstu PVN bāzēm, kas šim nolūkam ir saskaņotas atbilstīgi ES noteikumiem. Katras dalībvalsts kopējai par visām ar nodokli apliekamajām piegādēm iekasēto PVN ieņēmumu summai, kas dalīta ar vidējo svērto PVN likmi, tiek piemērota vienota piesaistīšanas likme 0,30 % apmērā. PVN bāze ir ierobežota un nepārsniedz 50 % no katras dalībvalsts NKI.

3.6.4. *Nereciklēts izlietots plastmasas iepakojums*

Katrā dalībvalstī radītā nereciklētā izlietotā plastmasas iepakojuma svaram tiek piemērota vienota piesaistīšanas likme 0,80 EUR par kilogramu. Izlietoto plastmasas iepakojumu, kas konkrētajā gadā netiek reciklēts, aprēķina kā starpību starp attiecīgajā gadā dalībvalstī radīto izlietoto plastmasas iepakojumu un reciklēto izlietoto plastmasas iepakojumu. Bulgārijai, Čehijai, Igaunijai, Grieķijai, Spānijai, Horvātijai, Itālijai, Kiprai, Latvijai, Lietuvai, Ungārijai, Maltai, Polijai, Portugālei, Rumānijai, Slovēnijai un Slovākijai ir tiesības uz īpašiem ikgadējiem fiksētas summas samazinājumiem to attiecīgajām pašu resursu, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, iemaksām.

3.6.5. *Nacionālais kopienākums (NKI)*

Resursus, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI), izmanto, lai finansētu to budžeta daļu, ko nesedz citi ieņēmumu avoti. Katras dalībvalsts NKI piemēro vienotu piesaistīšanas likmi, ko nosaka saskaņā ar ES noteikumiem.

3.6.6. *Bruto samazinājums*

Laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam šādām dalībvalstīm tiek piemērots ikgadējo NKI iemaksu bruto samazinājums: Austrijai – 565 miljoni EUR, Dānijai – 377 miljoni EUR, Vācijai – 3 671 miljards EUR, Nīderlandei – 1 921 miljards EUR un Zviedrijai – 1 069 miljardi EUR. Šos bruto samazinājumus nosaka 2020. gada cenās, un tos finansē visas dalībvalstis.

3.6.7. *Iepriekšējo finanšu gadu pašu resursu korekcijas*

PVN resursus un NKI resursus nosaka, pamatojoties uz attiecīgo bāzu prognozēm, ko izdara budžeta projekta sagatavošanas laikā. Šīs prognozes pēc tam pārskata un atjaunina attiecīgajā budžeta gadā, veicot budžeta grozījumus. Pozitīvās vai negatīvās starpības starp summām, kas dalībvalstīm ir jāmaksā, ņemot vērā faktiskās bāzes, un summām, kas ir faktiski samaksātas, pamatojoties uz (pārskatītajām) prognozēm, Komisija pieprasa dalībvalstīm nodrošināt līdz pirmajai marta darbdienai trešajā gadā, kurš seko attiecīgajam budžeta gadam. Faktiskajās PVN un NKI bāzēs joprojām var veikt korekcijas turpmākajos četros gados, ja vien netiek sniegta atruna. Šīs atrunas atspoguļo potenciālos prasījumus dalībvalstīm par precīzi nenosakāmām summām, jo to finansiālo ietekmi nevar precīzi aplēst. Kad ir iespējams noteikt precīzu summu, attiecīgie PVN un NKI resursi tiek pieprasīti saistībā ar PVN un NKI atlikumu procedūru vai izmantojot atsevišķus līdzekļu pieprasījumus. Tā pašu resursa prognoze, kurš pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu, tiek koriģēta līdzīgā veidā. Tomēr pozitīvās vai negatīvās starpības starp summām, kas dalībvalstīm ir jāmaksā saskaņā ar to gada pārskatiem, kuri satur izpildes datus, un summām, kas ir faktiski samaksātas, pamatojoties uz (pārskatītajām) prognozēm, Komisija pieprasa dalībvalstīm nodrošināt līdz pirmajai jūnija darbdienai trešajā gadā, kurš seko attiecīgajam budžeta gadam. Faktiskajās bāzēs joprojām var veikt korekcijas turpmākajos piecos gados, ja vien netiek sniegta atruna.

3.7. BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTA APRĒĶINS

ES budžeta izpildes rezultāts tiek atdots dalībvalstīm nākamā gada laikā, samazinot summas, kas dalībvalstīm jāmaksā attiecīgajā gadā.

Pašu resursu summas, ko iegrāmato kontos, ir summas, ko gada laikā dalībvalstu valdības ieskaita Komisijas vārdā atvērtajos kontos. Pārpalikuma gadījumā ieņēmumos tiek iekļauts arī iepriekšējā finanšu gada budžeta izpildes rezultāts. Pārējie ieņēmumi, kurus grāmato kontos, ir summas, kas faktiski saņemtas gada laikā.

Lai aprēķinātu gada budžeta izpildes rezultātu, izdevumos tiek iekļauti maksājumi, kas tiek veikti no gada apropriācijām, kā arī visas attiecīgā gada apropriācijas, ko pārnes uz nākamo gadu. Maksājumi, kas veikti no gada apropriācijām, ir maksājumi, ko grāmatvedis veic līdz finanšu gada 31. decembrim. ELGF gadījumā maksājumi ir tie, ko dalībvalstis veikušas laikposmā no N – 1 gada 16. oktobra līdz N gada 15. oktobrim, ar nosacījumu, ka grāmatvedim par saistībām un apstiprinājumu ir paziņots līdz N + 1 gada 31. janvārim. Par ELGF izdevumiem pēc kontroles veikšanas dalībvalstīs var pieņemt atbilstības lēmumu.

Saskaņā ar 1. panta 1. punktu Regulā (ES, Euratom) Nr. 608/2014, ar ko nosaka pašu resursu sistēmas īstenošanas pasākumus, budžeta izpildes rezultāts atspoguļo starpību starp:

— kopējiem ieņēmumiem, kas saņemti attiecīgajā finanšu gadā, un

— kopējiem maksājumiem, kas veikti no kārtējā gada apropriācijām un kam pieskaitīta to attiecīgā gada apropriāciju kopsumma, kuras pārnestas uz nākamo gadu.

Aprēķinā iegūtajam skaitlim pieskaita vai no tā atņem šādas vērtības:

— no iepriekšējiem gadiem pārnesto atcelto maksājumu apropriāciju neto atlikumu un visus maksājumus, kas euro kursa svārstību dēļ pārsniedz nediferencētās apropriācijas, kuras pārnestas no iepriekšējā gada,

— piešķirto ieņēmumu attīstību un

— gada laikā iegrāmatotos neto valūtas maiņas kursa guvumus vai zaudējumus.

No iepriekšējā finanšu gada pārnestās apropriācijas, kas attiecas uz trešo personu iemaksām un darbu trešo personu uzdevumā un kas pēc definīcijas nekad netiek likvidētas, ir iekļautas kā papildu apropriācijas attiecīgajam finanšu gadam. Ar to ir skaidrojama atšķirība starp apropriācijām, kas pārnestas no iepriekšējā gada, N gada budžeta izpildes ziņojumos un tām, kas pārnestas uz nākamo gadu, N – 1 gada budžeta izpildes ziņojumos. Saistību apropriācijas, kas pēc avansa maksājumu atmaksas atkal ir darītas pieejamas, netiek ņemtas vērā, aprēķinot budžeta izpildes rezultātu.

Pārnestās maksājumu apropriācijas ietver automātiskus pārnesumus un pārnesumus atbilstoši lēmumam. Tādu neizmantoto maksājumu apropriāciju atcelšana, kuras ir pārnestas no iepriekšējā gada, ietver tādu apropriāciju atcelšanu, kuras ir pārnestas automātiski un atbilstoši lēmumam.

3.8. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTA SASKAŅOJUMS AR BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTU

miljonos EUR

	2025	2024
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTS	**(54 639)**	**(97 208)**
Ieņēmumi		
Kārtējā gadā konstatētās, bet vēl neiekasētās maksājumtiesības	*(5 188)*	*(6 773)*
Iepriekšējos gados konstatētās un kārtējā gadā iekasētās maksājumtiesības	*3 339*	*9 925*
Iekasētās maksājumtiesības, kuras neuzskata par ieņēmumiem, aprēķinot saimnieciskās darbības rezultātu	*42 358*	*83 953*
Uzkrātie ieņēmumi (neto)	*(1 284)*	*(723)*
	39 225	**86 382**

miljonos EUR

	2025	2024
Izdevumi		
Uzkrātie izdevumi (neto)	*45 735*	*10 599*
Iepriekšējo gadu izdevumi, kas samaksāti kārtējā gadā	*(10 067)*	*(2 220)*
Priekšfinansējuma neto ietekme	*(11 778)*	*(11 678)*
Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz nākamo gadu	*(6 296)*	*(4 031)*
Maksājumi, kas veikti no pārnestajām apropriācijām, un neizmantoto maksājumu apropriāciju atcelšana	*478*	*1 711*
Izmaiņas uzkrājumos	*(3 485)*	*9 948*
Citi	*3 075*	*7 757*
	17 662	**12 086**
Saimnieciskās darbības rezultāts aģentūrām un likvidējamajai EOTK	**(170)**	**85**
GADA BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTS	**2 078**	**1 344**

Saskaņā ar Finanšu regulu gada saimnieciskās darbības rezultātu aprēķina, pamatojoties uz uzkrājumu grāmatvedības principiem un ES grāmatvedības noteikumiem, bet budžeta izpildes rezultātu nosaka, balstoties uz pielāgotiem naudas plūsmas grāmatvedības noteikumiem. Tā kā saimnieciskās darbības rezultātu un budžeta izpildes rezultātu noteikšanai izmanto tos pašus darījumus (izņēmums ir aģentūru un likvidējamās EOTK pārējie (ārpusbudžeta) ieņēmumu avoti un izdevumi, ko iekļauj tikai saimnieciskās darbības rezultātā), gada saimnieciskās darbības rezultāta saskaņošana ar gada budžeta izpildes rezultātu kalpo kā noderīga konsekvences pārbaude.

Saskaņošanas posteņi – ieņēmumi

Faktiskie finanšu gada budžeta ieņēmumi atbilst ieņēmumiem, kas ir iekasēti par maksājumtiesībām, kuras konstatētas attiecīgā gada laikā, un summām, kas iekasētas par iepriekšējos gados konstatētajām maksājumtiesībām. Tāpēc kārtējā gadā konstatētās, bet vēl neiekasētās maksājumtiesības saskaņošanas nolūkā atskaita no saimnieciskās darbības rezultāta, jo tās neveido budžeta ieņēmumus. Turpretim iepriekšējos gados konstatētās un kārtējā gadā iekasētās maksājumtiesības saskaņošanas nolūkā jāpieskaita saimnieciskās darbības rezultātam. Dažas iekasētās maksājumtiesības nav jāuzskata par ieņēmumiem, aprēķinot saimnieciskās darbības rezultātu, taču tās arī ir jāpieskaita saskaņošanas nolūkā. Lielākoties tās attiecas uz *NextGenerationEU* finansējumu.

Uzkrātos ieņēmumus galvenokārt veido ar finanšu korekcijām, pašu resursiem, procentiem un dividendēm saistītas summas. Ņem vērā tikai neto ietekmi, t. i., kārtējā gada uzkrātos ieņēmumus, no kuriem atskaitīta iepriekšējā gada uzkrāto ieņēmumu apvērse.

Saskaņošanas posteņi – izdevumi

Uzkrātos izdevumus galvenokārt veido uzkrātie izdevumi gada beigu noslēguma mērķiem, t. i., attiecināmie izdevumi, kuri radušies ES līdzekļu saņēmējiem, bet par kuriem vēl nav paziņots Komisijai. Ņem vērā tikai neto ietekmi, t. i., kārtējā gada uzkrātos izdevumus, no kuriem atskaitīta iepriekšējā gada uzkrāto izdevumu apvērse. Kārtējā gadā veikti maksājumi, kas attiecas uz iepriekšējos gados iegrāmatotiem rēķiniem, ir iekļauti kārtējā gada budžeta izdevumos un tāpēc saskaņošanas nolūkos ir jāpieskaita saimnieciskās darbības rezultātam. Tā kā 2025. gadā ieviesa jaunu finanšu IT sistēmu, attiecīgajam gadam izmantoja pagaidu metodiku, līdz ar to ir iespējami atsevišķi pārvietojumi starp abām minētajām kategorijām.

Priekšfinansējuma neto ietekme ir šādu elementu apvienojums:1) jaunā priekšfinansējuma summas, kas izmaksātas kārtējā gadā un atzītas attiecīgā gada budžeta izdevumos, un 2) priekšfinansējuma summu dzēšana ar kārtējā gadā apstiprinātajām attiecināmajām izmaksām. Pēdējais no minētajiem elementiem uzskatāms par izdevumiem no uzkrājumu viedokļa, bet ne budžeta kontos, jo sākotnējā priekšfinansējuma maksājums jau tika atspoguļots budžeta izdevumos tā izmaksas brīdī.

Papildus maksājumiem, kas veikti uz attiecīgā gada apropriāciju pamata, minētā gada apropriācijas, kas pārnestas uz nākamo gadu, arī ir jāņem vērā, aprēķinot attiecīgā gada budžeta izpildes rezultātus (saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 608/2014 1. panta 1. punktu). Tas pats attiecas arī uz budžeta maksājumiem, kas kārtējā gadā veikti no apropriācijām, kuras pārnestas no iepriekšējiem gadiem, un uz neizmantoto maksājumu apropriāciju atcelšanu.

Izmaiņas uzkrājumos attiecas uz gada beigu aplēsēm finanšu pārskatos (galvenokārt par darbinieku pabalstiem), kuras neietekmē budžeta kontus. Citas saskaņojamās summas ietver dažādus elementus, piemēram, aktīvu amortizāciju/nolietojumu, aktīvu iegādi, finanšu nomas maksājumus un finansiālo līdzdalību, kuru atspoguļojums budžeta un uzkrājumu grāmatvedībā atšķiras.

Saskaņošanas postenis – aģentūru un likvidējamās EOTK saimnieciskās darbības rezultāts

Gada budžeta izpildes rezultāts ir nekonsolidēts skaitlis un neietver konsolidēto aģentūru un likvidējamās EOTK pārējos (ārpusbudžeta) ieņēmumu avotus un izdevumus (sk. **6.** skaidrojumu). Lai saskaņotu gada saimnieciskās darbības rezultātu – konsolidētu skaitli, kurās minētās summas ir iekļautas, – ar gada budžeta izpildes rezultātu, kā saskaņojamo posteni norāda aģentūru un likvidējamās EOTK konsolidēto gada saimnieciskās darbības rezultātu kopumā.

4. **2025. GADA ES BUDŽETA IZPILDE**

Skaidrojumus par 2025. gada budžeta izpildi attiecībā uz ieņēmumiem un izdevumiem, neizpildītajām saistībām un budžeta izpildes rezultātu sk. sadaļas "Gada būtiskākās norises finanšu jomā" **2.** iedaļā "Budžeta izpildes kopsavilkums".

5. ES BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDE

5.1. KOPSAVILKUMS PAR ES BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDI

miljonos EUR

Sadaļa		Ienākumu apropriācijas		Konstatētās maksājumtiesības			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nav samaksāts
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kārtējā gada	Pārnestās summas	Kopā	Par kārtējā gada maksājumtiesībām	Par pārnestajām maksājumtiesībām	Ieņēmumi		
1	Pašu resursi	151 161	154 322	155 417	32	155 448	155 414	4	155 418	101 %	30
2	Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	–	1 345	1 362	–	1 362	1 362	–	1 362	101 %	–
3	Administratīvie ieņēmumi	2 425	2 425	3 228	44	3 272	3 200	26	3 226	133 %	45
4	Finanšu ieņēmumi, nokavējuma procenti un naudas sodi	183	1 659	5 722	13 152	18 874	1 388	1 230	2 618	158 %	16 256
5	Budžeta garantijas, aizņēmumu un aizdevumu operācijas	–	–	40 771	44	40 815	40 722	44	40 766		49
6	Ar Savienības rīcībpolitikām saistītie ieņēmumi, iemaksas un atmaksātie līdzekļi	1 440	1 412	21 024	2 992	24 016	18 960	2 048	21 008	1 487 %	3 008
	KOPĀ	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

SĪKĀKA INFORMĀCIJA PAR 1. IZDEVUMU KATEGORIJU: Pašu resursi

Nodaļa		Ienākumu apropriācijas		Konstatētās maksājumtiesības			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nav samaksāts
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kārtējā gada	Pārnestās summas	Kopā	Par kārtējā gada maksājumtiesībām	Par pārnestajām maksājumtiesībām	Ieņēmumi		
1 1	Maksājumi un citas nodevas, kas paredzētas cukura tirgu kopīgās organizācijas sistēmā			–	(0)	(0)	–	–	–		(0)
1 2	Muitas nodokļi un citi nodokļi	21 082	22 179	23 037	32	23 068	23 034	4	23 038	104 %	30

SĪKĀKA INFORMĀCIJA PAR 1. IZDEVUMU KATEGORIJU: Pašu resursi												
		Ienākumu apropriācijas		Konstatētās maksājumtiesības			Ieņēmumi					
	Nodaļa	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kārtējā gada	Pārnestās summas	Kopā	Par kārtējā gada maksājum-tiesībām	Par pārnestajām maksājum-tiesībām	Ieņēmumi	Ieņēmumi % no budžeta	Nav samaksāts	
1 3	Pievienotās vērtības nodokļa pašu resursi	24 395	23 815	23 860	–	23 860	23 860	–	23 860	100 %	–	
1 4	Nacionālā kopienākuma pašu resursi	98 563	101 480	101 682	–	101 682	101 682	–	101 682	100 %	(0)	
1 6	NKI iemaksu fiksētas summas samazinājumi, kas piešķirti konkrētām dalībvalstīm, un to finansēšana	–	–	(25)	–	(25)	(25)	–	(25)		–	
1 7	Pašu resurss, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu	7 121	6 848	6 863	–	6 863	6 863	–	6 863	100 %	–	
	KOPĀ	**151 161**	**154 322**	**155 417**	**32**	**155 448**	**155 414**	**4**	**155 418**	**101 %**	**30**	

6. **ES BUDŽETA IZDEVUMU IZPILDE**

6.1. DFS: SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN PĀRMAIŅAS

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto-jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriāci-jas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto-jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriāci-jas	Piešķirtie ieņēmumi	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + +8	10	11	12 = 9 + +10 +11
1	Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035
2	Kohēzija, noturība un vērtības	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Dabas resursi un vide	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + +8	10	11	12 = 9 + +10 +11
4	Migrācija un robežu pārvaldība	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386
5	Drošība un aizsardzība	2 633	0	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Kaimiņattiecības un pasaule	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	Eiropas publiskā pārvalde	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Ārpus DFS	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
	KOPĀ	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.2. **DFS: SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE**

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	0	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Kohēzija, noturība un vērtības	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144
3	Dabas resursi un vide	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Migrācija un robežu pārvaldība	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Drošība un aizsardzība	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6	Kaimiņattiecības un pasaule	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	Eiropas publiskā pārvalde	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	0	1 099	1 099	59	(0)	3	62
O	Ārpus DFS	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
	Summa:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.3. **DFS: MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE**

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
1	Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Kohēzija, noturība un vērtības	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11
3	Dabas resursi un vide	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Migrācija un robežu pārvaldība	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Drošība un aizsardzība	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Kaimiņattiecības un pasaule	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	Eiropas publiskā pārvalde	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144
O	Ārpus DFS	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	KOPĀ	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

6.4. DFS: NEIZPILDĪTO SAISTĪBU (*RAL*) PĀRMAIŅAS

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	No iepr. gada pārnestās saist.	Gada laikā uzņemtās saistības	Izmaiņas pārnestajās saistībās	Maksājumi	Kopā neizpildītās saistības gada beigās
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
1	Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Kohēzija, noturība un vērtības	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Dabas resursi un vide	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Migrācija un robežu pārvaldība	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Drošība un aizsardzība	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Kaimiņattiecības un pasaule	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Eiropas publiskā pārvalde	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Ārpus DFS	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	53	1 065	–	(1 048)	71
	KOPĀ	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.5. DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA GADIEM, KAD TĀS RADUŠĀS

miljonos EUR

	DFS kategorija	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kopā
1	Vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Kohēzija, noturība un vērtības	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Dabas resursi un vide	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Migrācija un robežu pārvaldība	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Drošība un aizsardzība	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Kaimiņattiecības un pasaule	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Eiropas publiskā pārvalde							1	51	1 083	1 134
O	Ārpus DFS								8 287	3 291	11 578
S	Solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)							–	0	71	71
	Kopā	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

6.6. **SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN PĀRMAIŅAS**

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
1 Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”	12 762	1	12 763	116	6 334	19 213	11 119	3	11 122	67	9 936	21 125
Euratom pētniecības un mācību programma	288	(1)	287	0	118	405	264	(3)	261	18	135	414
Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (*ITER*)	487	–	487	–	4	490	642	–	642	1	4	647
Citas darbības	–	–	–	–	629	629	–	–	–	–	413	413
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	10	–	10	–	0	10	20	(4)	17	–	0	17
Fonds *InvestEU*	378	–	378	–	916	1 294	530	(29)	501	1	1 991	2 493
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – transports	1 674	1	1 675	–	70	1 745	2 398	(2)	2 396	1	48	2 445
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – enerģētika	927	(1)	926	–	71	996	708	25	733	1	70	804
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – digitālā joma	226	0	226	–	4	230	183	(10)	173	0	3	177
Programma “Digitālā Eiropa”	1 097	(0)	1 097	–	92	1 189	1 136	(83)	1 053	6	96	1 154
Decentralizētās aģentūras	231	(2)	230	–	10	240	231	(2)	230	–	10	240
Citas darbības	–	1	1	–	168	169	–	1	1	–	226	227
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	9	(0)	9	–	0	9	13	(0)	13	–	0	13

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	25	1	26	0	4	29	24	3	27	–	3	30
Vienotā tirgus programma (t. sk. MVU)	613	1	614	0	48	663	615	88	704	7	69	780
ES Krāpšanas apkarošanas programma	27	0	27	0	1	28	31	(2)	29	–	1	30
Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (*Fiscalis*)	39	(0)	39	–	1	40	31	12	43	0	1	44
Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (muita)	138	60	198	–	10	208	113	31	144	0	10	153
Decentralizētās aģentūras	154	(2)	152	–	12	165	154	(2)	152	–	12	164
Citas darbības	7	(0)	7	–	1	8	8	(0)	7	–	0	8
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	13	–	13	–	–	13	13	(2)	11	–	–	11
Eiropas kosmosa programma	2 051	(0)	2 051	–	317	2 368	1 983	(159)	1 823	4	640	2 467
Decentralizētās aģentūras	80	–	80	–	3	83	80	–	80	–	3	83
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	45	–	45	–	–	45	16	(10)	6	–	–	6
Savienības droša savienojamība	196	–	196	–	–	196	150	(61)	89	0	–	89
Kopā 1. izdevumu kategorija: vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	21 480	59	21 539	116	8 810	30 466	20 461	(205)	20 255	107	13 673	34 035

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
2	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	40 455	2	40 457	–	410	40 867	21 327	(488)	20 839	0	2 555	23 394
	Kohēzijas fonds (KF)	7 053	(2)	7 052	–	233	7 285	3 078	2 445	5 523	0	233	5 756
	Kohēzijas fonds (KF), iemaksa Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentā (EISI) – transports	1 668	–	1 668	–	21	1 688	1 303	46	1 350	–	14	1 364
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	4	–	4	–	0	4	2	(0)	2	–	0	2
	Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	17 184	0	17 184	–	105	17 288	7 550	693	8 243	1	2 722	10 966
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	2	–	2	–	–	2	0	0	0	–	0	1
	Atbalsts Kipras turku kopienai	35	–	35	–	0	36	34	6	40	0	0	41
	Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms (t. sk. tehniskā atbalsta instruments)	126	(5)	121	–	560	681	125	(5)	120	2	40 222	40 344
	Euro aizsardzība pret viltošanu (programma "Perikls IV")	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	–	0	1
	Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksas	4 967	0	4 967	–	144	5 111	4 967	0	4 967	1 863	145	6 976
	Savienības Civilās aizsardzības mehānisms (*RescEU*)	211	0	211	0	38	250	108	25	133	–	314	446

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
EU4Health	583	0	583	–	27	609	585	(52)	532	4	21	557
Instruments ārkārtas atbalstam Savienībā (*ESI*)	–	–	–	–	1	1	1	(1)	–	–	26	26
Decentralizētās aģentūras	286	0	286	–	26	312	273	1	274	–	25	299
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	12	3	16	–	–	16	12	1	13	–	–	13
Nodarbinātība un sociālā inovācija	109	(2)	107	–	9	116	76	3	78	1	11	91
Erasmus+	3 969	(0)	3 969	–	1 135	5 105	3 766	31	3 797	18	1 151	4 966
Eiropas Solidaritātes korpuss (*ESC*)	147	0	147	–	74	221	133	5	138	3	78	220
"Radošā Eiropa"	352	(0)	352	–	21	373	347	(23)	324	2	23	350
Tiesiskums	42	(0)	42	0	1	43	38	4	41	1	1	43
Tiesības un vērtības	236	1	238	–	2	240	188	3	191	1	2	194
Decentralizētās aģentūras	324	–	324	–	12	336	322	(1)	321	–	12	333
Citas darbības	9	(0)	9	–	0	9	7	2	9	–	0	9
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	19	–	19	–	0	19	26	(1)	25	–	0	25

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas			Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	Pieejamās apropriāc. kopā	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	Pieejamās apropriāc. kopā
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	186	1	186	–	5	191	176	2	178	–	5	183
	Kopā 2. izdevumu kategorija: kohēzija, noturība un vērtības	77 980	(1)	77 979	0	2 825	80 804	44 445	2 696	47 141	1 897	47 563	96 601
3	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	39 976	0	39 976	366	995	41 338	40 031	(16)	40 014	367	995	41 377
	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	13 226	–	13 226	0	343	13 569	10 497	3 912	14 409	0	1 964	16 373
	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	946	(0)	946	–	23	969	661	8	668	1	2	671
	Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālas zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)	157	(40)	117	–	–	117	141	(30)	111	–	–	111
	Decentralizētās aģentūras	30	–	30	–	1	32	30	–	30	–	1	32
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	1	–	1	–	–	1	5	(2)	4	–	–	4
	Vides un klimata pasākumu programma (*LIFE*)	776	6	782	(0)	9	791	596	78	675	8	7	690
	Taisnīgas pārkārtošanās fonds	1 514	–	1 514	–	86	1 600	6	(3)	3	–	1 432	1 436
	Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma (TPM) ietvaros	–	–	–	–	428	428	25	–	25	–	503	528

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto-jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriāci-jas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto-jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriāci-jas	Piešķirtie ieņēmumi	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
	Decentralizētās aģentūras	77	(6)	71	–	9	79	77	(6)	71	–	9	79
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	2	–	2	–	–	2	5	(1)	4	–	–	4
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	26	8	35	–	–	35	16	9	25	–	–	25
	Kopā 3. izdevumu kategorija: dabas resursi un vide	56 731	(32)	56 700	366	1 894	58 961	52 092	3 948	56 039	375	4 914	61 329
4	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds	1 869	48	1 917	–	243	2 159	1 165	42	1 207	2	241	1 450
	Decentralizētās aģentūras	234	(48)	186	–	9	195	234	(38)	196	–	9	205
	Integrētās robežu pārvaldības fonds (*IBMF*) – Robežu pārvaldības un vīzu instruments (*BMVI*)	1 235	–	1 235	–	369	1 603	462	357	819	1	471	1 291
	Integrētās robežu pārvaldības fonds (*IBMF*) – Finansiālā atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (*CCEI*)	147	(146)	0	–	0	0	56	(48)	8	24	–	32
	Decentralizētās aģentūras	1 307	–	1 307	–	73	1 380	1 287	47	1 334	–	73	1 407
	Kopā 4. izdevumu kategorija: migrācija un robežu pārvaldība	4 791	(146)	4 645	–	693	5 338	3 204	360	3 564	28	794	4 386

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
5	Iekšējās drošības fonds (IDF)	337	(0)	337	–	51	388	227	16	244	1	51	296
	Kodoliekārtu dezekspluatācija (Lietuva)	75	–	75	–	–	75	90	–	90	–	–	90
	Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovākijā)	70	(0)	70	–	0	70	91	(28)	63	2	–	64
	Decentralizētās aģentūras	288	–	288	–	10	298	288	2	290	–	10	300
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	1
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	23	(0)	23	–	0	24	22	(0)	22	–	0	22
	Eiropas Aizsardzības fonds (pētniecība)	404	(14)	390	–	10	400	314	(27)	287	1	8	296
	Eiropas Aizsardzības fonds (ar pētniecību nesaistītas jomas)	1 030	(31)	999	–	28	1 027	702	(157)	545	2	19	566
	Militārā mobilitāte	252	–	252	–	0	252	137	–	137	0	0	137
	Īstermiņa instruments aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu	40	–	40	–	1	41	100	(40)	60	–	3	63
	Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments	–	–	–	–	8	8	120	(70)	50	–	11	61
	Eiropas Aizsardzības industrijas programma	2	(2)	–	–	–	–	2	(2)	–	–	–	–

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas			Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	Pieejamās apropriāc. kopā	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	Pieejamās apropriāc. kopā
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Savienības droša savienojamība	111	47	158	–	–	158	50	1	51	–	–	51
	Kopā 5. izdevumu kategorija: drošība un aizsardzība	2 633	–	2 633	–	109	2 742	2 143	(304)	1 839	6	103	1 947
6	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē" (*NDICI* – "Eiropa pasaulē")	10 891	20	10 911	736	645	12 292	9 672	121	9 793	70	919	10 782
	Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (*INSC*)	44	0	44	1	21	66	38	17	54	1	14	69
	Humānā palīdzība (*HUMA*)	1 944	625	2 569	–	19	2 588	1 860	610	2 470	6	16	2 493
	Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	394	(0)	393	–	36	429	394	6	399	1	38	439
	Aizjūras zemes un teritorijas (AZT) (t. sk. Grenlande)	73	–	73	2	34	108	76	(15)	61	4	25	90
	MFP+	0	0	0	–	591	591	0	0	0	–	679	680
	Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms	–	–	–	–	1 535	1 535	–	–	–	–	1 535	1 535
	Citas darbības	148	(60)	88	–	1	89	108	(61)	47	–	1	48
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Savienības droša savienojamība	50	–	50	–	–	50	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas			Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	Pieejamās apropriāc. kopā	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	Pieejamās apropriāc. kopā
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	96	(1)	95	–	1	95	92	(4)	88	–	0	88
	Pirmspievienošanās palīdzība (*IPA III*)	2 170	(0)	2 170	129	85	2 384	2 086	(90)	1 995	11	115	2 122
	Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisms	499	(0)	499	101	–	600	101	0	101	23	–	124
	Kopā 6. izdevumu kategorija: kaimiņattiecības un pasaule	16 308	584	16 892	970	2 966	20 828	14 426	584	15 010	116	3 343	18 469
7	Darbinieku pensijas	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102	2 795	(5)	2 790	–	312	3 102
	(Pensijas bijušajiem deputātiem) Eiropas Parlaments	22	(3)	19	–	–	19	22	(3)	19	–	–	19
	(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropadome un Padome	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1
	(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	12	(2)	9	–	–	9	12	(2)	9	–	–	9
	(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas Savienības Tiesa	19	(2)	17	–	–	17	19	(2)	17	–	–	17
	(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas Revīzijas palāta	8	(1)	7	–	–	7	8	(1)	7	–	–	7
	(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas Ombuds	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāji	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0
(Eiropas skolas) Komisija	266	(3)	263	–	35	298	266	(3)	263	0	39	302
Štata darbinieku atalgojums	3 085	(56)	3 028	–	129	3 157	3 085	(56)	3 028	0	129	3 157
Ārštata darbinieku atalgojums	311	(11)	300	–	169	469	311	(11)	300	21	172	493
Locekļi – algas un pabalsti	17	3	20	–	0	21	17	3	20	1	0	22
Locekļi – pagaidu pabalsti	5	(2)	2	–	–	2	5	(2)	2	–	–	2
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	33	0	33	–	0	33	33	0	33	3	0	37
Dienesta attiecību izbeigšanās	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Mācību izmaksas	16	0	17	–	8	25	16	0	17	10	11	37
Sociālā joma un mobilitāte	22	1	23	(0)	30	53	22	1	23	7	34	64
Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas	285	7	292	–	308	600	285	7	292	120	354	765
Noma un pirkumi	274	48	321	–	690	1 011	274	48	321	30	691	1 042
Saistībā ar ēkām	150	(37)	113	–	44	158	150	(37)	113	44	49	207
Drošība	79	(1)	78	–	14	92	79	(1)	78	25	21	124
Komandējumi un reprezentācija	45	16	61	–	4	66	45	16	61	10	5	76
Sanāksmes, komitejas, konferences	16	(4)	12	–	2	14	16	(4)	12	5	3	20

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
		Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto-jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriāci-jas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvieto-jumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriāci-jas	Piešķirtie ieņēmumi	
		1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
	Oficiālais Vēstnesis	4	(2)	2	–	0	2	4	(2)	2	1	0	3
	Publikācijas	11	2	13	–	5	17	11	2	13	5	6	24
	Informācijas iegūšana	7	0	7	–	1	8	7	0	7	2	1	9
	Pētījumi un izmeklēšanas	7	(2)	5	–	0	5	7	(2)	5	5	0	10
	Vispārējas iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	29	(4)	25	–	5	30	29	(4)	25	9	7	41
	Lingvistiskie ārpakalpojumi	35	(5)	31	–	41	72	35	(5)	31	2	41	74
	Citi administratīvie izdevumi	20	(3)	17	–	30	46	20	(3)	17	5	37	58
	Decentralizētās aģentūras	–	3	3	–	–	3	–	3	3	–	–	3
	Citu iestāžu administratīvie izdevumi	5 265	(16)	5 249	1	520	5 769	5 265	(16)	5 249	621	529	6 399
	Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	12 845	(79)	12 766	1	2 348	15 115	12 845	(79)	12 766	927	2 440	16 133
O	Inovāciju fonds (IF)	–	–	–	–	6 788	6 788	–	–	–	–	12 293	12 293
	Ukrainas mehānisms	4 320	(0)	4 320	31	515	4 866	3 274	(469)	2 805	121	662	3 587
	Citas darbības	–	–	–	–	112	112	–	–	–	–	114	114
	Kopā O izdevumu kategorija: ārpus DFS	4 320	(0)	4 320	31	7 415	11 767	3 274	(469)	2 805	121	13 069	15 994
S	Eiropas Solidaritātes rezerve	1 167	0	1 167	310	–	1 477	1 167	0	1 167	310	–	1 477
	Rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos	584	(584)	–	–	–	–	584	(584)	–	–	–	–

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Saistību apropriācijas						Maksājumu apropriācijas					
	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā	Budžeta apropriācijas			Papildu apropriācijas		Pieejamās apropriāc. kopā
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi		Sākotnēji pieņemtais budžets	Budžeta grozījumi un pārvietojumi	Galīgais pieņemtais budžets	Pārnestās apropriācijas	Piešķirtie ieņēmumi	
	1	2	3 = 1 + 2	4	5	6 =3 + 4 + 5	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12 =9 + +10 + +11
Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)	34	–	34	–	9	43	5	7	12	0	9	21
Brexit korekcijas rezerve	564	–	564	–	–	564	564	–	564	–	–	564
Kopā S izdevumu kategorija: solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 349	(584)	1 766	310	9	2 085	2 320	(576)	1 744	310	9	2 063
KOPĀ	**199 438**	**(199)**	**199 239**	**1 795**	**27 070**	**228 104**	**155 209**	**5 953**	**161 163**	**3 887**	**85 907**	**250 956**

6.7. SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
1	Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”	19 213	12 758	116	3 941	16 815	88 %	(0)	2 390	2 390	5	–	2	7
	Euratom pētniecības un mācību programma	405	286	–	90	376	93 %	0	28	28	1	0	0	1

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (*ITER*)	490	486	–	1	488	100 %	–	2	2	0	–	–	0
Citas darbības	629	–	–	167	167	27 %	–	462	462	–	–	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	10	10	–	–	10	99 %	–	0	0	–	–	0	0
Fonds *InvestEU*	1 294	378	–	842	1 221	94 %	(0)	73	73	0	–	–	0
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – transports	1 745	1 675	–	26	1 701	97 %	–	44	44	(0)	–	–	(0)
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – enerģētika	996	926	–	1	926	93 %	–	70	70	(0)	–	–	(0)
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – digitālā joma	230	226	–	3	229	100 %	–	1	1	0	–	–	0
"Digitālā Eiropa"	1 189	1 097	0	40	1 137	96 %	–	52	52	0	(0)	0	0
Decentralizētās aģentūras	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Citas darbības	169	1	–	84	85	51 %	–	83	83	–	–	–	–
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	9	9	–	–	9	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	29	26	–	3	29	99 %	–	0	0	0	0	0	0
Vienotā tirgus programma (t. sk. MVU)	663	614	0	33	647	98 %	–	16	16	0	(0)	(0)	(0)
ES Krāpšanas apkarošanas programma	28	27	0	1	28	100 %	–	0	0	0	0	0	0
Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (*Fiscalis*)	40	39	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (muita)	208	198	–	2	200	96 %	–	7	7	0	–	–	0
Decentralizētās aģentūras	165	152	–	6	158	96 %	–	6	6	0	–	–	0
Citas darbības	8	7	–	1	8	100 %	–	–	–	0	–	–	0

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	13	13	–	–	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Eiropas kosmosa programma	2 368	2 051	–	195	2 246	95 %	–	122	122	0	–	(0)	(0)
	Decentralizētās aģentūras	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	45	45	–	–	45	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Savienības droša savienojamība	196	196	–	–	196	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Kopā 1. izdevumu kategorija: vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	30 466	21 532	116	5 446	27 095	89 %	(0)	3 362	3 362	7	(0)	2	9
2	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	40 867	39 650	–	290	39 940	98 %	–	90	90	806	–	29	836
	Kohēzijas fonds (KF)	7 285	6 800	–	233	7 034	97 %	–	–	–	252	–	–	252
	Kohēzijas fonds (KF), iemaksa Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam (EISI) – Transports	1 688	1 668	–	9	1 677	99 %	–	11	11	0	–	–	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	4	4	–	–	4	98 %	–	–	–	–	–	0	0
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	17 288	17 130	–	86	17 216	100 %	(0)	18	18	54	–	0	54
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Atbalsts Kipras turku kopienai	36	35	–	0	36	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms (t. sk. tehniskā atbalsta instruments)	681	121	–	506	627	92 %	–	54	54	0	–	(0)	0
Euro aizsardzība pret viltošanu (programma "Perikls IV")	1	1	–	0	1	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksas	5 111	4 967	–	50	5 017	98 %	–	93	93	–	–	0	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
REACT-EU, Savienības civilās aizsardzības mehānisms (rescEU).	250	211	0	26	237	95 %	(1)	12	11	–	1	0	1
"ES – veselībai"	609	583	0	24	607	100 %	–	2	2	0	(0)	0	(0)
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	1	–	–	–	–	–	–	1	1	–	–	0	0
Decentralizētās aģentūras	312	286	–	20	305	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	16	16	–	–	16	99 %	–	–	–	0	–	–	0
Nodarbinātība un sociālā inovācija	116	106	–	5	112	96 %	0	4	4	1	–	–	1
Erasmus+	5 105	3 969	0	715	4 684	92 %	–	420	420	0	(0)	0	0
Eiropas Solidaritātes korpuss (ESC)	221	147	–	25	172	78 %	–	49	49	–	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
"Radošā Eiropa"	373	352	–	15	367	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Tiesiskums	43	42	–	0	42	97 %	–	1	1	0	0	–	0
Tiesības un vērtības	240	238	–	1	239	100 %	–	1	1	0	–	–	0
Decentralizētās aģentūras	336	324	–	8	332	99 %	–	4	4	–	–	(0)	(0)
Citas darbības	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	19	18	–	–	18	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	191	186	0	4	190	99 %	–	1	1	0	(0)	0	0
Kopā 2. izdevumu kategorija: kohēzija, noturība un vērtības	80 804	76 865	0	2 019	78 884	98 %	(1)	776	776	1 113	1	30	1 144

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
3	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	41 338	39 759	192	925	40 875	99 %	391	71	462	0	–	(0)	0
	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	13 569	13 226	–	1	13 227	97 %	–	170	170	0	0	172	172
	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	969	946	–	1	946	98 %	–	0	0	0	–	23	23
	Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālas zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Decentralizētās aģentūras	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	–	–	–	–
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Vides un klimata pasākumu programma (*LIFE*)	791	782	–	3	785	99 %	–	6	6	0	(0)	0	0

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
	Taisnīgas pārkārtošanās fonds	1 600	1 503	–	1	1 504	94 %	–	85	85	11	–	–	11
	Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma (TPM) ietvaros	428	–	–	57	57	13 %	–	372	372	–	–	–	–
	Decentralizētās aģentūras	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	35	35	–	–	35	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Kopā 3. izdevumu kategorija: dabas resursi un vide	58 961	56 472	192	995	57 658	98 %	391	705	1 096	11	(0)	195	206
4	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds	2 159	1 916	–	5	1 921	89 %	–	238	238	0	–	–	0
	Decentralizētās aģentūras	195	186	–	6	192	98 %	–	4	4	–	–	0	0

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI)	1 603	1 235	–	32	1 266	79 %	–	337	337	0	–	–	0
	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (CCEI)	0	0	–	–	0	69 %	–	–	–	0	–	0	0
	Decentralizētās aģentūras	1 380	1 307	–	52	1 359	98 %	–	21	21	–	–	0	0
	Kopā 4. izdevumu kategorija: migrācija un robežu pārvaldība	5 338	4 644	–	94	4 738	89 %	–	599	599	0	–	0	1
5	Iekšējās drošības fonds (IDF)	388	336	–	2	338	87 %	–	50	50	0	–	–	0
	Kodoliekārtu dezekspluatācija (Lietuva)	75	75	–	–	75	100 %	–	–	–	0	–	–	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovākijā)	70	70	–	0	70	100 %	–	(0)	(0)	0	–	0	0
Decentralizētās aģentūras	298	277	–	6	283	95 %	12	4	15	–	–	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	24	23	–	–	23	99 %	0	0	0	0	–	0	0
Eiropas aizsardzība (pētniecība)	400	390	–	10	400	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīta)	1 027	999	–	27	1 026	100 %	–	1	1	–	–	(0)	(0)
Militārā mobilitāte	252	252	–	–	252	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Aizsardzības instruments kopīgam iepirkumam	41	40	–	1	41	100 %	–	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
Eiropas Aizsardzības industrijas programma	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Savienības droša savienojamība	158	158	–	–	158	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Kopā 5. izdevumu kategorija: drošība un aizsardzība	2 742	2 620	–	46	2 666	97 %	12	63	75	0	–	0	0
6 Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments “Eiropa pasaulē” (NDICI “Eiropa pasaulē”)	12 292	10 356	701	305	11 361	92 %	565	339	904	0	26	0	27
Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC)	66	44	1	21	66	100 %	(0)	0	(0)	0	1	(0)	1

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Humānā palīdzība (*HUMA*)	2 588	2 569	–	6	2 575	99 %	(0)	13	13	0	–	0	0
Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	429	393	–	25	419	98 %	–	10	10	0	–	0	0
Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	108	67	1	–	68	62 %	7	34	41	–	0	–	0
MFP+	591	0	–	570	570	96 %	–	21	21	–	–	0	0
Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Citas darbības	89	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Savienības droša savienojamība	50	50	–	–	50	100 %	–	–	–	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	95	95	(0)	0	95	100 %	–	0	0	0	0	0	0
	Pirmspievienošanās palīdzība (*IPA III*)	2 384	2 062	126	35	2 223	93 %	106	50	156	0	5	–	5
	Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisms	600	494	101	–	596	99 %	5	–	5	0	0	–	0
	Kopā 6. izdevumu kategorija: kaimiņattiecības un pasaule	20 828	16 218	929	2 498	19 645	94 %	682	468	1 151	0	32	0	32
7	Darbinieku pensijas	3 102	2 790	–	312	3 101	100 %	–	1	1	–	–	–	–
	Eiropas Parlamenta bijušo deputātu pensijas	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Bijušo Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju pensijas	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Eiropas Savienības Tiesa	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Revīzijas palātas bijušo locekļu pensijas	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Ombuds	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Bijušo Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju pensijas	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Eiropas skolas) Komisija	298	263	–	28	291	98 %	–	7	7	0	–	–	0
Štata darbinieku atalgojums	3 157	3 027	–	65	3 092	98 %	0	64	64	1	–	–	1
Ārštata darbinieku atalgojums	469	299	–	52	351	75 %	(0)	116	116	1	–	1	1

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Locekļi – algas un pabalsti	21	20	–	0	20	99 %	(0)	0	0	0	–	–	0
Locekļi – pagaidu pabalsti	2	2	–	–	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	33	33	–	0	33	99 %	(0)	0	0	0	–	0	0
Dienesta attiecību izbeigšanās	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Mācību izmaksas	25	17	–	5	21	86 %	–	3	3	0	–	0	0
Sociālā joma un mobilitāte	53	23	–	15	37	71 %	–	15	15	0	(0)	0	0
Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas	600	292	0	160	452	75 %	–	148	148	0	(0)	0	0
Noma un pirkumi	1 011	321	–	136	458	45 %	–	554	554	0	–	0	0
Saistībā ar ēkām	158	113	–	21	134	85 %	–	23	23	0	–	0	0
Drošība	92	78	–	9	87	94 %	–	5	5	0	–	0	0
Komandējumi un reprezentācija	66	61	–	2	63	96 %	–	2	2	0	–	0	0
Sanāksmes, komitejas, konferences	14	12	–	1	13	90 %	–	1	1	0	–	0	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Oficiālais Vēstnesis	2	2	–	0	2	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Publikācijas	17	13	–	3	16	91 %	–	2	2	0	–	0	0
Informācijas iegūšana	8	7	–	1	7	97 %	–	0	0	0	–	0	0
Pētījumi un izmeklēšanas	5	5	–	0	5	98 %	–	0	0	0	–	(0)	0
Vispārējas iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	30	25	0	2	27	89 %	–	3	3	0	(0)	0	0
Lingvistiskie ārpakalpojumi	72	31	–	32	62	87 %	–	9	9	0	–	0	0
Citi administratīvie izdevumi	46	17	–	23	39	85 %	–	6	6	0	–	1	1
Decentralizētās aģentūras	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Citu iestāžu administratīvie izdevumi	5 769	5 192	1	381	5 574	97 %	–	138	138	57	–	1	58
Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	15 115	12 707	1	1 247	13 955	92 %	(0)	1 099	1 099	59	(0)	3	62

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
O	Inovāciju fonds (IF)	6 788	–	–	1 551	1 551	23 %	–	5 237	5 237	–	–	–	–
	Ukrainas mehānisms	4 866	4 269	31	500	4 799	99 %	51	15	67	0	1	0	1
	Citas darbības	112	–	–	59	59	53 %	–	53	53	–	–	–	–
	Kopā O izdevumu kategorija: ārpus DFS	11 767	4 269	31	2 110	6 409	54 %	51	5 306	5 357	0	1	–	1
S	Eiropas Solidaritātes rezerve	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)	43	21	–	–	21	48 %	–	1	1	14	–	7	21
	Brexit korekcijas rezerve	564	564	–	–	564	100 %	–	–	–	–	–	–	–

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Kopā S izdevumu kategorija: solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 085	755	310	–	1 065	51 %	997	1	998	14	–	7	21
Summa:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 133**	**12 379**	**14 512**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

6.8. SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
1	Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”	21 125	11 056	61	1 994	13 111	62 %	57	7 941	7 999	8	7	0	15
	Euratom pētniecības un mācību programma	414	245	16	15	277	67 %	15	120	135	1	2	0	3
	Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (*ITER*)	647	641	1	2	643	99 %	1	2	3	0	0	0	1

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Citas darbības	413	–	–	108	108	26 %	–	305	305	–	–	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	17	16	–	–	16	96 %	–	0	0	1	–	0	1
Fonds *InvestEU*	2 493	500	1	1 895	2 397	96 %	1	96	97	0	0	(0)	0
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – transports	2 445	2 394	1	18	2 413	99 %	2	30	32	(0)	0	–	0
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – enerģētika	804	732	1	3	736	92 %	0	68	68	(0)	0	–	0
Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – digitālā joma	177	173	0	2	175	99 %	0	1	1	0	0	(0)	0
"Digitālā Eiropa"	1 154	1 043	5	35	1 083	94 %	9	61	70	1	1	0	2
Decentralizētās aģentūras	240	230	–	8	237	99 %	–	2	2	0	–	0	0
Citas darbības	227	1	–	31	32	14 %	–	195	195	0	–	–	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	13	13	–	–	13	100 %	–	0	0	0	–	–	0
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	30	27	–	3	29	99 %	–	0	0	0	–	0	0
Vienotā tirgus programma (t. sk. MVU)	780	695	6	23	724	93 %	7	46	53	2	1	0	2
ES Krāpšanas apkarošanas programma	30	20	(0)	0	20	68 %	9	0	9	0	0	0	0

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (*Fiscalis*)	44	42	0	0	42	95 %	0	1	1	1	0	–	1
	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (muita)	153	143	0	2	145	95 %	0	8	8	0	0	0	0
	Decentralizētās aģentūras	164	148	–	6	153	93 %	–	6	6	4	–	–	4
	Citas darbības	8	7	–	0	8	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	11	10	–	–	10	94 %	(0)	–	(0)	1	–	–	1
	Eiropas kosmosa programma	2 467	1 819	4	110	1 934	78 %	4	530	534	0	0	–	0
	Decentralizētās aģentūras	83	80	–	3	83	100 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Savienības droša savienojamība	89	89	0	–	89	100 %	0	–	0	0	0	–	0
	Kopā 1. izdevumu kategorija: vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	34 035	20 128	96	4 258	24 483	72 %	107	9 414	9 521	20	10	0	31
2	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	23 394	20 837	0	1 978	22 816	98 %	0	577	577	1	0	(0)	1
	Kohēzijas fonds (KF)	5 756	5 522	0	68	5 590	97 %	0	166	166	0	0	–	1
	Kohēzijas fonds (KF), iemaksa Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam (EISI) – Transports	1 364	1 350	–	3	1 353	99 %	–	11	11	–	–	0	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	2	1	–	–	1	35 %	0	–	0	1	–	0	1
Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF +)	10 966	8 242	1	2 362	10 605	97 %	1	360	361	0	0	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	1	0	–	0	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Atbalsts Kipras turku kopienai	41	40	0	0	40	99 %	0	–	0	0	0	–	0
Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms (t. sk. tehniskā atbalsta instruments)	40 344	118	2	39 552	39 671	98 %	2	671	673	0	0	(0)	0
Euro aizsardzība pret viltošanu (programma “Perikls IV”)	1	1	–	0	1	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksas	6 976	3 091	1 863	50	5 005	72 %	1 876	95	1 971	0	0	0	0
REACT-EU, Savienības civilās aizsardzības mehānisms (rescEU).	446	132	(0)	222	355	80 %	0	91	91	(0)	0	0	0
“ES – veselībai”	557	530	4	19	553	99 %	2	2	4	0	0	0	0
Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	26	–	–	4	4	16 %	–	16	16	–	–	6	6
Decentralizētās aģentūras	299	274	–	19	293	98 %	–	6	6	0	–	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	13	13	(0)	–	13	100 %	–	–	–	0	0	–	0
Nodarbinātība un sociālā inovācija	91	77	1	6	85	94 %	1	4	6	0	(0)	–	0
Erasmus+	4 966	3 782	18	836	4 635	93 %	15	315	330	0	0	–	0
Eiropas Solidaritātes korpuss (*ESC*)	220	134	3	34	172	78 %	4	44	49	0	0	(0)	0
"Radošā Eiropa"	350	322	2	13	338	97 %	2	10	12	0	0	0	0
Tiesiskums	43	41	1	1	42	98 %	0	0	1	0	0	–	0
Tiesības un vērtības	194	190	1	1	192	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Decentralizētās aģentūras	333	321	–	8	328	99 %	–	4	4	0	–	0	0
Citas darbības	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	–	–	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	25	25	–	0	25	98 %	–	0	0	0	–	0	0
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	183	178	(0)	4	182	99 %	–	2	2	0	0	0	0
Kopā 2. izdevumu kategorija: kohēzija, noturība un vērtības	96 601	45 231	1 895	45 180	92 306	96 %	1 906	2 377	4 283	4	2	6	11

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
3	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	41 377	39 788	192	925	40 904	99 %	392	71	463	10	0	(0)	10
	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	16 373	14 407	0	1 445	15 852	97 %	0	519	519	1	0	–	1
	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	671	667	1	2	670	100 %	1	0	1	0	0	0	0
	Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālas zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)	111	111	–	–	111	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Decentralizētās aģentūras	32	30	–	1	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	4	3	–	–	3	83 %	–	–	–	1	–	–	1
	Vides un klimata pasākumu programma (*LIFE*)	690	668	8	2	677	98 %	6	6	12	0	0	0	1
	Taisnīgas pārkārtošanās fonds	1 436	3	–	1 166	1 170	81 %	–	266	266	–	–	–	–
	Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma (TPM) ietvaros	528	25	–	42	67	13 %	–	461	461	–	–	–	–
	Decentralizētās aģentūras	79	71	–	8	79	99 %	–	1	1	–	–	0	0
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	4	3	–	–	3	90 %	–	–	–	0	–	–	0

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	25	21	–	–	21	84 %	–	–	–	4	–	–	4
	Kopā 3. izdevumu kategorija: dabas resursi un vide	61 329	55 799	200	3 590	59 589	97 %	399	1 323	1 722	16	0	0	17
4	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds	1 450	1 205	2	81	1 288	89 %	2	160	161	1	0	0	1
	Decentralizētās aģentūras	205	196	–	6	202	98 %	–	4	4	–	–	0	0
	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI)	1 291	817	1	101	919	71 %	1	370	371	0	0	0	0
	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (CCEI)	32	8	16	–	23	73 %	0	–	0	0	9	–	9
	Decentralizētās aģentūras	1 407	1 334	–	52	1 386	99 %	–	21	21	–	–	0	0
	Kopā 4. izdevumu kategorija: migrācija un robežu pārvaldība	4 386	3 560	19	239	3 819	87 %	3	554	557	1	9	0	10
5	Iekšējās drošības fonds (IDF)	296	242	1	14	257	87 %	1	37	38	0	0	–	1
	Kodoliekārtu dezekspluatācija (Lietuva)	90	90	–	–	90	100 %	–	–	–	0	–	–	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovākijā)	64	59	1	–	60	94 %	2	–	2	2	0	–	2
Decentralizētās aģentūras	300	274	–	6	281	94 %	16	4	19	–	–	0	0
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	22	22	(0)	–	22	97 %	0	0	0	0	0	0	0
Eiropas aizsardzība (pētniecība)	296	286	1	8	295	100 %	1	–	1	0	0	–	0
Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīta)	566	543	2	18	562	99 %	2	1	4	0	0	0	0
Militārā mobilitāte	137	136	0	0	136	100 %	1	–	1	0	–	–	0
Aizsardzības instruments kopīgam iepirkumam	63	60	–	3	63	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments	61	50	–	3	53	87 %	–	8	8	–	–	–	–
Eiropas Aizsardzības industrijas programma	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Savienības droša savienojamība	51	51	–	–	51	100 %	–	–	–	–	–	–	–

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
	Kopā 5. izdevumu kategorija: drošība un aizsardzība	1 947	1 814	5	52	1 872	96 %	22	51	73	3	0	0	3
6	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē" (NDICI "Eiropa pasaulē")	10 782	9 442	48	444	9 935	92 %	368	474	842	3	2	0	5
	Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC)	69	50	1	13	63	91 %	5	1	6	–	0	(0)	0
	Humānā palīdzība (*HUMA*)	2 493	2 463	6	6	2 476	99 %	6	10	16	1	0	0	1
	Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	439	398	1	27	426	97 %	1	12	12	0	0	0	0
	Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	90	57	4	0	61	68 %	4	25	29	0	0	–	0
	MFP+	680	0	–	568	568	84 %	–	111	111	–	–	(0)	(0)
	Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms	1 535	–	–	1 535	1 535	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Citas darbības	48	47	–	0	48	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Savienības droša savienojamība	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	88	88	(0)	0	88	100 %	–	0	0	0	0	–	0
	Pirmspievienošanās palīdzība (*IPA III*)	2 122	1 841	10	43	1 894	89 %	153	72	225	3	(0)	–	3
	Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisms	124	58	19	–	77	62 %	47	–	47	0	(0)	–	0
	Kopā 6. izdevumu kategorija: kaimiņattiecības un pasaule	18 469	14 444	89	2 637	17 170	93 %	584	706	1 290	7	2	0	9
7	Darbinieku pensijas	3 102	2 790	–	302	3 092	100 %	–	10	10	0	–	(0)	0
	Eiropas Parlamenta bijušo deputātu pensijas	19	19	–	–	19	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Bijušo Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju pensijas	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Eiropas Savienības Tiesa	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Revīzijas palātas bijušo locekļu pensijas	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
(Pensijas bijušajiem locekļiem) Ombuds	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Bijušo Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju pensijas	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Eiropas skolas) Komisija	302	263	0	30	293	97 %	0	9	9	0	–	–	0
Štata darbinieku atalgojums	3 157	3 027	0	65	3 092	98 %	0	64	64	1	0	–	1
Ārštata darbinieku atalgojums	493	268	20	53	342	69 %	31	118	148	1	1	1	3
Locekļi – algas un pabalsti	22	20	1	0	20	93 %	1	0	1	0	0	–	0
Locekļi – pagaidu pabalsti	2	2	–	–	2	91 %	–	–	–	0	–	–	0
Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	37	30	3	0	33	91 %	3	0	3	0	0	0	1
Dienesta attiecību izbeigšanās	7	7	–	–	7	97 %	(0)	–	(0)	0	–	–	0
Mācību izmaksas	37	7	9	4	20	55 %	10	6	16	0	1	0	1
Sociālā joma un mobilitāte	64	16	6	14	36	56 %	7	20	27	0	1	0	2
Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas	765	187	119	137	442	58 %	105	217	321	0	1	0	2
Noma un pirkumi	1 042	288	30	129	448	43 %	33	561	595	0	0	0	0

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
Saistībā ar ēkām	207	73	41	19	132	64 %	41	30	71	0	3	0	4
Drošība	124	55	22	9	86	70 %	22	12	35	0	3	0	3
Komandējumi un reprezentācija	76	49	7	2	57	76 %	13	2	15	0	3	0	3
Sanāksmes, komitejas, konferences	20	8	3	1	12	59 %	4	2	6	0	2	0	2
Oficiālais Vēstnesis	3	1	1	0	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Publikācijas	24	7	5	3	15	63 %	6	3	9	0	0	0	0
Informācijas iegūšana	9	4	2	0	6	70 %	2	0	3	0	0	0	0
Pētījumi un izmeklēšanas	10	1	5	0	5	53 %	4	0	5	0	0	–	0
Vispārējas iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	41	11	9	3	22	54 %	14	4	18	0	0	0	1
Lingvistiskie ārpakalpojumi	74	29	2	32	62	84 %	2	10	12	0	0	0	0
Citi administratīvie izdevumi	58	13	4	23	41	70 %	3	13	16	0	1	1	1
Decentralizētās aģentūras	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Citu iestāžu administratīvie izdevumi	6 399	4 563	560	318	5 441	85 %	630	209	839	56	62	2	120
Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	16 133	11 775	847	1 144	13 767	85 %	932	1 291	2 222	59	80	5	144

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
			no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
		1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9 = 7 + 8	10	11	12	13 =10 + +11 + +12
O	Inovāciju fonds (IF)	12 293	–	–	224	224	2 %	–	12 068	12 068	–	–	–	–
	Ukrainas mehānisms	3 587	1 693	113	233	2 038	57 %	1 120	429	1 548	0	0	–	0
	Citas darbības	114	–	–	56	56	49 %	–	58	58	–	–	–	–
	Kopā O izdevumu kategorija: ārpus DFS	15 994	1 693	113	514	2 319	15 %	1 120	12 555	13 675	0	0	–	0
S	Eiropas Solidaritātes rezerve	1 477	170	310	–	480	33 %	997	–	997	–	–	–	–
	Rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)	21	12	0	9	21	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Brexit korekcijas rezerve	564	547	–	–	547	97 %	18	–	18	–	–	–	–
	Kopā S izdevumu kategorija: solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	2 063	729	310	9	1 048	51 %	1 015	–	1 015	0	0	–	0
	KOPĀ	**250 956**	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 087**	**28 271**	**34 358**	**110**	**104**	**12**	**226**

6.9. **SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: NEIZPILDĪTO SAISTĪBU (*RAL*) PĀRMAIŅAS**

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Gada laikā notikusī saistību uzņemšanās	Izmaiņas pārnestajās saistībās	Maksājumi	Kopā neizpildītās saistības gada beigās
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
1	Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”	28 646	16 815	(346)	(13 110)	32 005
	Euratom pētniecības un mācību programma	234	376	(4)	(277)	330
	Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (*ITER*)	1 449	488	(0)	(643)	1 294
	Citas darbības	263	167	(4)	(108)	318
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	50	10	(2)	(16)	42
	Fonds *InvestEU*	4 663	1 221	(16)	(2 397)	3 471
	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – transports	6 089	1 701	(157)	(2 413)	5 220
	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – enerģētika	3 934	926	(36)	(736)	4 089
	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – digitālā joma	556	229	(0)	(175)	610
	“Digitālā Eiropa”	2 351	1 137	(1)	(1 083)	2 405
	Decentralizētās aģentūras	36	237	–	(237)	36
	Citas darbības	61	85	(2)	(32)	113
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	26	9	(0)	(13)	22
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	36	29	(0)	(29)	35
	Vienotā tirgus programma (t. sk. MVU)	914	647	(8)	(724)	829
	ES Krāpšanas apkarošanas programma	34	28	(5)	(20)	36
	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (*Fiscalis*)	44	39	(0)	(42)	41
	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (muita)	148	200	(1)	(145)	202
	Decentralizētās aģentūras	0	158	–	(153)	5
	Citas darbības	5	8	(0)	(8)	5
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	25	13	(1)	(10)	27
	Eiropas kosmosa programma	1 483	2 246	(0)	(1 934)	1 795

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Gada laikā notikusī saistību uzņemšanās	Izmaiņas pārnestajās saistībās	Maksājumi	Kopā neizpildītās saistības gada beigās
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Decentralizētās aģentūras	17	83	–	(83)	17
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	17	45	–	(6)	56
	Savienības droša savienojamība	83	196	–	(89)	191
	Kopā 1. izdevumu kategorija: vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	51 164	27 095	(583)	(24 482)	53 194
2	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	105 188	39 940	(54)	(22 852)	122 222
	Kohēzijas fonds (KF)	16 048	7 034	(0)	(5 590)	17 491
	Kohēzijas fonds (KF), iemaksa Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam (EISI) – Transports	5 402	1 677	(26)	(1 353)	5 700
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	4	4	(1)	(1)	6
	Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	47 528	17 216	(3)	(10 623)	54 118
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	2	–	(1)	1
	Atbalsts Kipras turku kopienai	95	36	0	(40)	91
	Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms (t. sk. tehniskā atbalsta instruments)	161 570	627	(12)	(39 671)	122 514
	Euro aizsardzība pret viltošanu (programma "Perikls IV")	0	1	(0)	(1)	1
	Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksas	1 865	5 017	–	(5 005)	1 878
	REACT-EU, Savienības civilās aizsardzības mehānisms (rescEU).	1 193	237	(9)	(355)	1 066
	EU4Health	1 507	607	(2)	(553)	1 559
	Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)	28	–	–	(4)	24
	Decentralizētās aģentūras	50	305	(0)	(293)	61
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	0	–	–	–	0
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	10	16	(0)	(13)	12

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Gada laikā notikusī saistību uzņemšanās	Izmaiņas pārnestajās saistībās	Maksājumi	Kopā neizpildītās saistības gada beigās
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Nodarbinātība un sociālā inovācija	185	112	(0)	(85)	212
	Erasmus+	2 251	4 684	(109)	(4 635)	2 191
	Eiropas Solidaritātes korpuss (*ESC*)	149	172	(43)	(172)	106
	"Radošā Eiropa"	354	367	(2)	(338)	381
	Tiesiskums	53	42	(1)	(42)	52
	Tiesības un vērtības	288	239	(1)	(192)	334
	Decentralizētās aģentūras	53	332	(0)	(328)	56
	Citas darbības	13	9	(0)	(9)	13
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	58	18	(8)	(25)	43
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	197	190	(2)	(182)	203
	Kopā 2. izdevumu kategorija: kohēzija, noturība un vērtības	344 088	78 884	(275)	(92 361)	330 336
3	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	371	40 875	(7)	(40 904)	335
	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	35 517	13 227	(239)	(15 852)	32 652
	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	3 341	946	(4)	(670)	3 613
	Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālas zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)	38	117	(2)	(111)	42
	Decentralizētās aģentūras	–	31	–	(31)	0
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	10	1	–	(3)	8
	Vides un klimata pasākumu programma (*LIFE*)	2 691	785	(11)	(677)	2 787
	Taisnīgas pārkārtošanās fonds	8 765	1 504	(0)	(1 124)	9 145
	Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma (TPM) ietvaros	104	57	–	(67)	94

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Gada laikā notikusī saistību uzņemšanās	Izmaiņas pārnestajās saistībās	Maksājumi	Kopā neizpildītās saistības gada beigās
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Decentralizētās aģentūras	–	79	–	(79)	0
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	15	2	(0)	(3)	14
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	16	35	(0)	(21)	29
	Kopā 3. izdevumu kategorija: dabas resursi un vide	50 867	57 658	(263)	(59 544)	48 718
4	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds	2 862	1 921	(0)	(1 288)	3 495
	Decentralizētās aģentūras	13	192	–	(202)	3
	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI)	2 215	1 266	(0)	(910)	2 572
	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (CCEI)	305	0	–	(23)	281
	Decentralizētās aģentūras	359	1 359	–	(1 386)	332
	Kopā 4. izdevumu kategorija: migrācija un robežu pārvaldība	5 754	4 738	(0)	(3 809)	6 683
5	Iekšējās drošības fonds (IDF)	636	338	(0)	(257)	717
	Kodoliekārtu dezekspluatācija (Lietuva)	331	75	–	(90)	315
	Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovākijā)	296	70	(0)	(60)	306
	Decentralizētās aģentūras	6	283	–	(281)	8
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	1	–	–	(1)	0
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	22	23	(0)	(22)	23
	Eiropas aizsardzība (pētniecība)	788	400	–	(295)	892
	Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīta)	1 458	1 026	(0)	(562)	1 920

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Gada laikā notikusī saistību uzņemšanās	Izmaiņas pārnestajās saistībās	Maksājumi	Kopā neizpildītās saistības gada beigās
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Militārā mobilitāte	291	252	(0)	(136)	407
	Aizsardzības instruments kopīgam iepirkumam	259	41	–	(63)	237
	Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments	343	–	–	(53)	290
	Eiropas Aizsardzības industrijas programma	–	–	–		–
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	0	–	–	–	0
	Savienības droša savienojamība	16	158	–	(51)	123
	Kopā 5. izdevumu kategorija: drošība un aizsardzība	4 445	2 666	(1)	(1 872)	5 239
6	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē" (NDICI "Eiropa pasaulē")	32 397	11 361	(300)	(9 934)	33 524
	Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC)	137	66	(1)	(63)	139
	Humānā palīdzība (*HUMA*)	1 127	2 575	(11)	(2 476)	1 214
	Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	96	419	(13)	(426)	76
	Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)	147	68	(1)	(61)	152
	MFP+	153	570	–	(568)	155
	Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms	–	1 535	–	(1 535)	–
	Citas darbības	57	88	(0)	(48)	98
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	0	–	(0)	–	0
	Savienības droša savienojamība	–	50	–	–	50
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	151	95	(3)	(88)	155
	Pirmspievienošanās palīdzība (*IPA III*)	7 434	2 223	(115)	(1 894)	7 648
	Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisms	399	596	(0)	(77)	918

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Gada laikā notikusī saistību uzņemšanās	Izmaiņas pārnestajās saistībās	Maksājumi	Kopā neizpildītās saistības gada beigās
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Kopā 6. izdevumu kategorija: kaimiņattiecības un pasaule	42 097	19 645	(443)	(17 170)	44 129
7	Darbinieku pensijas	–	3 101	–	(3 092)	9
	Eiropas Parlamenta bijušo deputātu pensijas	–	19	–	(19)	(0)
	Bijušo Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju pensijas	–	1	–	(1)	–
	(Pensijas bijušajiem locekļiem) Komisija	–	9	–	(9)	–
	Eiropas Savienības Tiesa	–	17	–	(17)	–
	Revīzijas palātas bijušo locekļu pensijas	–	7	–	(7)	–
	(Pensijas bijušajiem locekļiem) Ombuds	–	0	–	(0)	–
	Bijušo Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju pensijas	–	0	–	(0)	–
	(Eiropas skolas) Komisija	4	291	–	(293)	2
	Štata darbinieku atalgojums	0	3 092	(0)	(3 092)	0
	Ārštata darbinieku atalgojums	23	351	(0)	(342)	32
	Locekļi – algas un pabalsti	1	20	(1)	(20)	1
	Locekļi – pagaidu pabalsti	–	2	–	(2)	0
	Darbinieku piesaistīšanas izmaksas	3	33	(0)	(33)	3
	Dienesta attiecību izbeigšanās	–	7	–	(7)	0
	Mācību izmaksas	12	21	(0)	(20)	13
	Sociālā joma un mobilitāte	12	37	(2)	(36)	12
	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas	166	452	(2)	(442)	173
	Noma un pirkumi	31	458	(0)	(448)	41
	Saistībā ar ēkām	49	134	(3)	(132)	49

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	No iepriekšējā gada pārnestās saist.	Gada laikā notikusī saistību uzņemšanās	Izmaiņas pārnestajās saistībās	Maksājumi	Kopā neizpildītās saistības gada beigās
		1	2	3	4	5 = 1 + 2 + 3 + 4
	Drošība	32	87	(2)	(86)	30
	Komandējumi un reprezentācija	10	63	(1)	(57)	15
	Sanāksmes, komitejas, konferences	6	13	(0)	(12)	6
	Oficiālais Vēstnesis	1	2	(0)	(2)	1
	Publikācijas	7	16	(0)	(15)	7
	Informācijas iegūšana	2	7	(0)	(6)	3
	Pētījumi un izmeklēšanas	5	5	(0)	(5)	5
	Vispārējas iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles	11	27	(0)	(22)	15
	Lingvistiskie ārpakalpojumi	2	62	(0)	(62)	3
	Citi administratīvie izdevumi	12	39	(1)	(41)	10
	Decentralizētās aģentūras	–	3	–	(3)	–
	Citu iestāžu administratīvie izdevumi	623	5 574	(51)	(5 441)	704
	Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde	1 011	13 955	(65)	(13 767)	1 134
O	Inovāciju fonds (IF)	6 643	1 551	(405)	(224)	7 564
	Ukrainas mehānisms	1 250	4 799	(1)	(2 038)	4 009
	Citas darbības	6	59	(4)	(56)	5
	Kopā O izdevumu kategorija: ārpus DFS	7 899	6 409	(410)	(2 319)	11 578
S	Eiropas Solidaritātes rezerve	–	480	–	(480)	–
	Rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos	–	–	–		–
	Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)	0	21	–	(21)	0
	Brexit korekcijas rezerve	53	564	–	(547)	71
	Kopā S izdevumu kategorija: solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)	53	1 065	–	(1 048)	71
	KOPĀ	**507 378**	**212 116**	**(2 039)**	**(216 371)**	**501 084**

6.10. **SĪKI IZKLĀSTĪTA DFS: NEIZPILDĪTĀS SAISTĪBAS PA GADIEM, KAD TĀS RADUŠĀS**

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kopā
1	Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”	170	233	419	784	1 612	2 406	3 859	9 772	12 750	32 005
	Euratom pētniecības un mācību programma	22	0	2	7	11	10	17	111	149	330
	Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors (*ITER*)					0	53	477	356	408	1 294
	Citas darbības								260	59	318
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	–	1	0	–	0	4	11	16	10	42
	Fonds *InvestEU*	136	40	88	108	–	881	340	1 500	378	3 471
	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – transports	87	43	370	771	489	216	665	936	1 644	5 220
	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – enerģētika	153	86	527	786	337	536	239	503	921	4 089
	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) – digitālā joma	1	0	1	3	79	131	176	45	174	610
	“Digitālā Eiropa”				–	216	256	307	686	940	2 405
	Decentralizētās aģentūras								0	36	36
	Citas darbības							1	102	10	113
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības			–	8	2	2	2	2	6	22
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras				–	1	1	3	11	19	35
	Vienotā tirgus programma (t. sk. MVU)	48	8	22	20	14	42	75	195	404	829
	ES Krāpšanas apkarošanas programma	–		–	–	2	2	4	6	22	36
	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (*Fiscalis*)			0	–	3	2	2	8	27	41
	Sadarbība nodokļu uzlikšanas jomā (muita)		0	0	0	1	4	15	25	157	203
	Decentralizētās aģentūras								0	5	5
	Citas darbības					–		0	0	5	5
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības				0	0	2	4	9	13	27

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kopā
	Eiropas kosmosa programma	0	0	–	63	6	6	84	708	927	1 795
	Decentralizētās aģentūras							–	0	17	17
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības								11	45	56
	Savienības droša savienojamība								0	191	191
	Kopā 1. izdevumu kategorija: vienotais tirgus, inovācija un digitālā joma	617	411	1 430	2 551	2 771	4 555	6 282	15 261	19 315	53 194
2	Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF)	555	6	14	42	63	7 780	32 908	41 050	39 805	122 222
	Kohēzijas fonds (KF)	84	–	0	0	0	376	3 963	6 038	7 031	17 491
	Kohēzijas fonds (KF), iemaksa Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentam (EISI) – Transports	440	209	481	876	449	344	330	916	1 655	5 700
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	0	0		0	–	0		1	4	6
	Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+)	274	1	21	18	1	4 669	14 090	17 871	17 171	54 118
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības								–	1	1
	Atbalsts Kipras turku kopienai	0	0	0	3	3	5	18	29	33	91
	Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisms (t. sk. tehniskā atbalsta instruments)			0	0	1	7	24	122 407	75	122 514
	Euro aizsardzība pret viltošanu (programma "Perikls IV")							–	0	0	1
	Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta (ESAI) finansēšanas izmaksas							–	1	1 877	1 878
	REACT-EU, Savienības civilās aizsardzības mehānisms (rescEU).			0	94	17	52	55	669	180	1 066
	EU4Health	1	0	1	5	83	220	328	376	544	1 559
	Ārkārtas atbalsts Savienībā (ESI)				0	9			15	–	24
	Decentralizētās aģentūras	–	0	0	0	2	11	16	19	12	61
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	0									0

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kopā
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras						0	0	1	10	12
	Nodarbinātība un sociālā inovācija	3	1	8	9	9	12	28	47	95	212
	Erasmus+	0	0	1	3	185	229	440	550	783	2 191
	Eiropas Solidaritātes korpuss (*ESC*)	–		–	–	17	9	12	28	40	106
	"Radošā Eiropa"		0	0	0	7	25	53	89	206	381
	Tiesiskums	4	2	3	1	3	4	3	10	22	52
	Tiesības un vērtības	5	3	3	3	5	13	55	83	165	334
	Decentralizētās aģentūras				0	19	8	12	10	7	56
	Citas darbības	0		0	0	0	1	0	3	8	13
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	0	0	0	1	1	3	6	16	17	43
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	1	3	5	6	4	7	12	40	127	203
	Kopā 2. izdevumu kategorija: kohēzija, noturība un vērtības	1 368	225	538	1 061	878	13 776	52 352	190 270	69 869	330 336
3	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)		8	9	18	20	30	47	99	105	335
	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	2 378	747	758	761	7	900	936	12 947	13 218	32 652
	Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds (EJZAF)	48	–	0	17	4	293	1 001	1 320	930	3 613
	Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) un reģionālas zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO)						–	1	11	30	42
	Decentralizētās aģentūras								–	0	0
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības						–	1	5	1	8
	Vides un klimata pasākumu programma (*LIFE*)	80	153	128	149	244	337	445	508	744	2 787
	Taisnīgas pārkārtošanās fonds						1 299	1 442	4 900	1 503	9 145

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kopā
	Publiskā sektora aizdevumu mehānisms Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma (TPM) ietvaros							4	89	–	94
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	0	–		1	0	1	3	6	2	14
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras							0	4	25	29
	Kopā 3. izdevumu kategorija: dabas resursi un vide	2 507	907	896	946	275	2 859	3 882	19 889	16 558	48 718
4	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds	54	37	57	346	4	23	261	861	1 852	3 495
	Decentralizētās aģentūras						–		–	3	3
	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI)	18	9	39	207	3	23	284	823	1 166	2 572
	Integrētas robežu pārvaldības fonds (IBMF) – Finansiāla atbalsta instruments muitas kontroles iekārtām (CCEI)					63	63	70	85	0	281
	Decentralizētās aģentūras							64	151	117	332
	Kopā 4. izdevumu kategorija: migrācija un robežu pārvaldība	72	47	97	553	69	110	679	1 920	3 138	6 683
5	Iekšējās drošības fonds (IDF)	17	14	21	48	7	23	65	198	325	717
	Kodoliekārtu dezekspluatācija (Lietuva)	2	1	1	3	27	99	41	67	75	315
	Kodoldrošums un kodoliekārtu dezekspluatācija (t. sk. Bulgārijā un Slovākijā)	8	39	44	66	36	11	16	31	54	306
	Decentralizētās aģentūras								3	5	8
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības				0					–	0
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras	0		–	0	1	1	3	4	14	23
	Eiropas aizsardzība (pētniecība)					74	97	172	182	368	892
	Eiropas aizsardzība (ar pētniecību nesaistīta)			12	7	152	172	299	410	868	1 920
	Militārā mobilitāte					67	8	31	83	218	407

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kopā
	Aizsardzības instruments kopīgam iepirkumam								198	39	237
	Aizsardzības industrijas stiprināšanas instruments							99	191	–	290
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības		0								0
	Savienības droša savienojamība								–	123	123
	Kopā 5. izdevumu kategorija: drošība un aizsardzība	27	55	78	125	364	410	725	1 367	2 089	5 239
6	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments "Eiropa pasaulē" (NDICI "Eiropa pasaulē")	796	635	712	936	2 106	5 084	6 054	8 096	9 106	33 524
	Eiropas Starptautiskās kodoldrošuma sadarbības instruments (INSC)	1	2	4	9	12	13	26	33	38	139
	Humānā palīdzība (*HUMA*)			0	1	10	53	148	361	642	1 214
	Kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP)	0		1	0	6	4	3	14	48	76
	Aizjūras zemes un teritorijas (AZT)			1		2	28	42	39	40	152
	MFP+								–	155	155
	Citas darbības							0	32	65	98
	Izmēģinājuma projekti un sagatavošanās darbības	0							–		0
	Savienības droša savienojamība									50	50
	Darbības, kuras finansē saskaņā ar Komisijas prerogatīvām, un Komisijai piešķirtās īpašās pilnvaras		0	0	2	5	10	29	46	63	155
	Pirmspievienošanās palīdzība (*IPA III*)	235	305	330	421	767	1 201	1 011	1 542	1 836	7 648
	Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisms								426	492	918
	Kopā 6. izdevumu kategorija: kaimiņattiecības un pasaule	1 032	943	1 047	1 370	2 908	6 392	7 312	10 589	12 534	44 129
7	Darbinieku pensijas								–	9	9
	(Eiropas skolas) Komisija								0	2	2
	Štata darbinieku atalgojums								–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

OV C, 8.10.2026.

miljonos EUR

	DFS izdevumu kategorija	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kopā
	Ārštata darbinieku atalgojums							–	2	31	32
	Locekļi – algas un pabalsti							–	(0)	1	1
	Locekļi – pagaidu pabalsti									0	0
	Darbinieku piesaistīšanas izmaksas							–	0	3	3
	Dienesta attiecību izbeigšanās									0	0
	Mācību izmaksas							0	1	11	13
	Sociālā joma un mobilitāte							0	5	7	12
	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas							0	21	152	173
	Noma un pirkumi							0	6	35	41
	Saistībā ar ēkām							0	8	41	49
	Drošība							0	2	28	30
	Komandējumi un reprezentācija							0	2	13	15
	Sanāksmes, komitejas, konferences							0	2	5	6
	Oficiālais Vēstnesis								–	1	1
	Publikācijas							–	0	7	7
	Informācijas iegūšana								0	3	3
	Pētījumi un izmeklēšanas								0	5	5
	Vispārējas iekārtas, transportlīdzekļi, mēbeles							0	0	15	15
	Lingvistiskie ārpakalpojumi							–	0	2	3
	Citi administratīvie izdevumi							(0)	1	8	10
	Citu iestāžu administratīvie izdevumi									704	704
	Kopā 7. izdevumu kategorija: Eiropas publiskā pārvalde							1	51	1 083	1 134
O	Inovāciju fonds (IF)								7 563	1	7 564
	Ukrainas mehānisms								724	3 286	4 009
	Citas darbības								1	4	5
	Kopā O izdevumu kategorija: ārpus DFS								8 287	3 291	11 578

miljonos EUR

DFS izdevumu kategorija	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Kopā
S Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonds (EGF)								0	0	0
Brexit korekcijas rezerve							–		71	71
Kopā S izdevumu kategorija: solidaritātes mehānismi Savienībā un ārpus tās (īpašie instrumenti)							–	0	71	71
Kopā	**5 623**	**2 588**	**4 086**	**6 605**	**7 265**	**28 101**	**71 232**	**247 636**	**127 948**	**501 084**

7. **BUDŽETA IZPILDE PA IESTĀDĒM**

7.1. **BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDE**

miljonos EUR

	Ienākumu apropriācijas		Konstatētās maksājumtiesības			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nav samaksāts
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kārtējā gada	Pārnestās summas	Kopā	Par kārtējā gada maksājum-tiesībām	Par pārnestajām maksājum-tiesībām	Ieņēmumi		
Parlaments	249	249	291	11	303	286	2	287	115 %	16
Padome	80	80	109	1	110	109	1	109	137 %	1
Komisija	154 664	160 617	226 586	16 251	242 837	220 118	3 350	223 468	139 %	19 370
Tiesa	81	81	79	0	79	79	0	79	97 %	0
Revīzijas palāta	34	34	33	0	33	33	0	33	98 %	0
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	18	18	22	0	22	22	0	22	124 %	0
Reģionu komiteja	16	16	19	0	19	19	0	19	116 %	0
Ombuds	2	2	2	–	2	2	–	2	108 %	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/communic/C/2026/4821/oj

miljonos EUR

	Ienākumu apropriācijas		Konstatētās maksājumtiesības			Ieņēmumi			Ieņēmumi % no budžeta	Nav samaksāts
	Sākotnēji pieņemtais budžets	Galīgais pieņemtais budžets	Kārtējā gada	Pārnestās summas	Kopā	Par kārtējā gada maksājumtiesībām	Par pārnestajām maksājumtiesībām	Ieņēmumi		
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	3	3	3	–	3	3	–	3	102 %	0
Eiropas Ārējās darbības dienests	62	62	379	0	379	377	0	377	603 %	2
KOPĀ	**155 209**	**161 163**	**227 523**	**16 264**	**243 787**	**221 046**	**3 352**	**224 398**	**139 %**	**19 389**

Tāpat kā iepriekšējos gados, konsolidētie ziņojumi par ES vispārējā budžeta izpildi ietver visu iestāžu budžeta izpildi, jo ES budžetā ir paredzēts atsevišķs budžets katrai iestādei.

Aģentūru budžets un tā izpilde nav konsolidēti ES budžetā un nav iekļauti ES budžeta ziņojumos. Tomēr Komisijas subsīdija, kas izmaksāta aģentūrām, ir daļa no ES budžeta. Šajā gada pārskatu budžeta daļā ir ņemta vērā tikai subsīdija, kas izmaksāta no Komisijas budžeta aģentūrām.

Attiecībā uz EĀDD jānorāda, ka papildus savam budžetam tas saņem arī iemaksas no Komisijas 378,9 miljona EUR apmērā (2024. gadā – 358,4), ieskaitot piešķirtos ieņēmumus un pārnestās summas, no kuriem 250,2 miljoni EUR (2024. gadā – 255,2) no Eiropas Komisijas līdzekļiem, lai segtu Savienības delegācijās strādājošo Komisijas darbinieku administratīvās izmaksas, kas sadalītas starp Komisijas 7. izdevumu kategoriju, darbības programmu administratīvajām pozīcijām (ex BA pozīcijām) un trasta fondiem, un atlikušo daļu no papildu fiksētas summas iemaksām, lai segtu EAF darbinieku kopējās izmaksas delegācijās un saistībā ar līdzāsatrašanos, kā arī citas summas, kas saņemtas saskaņā ar līdzāsatrašanās un citiem nolīgumiem.

7.2. SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE

miljonos EUR

	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Parlaments	2 602	2 518	–	40	2 557	98 %	–	35	35	10	–	0	10
Padome	767	691	–	27	718	94 %	–	25	25	23		0	24

miljonos EUR

	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Komisija	222 335	190 891	1 579	14 073	206 542	93 %	2 126	12 241	14 367	1 149	33	236	1 418
Tiesa	538	521	–	1	522	97 %	–	0	0	16		0	16
Revīzijas palāta	195	191	1	0	192	98 %	–	0	0	3	–	0	3
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	180	173	–	4	177	98 %	–	2	2	1	–	–	1
Reģionu komiteja	135	130	–	2	132	98 %	–	3	3	0	–	0	0
Ombuds	15	15	–	–	15	95 %	–	–	–	1	–	–	1
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	27	25	–	0	25	93 %	–	–	–	2	–	–	2
Eiropas Ārējās darbības dienests	1 308	930	–	307	1 236	94 %	–	72	72	0	–	1	1
Summa:	**228 104**	**196 083**	**1 580**	**14 454**	**212 116**	**93 %**	**2 126**	**12 379**	**14 505**	**1 206**	**33**	**237**	**1 476**

7.3. **MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE**

miljonos EUR

	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi					Apropriācijas, kas pārnestas uz 2026. gadu			Likvidējamās apropriācijas			
		no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	%	no galīgā pieņemtā budžeta	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā	no galīgā pieņemtā budžeta	no pārnestā	no piešķirtajiem ieņēmumiem	Kopā
	1	2	3	4	5 = 2 + 3 + 4	6 = 5 / 1	7	8	9	10	11	12	13 = 10 + 11 + 12
Parlaments	2 948	2 157	307	41	2 504	85 %	361	42	403	10	30	1	41
Padome	846	604	74	24	703	83 %	87	28	115	23	4	0	28
Komisija	244 557	150 611	3 016	57 305	210 932	86 %	5 424	28 062	33 486	54	42	10	106
Tiesa	571	484	28	1	513	90 %	36	0	37	16	4	0	21
Revīzijas palāta	204	181	9	0	190	93 %	10	0	11	3	1	0	4
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	192	163	10	3	177	92 %	10	3	13	1	2	–	3
Reģionu komiteja	145	118	9	2	128	88 %	12	3	15	0	1	0	1
Ombuds	16	14	0	–	15	93 %	0	–	0	1	0	–	1
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	30	23	2	0	25	83 %	2	–	2	2	1	–	3
Eiropas Ārējās darbības dienests	1 448	819	121	247	1 187	82 %	110	132	242	0	18	1	19
	250 956	**155 173**	**3 575**	**57 624**	**216 373**	**86 %**	**6 054**	**28 271**	**34 325**	**110**	**104**	**12**	**226**

8. **AĢENTŪRU BUDŽETA IZPILDE**

Aģentūru ieņēmumi un izdevumi, kas norādīti 8.1. un 8.2. ziņojumā turpmāk, kā tādi nav konsolidēti ES budžetā.

ES budžeta izpildes ziņojumos attiecīgā gadījumā iekļauj subsīdiju, kas izmaksāta no ES budžeta aģentūrām, kā saistību un maksājumu apropriācijas.

Turpmāk norādītajos aģentūru ziņojumos ir sniegts pārskats par aģentūrām – gan decentralizētajām aģentūrām (zināmas arī kā "tradicionālās aģentūras"), gan izpildaģentūrām – un par to ieņēmumiem (8.1.) un izdevumiem (8.2.). Tie ietver ne tikai no ES budžeta izmaksāto subsīdiju, bet arī citus ieņēmumu avotus un ar tiem saistītos izdevumus (kas netiek iekļauti ES budžeta kontos). Katra aģentūra iesniedz savu gada pārskatu kopumu.

8.1. **BUDŽETA IEŅĒMUMI**

miljonos EUR

Aģentūra	Finansējuma DFS izdevumu kategorija	Galīgais pieņemtais budžets	Saņemtie ieņēmumi
Energoregulatoru sadarbības aģentūra	1.	45	43
Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai	4.	338	362
Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde	1.	8	9
Kopienas Augu šķirņu birojs	Neattiecas	22	21
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	2.b	18	18
Eiropas Patvēruma atbalsta birojs	4.	240	212
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra	1.	248	197
Eiropas Banku iestāde	1.	59	60
Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra	4.	1 124	1 137
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	2.b	106	99
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	2.b	22	23
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	1.	134	138
Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra	1., 2.a, 3., 5.	75	75
Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra	2.b, 6.	152	75
Eiropas Vides aģentūra	3.	109	102
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	3.	31	33
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	2.b	151	153
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	2.b	25	28
Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra	1., 2.b	62	62
Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra	1., 2.a	50	50
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts	2.b	10	12
Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts	1.	435	435
Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde	1.	40	41
Eiropas Darba iestāde	2.b	50	50
Eiropas Jūras drošības aģentūra	1.	127	127
Eiropas Zāļu aģentūra	2.b	600	608

miljonos EUR

Aģentūra	Finansējuma DFS izdevumu kategorija	Galīgais pieņemtais budžets	Saņemtie ieņēmumi
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	5.	36	37
Eiropas Prokuratūra	2.b	86	86
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra	1.	73	73
Eiropas Pētniecības izpildaģentūra	1., 3.	102	127
Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde	1.	82	86
Eiropas Izglītības fonds	2.b	24	29
Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās	2.b	68	78
Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra	1.	26	55
Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai	5.	246	243
Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra	5.	13	13
Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra	1.	31	47
Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra	1.	83	1 164
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	2.b	27	27
Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs	Neattiecas	480	501
Kopuzņēmums “Fusion for Energy”	1.	646	799
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs	7.	52	45
Kopā		**6 356**	**7 581**

miljonos EUR

Aģentūru ieņēmumu veids	Saņemtie ieņēmumi
Komisijas subsīdija	4 913
Ienākumi no maksām	1 136
Citi ienākumi	1 531
Kopā	**7 581**

8.2. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJAS SADALĪJUMĀ PA

miljonos EUR

Aģentūra	Saistību apropriācijas		Maksājumu apropriācijas	
	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi
Energoregulatoru sadarbības aģentūra	45	45	54	41
Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai	378	357	464	400
Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde	9	8	10	8

miljonos EUR

Aģentūra	Saistību apropriācijas		Maksājumu apropriācijas	
	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi
Kopienas Augu šķirņu birojs	21	19	22	20
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	18	17	22	17
Eiropas Patvēruma atbalsta birojs	264	208	277	191
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra	317	250	331	227
Eiropas Banku iestāde	61	59	65	58
Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra	1 158	1 132	1 561	1 023
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	109	99	135	103
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	23	22	24	21
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	142	137	159	139
Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra	75	73	78	72
Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra	75	75	80	75
Eiropas Vides aģentūra	116	103	155	101
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	36	34	43	35
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	166	165	168	157
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	29	26	33	25
Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra	62	61	65	60
Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra	50	50	52	49
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts	12	10	14	10
Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts	529	522	475	463
Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde	41	40	43	40
Eiropas Darba iestāde	52	51	53	50
Eiropas Jūras drošības aģentūra	139	124	156	126
Eiropas Zāļu aģentūra	625	606	699	607
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	38	37	46	35
Eiropas Prokuratūra	86	86	95	87
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra	73	73	74	72
Eiropas Pētniecības izpildaģentūra	127	127	132	126
Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde	87	85	91	80
Eiropas Izglītības fonds	32	29	35	28
Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās	93	80	103	80

miljonos EUR

Aģentūra	Saistību apropriācijas		Maksājumu apropriācijas	
	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi
Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra	66	41	72	33
Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai	253	247	275	239
Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra	32	19	35	19
Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra	67	49	53	45
Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra	2 306	677	2 366	1 185
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	27	26	33	28
Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs	345	345	532	341
Kopuzņēmums "Fusion for Energy"	1 066	979	849	789
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs	52	46	54	46
Kopā	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

miljonos EUR

Izdevumu veids	Saistību apropriācijas		Maksājumu apropriācijas	
	Pieejamās apropriāc. kopā	Spēkā esošās saistības	Pieejamās apropriāc. kopā	Veiktie maksājumi
Administratīvie	612	593	746	584
Darbības	6 396	4 378	7 010	4 518
Personāls	2 292	2 268	2 327	2 254
Kopā	**9 300**	**7 239**	**10 082**	**7 355**

GLOSĀRIJS

Administratīvās apropriācijas

Administratīvās apropriācijas sedz iestāžu un subjektu pamatdarbības izmaksas (personāls, ēkas, biroja aprīkojums).

Aktuāra pieņēmumi

Pieņēmumi, kurus izmanto, lai aprēķinātu nākotnes notikumu izmaksas, kas ietekmē pensiju saistības.

Aktuārie guvumi un zaudējumi

Definētu pabalstu shēmas gadījumā – aktuārā deficīta vai pārpalikuma izmaiņas. To cēlonis ir atšķirības starp iepriekšējiem aktuāra pieņēmumiem un faktiskajiem notikumiem un aktuāra pieņēmumu izmaiņu sekas.

Apropriācijas

Budžeta finansējums. Budžetā ir paredzētas gan saistības, gan maksājumi (nauda vai bankas pārskaitījumi saņēmējiem). Saistību un maksājumu apropriācijas bieži atšķiras (diferencētas apropriācijas), jo saistības par daudzgadu programmām un projektiem parasti pilnībā uzņemas tajā gadā, kurā tiek pieņemti lēmumi par tiem, un tās tiek apmaksātas gadu gaitā, turpinoties programmu un projektu īstenošanai. Nediferencētas apropriācijas attiecas uz administratīvajiem izdevumiem, lauksaimniecības tirgus atbalstu un tiešajiem maksājumiem, un saistību apropriācijas ir vienādas ar maksājumu apropriācijām.

Apropriāciju atcelšana

Neizmantotās apropriācijas, kuras vairs nevar izmantot.

Apropriāciju pārnešana

Izņēmums no gada pārskata principa tiktāl, ciktāl apropriācijas, kuras konkrētajā budžeta gadā nav bijis iespējams izmantot, var, ievērojot stingrus nosacījumus, izņēmuma kārtā tikt pārnestas izmantošanai nākamajā gadā.

Atvasinātie instrumenti

Finanšu instrumenti, kuru vērtība ir saistīta ar kāda cita finanšu instrumenta, rādītāja vai preces vērtības izmaiņām. Atšķirībā no primārā finanšu instrumenta (piemēram, valsts obligācijas) turētāja, kuram ir neierobežotas tiesības saņemt naudu (vai kādu citu saimniecisko labumu) nākotnē, atvasinātā instrumenta turētājam ir tikai ierobežotas tiesības saņemt šādu labumu. Atvasinātā instrumenta piemērs ir regulētā tirgū netirgots valūtas nākotnes līgums.

Budžeta grozījums

Lēmums, kas pieņemts budžeta gadā, lai grozītu (palielinātu, samazinātu, pārvietotu) tā gada pieņemtā budžeta aspektus.

Budžeta pozīcija

Ciktāl tas attiecas uz budžeta struktūru, ieņēmumi un izdevumi tiek budžetā atspoguļoti saskaņā ar saistošu nomenklatūru, kas atspoguļo katra posteņa būtību un mērķi, kā to nosaka budžeta lēmējinstitūcija. Atsevišķie virsraksti (sadaļa, nodaļa, pants vai pozīcija) sniedz oficiālu nomenklatūras aprakstu.

Dalīta pārvaldība

Budžeta izpildes režīms. Dalītās pārvaldības režīmā budžeta izpildes uzdevumi tiek deleģēti dalībvalstīm. Apmēram trīs ceturtdaļas ES izdevumu ietilpst šajā izpildes režīmā.

Definētu pabalstu shēma

Pensiju shēma vai cita pensijas pabalsta shēma, kuras noteikumos ir noteikti pabalsti neatkarīgi no maksājamām iemaksām un kurās pabalsti nav tieši saistīti ar shēmas ieguldījumiem. Shēma var būt fondēta vai nefondēta.

Diskonta likme

Likme, ko izmanto, lai veiktu korekciju ar nolūku ņemt vērā naudas vērtību laikā. Diskontēšana ir metode, ko izmanto, lai salīdzinātu izmaksas un ieguvumus, kas rodas dažādos laika periodos.

Faktiskā procentu likme

Likme, ar kuru diskontē aplēstos nākotnes naudas ieņēmumus vai maksājumus visā finanšu aktīva vai finanšu saistību paredzamajā dzīves ciklā, lai iegūtu aktīva vai saistību neto uzskaites vērtību.

Finanšu aktīvi un saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Visi finanšu aktīvi un saistības, kas atbilstoši starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā.

Finanšu aktīvi vai saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā

Visi finanšu aktīvi vai saistības, kuri atbilstoši starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem tiek novērtēti patiesajā vērtībā un kuru patiesās vērtības izmaiņas atzīst pārpalikuma vai deficīta aprēķinā par attiecīgo periodu (t. i., atvasinātie instrumenti).

Finanšu korekcija

Finanšu korekciju mērķis ir aizsargāt ES budžetu no neatbilstoši veiktu izdevumu sloga. Ciktāl runa ir par dalītas pārvaldības režīmā veiktiem izdevumiem, par neatbilstoši veiktu maksājumu atgūšanu galvenokārt ir atbildīga dalībvalsts.

"Apstiprināta" finanšu korekcija ir tāda, kuru attiecīgā dalībvalsts ir pieņēmusi. "Izlemta" finanšu korekcija ir ar Komisijas lēmumu pieņemta, un tā vienmēr ir neto korekcija, saskaņā ar kuru dalībvalstij ir jāatmaksā nepareizi izmaksāti līdzekļi ES budžetā, tādējādi attiecīgajai dalībvalstij tiek galīgi samazināts piešķirtais finansējums. Šajā publikācijā apstiprinātās un izlemtās finanšu korekcijas ir iekļautas kā viena kategorija.

"Īstenota" finanšu korekcija ir tāda, ar kuru ir labots konstatētais pārkāpums.

Gada darbības pārskats (GDP)

Gada darbības pārskatos tiek norādīti operāciju rezultāti, cita starpā atsaucoties uz izvirzītajiem mērķiem, saistītajiem riskiem un iekšējās kontroles struktūru. Komisijai kopš 2001. gada budžeta pieņemšanas un visām Eiropas Savienības iestādēm kopš 2003. gada ir noteikts, ka "deleģētajam kredītrīkotājam" jāiesniedz savai iestādei GDP par savu pienākumu izpildi kopā ar informāciju par finansēm un pārvaldību.

Kārtējās darba izmaksas

Shēmas saistību pieaugums, ko rada darbs kārtējā finanšu gadā.

Likvidējamās apropriācijas

Neizmantotās apropriācijas, kuras jāatceļ finanšu gada beigās. Likvidēšana nozīmē uz apropriāciju attiecināmās izdevumu radīšanas un/vai saistību uzņemšanās atļaujas pilnīgu vai daļēju atcelšanu. Tikai kopuzņēmumiem, kā norādīts to finanšu noteikumos, visas neizmantotās apropriācijas var iekļaut ieņēmumu un izdevumu aplēsē par maksimums trijiem nākamajiem finanšu gadiem (t. s. "N + 3" noteikums). Tāpēc KU likvidējamās apropriācijas var atkal aktivizēt līdz "N + 3" finanšu gadam.

Maksājumu apropriācijas

Maksājumu apropriācijas sedz kārtējā gadā maksājamus izdevumus, kas izriet no juridiskām saistībām, kuru uzņemšanās notikusi kārtējā gadā un/vai iepriekšējos gados.

Neizpildītās saistības

Dēvētas arī par *reste à liquider* (*RAL*), tās atspoguļo summu, par kādu ir notikusi budžeta saistību uzņemšanās, bet tai sekojošais maksājums vēl nav veikts. Tās parāda ES maksājumu saistības turpmākajos gados un izriet tieši no daudzgadu programmu pastāvēšanas un saistību un maksājumu apropriāciju nošķiršanas.

Netieša pārvaldība

Budžeta izpildes režīms. Netiešas pārvaldības režīmā Komisija piešķir budžeta izpildes uzdevumus struktūrām, ko reglamentē ES tiesību akti vai valsts tiesību akti.

No dalībvalstīm pieprasāmās summas

Tie ir pārskata periodā radušies izdevumi, kas būs jāfinansē no nākamajiem budžetiem, t. i., ES dalībvalstīm. Tie rodas, līdzās pastāvot uz uzkrājumiem balstītiem finanšu pārskatiem un naudas plūsmās balstītam budžetam.

Pašu resursi

Galvenais ieņēmumu avots ES budžetam. Dažādie pašu resursi ir uzskaitīti piemērojamajā Lēmumā par pašu resursiem (Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053), un tie ir tradicionālie pašu resursi, PVN pašu resursi, NKI pašu resursi un pašu resursi, kas pamatojas uz nereciklēta izlietotā plastmasas iepakojuma daudzumu.

Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi

Visi finanšu aktīvi (izņemot atvasinātos instrumentus), kuri atbilstoši starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem tiek novērtēti to patiesajā vērtībā un kuru patiesās vērtības izmaiņas atzīst neto aktīvu rezervē līdz to atzīšanas pārtraukšanai (vai vērtības samazinājumam).

Pārkāpums

Pārkāpums ir darbība, kas neatbilst piemērojamiem ES vai valsts noteikumiem un kam ir potenciāli negatīva ietekme uz ES finanšu interesēm. Pārkāpumi var būt līdzekļus pieprasījušo saņēmēju vai par maksājumu veikšanu atbildīgo iestāžu rīcības rezultāts. Jēdziens "pārkāpums" ir plašāks nekā "krāpšana", kas ir rīcība, kuru var kvalificēt kā noziedzīgu nodarījumu.

Pārtraukšana un apturēšana

Ja Komisija, pamatojoties uz savu darbu vai revīzijas iestāžu sniegto informāciju, konstatē, ka dalībvalsts nav novērsusi nopietnus trūkumus pārvaldības un kontroles sistēmās un/vai nav labojusi deklarētos un apstiprinātos neatbilstoši veiktos izdevumus, tā var pārtraukt vai apturēt maksājumus.

Pārvietojumi (starp budžeta pozīcijām)

Pārvietojumi starp budžeta pozīcijām nozīmē, ka finanšu gada laikā apropriācijas tiek pārvietotas no vienas budžeta pozīcijas uz citu, un tādējādi tie ir izņēmums no budžeta specifikācijas principa. Tomēr Līgumā par Eiropas Savienības darbību tos ir nepārprotami atļauts veikt – saskaņā ar Finanšu regulā (FR) paredzētajiem nosacījumiem. FR ir identificēti dažādi pārvietojumu veidi atkarībā no tā, vai tie ir starp budžeta sadaļām, nodaļām, pantiem vai pozīcijām vai to ietvaros, un to veikšanai ir vajadzīgas dažāda līmeņa atļaujas.

Pieņemtais budžets

Budžeta projekts kļūst par pieņemto budžetu, tiklīdz to apstiprina budžeta lēmējinstitūcija un par galīgi pieņemtu atzīst Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs.

Piešķirtie ieņēmumi

Īpašie ieņēmumi konkrētu izdevumu posteņu finansēšanai. Ārējo piešķirto ieņēmumu galvenais avots ir trešo valstu finanšu iemaksas Savienības finansētajās programmās. Galvenais iekšējo piešķirto ieņēmumu avots ir ieņēmumi no trešām personām par precēm, pakalpojumiem vai darbu, kas veikts pēc to pieprasījuma, ieņēmumi no nepareizi samaksāto summu atmaksas un ieņēmumi no publikāciju un filmu pārdošanas.

Preventīvs pasākums

Preventīvie pasākumi, ko Komisija var veikt, lai aizsargātu ES budžetu gadījumos, kad Komisija ir informēta par iespējamiem trūkumiem, ietver to maksājumu pārtraukšanu un apturēšanu, kuri no ES budžeta veikti darbības programmā.

Priekšfinansējums

Maksājums, kas paredzēts, lai saņēmējam izsniegtu apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos saskaņā ar pamatā esošā līguma, lēmuma, nolīguma vai tiesību pamatakta noteikumiem. Apgrozāmos līdzekļus jeb avansu izmanto mērķim, kuram tas piešķirts, nolīgumā noteiktajā periodā, vai arī to atmaksā.

Reste à liquider (RAL)

Dēvētas arī par *neizpildītajām saistībām*, tās atspoguļo summu, par kādu ir notikusi budžeta saistību uzņemšanās, bet tai sekojošais maksājums vēl nav veikts. Tās parāda ES maksājumu saistības turpmākajos gados un izriet tieši no daudzgadu programmu pastāvēšanas un saistību un maksājumu apropriāciju nošķiršanas.

Saistības

Juridiski saistošs solījums piešķirt finansējumu, ja ir izpildīti noteikti nosacījumi. ES apņemas atlīdzināt savu daļu no ES finansēta projekta izmaksām. Šodienas saistības ir rītdienas maksājumi. Šodienas maksājumi ir vakardienas saistības.

Saistību atcelšana

Rīcība, ar kuru tiek atceltas iepriekšējās saistības (vai to daļa).

Saistību apropriācijas

Saistību apropriācijas sedz to juridisko saistību (līgumu, dotāciju nolīgumu/lēmumu) kopējās izmaksas, kuras varētu tikt parakstītas kārtējā finanšu gadā.

Tieša pārvaldība

Budžeta izpildes režīms. Tiešas pārvaldības režīmā budžetu tieši izpilda Komisijas dienesti, izpildaģentūras vai trasta fondi.

Tradicionālie pašu resursi

Tradicionālie pašu resursi ir definēti piemērojamajā Lēmumā par pašu resursiem (Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053) un ietver galvenokārt muitas nodokļus un cukura nodevas.

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

"Apvārsnis 2020"	pamatprogramma "Apvārsnis 2020"
AC	amortizētā iegādes vērtība
AFS	pieejams pārdošanai
AMIF	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds
ANM	Atveseļošanas un noturības mehānisms
AOD	deleģētie kredītrīkotāji
ATM	gaisa satiksmes pārvaldība
BKR	*Brexit* korekcijas rezerve
BTF	biržā tirgots fonds
BUFI fonds	Budžeta naudas sodu fonds
CCS LGF	kultūras un radošo nozaru garantiju mehānisms
CIP	Konkurētspējas un inovāciju pamatprogramma
COSME	Uzņēmumu konkurētspējas un mazo un vidējo uzņēmumu programma
COSO	Tredveja komisijas atbalsta organizāciju komiteja
D&WM	ekspluatācijas pārtraukšana un atkritumu apsaimniekošana
DFS	daudzgadu finanšu shēma
Drošās robežās	Veikt pasākumus drošībai Eiropā
EAD	riska darījumu vērtība saistību nepildīšanas gadījumā
EAF	Eiropas Attīstības fonds
EaSI	Nodarbinātība un sociālā inovācija
EĀDD	Eiropas Ārējās darbības dienests
EBTA	Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija
ECB	Eiropas Centrālā banka
ECL	paredzamie kredītzaudējumi
ECOFIN	Ekonomikas un finanšu padome
EDIF	Garantijas mehānisms Rietumbalkānos
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EFIA	Eiropas Fonds ilgtspējīgai attīstībai
EFSE	Eiropas Fonds Dienvidaustrumeiropai
EFSI	Eiropas Finanšu stabilitātes instruments
EFSM	Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms
EGN	Eiropas Savienības grāmatvedības noteikums
EGNOS	Eiropas Ģeostacionārās navigācijas pārklājuma sistēma
EIB	Eiropas Investīciju banka
EIF	Eiropas Investīciju fonds
EISI PI	Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta parāda instruments
EISI 2	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments
EK	Eiropas Komisija

EKPI	Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instruments
ElectriFI	Elektrifikācijas finansēšanas iniciatīva
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ELGF	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds
ELM	ārējo aizdevumu pilnvaras
EJZF	Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds
EMS	ekonomiskā un monetārā savienība
ENEF	Uzņēmumu paplašināšanas fonds
ENIF	Uzņēmumu inovācijas fonds
EP	Eiropas Parlaments
EP deputāts	Eiropas Parlamenta deputāts
ERAB	Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ERI	EIB noturības iniciatīva
EKA	Eiropas Kosmosa aģentūra
ERP	Eiropas Revīzijas palāta
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ESI fondi	Eiropas strukturālie un investīciju fondi
ESIF	Eiropas Stratēģisko investīciju fonds
ESM	Eiropas Stabilitātes mehānisms
ESSF	Eiropas Savienības Solidaritātes fonds
FGC	finanšu garantiju līgums
ETS	emisijas kvotu tirdzniecības sistēma
ES	Eiropas Savienība
EUMETSAT	Eiropas Meteoroloģisko satelītu izmantošanas organizācija
Euratom	Eiropas Atomenerģijas kopiena
FIFO	princips "pirmais iekšā – pirmais ārā"
FP7	Septītā pamatprogramma pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai
FR	ES Finanšu regula
FSDA	finanšu pārskatu apspriešana un analīze
FVNA	patiesā vērtība ar atspoguļojumu neto aktīvu / pašu kapitāla aprēķinā
FVSD	patiesā vērtība ar atspoguļojumu pārpalikuma vai deficīta aprēķinā
GDP	gada darbības pārskats
GNSS	globāla navigācijas satelītu sistēma
HLRCP	augsta līmeņa riska un atbilstības politika
IBMF	Integrētās robežu pārvaldības fonds
IF	Inovāciju fonds

IIW	infrastruktūras un inovācijas investīciju platforma
IKP	iekšzemes kopprodukts
IT	informācijas tehnoloģijas
ITER	starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors
JRC	Kopīgais pētniecības centrs
JSIS	kopīgā veselības apdrošināšanas shēma
KU	kopuzņēmums
KF	Kohēzijas fonds
KLP	kopējā lauksaimniecības politika
KNR	Kopīgo noteikumu regula
CRII+	Papildinātā investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu
CRO	risku direktors
KUF	kopējais uzkrājumu fonds
LESD	Līgums par Eiropas Savienības darbību
LGD	saistību nepildīšanas zaudējumu rādītājs
LGF	aizdevumu garantiju mehānisms
LGTT	aizdevumu garantijas instruments *TEN-T* projektiem
Likvidējamā EOTK	likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena
MAP	daudzgadu programma – vidēju uzņēmumu finansiālās integrācijas programma
MB	maksājumu bilance
MFP	makrofinansiālā palīdzība
MIM	Savstarpējās apdrošināšanas mehānisms
NTF	naudas tirgus fonds
MMVU	mikrouzņēmums, mazs vai vidējs uzņēmums / mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi
MVU	mazs vai vidējs uzņēmums / mazie un vidējie uzņēmumi
NDICI	Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments
NGEU	*NextGenerationEU*
NKI	nacionālais kopienākums
ORD	Lēmums par pašu resursiem
PD	saistību nepildīšanas varbūtība
PF4EE	Energoefektivitātes privātā finansējuma instruments
PGF	Dalībnieku garantiju fonds
PLAI	Pagaidu lauku attīstības instruments
UASM	Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānisms
POCI	iegādāts vai iniciēts ar samazinātu kredītvērtību
PPP	publiskā un privātā sektora partnerība
POI	projektu obligāciju iniciatīva
PSEO	Eiropas ierēdņu pensiju shēma
PVN	pievienotās vērtības nodoklis

RAL	*reste à liquider* (neizpildītās saistības)
RDFM	riska dalīšanas finanšu mehānisms
RTD	pētniecība, tehnoloģiju attīstība un demonstrējumi
S&P	*Standard & Poor's Financial Services LLC*
SANAD	*MENA* fonds mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem
Sapard	Īpašā pirmspievienošanās programma lauksaimniecības un lauku attīstībai
SEMED	Vidusjūras dienvidu un austrumu reģiona mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu finansiālās integrācijas programma
SICR	būtisks kredītriska pieaugums
SIUGI	instruments MVU iniciatīvai saistībā ar neierobežotām garantijām
SMEW	MVU platforma (mazo un vidējo uzņēmumu platforma)
SPSGS	starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti
STEP	Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma
SURE	Atbalsta instruments bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā
SVF	Starptautiskais Valūtas fonds
TPR	Tradicionālie pašu resursi